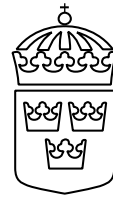

Regeringens proposition 2017/18:120

Kreditupplysningslagen och dataskyddsförordningen

Prop.
2017/18:120

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 1 mars 2018

Stefan Löfven

Heléne Fritzon
(Justitiedepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

Regeringen lämnar förslag som anpassar kreditupplysningslagen till EU:s nya dataskyddsförordning i fråga om vilka krav som ställs vid behandling av personuppgifter och vilken information som ska lämnas till den registrerade.

Förslagen innebär att behandling av genetiska uppgifter, biometriska uppgifter för att entydigt identifiera en fysisk person och uppgifter om sexuell läggning förbjuds i kreditupplysningsverksamhet. De innebär också att när en kreditupplysning lämnas ut ska fysiska personer ges rätt till information om bl.a. varifrån uppgifterna har hämtats, hur länge de kommer att lagras och möjligheten att framställa klagomål till Datainspektionen. Rätten för en fysisk person att få tillgång till personuppgifter som rör honom eller henne kommer i fortsättningen att regleras i EU:s dataskyddsförordning.

En ändring föreslås även i lagen om 1996 års Haagkonvention. Ändringen innebär att en hänvisning till personuppgiftslagen tas bort.

I propositionen görs en bedömning som inte har koppling till EU:s dataskyddsförordning. Den innebär att det inte bör införas något förbud i kreditupplysningslagen mot att en kreditupplysning om en näringsidkare innehåller uppgifter om betalningsförsummelser som inte har blivit fastställda av en domstol eller Kronofogdemyndigheten.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 25 maj 2018, vilket är samma dag som EU:s dataskyddsförordning börjar tillämpas.

Innehållsförteckning

1	Förslag till riksdagsbeslut	4
2	Lagtext	5
2.1	Förslag till lag om ändring i kreditupplysningslagen (1973:1173)	5
2.2	Förslag till lag om ändring i lagen (2012:318) om 1996 års Haagkonvention	12
3	Ärendet och dess beredning	13
4	Dataskyddsreformen	14
4.1	Dataskyddsdirektivet och den nationella personuppgiftsregleringen	14
4.2	Dataskyddsförordningen och behovet att anpassa nationell reglering	14
5	Kreditupplysningsverksamhet i Sverige	15
6	En anpassning till dataskyddsförordningen	16
6.1	Förhållandet mellan nationell reglering och dataskyddsförordningen	16
6.2	En fastställd rättslig grund för behandling av personuppgifter	18
6.3	Grundläggande krav för behandling av personuppgifter	21
6.4	Krav på tillstånd för att bedriva verksamhet	23
6.5	Behandling av känsliga personuppgifter och uppgifter om lagöverträdelse	24
6.6	Information till den registrerade	25
6.7	Rättelse och begränsning av behandling	31
6.8	Invändning mot behandling av personuppgifter	35
6.9	Säkerhet vid behandling av personuppgifter	38
6.10	Tillsyn och överklagande	39
6.11	Straff och vite	41
6.12	Skadestånd	44
6.13	Automatiserat beslutsfattande	45
6.14	Överföring av personuppgifter till tredjeland	47
7	Innehållet i en kreditupplysning om ett företag	48
8	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	51
9	Konsekvenser	51
10	Författningskommentar	52
10.1	Förslaget till lag om ändring i kreditupplysningslagen (1973:1173)	52
10.2	Förslaget till lag om ändring i lagen (2012:318) om 1996 års Haagkonvention	59

Bilaga 1	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679.....	60	Prop. 2017/18:120
Bilaga 2	Sammanfattning av departementspromemorian (Ds 2017:26).....	148	
Bilaga 3	Promemorians lagförslag.....	149	
Bilaga 4	Förteckning över remissinstanserna	155	
Bilaga 5	Sammanfattning av betänkandet (SOU 2015:77).....	156	
Bilaga 6	Förteckning över remissinstanserna	168	
Bilaga 7	Lagrådsremissens lagförslag.....	169	
Bilaga 8	Lagrådets yttrande	177	
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 1 mars 2018	178	

Förslag till riksdagsbeslut

Regeringen föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i kreditupplysningslagen (1973:1173),
2. lag om ändring i lagen (2012:318) om 1996 års Haagkonvention.

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om ändring i kreditupplysningslagen (1973:1173)

Härigenom föreskrivs i fråga om kreditupplysningslagen (1973:1173)¹ dels att 5, 6, 10–12, 15 och 21 §§ och rubriken närmast före 12 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas två nya paragrafer, 1 a och 12 a §§, och närmast före 12 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 a §

Denna lag innehåller, i den del den avser behandling av personuppgifter, bestämmelser som kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning), här benämnd EU:s dataskyddsförordning.

Vid sådan behandling av personuppgifter som omfattas av EU:s dataskyddsförordning gäller även lagen (2018:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning och föreskrifter som har meddelats i anslutning till den lagen, om inte annat följer av denna lag eller föreskrifter som regeringen har meddelat i anslutning till lagen.

¹ Lagen omtryckt 1981:737.

Kreditupplysningsverksamhet *skall* bedrivas så att den inte leder till otillbörligt intrång i personlig integritet genom innehållet i de upplysningar som förmedlas eller på annat sätt eller till att oriktiga eller missvisande uppgifter lagras eller lämnas ut. För sådan behandling av personuppgifter som omfattas av *personuppgiftslagen (1998:204)* gäller i stället 9 § första stycket a, b och d–h den lagen.

Uppgifter om fysiska personer får samlas in endast för kreditupplysningsändamål.

Vid helt eller delvis automatiserad behandling av uppgifter om juridiska personer *skall* den som bedriver kreditupplysningsverksamhet vidta lämpliga tekniska och organisatoriska säkerhetsåtgärder för att hindra att behandlingen sker på ett otillåtet sätt och att uppgifterna utsätts för otillåten insyn. Bestämmelser om säkerheten vid behandling av personuppgifter finns i 30–32 §§ *personuppgiftslagen*.

Utan hinder av 10 § *personuppgiftslagen* får personuppgifter behandlas utan samtycke i *kreditupplysningsverksamhet*. Den registrerade kan inte heller motsätta sig behandlingen.

Bestämmelsen i andra stycket tillämpas inte i den utsträckning det skulle strida mot bestämmelserna i tryckfrihetsförordningen eller yttrandefrihetsgrundlagen.

Uppgifter om en persons ras, etniska ursprung, politiska uppfattning, religiösa eller filosofiska övertygelse, medlemskap i fackförening, hälsa eller sexualliv får inte behandlas i kreditupplysningsverksamhet.

Kreditupplysningsverksamhet *ska* bedrivas så att den inte leder till otillbörligt intrång i personlig integritet genom innehållet i de upplysningar som förmedlas eller på annat sätt eller till att oriktiga eller missvisande uppgifter lagras eller lämnas ut. För sådan behandling av personuppgifter som omfattas av *EU:s dataskyddsförordning* gäller i stället artikel 5 i den *förordningen*.

Uppgifter om fysiska personer får samlas in endast för kreditupplysningsändamål.

Vid helt eller delvis automatiserad behandling av uppgifter om juridiska personer *ska* den som bedriver kreditupplysningsverksamhet vidta lämpliga tekniska och organisatoriska säkerhetsåtgärder för att hindra att behandlingen sker på ett otillåtet sätt och att uppgifterna utsätts för otillåten insyn. Bestämmelser om säkerheten vid behandling av personuppgifter finns i *EU:s dataskyddsförordning*.

I *kreditupplysningsverksamhet* får personuppgifter behandlas utan samtycke. Den registrerade har inte rätt att göra invändningar enligt artikel 21.1 i *EU:s dataskyddsförordning* mot behandlingen.

Andra stycket tillämpas inte i den utsträckning det skulle strida mot bestämmelserna i tryckfrihetsförordningen eller yttrandefrihetsgrundlagen.

Personuppgifter som avses i artikel 9.1 i EU:s dataskyddsförordning (känsliga personuppgifter) får inte behandlas i kreditupplysningsverksamhet.

² Senaste lydelse 2001:164.

³ Senaste lydelse 2001:164.

Uppgifter om lagöverträdelser som innefattar brott, domar i brottmål, straffprocessuella tvångsmedel eller administrativa frihetsberövanden får inte utan medgivande av Datainspektionen behandlas i kreditupplysningsverksamhet.

Ett medgivande som avses i andra stycket får lämnas endast om det finns synnerliga skäl.

Vad som anges i andra stycket hindrar inte att uppgifter om betalningsförsummelser, kreditmissbruk eller näringsförbud behandlas i kreditupplysningsverksamhet.

Uppgifter om lagöverträdelser som innefattar brott, domar i brottmål, straffprocessuella tvångsmedel eller administrativa frihetsberövanden får inte utan medgivande av Datainspektionen behandlas i kreditupplysningsverksamhet. *Ett medgivande får lämnas endast om det finns synnerliga skäl för det.*

Andra stycket hindrar inte att uppgifter om betalningsförsummelser, kreditmissbruk eller näringsförbud behandlas i kreditupplysningsverksamhet.

10 §⁴

Var och en har rätt att mot skälig avgift hos den som bedriver kreditupplysningsverksamhet få skriftligt besked om huruvida det i verksamheten behandlas uppgifter om honom. Fysiska personer har rätt att en gång per kalenderår få ett besked gratis. Behandlas sådana uppgifter skall besked lämnas om

a) vilka uppgifter som behandlas,

b) om den registrerade är en fysisk person: varifrån uppgifterna har hämtats,

c) ändamålen med behandlingen och

d) till vilka mottagare eller kategorier av mottagare som uppgifterna lämnas ut.

Bestämmelserna i första stycket tillämpas inte i den utsträckning det skulle strida mot bestämmelserna i tryckfrihetsförordningen eller yttrandefrihetsgrundlagen.

En begäran om besked enligt

En juridisk person har rätt att mot skälig avgift hos den som bedriver kreditupplysningsverksamhet få skriftligt besked om huruvida det i verksamheten behandlas uppgifter om den juridiska personen. Behandlas sådana uppgifter ska besked lämnas om

a) vilka uppgifter som behandlas,

b) ändamålen med behandlingen, och

c) till vilka mottagare eller kategorier av mottagare som uppgifterna lämnas ut.

Första stycket tillämpas inte i den utsträckning det skulle strida mot bestämmelserna i tryckfrihetsförordningen eller yttrandefrihetsgrundlagen.

Bestämmelser om en fysisk per-

⁴ Senaste lydelse 2001:164.

Prop. 2017/18:120 *första stycket om en fysisk person skall göras skriftligen och vara egenhändigt undertecknad.*

sons rätt till tillgång till personuppgifter och annan information finns i artiklarna 12 och 15 i EU:s dataskyddsförordning.

11 §⁵

När en kreditupplysning om en fysisk person lämnas ut, ska till den som avses med upplysningen samtidigt och kostnadsfritt sändas ett skriftligt meddelande om

1. vem som bedriver kreditupplysningsverksamheten,

2. ändamålen med behandlingen,

3. de uppgifter, omdömen och råd som upplysningen innehåller om honom eller henne,

4. möjligheten att få rättelse av de uppgifter som rör honom eller henne, och

5. vem som har begärt upplysningen.

Om kreditupplysningen lämnas ut till ett svenskt kreditinstitut eller värdepappersbolag, eller till ett motsvarande utländskt företag, för att användas endast som underlag för beräkning av kapitalkravet för kreditrisker med en sådan metod som avses i artikel 143.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012, får meddelandet

1. vem som bedriver kreditupplysningsverksamheten och kontaktuppgifter till dataskyddsombudet, om ett sådant ombud krävs enligt artikel 37 i EU:s dataskyddsförordning,

2. ändamålen med och den rättsliga grunden för behandlingen,

3. vilka kategorier av personuppgifter som behandlas, varifrån uppgifterna hämtats och hur länge uppgifterna kommer att lagras,

4. de uppgifter, omdömen och råd som upplysningen innehåller om honom eller henne,

5. möjligheten att få tillgång till och rättelse av de uppgifter som rör honom eller henne,

6. vilka kategorier av mottagare som kan ta del av personuppgifterna och vem som har begärt upplysningen, och

7. möjligheten att framställa klagomål till Datainspektionen.

Om kreditupplysningen lämnas ut till ett svenskt kreditinstitut eller värdepappersbolag, eller till ett motsvarande utländskt företag, för att användas endast som underlag för beräkning av kapitalkravet för kreditrisker med en sådan metod som avses i artikel 143.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012, får meddelandet

⁵ Senaste lydelse 2014:970.

sändas senare men utan onödigt dröjsmål och begränsas till information enligt första stycket 1, 2 och 5. Om den som avses med upplysningen begär det, ska även information enligt 3 och 4 sändas till honom eller henne.

Första och andra styckena gäller också när en kreditupplysning lämnas om ett handelsbolag eller kommanditbolag.

Första–tredje styckena gäller inte kreditupplysningar som lämnas genom offentliggörande på ett sådant sätt som avses i tryckfrihetsförordningen eller yttrandefrihetsgrundlagen, utom när upplysningarna tillhandahålls ur en databas enligt 1 kap. 9 § yttrandefrihetsgrundlagen på sätt som avses i den paragrafens första stycke 1 och 2.

sändas senare men utan onödigt dröjsmål och begränsas till information enligt första stycket 1, 2 och 6. Om den som avses med upplysningen begär det, ska även information enligt 3, 4, 5 och 7 sändas till honom eller henne.

Rättelse

Rättelse, komplettering och radering

12 §⁶

Finns det anledning att misstänka att en uppgift som behandlas i kreditupplysningsverksamhet eller som har lämnats i en kreditupplysning under den senaste tolv månadersperioden är oriktig eller missvisande, eller att den annars har behandlats i strid med denna lag, ska den som bedriver verksamheten utan dröjsmål vidta skäliga åtgärder för att utreda förhållandet.

Visar det sig att uppgiften är oriktig eller missvisande, eller att den annars har behandlats i strid med lagen, ska den, om den förekommer i register, rättas, kompletteras eller uteslutas ur registret.

Om en oriktig eller missvisande uppgift har tagits in i en kreditupplysning som lämnats ut, ska rättelse eller komplettering så snart det kan ske tillställas var och en som under den senaste tolv månadersperioden fått del av uppgiften. Detta gäller inte offentliggörande av en kreditupplysning på ett sådant sätt som avses i tryckfrihetsförordningen eller yttrandefrihetsgrundlagen, utom när upplysningen tillhandahållits ur en databas enligt 1 kap. 9 § yttrandefrihetsgrundlagen på sätt som avses i den paragrafens första stycke 1 och 2.

Har uppgiften under den senaste

Om det finns anledning att misstänka att en uppgift som behandlas i kreditupplysningsverksamhet eller som har lämnats i en kreditupplysning under den senaste tolv månadersperioden är oriktig eller missvisande, eller att den annars har behandlats i strid med denna lag eller EU:s dataskyddsförordning, ska den som bedriver verksamheten utan dröjsmål vidta skäliga åtgärder för att utreda förhållandet.

Om det visar sig att uppgiften är oriktig eller missvisande, eller att den annars har behandlats i strid med lagen eller EU:s dataskyddsförordning, ska den, om den förekommer i register, rättas, kompletteras eller raderas.

Om uppgiften under den senaste

⁶ Senaste lydelse 2010:1073.

Prop. 2017/18:120 tolvmånadersperioden lämnats i en periodisk skrift eller i en kreditupplysningsverksamhet som bedrivs genom återkommande offentlighöranden enligt yttrandefrihetsgrundlagen, ska rättelse eller komplettering så snart det kan ske införas i ett följande nummer av skriften eller motsvarande form av offentliggörande enligt yttrandefrihetsgrundlagen.

Andra-fjärde styckena gäller inte om uppgiften uppenbarligen saknar betydelse för bedömningen av *vederbörandes* vederhäftighet i ekonomiskt hänseende.

Har en fråga om rättelse eller liknande åtgärd tagits upp efter framställning från den som uppgiften avser, ska *denne* kostnadsfritt underrättas om huruvida en sådan åtgärd vidtagits.

tolvmånadersperioden *har* lämnats i en periodisk skrift eller i en kreditupplysningsverksamhet som bedrivs genom återkommande offentlighöranden enligt yttrandefrihetsgrundlagen, ska rättelse eller komplettering så snart det kan ske införas i ett följande nummer av skriften eller motsvarande form av offentliggörande enligt yttrandefrihetsgrundlagen.

Andra-fjärde styckena gäller inte om uppgiften uppenbarligen saknar betydelse för bedömningen av *personens* vederhäftighet i ekonomiskt hänseende.

Om en fråga om rättelse eller liknande åtgärd *har* tagits upp efter framställning från den som uppgiften avser, ska *han eller hon* kostnadsfritt underrättas om huruvida en sådan åtgärd *har* vidtagits. *En fysisk person ska på begäran även få information om vem som har tillställts en rättelse eller komplettering enligt tredje stycket.*

Begränsning av behandling av personuppgifter

12 a §

I artikel 18 i EU:s dataskyddsförordning finns bestämmelser om fysiska personers rätt att begära att behandlingen av personuppgifter begränsas.

15 §

Datainspektionen utövar tillsyn över efterlevnaden av denna lag.

Tillsynen *skall* utövas så, att den *icke* vållar större kostnad eller olägenhet än som är nödvändig.

Tillsynen *ska* utövas så att den *inte* vållar större kostnad eller olägenhet än som är nödvändig.

Vid tillsyn över sådan behandling av personuppgifter som omfattas av EU:s dataskyddsförordning gäller Datainspektionens befogenheter enligt denna lag utöver de befogenheter som tillsynsmyndigheten har enligt artikel 58.1–58.3 i den förordningen.

Den som bedriver kreditupplysningsverksamhet *skall* ersätta skada som till följd av verksamheten tillfogas någon genom otillbörligt intrång i hans personliga integritet eller genom att oriktig uppgift lämnas om honom, om *icke* den som bedriver verksamheten kan visa att tillbörlig omsorg och varsamhet iakttagits. Vid *bedömning* om och i vad mån skada har uppstått *tages* hänsyn även till lidande och andra omständigheter av annan än rent ekonomisk betydelse

Den som bedriver kreditupplysningsverksamhet *ska* ersätta skada som till följd av verksamheten tillfogas någon genom otillbörligt intrång i hans *eller hennes* personliga integritet eller genom att *en* oriktig uppgift lämnas om honom *eller henne*, om *inte* den som bedriver verksamheten kan visa att tillbörlig omsorg och varsamhet *har* iakttagits. Vid *bedömningen* av i vilken *utsträckning* skada har uppstått *ska* hänsyn *tas* även till lidande och andra omständigheter av annan än rent ekonomisk betydelse.

För sådan behandling av personuppgifter som omfattas av EU:s dataskyddsförordning gäller artikel 82 i den förordningen i stället för första stycket.

Denna lag träder i kraft den 25 maj 2018.

Prop. 2017/18:120 2.2 Förslag till lag om ändring i lagen (2012:318) om 1996 års Haagkonvention

Härigenom föreskrivs att 10 § lagen (2012:318) om 1996 års Haagkonvention ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

10 §

En svensk myndighet får *utan hinder av 33 § personuppgiftslagen (1998:204)* föra över personuppgifter till en myndighet i ett land utanför *det* Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, om det behövs för att den myndigheten ska kunna överväga en nödvändig åtgärd enligt 1996 års Haagkonvention.

En svensk myndighet får föra över personuppgifter till en myndighet i ett land utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, om det behövs för att den myndigheten ska kunna överväga en nödvändig åtgärd enligt 1996 års Haagkonvention.

Denna lag träder i kraft den 25 maj 2018.

3 Ärendet och dess beredning

Den 27 april 2016 utfärdades Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning), EU:s dataskyddsförordning. Förordningen, som börjar tillämpas den 25 maj 2018, finns i svensk lydelse som *bilaga 1*.

I Justitiedepartementet har departementspromemorian En anpassning till dataskyddsförordningen – kreditupplysningslagen och några andra författningar (Ds 2017:26) tagits fram. I promemorian lämnas förslag på anpassningar av författningar på familjerättens och den allmänna förmögenhetsrättens områden till följd av dataskyddsförordningen. En sammanfattning av promemorian finns i *bilaga 2*. Promemorians lagförslag finns i *bilaga 3*. Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 4*. Remissyttrandena finns tillgängliga i Justitiedepartementet (dnr Ju2017/05721/L2).

Flera remissinstanser har synpunkter och förslag i frågor som inte har samband med anpassningen till dataskyddsförordningen. Synpunkterna gäller främst kreditupplysningsverksamhet, men även i viss mån inkassoverksamhet. Dessa frågor behandlas inte i propositionen. Ett par remissinstanser framhåller i sina yttranden de bedömningar som Integritetskommittén i betänkandet Så stärker vi den personliga integriteten (SOU 2017:52) gör i fråga om den enskildes integritet i kreditupplysningsverksamhet. Betänkandet har remissbehandlats och bereds för närvarande i Regeringskansliet.

En ny fråga i propositionen är om en kreditupplysning om en näringsidkare ska få innehålla uppgifter om skulder som inte har fastställts av en domstol eller Kronofogdemyndigheten.

Regeringen gav i februari 2014 en särskild utredare i uppdrag att kartlägga omfattningen och karaktären av problemen med faktura- och kreditupplysningsverksamhet och att med beaktande av kartläggningen överväga behovet av lagändringar och andra åtgärder. I uppdraget ingick att överväga om regleringen i fråga om uppgifter i Kronofogdemyndighetens register och om kreditupplysning bör ändras för att minska effekten av ett otillbörligt hot om att ge in en ansökan om betalningsföreläggande. Utredningen överlämnade i september 2015 betänkandet Fakturabedrägerier (SOU 2015:77). En sammanfattning av betänkandet finns i *bilaga 5*. Betänkandet har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 6*. Remissyttrandena finns tillgängliga i Justitiedepartementet (dnr Ju2015/06504/L2).

Våren 2016 beslutade riksdagen ett tillkännagivande om att regeringen bör överväga en ändring i kreditupplysningslagen så att kreditupplysningar om näringsidkare inte omfattar skulder som inte blivit fastställda av en domstol eller Kronofogdemyndigheten (bet. 2015/16:FiU22 punkt 5, rskr. 2015/16:195). Genom övervägandena i propositionen (se avsnitt 7) anser regeringen att riksdagsskrivelsen är slutbehandlad.

Regeringen beslutade den 11 januari 2017 att inhämta Lagrådets yttrande över de lagförslag som finns i *bilaga 7*. Lagrådets yttrande finns i *bilaga 8*. Lagrådets synpunkt behandlas i författningskommentaren. Regeringen följer Lagrådets förslag.

4 Dataskyddsreformen

4.1 Dataskyddsdirektivet och den nationella personuppgiftsregleringen

Allmänna EU-regler om behandling av personuppgifter finns i dag i Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG av den 24 oktober 1995 om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter (här kallat dataskyddsdirektivet). Direktivet syftar till att garantera skyddet för enskildas grundläggande fri- och rättigheter vid personuppgiftsbehandling. Det syftar också till att främja ett fritt flöde av personuppgifter mellan medlemsstaterna i EU. Det gäller inte för behandling av personuppgifter på områden som faller utanför unionsrätten.

Dataskyddsdirektivet har genomförts i svensk rätt huvudsakligen genom personuppgiftslagen (1998:204). Personuppgiftslagen är tillämplig även utanför direktivets tillämpningsområde och gäller för myndigheter och enskilda som behandlar personuppgifter. Lagen är samtidigt subsidiär, vilket innebär att lagens bestämmelser inte ska tillämpas om det finns avvikande regler i en annan författning.

Det finns en stor mängd sådan sektorspecifik dataskyddsreglering i vad som brukar kallas särskilda registerförfattningar eller andra informationshanteringsförfattningar. De särskilda registerförfattningarna föreskriver framför allt hur olika statliga och kommunala myndigheter får behandla personuppgifter. Vissa författningar reglerar dataskyddet i det närmaste heltäckande medan andra författningar innehåller enstaka bestämmelser som i något avseende anger hur författningarna förhåller sig till personuppgiftslagens reglering. Utöver de särskilda registerförfattningarna finns det även författningar som innehåller bestämmelser om personuppgiftsbehandling, men som saknar regler om registerföring. Personuppgiftsbestämmelser finns även i författningar som främst har andra syften än att reglera personuppgiftsbehandling.

4.2 Dataskyddsförordningen och behovet att anpassa nationell reglering

Den 27 april 2016 utfärdades dataskyddsförordningen. Förordningen är en ny generell reglering för personuppgiftsbehandling inom EU och ersätter, när den börjar tillämpas den 25 maj 2018, dataskyddsdirektivet. Dataskyddsförordningen baseras till stor del på dataskyddsdirektivets

struktur och innehåll, men innehåller även en rad nyheter. Det huvudsakliga syftet med förordningen är att ytterligare harmonisera och effektivisera skyddet för personuppgifter för att förbättra den inre marknadens funktion och öka enskildas kontroll över sina personuppgifter.

En EU-förordning är direkt tillämplig i medlemsstaterna. När dataskyddsförordningen börjar tillämpas, kommer den därför att ersätta personuppgiftslagen som det generella regelverk som reglerar behandling av personuppgifter. Regeringen föreslår i prop. 2017/18:105 en ny lag – lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning (den föreslagna dataskyddslagen) – som upphäver personuppgiftslagen och på ett generellt plan kompletterar och i viss utsträckning gör undantag från dataskyddsförordningen.

Dataskyddsreformen medför ett behov av att se över nationell sektor-specifik dataskyddsreglering. Bestämmelser som avviker från eller dubblar bestämmelser i dataskyddsförordningen kan behållas endast om förordningen ger utrymme för det. Dataskyddsförordningen ger dock ett förhållandevis stort utrymme att behålla eller införa särregleringar för sådan personuppgiftsbehandling som är nödvändig för att den som är personuppgiftsansvarig ska kunna uppfylla en rättslig skyldighet, utföra en uppgift av allmänt intresse eller behandla uppgifter i samband med myndighetsutövning. Hänvisningar i olika författningar till personuppgiftslagen behöver också tas bort.

5 Kreditupplysningsverksamhet i Sverige

Kreditupplysningslagen (1973:1173) innehåller regler för kreditupplysningsverksamhet som bedrivs yrkesmässigt. Lagen syftar främst till att undanröja risker för att kreditupplysningar ska medföra otillbörligt intrång i enskildas personliga integritet. Samtidigt är den avsedd att bidra till en effektivt fungerande kreditupplysningsverksamhet.

Kreditupplysningslagen gäller för kreditupplysningar om både fysiska och juridiska personer. Lagen är inte en heltäckande reglering – även personuppgiftslagen kan vara tillämplig i kreditupplysningsverksamhet. Kreditupplysningar om fysiska personer utgör som regel personuppgifter. Personuppgiftslagens reglering av behandlingen av sådana uppgifter är därför tillämplig, om inte något annat följer av kreditupplysningslagen. I kreditupplysningslagen finns också ett antal bestämmelser som reglerar förhållandet mellan kreditupplysningslagen och personuppgiftslagen.

Med kreditupplysningar avses enligt kreditupplysningslagen uppgifter, omdömen eller råd som lämnas till ledning för bedömning av någon annans kreditvärdighet eller vederhäftighet i övrigt i ekonomiskt hänseende. En kreditupplysning består främst av ekonomisk information, såsom uppgifter om inkomster, fastighetsinnehav och betalningsförsummelser. Även andra uppgifter kan ingå, t.ex. uppgifter om civilstånd. Några beslut om kredit fattas inte i kreditupplysningsverksamhet. Även om en kreditgivares beslut grundas enbart på automatiserad behandling av uppgifter som är avsedda för att bedöma en persons kreditvärdighet,

Prop. 2017/18:120 är det inte i kreditupplysningsverksamheten som beslutet fattas (jfr Ds 1998:44 s. 43).

Kreditupplysningslagen ställer upp vissa grundläggande krav på hur verksamheten ska bedrivas. Särskilda och strängare regler gäller för känsliga uppgifter, t.ex. uppgifter om etniskt ursprung, hälsa och lagöverträdelse som innefattar brott. För uppgifter om fysiska personer som inte är näringsidkare uppställs en frist för när gallring senast ska ske. När en kreditupplysning om en fysisk person lämnas, ska den omfrågade få en kreditupplysningskopia. Var och en har också rätt att få besked om vilka uppgifter som finns registrerade om honom eller henne och att få felaktiga eller missvisande uppgifter rättade. I kreditupplysningslagen finns även bestämmelser om skadestånd och straff för överträdelse av vissa bestämmelser. Sådan kreditupplysningsverksamhet som omfattas av lagen får som regel bedrivas endast efter tillstånd av Datainspektionen. Datainspektionen utövar också tillsyn över efterlevnaden av kreditupplysningslagen.

6 En anpassning till dataskyddsförordningen

6.1 Förhållandet mellan nationell reglering och dataskyddsförordningen

Regeringens förslag: Det ska föreskrivas i kreditupplysningslagen att lagen, i den del den avser behandling av personuppgifter, innehåller kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning och att, vid sådan behandling av personuppgifter som omfattas av dataskyddsförordningen, gäller även den föreslagna dataskyddslagen och föreskrifter som har meddelats i anslutning till den lagen, om inte annat följer av kreditupplysningslagen eller föreskrifter som regeringen har meddelat i anslutning till lagen.

Promemorian innehåller inte något förslag som motsvarar regeringens.

Remissinstanserna: *Datainspektionen* anser att det är viktigt att det tydligt framgår av den nationella personuppgiftsregleringen – särskilt kreditupplysningslagen – att den kompletterar dataskyddsförordningen. Inspektionen efterfrågar också ytterligare analys av dataskyddsförordningens förhållande till yttrande- och informationsfriheten, så som den kommer till uttryck i kreditupplysningslagen.

Skälen för regeringens förslag: Dataskyddsförordningen blir bindande och direkt tillämplig i Sverige. Förordningen ska därför inte genomföras i svensk rätt. Det krävs dock att svenska författningar kompletteras, ändras eller upphävs för att säkerställa både att förordningen får ett effektivt genomslag och att svensk rätt inte strider mot förordningen. Syftet med förslagen i propositionen är att i nyssnämnda avseenden anpassa lagar på familjerättens och den allmänna förmögenhetsrättens

områden till den nya förordningen. Anpassningen ska mynna ut i att de nationella regleringarna uppfyller ett mål av allmänt intresse och är proportionella mot de legitima mål som eftersträvas (artikel 6.3 i förordningen).

En utgångspunkt för anpassningen bör enligt regeringen vara att personuppgiftsbehandling som i dag är laglig – om det är möjligt – ska vara det även i framtiden. I de avseenden dataskyddsförordningens reglering inte innebär någon saklig ändring i förhållande till dataskyddsdirektivet och det tidigare har bedömts att svenska regler är förenliga med direktivet bör utgångspunkten vara att gällande regelverk inte bör förändras i sak.

Den generella dataskyddsregleringen kommer inte bara att finnas i dataskyddsförordningen utan även i kompletterande nationella författningar. Regeringen föreslår i prop. 2017/18:105 kompletterande lagbestämmelser till EU:s dataskyddsförordning, som även upphäver personuppgiftslagen. Hänvisningar till personuppgiftslagen behöver därför tas bort eller ersättas av hänvisningar till dataskyddsförordningen. I den ovan nämnda propositionen konstateras vidare att den EU-rättsliga dataskyddsregleringen inte inkräktar på området för tryckfrihetsförordningen och yttrandefrihetsgrundlagen (se s. 40–43 och 1 kap. 7 § första stycket i den föreslagna dataskyddslagen). Bedömningarna i förevarande proposition (se avsnitt 6.6 och 6.7) utgår från de överväganden som görs där. Synpunkten från *Datainspektionen* om behovet av ytterligare analys av förhållandet mellan dataskyddsförordningen och den grundlagsfästa yttrande- och informationsfriheten behandlas därför inte ytterligare här.

Den författning på familjerättens och den allmänna förmögenhetsrättens områden som i störst utsträckning berörs av dataskyddsreformen och förslagen i denna proposition är kreditupplysningslagen. Lagen innehåller flera bestämmelser som genomför dataskyddsdirektivet i svensk rätt. Lagen reglerar inte personuppgiftsbehandling heltäckande – även personuppgiftslagen är tillämplig i kreditupplysningsverksamhet.

När dataskyddsförordningen börjar tillämpas, kommer förordningens bestämmelser att gälla oberoende av om förhållandet till förordningen regleras i nationella författningar. Något behov av att i varje författning införa en upplysningsbestämmelse som klargör förhållandet till dataskyddsförordningen finns inte enligt regeringen. Som *Datainspektionen* framhåller ökar dock risken att en enskild tillämpare felaktigt uppfattar att den nationella författningen är det primära regelverket på området, om författningen – i likhet med kreditupplysningslagen – reglerar många frågor om personuppgiftsbehandling. För att tydliggöra kreditupplysningslagens förhållande till dataskyddsförordningen och undvika missförstånd bör det därför införas en bestämmelse i lagen som klargör att den innehåller kompletterande bestämmelser till dataskyddsförordningen. Det bör även föreskrivas att vid behandling av personuppgifter som omfattas av dataskyddsförordningen gäller även dataskyddslagen och föreskrifter som har meddelats i anslutning till den lagen, om inte annat följer av kreditupplysningslagen eller föreskrifter som regeringen har meddelat i anslutning till denna lag (jfr 1 kap. 6 § i den föreslagna dataskyddslagen).

I samband med att dataskyddsdirektivet genomfördes gjordes bedömningen att även om kreditupplysningslagen inte innehåller en fullständig

Prop. 2017/18:120 personuppgiftsreglering, bör det eftersträvas att lagen reglerar frågor som är av särskild betydelse för kreditupplysningsverksamhet (se prop. 2000/01:50 s. 14). Den föresats som då gällde bör – så långt det är möjligt – gälla även nu när lagen ska anpassas till dataskyddsförordningen. I den mån dataskyddsförordningen tillåter det bör därför kreditupplysningslagen innehålla regler av särskild betydelse för kreditupplysningsverksamheten. Kreditupplysningslagen bör alltså i fortsättningen stå i en i många avseenden liknande relation till dataskyddsförordningen som lagen hittills gjort till personuppgiftslagen. Förordningen har dock – som *Datainspektionen* uppmärksammar – givetvis företräde framför lagen vid en eventuell normkonflikt. Även i övrigt bör kreditupplysningslagens struktur så långt det är möjligt behållas. Det innebär att när lagen reglerar behandling av uppgifter om juridiska personer, bör det – antingen genom en direkt reglering eller genom en hänvisning till dataskyddsförordningen – klargöras vad som gäller för behandling av uppgifter om fysiska personer.

De hänvisningar till dataskyddsförordningen som föreslås i denna proposition bör, liksom den befintliga hänvisningen till en annan EU-förordning i 11 § andra stycket kreditupplysningslagen, vara dynamiska till sin karaktär, dvs. avse förordningarna i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen. Hänvisningarna kommer alltså att omfatta eventuella ändringar i dataskyddsförordningen. Det hindrar dock inte att de hänvisande bestämmelserna ändå kan behöva ändras i samband med framtida ändringar i förordningarna, om förordningarnas innehåll då ändras i sak.

6.2 En fastställd rättslig grund för behandling av personuppgifter

Regeringens bedömning: Bestämmelserna i EU:s dataskyddsförordning om att vissa rättsliga grunder för behandling av personuppgifter ska vara fastställda i unionsrätten eller den nationella rätten kräver inga ändringar i kreditupplysningslagen eller andra lagar på familjerättens och den allmänna förmögenhetsrättens områden.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanser delar promemorians bedömning eller lämnar den utan invändning. *Datainspektionen* efterfrågar, särskilt när det gäller behandling som sker inom ramen för statliga och kommunala myndigheters verksamhet, ett tydligare utpekande av vilka rättsliga grunder som behandlingen av personuppgifter grundar sig på. Inspektionen efterfrågar även en analys av att lagstiftningen är proportionell mot det legitima mål som eftersträvas. Flera remissinstanser – bl.a. *Bisnode Sverige AB*, *Svensk Inkasso* och *CreditSafe i Sverige AB* – framför att det bör klargöras i kreditupplysningslagen och inkassolagen att bedrivandet av kreditupplysnings- respektive inkassoverksamhet är uppgifter av allmänt intresse. Andra remissinstanser – *Umeå universitet* och *Dataskydd.net* – ifrågasätter dock om bedrivandet av kreditupplysningsverksamhet kan anses utgöra en uppgift av allmänt intresse.

Universitetet anser att det inte är helt klart vad som omfattas av det begreppet och att frågan skulle behöva utredas ytterligare.

Skälen för regeringens bedömning: Dataskyddsförordningen utgår från att varje behandling av personuppgifter ska vila på en rättslig grund (artikel 6). Att den registrerade har samtyckt till personuppgiftsbehandlingen är en sådan rättslig grund. Behandlingen är också rättsligt grundad om den är nödvändig för att fullgöra ett avtal som den registrerade är part i eller för att vidta åtgärder på begäran av den registrerade innan ett sådant avtal ingås. Detsamma gäller om behandlingen är nödvändig för att fullgöra en rättslig förpliktelse som vilar på den som är personuppgiftsansvarig, eller för att utföra en uppgift av allmänt intresse eller som ett led i myndighetsutövning. Det finns även rättslig grund om behandlingen är nödvändig för att skydda intressen som är av grundläggande betydelse för den registrerade eller en annan fysisk person eller för ändamål som rör ett berättigat intresse. Det sistnämnda gäller dock bara under förutsättning att inte den registrerades intressen eller grundläggande rättigheter och friheter väger tyngre och kräver ett skydd av personuppgifterna.

Dataskyddsförordningens artikel 6 motsvarar i många avseenden artikel 7 i dataskyddsdirektivet och 10 § personuppgiftslagen. En väsentlig skillnad är att den rättsliga grunden om behandling för ändamål som rör ett berättigat intresse enligt förordningen inte gäller för behandling som utförs av myndigheter (artikel 6.1 andra stycket).

En annan betydelsefull skillnad är att det i förordningen ställs upp krav på att vissa rättsliga grunder för behandling ska vara fastställda i unionsrätten eller den nationella rätten (artikel 6.3 första stycket). Det nya kravet gäller behandling som är nödvändig för att fullgöra en rättslig förpliktelse som den som är personuppgiftsansvarig har (artikel 6.1 c). Det gäller även behandling som är nödvändig för att utföra en uppgift av allmänt intresse eller som ett led i myndighetsutövning (artikel 6.1 e). Kravet innebär alltså att de nyssnämnda rättsliga grunderna – rättslig förpliktelse, allmänt intresse och myndighetsutövning – ska vara fastställda i unionsrätten eller den nationella rätten för att kunna läggas till grund för personuppgiftsbehandling. Det innebär däremot inte att det krävs en särskild reglering med anledning av att dataskyddsförordningen börjar tillämpas.

Vilken rättslig grund en behandling vilar på har betydelse för hur en verksamhet får regleras. Om personuppgiftsbehandlingen är nödvändig för att fullgöra en rättslig förpliktelse eller för att utföra en uppgift av allmänt intresse eller som ett led i myndighetsutövning, ger dataskyddsförordningen medlemsstaterna visst utrymme att i nationell lagstiftning behålla eller införa specifika bestämmelser för att anpassa tillämpningen av förordningen (artikel 6.2 och 6.3 andra stycket). Det är alltså möjligt att i angivna situationer på nationell nivå föreskriva särskilda krav som ska gälla för behandlingen. Den rättsliga grund som en behandling vilar på får därmed avgörande betydelse för om nationella bestämmelser som reglerar personuppgiftsbehandling i en verksamhet kan behållas. Den författning eller det beslut som utgör den rättsliga grunden för behandling av personuppgifter enligt dataskyddsförordningen måste uppfylla ett mål av allmänt intresse och vara proportionell mot det legitima mål som eftersträvas (artikel 6.3).

Regeringen föreslår i prop. 2017/18:105 bestämmelser som anger hur de rättsliga grunderna i artikel 6.1 c och e i förordningen ska vara fastställda för att utgöra en rättslig grund för behandling av personuppgifter (2 kap. i den föreslagna dataskyddslagen). I propositionen utvecklas även regeringens bedömningar i fråga om statliga och kommunala myndigheters verksamhet och uppgifter samt innebörden av förordningens krav på proportionalitet.

Datainspektionen vill se ett tydligare utpekande av de rättsliga grunderna för statliga och kommunala myndigheters verksamhet på familjerättens och den allmänna förmögenhetsrättens områden. Det är inte möjligt att ange samtliga författningsbestämmelser som kan utgöra grund för en personuppgiftsbehandling i sådan verksamhet. Regeringen konstaterar dock att myndighetsutövning i Sverige inte kan ske utan författningsstöd. Det kan därför förutsättas att den rättsliga grunden för personuppgiftsbehandling som sker som ett led i myndighetsutövning är fastställd på det sätt som dataskyddsförordningen kräver. Detsamma gäller när den rättsliga grunden är en rättslig förpliktelse som en myndighet eller en enskild har och som kräver personuppgiftsbehandling. Rättsliga förpliktelser framgår redan av eller meddelas med stöd av författning. Exempel på rättsliga förpliktelser på familjerättens och den allmänna förmögenhetsrättens områden är kraven att Skatteverket ska föra ett äktenskapsregister (16 kap. 1 § äktenskapsbalken) och att Bolagsverket ska föra ett konkursregister (15 kap. 5 § konkurslagen). De uppgifter som statliga och kommunala myndigheter gets i uppdrag att utföra får dessutom anses vara av allmänt intresse. Myndigheters verksamhet och uppdrag är vidare enligt regeringen reglerade på ett sådant sätt att dataskyddsförordningens krav på att grunden för behandlingen ska vara fastställd är uppfyllt (jfr skäl 41). Ett exempel på en lag på familjerättens område som ger statliga och kommunala myndigheter uppgifter som är av allmänt intresse och som förutsätter personuppgiftsbehandling är lagen (2012:318) om 1996 års Haagkonvention (se avsnitt 6.14).

Även enskilda kan ha uppgifter som är av allmänt intresse och som förutsätter personuppgiftsbehandling. *Umeå universitet* lyfter fram att begreppet allmänt intresse är oklart och behöver utredas ytterligare. Begreppet är inte nytt utan förekommer även i dataskyddsdirektivet. Däremot innebär dataskyddsförordningens regleringskrav att tillämpningsområdet begränsas. Någon definition av begreppet finns inte i förordningen eller dataskyddsdirektivet och dess innebörd i det nu aktuella sammanhanget har inte utvecklats av EU-domstolen. Att på nationell nivå vidta ytterligare åtgärder för att klargöra begreppets innebörd kan inte förväntas ge ytterligare ledning.

Dataskyddsutredningen bedömer att kreditupplysningsverksamhet och tillhandahållande av finansiella tjänster i princip skulle kunna anses vara verksamhet av allmänt intresse (se SOU 2017:39 s. 125 och 126). Bedömningen ligger i linje med de överväganden som gjordes i samband med att kreditupplysningslagen anpassades till dataskyddsdirektivet (se prop. 2000/01:50 s. 20 och 21). I förarbetena till kreditupplysningslagen anges att kreditupplysningsverksamheten har betydelse för dels kreditgivarens möjligheter att skydda sig mot förlust (kreditskydd), dels kredit sökandens möjligheter att få den sökta krediten. Men även från samhällelig synpunkt är det väsentligt att kreditgivningen fungerar så frik-

tionsfritt som möjligt. Av särskild betydelse är att kreditgivningen inte bromsas upp enbart på grund av svårigheter att bedöma riskerna för kreditförlust och liknande olägenheter. Samhället har därför ett behov av kreditupplysningsverksamhet och ett starkt intresse av att denna på ett effektivt sätt fyller sin kreditskyddande funktion (se prop. 1973:155 s. 13).

Mot den angivna bakgrunden bedömer regeringen att bedrivandet av kreditupplysningsverksamhet, som är noga lagreglerad, får anses vara en uppgift av allmänt intresse. Detsamma får anses vara fallet med inkassoverksamhet, som är väsentlig för att flödet av betalningar i samhället ska fungera och att det effektivt ska gå att driva in fordringar som är förfallna till betalning. Någon anledning att, som efterfrågas av några remissinstanser, lagfästa dessa bedömningar finns inte. De aktuella verksamheterna regleras genom lag och förordning samt Datainspektionens föreskrifter och tillståndsbeslut. Härigenom är dataskyddsförordningens krav på att den rättsliga grunden ska vara fastställd uppfyllt. Dataskyddsförordningens krav på att den rättsliga grunden för personuppgiftsbehandlingen i vissa fall ska vara fastställd medför alltså inte något behov av ändringar i kreditupplysningslagen eller andra lagar på familjerättens och den allmänna förmögenhetsrättens områden. Det bör dock uppmärksammas att personuppgiftsbehandlingen även måste uppfylla förordningens övriga krav för att behandling ska få ske.

Datainspektionen efterfrågar en analys av om lagstiftningen är proportionell mot det legitima mål som eftersträvas. Som framgår av avsnitt 6.1 är syftet med förslagen att anpassningen ska mynna ut i att de nationella regleringarna uppfyller ett mål av allmänt intresse och är proportionella mot de legitima mål som eftersträvas (artikel 6.3 i förordningen). Regeringens bedömning att lagarna på familjerättens och den allmänna förmögenhetsrättens områden med de föreslagna ändringarna är förenliga med dataskyddsförordningen innefattar alltså även ett ställningstagande i denna del. Överväganden i fråga om lagstiftningens proportionalitet finns även i avsnitt 6.6–6.8.

Personuppgiftsbehandling på familjerättens och den allmänna förmögenhetsrättens områden kan, utifrån omständigheterna, även vila på någon annan av dataskyddsförordningens rättsliga grunder. I flera fall, t.ex. när det gäller inkassoverksamhet, torde en behandling kunna vila på flera alternativa rättsliga grunder. Eftersom övriga rättsliga grunder inte behöver fastställas i unionsrätten eller den nationella rätten, behandlas de dock inte i propositionen. Det är den som är personuppgiftsansvarig som är skyldig att försäkra sig om att behandlingen i varje enskilt fall har stöd i en rättslig grund och att övriga krav på behandlingen efterlevs.

6.3 Grundläggande krav för behandling av personuppgifter

Regeringens förslag: Hänvisningen i kreditupplysningslagen till personuppgiftslagens grundläggande krav för personuppgiftsbehandling ska ersättas med en hänvisning till motsvarande artikel i EU:s dataskyddsförordning.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Remissinstanserna tillstyrker förslaget eller har ingen invändning mot det.

Skälen för regeringens förslag: Utöver kravet på att all personuppgiftsbehandling ska vila på en rättslig grund, som i vissa fall ska vara fastställd i unionsrätten eller den nationella rätten, omgärdas varje behandling av personuppgifter av ytterligare krav. Principerna för behandling finns i artikel 5 i dataskyddsförordningen. Av denna framgår de grundläggande kraven för behandling av personuppgifter, dvs. att uppgifterna ska behandlas på ett lagligt, korrekt och öppet sätt i förhållande till den registrerade. Vidare anges och utvecklas vissa principer som gäller vid personuppgiftsbehandling, nämligen principerna om ändamålsbegränsning, uppgiftsminimering, korrekthet, lagringsminimering, integritet och konfidentialitet. Slutligen anges att det är den som är personuppgiftsansvarig som ansvarar för – och ska kunna visa – att de grundläggande principerna efterlevs. Artikel 5 i dataskyddsförordningen motsvarar i stora drag dataskyddsdirektivets artikel 6, som har genomförts i svensk rätt genom 9 § personuppgiftslagen.

En hänvisning till personuppgiftslagens grundläggande krav finns i 5 § första stycket andra meningen kreditupplysningslagen. I första meningen i det angivna stycket föreskrivs att kreditupplysningsverksamhet ska bedrivas så att den inte leder till otillbörligt intrång i personlig integritet genom innehållet i de uppgifter som förmedlas eller på annat sätt eller till att oriktiga eller missvisande uppgifter lagras eller lämnas ut. I andra meningen finns en hänvisning som klargör att för behandling av personuppgifter som omfattas av personuppgiftslagen gäller i stället 9 § första stycket a, b och d–h i den lagen. När dataskyddsförordningen börjar tillämpas, kommer personuppgiftslagen att upphävas och artikel 5 i förordningen i stället vara tillämplig. Hänvisningen till personuppgiftslagen måste därför tas bort.

När kreditupplysningslagen anpassades till dataskyddsdirektivet och personuppgiftslagen, konstaterades att tillämpningsområdena för den allmänna regleringen i 5 § första stycket första meningen kreditupplysningslagen och 9 § personuppgiftslagen inte var identiska (se prop. 2000/01:50 s. 17). Motsvarande gäller för förhållandet till artikel 5 i dataskyddsförordningen. Kraven i artikel 5 är inriktade på den som är personuppgiftsansvarig och avser hur personuppgifter ska behandlas, medan kraven i 5 § avser hur kreditupplysningsverksamheten som sådan ska bedrivas. Kreditupplysningslagens regel kan vidare fylla en funktion vid behandling av uppgifter om juridiska personer och för sådan ostrukturerad manuell behandling som inte omfattas av dataskyddsförordningen.

Regeringen anser mot denna bakgrund att det finns anledning och utrymme att behålla regleringen i 5 § första stycket första meningen kreditupplysningslagen. Hänvisningen till personuppgiftslagen i 5 § första stycket andra meningen kreditupplysningslagen bör då ersättas med en hänvisning till artikel 5 i dataskyddsförordningen. Det innebär att kraven i 5 § första stycket första meningen kreditupplysningslagen i fortsättningen kommer att gälla i kreditupplysningsverksamheten i den mån inte dataskyddsförordningen i stället ska tillämpas.

Regeringens bedömning: Kraven på att den som bedriver kreditupplysnings- eller inkassoverksamhet som huvudregel ska ha tillstånd för att bedriva verksamheten är förenliga med EU:s dataskyddsförordning och kan behållas.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Bara en remissinstans, *Datainspektionen*, yttrar sig särskilt i frågan. *Datainspektionen* påpekar att tillståndsplikten i inkassolagen inte kan jämföras med ett förhandstillstånd som avses i artikel 36.5 i dataskyddsförordningen. *Inspektionen* ifrågasätter också om tillståndsplikten i kreditupplysningslagen kan jämföras med ett sådant förhandstillstånd. *Datainspektionen* anser vidare att det bör göras en generell konsekvensbedömning avseende dataskydd för personuppgiftsbehandling i kreditupplysningsverksamhet (jfr artikel 35.10 i förordningen).

Skälen för regeringens bedömning: För att få bedriva kreditupplysningsverksamhet eller inkassoverksamhet krävs som huvudregel tillstånd från *Datainspektionen* (3 § första stycket kreditupplysningslagen respektive 2 § inkassolagen). Som en naturlig följd av tillståndskraven uppställs även krav på medgivande från *Datainspektionen* för att överlåta eller upplåta register som förs i verksamheterna till någon annan. Något hinder för att uppställa krav på tillstånd respektive medgivande finns inte i dataskyddsförordningen, och bestämmelserna kan och bör därför behållas. I linje med vad *Datainspektionen* för fram kan dock den nuvarande regleringen av tillståndskraven i kreditupplysnings- och inkassoverksamhet inte anses utgöra ett sådant förhandstillstånd till personuppgiftsbehandling som avses i artikel 36.5 i dataskyddsförordningen. Den som är personuppgiftsansvarig ska – liksom alla andra personuppgiftsansvariga – göra en konsekvensbedömning av dataskyddet om en planerad behandling sannolikt leder till hög risk för fysiska personers rättigheter och friheter (artikel 35). Han eller hon ska också samråda med tillsynsmyndigheten, om konsekvensbedömningen bekräftar att det finns en hög risk. Det gäller dock inte om den som är personuppgiftsansvarig vidtar åtgärder för att minska risken (artikel 36.1).

Kravet på en personuppgiftsansvarig att genomföra en konsekvensbedömning faller bort om en sådan gjorts som en del av en allmän konsekvensbedömning i samband med att den rättsliga grunden för behandlingen i fråga antogs (artikel 35.10). I motsats till *Datainspektionen* anser regeringen dock att det inte finns förutsättningar att i det här lagstiftningsärendet göra en generell konsekvensbedömning av dataskyddet för personuppgiftsbehandling i kreditupplysningsverksamhet. Någon sådan generell konsekvensanalys bör alltså inte genomföras.

6.5 Behandling av känsliga personuppgifter och uppgifter om lagöverträdelser

Regeringens förslag: Förbudet mot behandling av känsliga personuppgifter i kreditupplysningsverksamhet ska omfatta även behandling av genetiska uppgifter, biometriska uppgifter för att entydigt identifiera en fysisk person och uppgifter om sexuell läggning.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Remissinstanserna tillstyrker promemorians förslag eller har ingen invändning mot det. *Datainspektionen* anser att förbudet i kreditupplysningslagen mot behandling av administrativa frihetsberövanden bör tas bort med hänsyn till att Dataskyddsutredningen har gjort bedömningen att det inte finns stöd i förordningen för att föreskriva ett förbud mot behandling av sådana uppgifter (se SOU 2017:39 s. 192).

Skälen för regeringens förslag: I artiklarna 9 och 10 i dataskyddsförordningen finns föreskrifter om i vilka situationer särskilda kategorier av personuppgifter (s.k. känsliga personuppgifter) och personuppgifter som rör fällande domar i brottmål samt lagöverträdelser får behandlas. Regleringen motsvarar i stort artikel 8 i dataskyddsdirektivet. En nyhet i dataskyddsförordningen är att uppräkningsavsnittet i artikel 9 även omfattar genetiska uppgifter, biometriska uppgifter för att entydigt identifiera en fysisk person och uppgifter om sexuell läggning. Dessutom begränsas reglerna som enligt direktivet rör behandling av personuppgifter om brottmålsdomar till att i artikel 10 i förordningen bara gälla behandling av personuppgifter om fällande domar i brottmål.

I 6 § kreditupplysningslagen finns bestämmelser som genomför artikel 8 i dataskyddsdirektivet. I paragrafen förbjuds behandling av känsliga personuppgifter och uppgifter om lagöverträdelser och administrativa frihetsberövanden. Paragrafen gäller i stället för de generella bestämmelserna i 13–21 §§ personuppgiftslagen. Det innebär att de undantag från förbudet att behandla känsliga personuppgifter som finns i dataskyddsdirektivet och personuppgiftslagen inte är tillämpliga i kreditupplysningsverksamhet. *Datainspektionen* kan dock i undantagsfall lämna tillstånd att behandla uppgifter om lagöverträdelser och administrativa frihetsberövanden i kreditupplysningsverksamhet.

Bestämmelser som begränsar möjligheten att behandla vissa särskilt känsliga uppgifter och uppgifter om lagöverträdelser har tidigare bedömts vara av sådan vikt för kreditupplysningsverksamheten att de bör finnas i kreditupplysningslagen (se t.ex. prop. 2000/01:50 s. 22). Det finns inte anledning att anlägga något annat synsätt nu. Det saknas också anledning att göra någon annan bedömning än som gjordes då av behovet att behandla denna typ av uppgifter i kreditupplysningsverksamhet. Bestämmelserna i 6 § kreditupplysningslagen, som är centrala för enskildas integritetsskydd, bör därför – så långt det är möjligt – behållas.

Som konstateras i avsnitt 6.4 möjliggör dataskyddsförordningen bestämmelser i nationell rätt som uppställer särskilda krav på vilka uppgifter som får behandlas i en verksamhet som är av allmänt intresse (artikel 6.2 och 6.3). Ett införlivande av delar av förordningen i den nationella rätten är vidare tillåtet, bl.a. om det underlättar förståelsen av förordningen (skäl 8).

Det bedöms därför vara förenligt med dataskyddsförordningen att i kreditupplysningslagen behålla särskilda bestämmelser om förbud mot behandling av känsliga personuppgifter och uppgifter om lagöverträdelse. Bestämmelsen i 6 § första stycket kreditupplysningslagen bör dock justeras så att den anger att behandling av personuppgifter som avses i artikel 9.1 i dataskyddsförordningen är förbjuden. Hänvisningen kommer att innebära att förbudet mot behandling svarar mot förordningens regler. I förhållande till vad som gäller i dag kommer förbudet att omfatta även genetiska uppgifter, biometriska uppgifter för att entydigt identifiera en fysisk person och uppgifter om en persons sexuella läggning.

Någon ändring av paragrafen i övrigt är inte motiverad. Som *Datainspektionen* framhåller bedömer Dataskyddsutredningen att det inte finns stöd i artikel 10 i dataskyddsförordningen för att föreskriva ett generellt förbud mot att behandla uppgifter om administrativa frihetsberövanden (se SOU 2017:39 s. 196). Regeringen konstaterar att det från integritetssynpunkt skulle vara olyckligt om behandlingen av uppgifter om administrativa frihetsberövanden inte skulle få begränsas. Regeringen anser att det finns utrymme att genomföra en begränsning av rätten att behandla uppgifter om administrativa frihetsberövanden i kreditupplysningsverksamhet med stöd av artikel 6.2 och 6.3. Detta innebär att det även i fortsättningen bör vara förbjudet att i kreditupplysningsverksamhet behandla uppgifter om frikännande domar i brottmål och uppgifter om administrativa frihetsberövanden och att *Datainspektionen* även i fortsättningen i undantagsfall bör kunna lämna tillstånd till behandling av uppgifter om lagöverträdelse och administrativa frihetsberövanden.

6.6 Information till den registrerade

Regeringens förslag: EU:s dataskyddsförordning ska ersätta kreditupplysningslagens regler om fysiska personers rätt till registerbesked. En hänvisning till dataskyddsförordningens bestämmelser om en fysisk persons rätt till tillgång till personuppgifter och annan information ska tas in i kreditupplysningslagen.

Kreditupplysningslagens regler om kreditupplysningskopior ska anpassas till dataskyddsförordningen. Anpassningen innebär att fysiska personer även ska få information om

- dataskyddsombudets kontaktuppgifter, om ett sådant ombud krävs enligt dataskyddsförordningen,
- den rättsliga grunden för behandlingen,
- vilka kategorier av personuppgifter som behandlas, varifrån uppgifterna hämtats och hur länge uppgifterna kommer att lagras,
- möjligheten att få tillgång till uppgifter som rör den fysiska personen,
- vilka kategorier av mottagare som kan ta del av personuppgifterna, och
- möjligheten att framställa klagomål till *Datainspektionen*.

I lagen ska det också föreskrivas hur och när denna information ska ges om en kreditupplysning avseende en fysisk person lämnas ut till ett svenskt kreditinstitut eller värdepappersbolag eller till ett motsvarande utländskt företag för beräkning av kapitalkravet med en s.k. internmetod.

Promemorians förslag överensstämmer väsentligen med regeringens. I promemorian föreslås dock att kravet på att ett registerbesked ska vara skriftligt ska tas bort även i förhållande till juridiska personer och att kreditupplysningskopior till fysiska personer ska innehålla information om vem som är dataskyddsbud. I promemorians förslag anges inte att det är en förutsättning att ett dataskyddsbud krävs enligt dataskyddsförordningen.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser tillstyrker förslagen eller har ingen invändning mot dem. *Bisnode Sverige AB* och *UC AB* avstyrker förslaget att dataskyddsförordningen ska ersätta kreditupplysningslagens regler om fysiska personers rätt till registerbesked. Bolagen anser att kreditupplysningslagens regler bör behållas och anpassas till dataskyddsförordningen. Om promemorians förslag genomförs, efterlyser bolagen ytterligare förklaringar om hur dataskyddsförordningens regler ska tillämpas i kreditupplysningsverksamhet, bl.a. i fråga om möjligheten att begränsa antalet kostnadsfria besked och i vilken form som besked bör lämnas. *Datainspektionen* anser att den föreslagna upplysningsbestämmelsen bör följa dataskyddsförordningens terminologi och hänvisa till förordningens bestämmelser om fysiska personers rätt till tillgång. *Företagarna* motsätter sig att kravet på skriftlighet för registerbesked till juridiska personer tas bort, eftersom det kommer att försvåra för företagen.

Datainspektionen efterlyser ytterligare analys av om det är nödvändigt att begränsa rätten till information när det gäller kreditupplysningskopior, dvs. en analys av om bestämmelserna om kreditupplysningskopior bör behållas i kreditupplysningslagen. Om rätten till information begränsas i förhållande till dataskyddsförordningen, anser *Datainspektionen* att begränsningen bör framgå av lagtexten. *CreditSafe i Sverige AB* vill att det förtydligas att reglerna om kreditupplysningskopior ersätter dataskyddsförordningen. Några remissinstanser, däribland *Sveriges advokatsamfund* och *UC AB*, menar att det bör vara tillräckligt att lämna kontaktuppgifter till dataskyddsbudet, när ett sådant utsetts. *Bisnode Sverige AB*, *CreditSafe i Sverige AB* och *UC AB* vill att kravet på kreditupplysningskopior till handelsbolag och kommanditbolag tas bort.

Skälen för regeringens förslag: Den registrerades rätt till information och rätt till tillgång till personuppgifter som rör honom eller henne regleras i artiklarna 12–15 i dataskyddsförordningen. Bestämmelserna handlar om hur och när information och uppgifter ska lämnas. Bestämmelserna är mer utförliga och ger den registrerade rätt till mer information än motsvarande regler i dataskyddsdirektivet (artiklarna 10–12 a). En nyhet är att den som är personuppgiftsansvarig är skyldig att informera om att uppgifterna kan komma att vidarebehandlas för ett annat syfte än det som personuppgifterna samlades in för (artikel 14.4). Även artikel 12.1 i dataskyddsförordningen, som öppnar för att information kan lämnas i elektronisk form eller – i vissa fall – muntligt, saknar motsvarighet i dataskyddsdirektivet. Detsamma gäller regleringen av vilka åtgärder som kan vidtas om en begäran om information är uppenbart ogrundad eller orimlig (artikel 12.5).

Den registrerades rättigheter kan enligt artikel 23 i dataskyddsförordningen begränsas endast om det sker med respekt för andemeningen i de grundläggande rättigheterna och friheterna och utgör en nödvändig och

proportionerlig åtgärd i ett demokratiskt samhälle i syfte att säkerställa vissa särskilt viktiga intressen. Ett sådant intresse kan vara en medlemsstats viktiga ekonomiska och finansiella intressen. Artikel 13.1 i dataskyddsdirektivet.

I artiklarna 14.5 och 15.4 i förordningen finns mer specifika undantag från rätten till information. Utrymmet för undantag från rätten till information är större i fråga om information som ska lämnas självmant (artikel 14) än om den som ska lämnas på begäran (artikel 15). Undantag finns bl.a. om erhållande eller utlämnande av uppgifter uttryckligen föreskrivs i unionsrätten eller den nationella rätten och denna rätt fastställer lämpliga åtgärder för att skydda den registrerades berättigade intressen (artikel 14.5 c) och om personuppgifterna måste förbli konfidentiella till följd av tystnadsplikt eller sekretessförpliktelser som föreskrivs i lag (artikel 14.5 d). Av artikel 15.4 följer att rätten till en kopia av de personuppgifter som behandlas inte får påverka andras fri- och rättigheter på ett menligt sätt.

Regeringen föreslår i prop. 2017/18:105 generellt tillämpliga undantag från förordningens regler om information till den registrerade (5 kap. i den föreslagna dataskyddslagen).

Bestämmelser som genomför dataskyddsdirektivets regler om information till den registrerade finns i 10 och 11 §§ kreditupplysningslagen. Frågan är om – och i så fall hur – bestämmelserna behöver ändras med anledning av dataskyddsförordningen.

Den registrerades rätt till information på begäran – dvs. rätten till ett registerbesked – regleras i 10 § kreditupplysningslagen. Fysiska personer har rätt att en gång per kalenderår få ett besked gratis. För juridiska personer gäller att besked ska lämnas mot skälig avgift. En begäran om ett registerbesked ska göras skriftligen och vara egenhändigt undertecknad. Rätten till information i övrigt framgår av 11 § kreditupplysningslagen, som ger en fysisk person rätt till en skriftlig s.k. kreditupplysningskopia, när en kreditupplysning lämnas ut. I stort sett ges juridiska personer samma rätt till registerbesked och handels- och kommanditbolag samma rätt till kreditupplysningskopior som fysiska personer.

Att den registrerade får information om vilka upplysningar som lämnas ut och till vem är värdefullt av flera skäl – bl.a. för att det ger den enskilde möjlighet att kontrollera att de uppgifter som lämnas är korrekta, adekvata och relevanta. Den registrerades intressen sammanfaller här med kreditupplysningsföretagens och kreditgivarnas. Det är för samtliga parter väsentligt att den information som tillhandahålls i kreditupplysningsverksamheten är tillförlitlig och korrekt och att uppgifterna är relevanta för kreditbedömningen. Informationsreglerna har därför bedömts utgöra en av grundvalarna för kreditupplysningslagen (se prop. 2000/01:50 s. 29).

Kreditupplysningslagens bestämmelser om registerbesked har utformats för att uppfylla dataskyddsdirektivets krav på information och innebär inte någon begränsning av rätten till information i förhållande till dataskyddsdirektivet. Någon anledning att införa en begränsning i förhållande till den ytterligare information som ska lämnas enligt artikel 15 i dataskyddsförordningen finns inte. En fysisk person bör alltså ha samma rätt att på begäran få tillgång till sina personuppgifter och annan information i kreditupplysningsverksamhet som i annan verksamhet där per-

Prop. 2017/18:120 sonuppgifter behandlas. Att i en sådan situation införliva dataskyddsförordningens regler i kreditupplysningslagen, vilket *Bisnode Sverige AB och UC AB* vill, bedöms inte vara förenligt med skäl 8 till förordningen och är alltså inte möjligt. Dataskyddsförordningens reglering om rätt till tillgång till personuppgifter och annan information bör därför ersätta kreditupplysningslagens regler om fysiska personers rätt till registerbesked i kreditupplysningsverksamhet.

Eftersom kreditupplysningslagen även i fortsättningen kommer att innehålla bestämmelser om juridiska personers rätt till besked om vilken information som behandlas och då informationsreglerna utgör en av grundvalarna för kreditupplysningslagen, bör det framgå av lagen att fysiska personer har rätt till tillgång till sådan information enligt dataskyddsförordningen. Som *Datainspektionen* påpekar bör en sådan upplysningsbestämmelse knyta an till dataskyddsförordningens terminologi och hänvisa till de relevanta artiklarna i förordningen.

I 10 § andra stycket kreditupplysningslagen finns en bestämmelse som påminner om att ett besked om var uppgifterna kommer ifrån inte ska lämnas om det skulle strida mot meddelarskyddet i 3 kap. 3 § tryckfrihetsförordningen eller 2 kap. 3 § yttrandefrihetsgrundlagen. Upplysningsbestämmelsen kommer framöver bara att avse juridiska personers rätt till besked, eftersom fysiska personers rätt till information regleras i dataskyddsförordningen. Den EU-rättsliga dataskyddsregleringen inkräktar dock inte på området för tryckfrihetsförordningen och yttrandefrihetsgrundlagen (se 1 kap. 7 § första stycket i den föreslagna dataskyddslagen). Dataskyddsförordningen ger också en möjlighet att begränsa rätten till information om ett utlämnande skulle inverka negativt på andras rättigheter och friheter (artikel 15.4). Utlämnande av uppgifter kommer därför inte heller i framtiden att kunna ske i strid med meddelarskyddet.

Kravet i 10 § tredje stycket kreditupplysningslagen på att en ansökan om registerbesked ska göras skriftligen och vara egenhändigt undertecknad är inte förenligt med artikel 15.3 i dataskyddsförordningen, som anger att en begäran kan göras i elektronisk form. Skriftlighetskravet bör därför tas bort. Det bör dock framhållas att det enligt artikel 12.6 i förordningen är möjligt för en personuppgiftsansvarig att begära den ytterligare information som krävs för att kunna bekräfta den registrerades identitet. Det kommer därmed även i fortsättningen att finnas förutsättningar för att kontrollera att informationen lämnas till rätt person.

Bisnode Sverige AB och *UC AB* frågar hur dataskyddsförordningen i olika avseenden ska tillämpas i kreditupplysningsverksamhet. Regeringen konstaterar att de frågor som ställs handlar om en renodlad tillämpning av EU-rätten. Frågorna är inte nödvändiga att besvara för att anpassa den svenska lagstiftningen till dataskyddsförordningen. Dessutom är det ytterst EU-domstolen som är behörig att fastställa innebörden av unionsrätten. Det är alltså inte möjligt att i lagstiftningsärendet göra några auktoritativa uttalanden om hur förordningen ska tolkas.

Rätten till registerbesked för andra än fysiska personer behöver inte ändras med hänsyn till dataskyddsförordningen. Kravet på att ett registerbesked till en juridisk person ska vara skriftligt bör, som *Företagarna* framför önskemål om, kvarstå. Ett slopande av kravet skulle få mycket begränsad inverkan på det sätt som besked lämnas på. Kravet i 5 § tredje stycket kreditupplysningslagen på att förhindra otillåten insyn och be-

hovet av att säkerställa att uppgifterna lämnas till rätt person torde nämligen i de flesta fall förutsätta att besked lämnas skriftligen. Det är därför rimligt att formkravet för besked till juridiska personer behålls.

Rätten till information i övrigt framgår av 11 § kreditupplysningslagen, som ger en fysisk person rätt till en skriftlig kreditupplysningskopia när en kreditupplysning lämnas ut. Om en kreditupplysning lämnats ut för beräkning av kapitalkravet för kreditrisker med en s.k. internmetod, behöver dock information i vissa fall lämnas ut först på begäran. Handels- och kommanditbolag ges i stort sett samma rätt till kreditupplysningskopior som fysiska personer.

De personuppgifter som behandlas i kreditupplysningsverksamhet här- rör i huvudsak från olika offentliga register. Det är fråga om information som samlas in från andra källor än den registrerade (artikel 14 i förordningen). Dataskyddsförordningen medger här fler undantagsmöjligheter än beträffande information som ska lämnas på begäran. Enligt artikel 14.5 c är artikeln inte tillämplig om, och i den mån, erhållande eller utlämnande av uppgifter uttryckligen föreskrivs i nationell rätt och denna fastställer lämpliga åtgärder för att skydda den registrerades berättigade intressen.

Det samlade regelverk som omgärdar kreditupplysningsverksamheten innebär att det i nationell rätt finns tydliga regler om erhållande och utlämnande av uppgifter. Regleringen finns i kreditupplysningslagen, kreditupplysningsförordningen och i de tillstånd att bedriva verksamhet och villkor för denna som Datainspektionen meddelar respektive föreskriver. I andra författningar finns föreskrifter som medger för myndigheter att lämna ut uppgifter elektroniskt till kreditupplysningsföretag, se t.ex. 8 § förordningen (1998:1234) om det statliga personadressregistret. Verksamheten är också i övrigt reglerad på ett sådant sätt att det fastställs lämpliga åtgärder för att skydda den registrerades berättigade intressen, bl.a. i form av bestämmelser om hur verksamheten ska bedrivas, vilken typ av uppgifter som får respektive inte får behandlas och vem som kan få tillgång till dem. Regeringen bedömer att detta innebär att artikel 14 i dataskyddsförordningen om information som ska tillhandahållas när personuppgifter inte har erhållits från den registrerade, i enlighet med undantaget i artikel 14.5 c, inte behöver tillämpas i kreditupplysningsverksamhet.

Den befintliga rätten till information när en kreditupplysning lämnas ut bör dock finnas kvar. Rätten till en kreditupplysningskopia har likheter med rätten till information enligt artikel 14.3 c, men är, till skillnad från denna rätt, inte tillämplig bara första gången personuppgifterna lämnas ut, utan varje gång det sker. Rätten till en kreditupplysningskopia bidrar till att skydda den registrerades berättigade intressen (artikel 14.5 c). Den bidrar också till att säkerställa en laglig och rättvis behandling i en verksamhet av allmänt intresse och bedöms därför vara tillåten enligt artikel 6.2 och 6.3 i dataskyddsförordningen. Det bedöms alltså samman- taget vara förenligt med förordningen att behålla regler i kreditupp- lysningslagen om att den registrerade ska få information om kredit- uppsyningsens innehåll. Regeringens överväganden innebär dock inte – vilket *Datainspektionen* synes förutsätta – en begränsning av den regist- rerades rättigheter enligt artikel 23, utan har stöd i det angivna undan- taget i artikel 14.5 c och i artikel 6.2 och 6.3.

Att, som *Datainspektionen* och *CreditSafe Sverige AB* förespråkar, ha uttryckliga föreskrifter i 11 § kreditupplysningslagen om hur paragrafen förhåller sig till dataskyddsförordningen bedöms inte vara behövt eller lämpligt. En sådan reglering skulle skapa osäkerhet om hur andra bestämmelser, som med stöd av artikel 6.2 och 6.3 i förordningen anpassas tillämpningen av förordningen och som inte innehåller någon motsvarande föreskrift, ska uppfattas. Paragrafens förhållande till dataskyddsförordningen utvecklas dock i författningskommentaren (se avsnitt 9.1).

En ytterligare fråga är i vilken form informationen ska tillhandahållas. Enligt nuvarande ordning ska det sändas ett skriftligt meddelande till den registrerade. Kravet innebär att det finns möjlighet för enskilda att kontrollera att de uppgifter som lämnas om dem är korrekta och fullständiga och att de regler som gäller för verksamheten har iakttagits, t.ex. att den som har mottagit kreditupplysningen har ett legitimt behov. Denna möjlighet till insyn och kontroll är viktig för skyddet av den enskildes personliga integritet (se prop. 2009/10:151 s. 16). Genom att informationen tillhandahålls skriftligen underlättas den enskildes möjligheter att tillgodogöra sig informationen. Om den avser detaljerade eller komplicerade förhållanden, kan informationen vara svår att tillgodogöra sig om den lämnas i annan form än skriftlig. Skriftlighetskravet bedöms mot denna bakgrund vara ett tillåtet inslag i en åtgärd för att säkerställa en laglig och rättvis behandling (artikel 6.2 och 6.3). Kravet bidrar också till att skydda den registrerades berättigade intressen (artikel 14.5 c). Kravet kan alltså behållas i svensk rätt.

Slutligen finns det i kreditupplysningslagens bestämmelser om kreditupplysningskopior ett undantag för vissa grundlagsskyddade offentliggöranden (11 § fjärde stycket). Även detta undantag bedöms vara förenligt med dataskyddsförordningen, eftersom den EU-rättsliga dataskyddsregleringen inte inkräktar på området för tryckfrihetsförordningen och yttrandefrihetsgrundlagen (se 1 kap. 7 § första stycket i den föreslagna dataskyddslagen).

En anpassning till dataskyddsförordningen bör dock göras när det gäller vilka uppgifter som ska framgå av en kreditupplysningskopia. Den nuvarande regleringen i kreditupplysningslagen motsvarar i huvudsak rätten till information enligt dataskyddsdirektivet (jfr prop. 2000/01:50 s. 29). Dataskyddsförordningen ger en registrerad rätt till mer information än dataskyddsdirektivet. Någon anledning att inte ge registrerade rätt till de tillkommande uppgiftskategorier som dataskyddsförordningen föreskriver finns inte. Informationsskyldighetens omfattning bör därför anpassas så att den information som ska lämnas i tillämpliga delar motsvarar den som föreskrivs i artikel 14.1 och 14.2 i förordningen. Den registrerade bör alltså i framtiden även ges information om kontaktuppgifter till dataskyddsombudet, den rättsliga grunden för behandlingen, vilka kategorier av personuppgifter som behandlas, varifrån uppgifterna hämtats och hur länge de kommer att lagras, möjligheten att få tillgång till uppgifter som rör den registrerade, vilka kategorier av mottagare som kan ta del av personuppgifterna samt möjligheten att framställa klagomål till Datainspektionen. Det är, som bl.a. *Sveriges advokatsamfund* och *UC AB* påtalar, inte fråga om att dataskyddsombudet ska namnges, utan om att ange hur ombudet kan kontaktas. Som remissinstanserna framhåller

bör skyldigheten att informera om dataskyddsbudets kontaktuppgifter bara gälla om det enligt förordningen krävs att ett sådant utses. I vilka fall ett dataskyddsbud behöver utses framgår av artikel 37 i förordningen.

De andra uppgiftskategorier som anges i förordningen bedöms inte vara relevanta inom ramen för en kreditupplysning (artikel 14.1 f och artikel 14.2 b, del av c, d och g). Det finns därför inte anledning att inkludera dessa.

När en kreditupplysning lämnas ut enligt 11 § andra stycket första meningen kreditupplysningslagen för beräkning av kapitalkravet för kreditrisker med en internmetod, bör information även lämnas om kontaktuppgifter till dataskyddsbudet, när ett sådant krävs enligt artikel 37 i dataskyddsförordningen, vilka kategorier av mottagare som kan ta del av personuppgifterna och den rättsliga grunden för behandlingen. Övriga tillkommande uppgifter behöver skickas endast om den som upplysningen avser begär det (se 11 § andra stycket andra meningen).

Några remissinstanser vill att kravet på kreditupplysningskopior till handelsbolag och kommanditbolag tas bort och att bestämmelserna om kreditupplysningar för beräkning av kapitalkravet för kreditrisker ska kunna tillämpas i förhållande till fler kreditinstitut. Synpunkterna har inte samband med anpassningen till dataskyddsförordningen och kräver andra typer av överväganden än de som aktualiseras här. Det finns därför inte anledning att gå närmare in på synpunkterna.

6.7 Rättelse och begränsning av behandling

Regeringens förslag: I kreditupplysningslagen ska det föreskrivas att skyldigheten att vidta skäligen utredningsåtgärder även ska gälla om det finns anledning att misstänka att en uppgift som behandlas i kreditupplysningsverksamhet eller som har lämnats i en kreditupplysning under den senaste tolv månadersperioden har behandlats i strid med dataskyddsförordningen. Skyldigheten att rätta, komplettera eller radera en uppgift ska även gälla om det visar sig att uppgiften har behandlats i strid med EU:s dataskyddsförordning.

En fysisk person ska på begäran få information om vem som har tillställts en rättelse eller en komplettering.

I kreditupplysningslagen ska det anges att det i dataskyddsförordningen finns bestämmelser om fysiska personers rätt att begära att behandlingen av personuppgifter begränsas.

Promemorians förslag överensstämmer delvis med regeringens. Promemorian innehåller inget förslag om skyldighet att vidta utredningsåtgärder och att rätta, komplettera eller radera uppgifter som misstänks respektive visar sig ha behandlats i strid med dataskyddsförordningen.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanser tillstyrker eller har ingen invändning mot förslagen. *Datainspektionen* efterfrågar ytterligare analys dels av om det är nödvändigt att begränsa rätten till rättelse, dels av vilken effekt rätten till radering enligt artikel 17 i förordningen får i

Prop. 2017/18:120 kreditupplysningsverksamhet. Om rätten till rättelse och radering begränsas, anser inspektionen att det bör framgå av lagen att rätten är begränsad. *Företagarna* anser att även juridiska personer bör ges rätt att få veta vilka mottagare av en kreditupplysning som har underrättats om en rättelse eller komplettering av uppgifter. Flera remissinstanser – bl.a. *Sveriges advokatsamfund* och *UC AB* – ställer sig med delvis olika utgångspunkter frågande till hur förordningens regler om begränsning av behandling ska tillämpas i kreditupplysningsverksamhet och hur de förhåller sig till t.ex. kreditupplysningslagens bestämmelser om gallring. Om en rätt till begränsning av behandling införs i kreditupplysningsverksamhet, menar *UC AB* att det bör ske genom att en för verksamheten särskilt anpassad bestämmelse tas in i kreditupplysningslagen.

Skälen för regeringens förslag: Enligt artiklarna 16–19 i dataskyddsförordningen har den registrerade rätt till rättelse, radering och begränsning av behandling. I artikel 12 i förordningen finns också bestämmelser om hur och när information ska lämnas samt om möjligheten att begära ytterligare information för att bekräfta den registrerades identitet.

Rätten till rättelse innefattar en rätt till komplettering som är ny i förhållande till dataskyddsdirektivet (jfr artikel 12 b i direktivet). Rätten till radering motsvarar begreppet utplåning, som används i dataskyddsdirektivet. Rätten till radering är dock mer detaljerat reglerad än rätten enligt dataskyddsdirektivet till utplåning. Den registrerade ges vidare rätt att i vissa fall kräva att behandlingen av personuppgifter begränsas. Denna begränsningsmöjlighet har ersatt den åtgärd som i dataskyddsdirektivet benämns blockering. Rätten att begära att behandlingen begränsas innebär i förhållande till dataskyddsdirektivet en ny skyldighet att på begäran bevara personuppgifter och att begränsa behandlingen medan det utreds om det är korrekt att behandla uppgifterna. I likhet med dataskyddsdirektivet föreskriver förordningen att personuppgiftsansvariga ska informera mottagare av uppgifter om senare rättelser, raderingar eller begränsningar, om det inte är omöjligt eller medför en oproporcionell ansträngning. En nyhet är dock att den som är personuppgiftsansvarig på begäran även ska informera den registrerade om dessa mottagare.

Den registrerades rättigheter är under vissa omständigheter begränsade. Rätten till radering gäller t.ex. inte i den utsträckning behandlingen av personuppgifter är nödvändig för att uppfylla en rättslig förpliktelse som kräver behandling enligt unionsrätten eller en medlemsstats nationella rätt, eller för att utföra en uppgift av allmänt intresse eller som ett led i myndighetsutövning (artikel 17.3 b). Rättigheterna kan i övrigt begränsas med stöd av artikel 23 i förordningen.

Rätten till rättelse, komplettering, radering och begränsning – former som ofta ges samlingsbeteckningen rättelse – är enligt dataskyddsförordningen parallella och självständiga, medan de enligt dataskyddsdirektivet är alternativa. Svensk sektorspecifik dataskyddsreglering innehåller sällan några särskilt utformade bestämmelser om rättelse, utan hänvisar i stället till personuppgiftslagens bestämmelser om rättelse som finns i 28 § i den lagen. I 12 § kreditupplysningslagen finns det dock särskilda rättelsebestämmelser, i form av en rätt till rättelse, komplettering eller uteslutning (utplåning med dataskyddsdirektivets terminologi), som gäller i stället för 28 § personuppgiftslagen i kreditupplysningsverksamhet.

Bestämmelserna ger alltså den registrerade rätt att få uppgifter rättade, kompletterade eller raderade, men ger till skillnad från personuppgiftslagen inte den registrerade någon rätt till blockering. Frågan är om kreditupplysningslagens rättelsebestämmelser är förenliga med dataskyddsförordningen och kan behållas.

Behovet av särskilda rättelsebestämmelser för kreditupplysningsverksamheten är stort. Många av de uppgifter som behandlas i verksamheten utgör personuppgifter, och behandlingen av uppgifterna är vanligtvis sådan att dataskyddsförordningen kommer att vara tillämplig. Om de uppgifter som behandlas om en fysisk person är felaktiga, ger dataskyddsförordningens rättelsebestämmelser ett gott skydd. Skyddet enligt kreditupplysningslagen omfattar dock uttryckligen även missvisande uppgifter. Rättelsebestämmelserna i kreditupplysningslagen är därutöver även tillämpliga i andra fall, t.ex. när behandling sker av oriktiga eller missvisande uppgifter om juridiska personer och uppgifterna inte utgör personuppgifter. Med särskilt anpassade och enhetliga rättelsebestämmelser för både juridiska och fysiska personer kan effektiviteten i verksamheten upprätthållas samtidigt som det säkerställs att den information som tillhandahålls är tillförlitlig och korrekt och att uppgifterna är relevanta för kreditbedömningen. Det är därför önskvärt att den nuvarande rättelseregleringen kan behållas.

Datainspektionen efterfrågar ytterligare analys av dels om det är nödvändigt att begränsa rätten till rättelse på det sätt som föreslås i promemorian, dels effekten av rätten till radering i kreditupplysningsverksamhet. Regeringen anser att frågan om huruvida det är nödvändigt att begränsa rätten till rättelse måste ses i det större perspektivet – nämligen vikten av en väl fungerande kreditupplysningsverksamhet. Som redovisas i avsnitt 6.2 bedöms bedrivandet av kreditupplysningsverksamhet utgöra en uppgift av allmänt intresse i dataskyddsförordningens mening. En väl fungerande kreditupplysningsverksamhet bedöms vara av sådan betydelse för Sveriges ekonomiska och finansiella intressen att begränsningar med stöd av artikel 23.1 e i förordningen är möjliga. I fråga om rätten till radering innebär denna bedömning att förordningen medger undantag för nödvändig behandling enligt artikel 17.3 b.

Rättelsebestämmelserna i kreditupplysningslagen ger den enskilde rätt till rättelse, komplettering eller radering. Bestämmelserna innebär dock inskränkningar för den enskilde i förhållande till förordningens föreskrifter genom att rätten enligt kreditupplysningslagen förutsätter att en uppgift behandlas i verksamheten eller har lämnats i en kreditupplysning under den senaste tolv månadersperioden och att uppgiften inte uppenbarligen saknar betydelse för bedömningen av den registrerades vederhäftighet i ekonomiskt hänseende. Det finns även inskränkningar som tar sikte på att en uppgift offentliggjorts på ett sådant sätt som avses i tryckfrihetsförordningen eller yttrandefrihetsgrundlagen.

Regeringen bedömer att dessa inskränkningar är såväl nödvändiga för att säkerställa effektiviteten i kreditupplysningsverksamheten som proportionella genom att de balanserar de olika intressen som gör sig gällande i verksamheten. Verksamheten är väl reglerad även i övrigt och regleringen bedöms uppfylla de krav som i dataskyddsförordningen ställs på en begränsande lagstiftningsåtgärd (artikel 23.1 e och 23.2). I de delar som rättelsebestämmelserna i sak återger dataskyddsförordningens före-

Prop. 2017/18:120 skrifter bidrar de till förståelsen av denna (skäl 8 till förordningen). Rättelsereglerna i kreditupplysningslagen bedöms därför vara förenliga med dataskyddsförordningen och kan behållas.

I några avseenden bör rättelsereglerna i kreditupplysningslagen dock ändras. Eftersom väsentliga delar av den generella dataskyddsregleringen i framtiden kommer att finnas i dataskyddsförordningen bör skyldigheten, enligt 12 § första stycket, att vidta utredningsåtgärder gälla även när det finns anledning att misstänka att en uppgift har behandlats i strid med dataskyddsförordningen. På motsvarande sätt bör skyldigheten, enligt 12 § andra stycket, att rätta, komplettera eller radera felaktiga eller missvisande uppgifter även gälla om det visar sig att en uppgift har behandlats i strid med förordningen. En rätt för en fysisk person att på begäran få information om vilka som har tillställts en rättelse – vilket kan innefatta information om att en uppgift har raderats – eller en komplettering bör också införas i kreditupplysningslagen. En sådan rätt ger ett stärkt skydd för den enskilde samtidigt som informationsplikten inte är alltför betungande för den som bedriver kreditupplysningsverksamheten. Det saknas dock anledning att som en del i arbetet med att anpassa kreditupplysningslagen till dataskyddsförordningen, som *Företagarna* vill, utsträcka denna rätt även till juridiska personer. För att tydliggöra kopplingen till rätten till radering enligt dataskyddsförordningen bör kreditupplysningslagens bestämmelse om rätt till uteslutning anpassas till dataskyddsförordningens terminologi.

Det innebär att förordningens rätt till rättelse, komplettering eller radering vid felaktig behandling av personuppgifter i kreditupplysningsverksamhet ska tillämpas med de inskränkningar som framgår av kreditupplysningslagen. Skyldigheten att rätta, komplettera eller radera oriktiga eller missvisande uppgifter kommer därmed även i fortsättningen bara att omfatta uppgifter som har betydelse för bedömningen av någons vederhäftighet i ekonomiskt hänseende. Om det är fråga om t.ex. identifieringsuppgifter, finns det alltså inte någon rättelse- eller underrättelse-skyldighet. Det bör dock framhållas att det i många fall torde finnas skäl för ett kreditupplysningsföretag att ändå rätta sådana uppgifter (se prop. 1973:155 s. 115 och 153). En allmän skyldighet att hålla uppgifter som behandlas korrekta och uppdaterade följer även av artikel 5.1 d i dataskyddsförordningen. De uppgifter som behandlas i kreditupplysningsverksamhet härrör också vanligen från offentliga register som förs av myndigheter. Eventuella felaktigheter torde därmed oftast ha sin grund i en felaktig registrering i ett annat register. En registrerad kan då åstadkomma en ändring genom att vända sig till den registerförande myndigheten, varefter ändringen får genomslag även hos kreditupplysningsföretagen.

Att, som *Datainspektionen* förespråkar, ange direkt i 12 § kreditupplysningslagen att paragrafen begränsar den registrerades rättigheter enligt artiklarna 16 och 17 i dataskyddsförordningen bedöms inte vara behövt eller lämpligt. En sådan konstruktion skulle leda till en otydlig reglering, bl.a. eftersom paragrafen är tillämplig även vid behandling av andra uppgifter än personuppgifter. Hur 12 § kreditupplysningslagen förhåller sig till dataskyddsförordningen utvecklas dock i författningskommentaren.

Någon rätt till en begränsning av behandlingen finns i dag inte i kreditupplysningsverksamhet. Artikel 18 i dataskyddsförordningen, som reglerar rätten till begränsning, är direkt tillämplig. Det saknas anledning att genom nationell normgivning inskränka denna rätt. Det bedöms vidare inte vara förenligt med dataskyddsförordningen att – som *UC AB* efterfrågar – i stället införa en för verksamheten särskilt anpassad bestämmelse i kreditupplysningslagen. För att det tydligt ska framgå av kreditupplysningslagen att fysiska personer även har rätt att kräva att behandlingen begränsas bör dock en upplysningsbestämmelse om detta införas.

Flera remissinstanser efterlyser vägledande uttalanden i förarbetena om innebörden av dataskyddsförordningens bestämmelser om begränsning av behandling i kreditupplysningsverksamhet. Det är ytterst EU-domstolen som är behörig att fastställa innebörden av unionsrätten. Det är alltså inte möjligt att i lagstiftningsärendet göra några auktoritativa uttalanden om hur förordningen ska tolkas. Den närmare tillämpningen av bestämmelserna, t.ex. i fråga om vad som vid tillämpning av artikel 18.2 utgör skäl som rör ett sådant viktigt allmänintresse som kan göra fortsatt behandling av begränsade uppgifter möjlig, får bli en fråga för rättstillämpningen. I motsats till vad några remissinstanser menar torde det dock inte vara möjligt att tolka bestämmelsen som att all behandling inom kreditupplysningsverksamhet kan fortgå, trots att uppgifterna har begränsats. Det bör vidare – mot bakgrund av vad som förts fram under remissbehandlingen – framhållas att kreditupplysningslagens bestämmelser om rättelse och gallring, trots att de bedöms vara förenliga med dataskyddsförordningen, inte har företräde framför förordningens bestämmelser om begränsning av behandling. Om en registrerad motsätter sig att uppgifter gallras eller raderas och i stället begär en begränsning av deras användning, har en sådan begäran alltså företräde framför kreditupplysningslagens föreskrifter och ska prövas enligt artikel 18.

6.8 Invändning mot behandling av personuppgifter

Regeringens bedömning: Kreditupplysningslagens bestämmelse som innebär att en registrerad inte har rätt att invända mot behandling av personuppgifter i kreditupplysningsverksamhet är förenlig med EU:s dataskyddsförordning och kan behållas.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser delar promemorians bedömning eller har inte någon invändning mot den. *Datainspektionen* och *Umeå universitet* ifrågasätter om en begränsning av den registrerades rätt att göra invändningar utgör en nödvändig och proportionell åtgärd för att säkerställa ett viktigt mål av generellt allmänt intresse. Nämnda remissinstanser – liksom *Dataskydd.net* – pekar på att en möjlighet att invända inte innebär att den registrerade måste välja mellan att antingen vara registrerad i alla kreditupplysningsregister eller inte förekomma i några. Den registrerade måste rikta en invändning mot vart och ett av de kreditupplysningsföretag som behandlar den registrerades uppgifter och

Prop. 2017/18:120 får därigenom makt att själv bestämma vilka aktörer som ska få behandla personuppgifterna. Datainspektionen framhåller vidare att den omständigheten att behandling i vissa fall kan behöva fortsätta trots invändning från den registrerade har beaktats i dataskyddsförordningen, eftersom en personuppgiftsansvarig som kan påvisa tvingande berättigade skäl som väger tyngre än den registrerades intressen får fortsätta att behandla personuppgifterna.

Skälen för regeringens bedömning: Enligt artikel 21.1 i dataskyddsförordningen har den registrerade – av skäl som hänför sig till hans eller hennes specifika situation – rätt att när som helst göra invändningar mot personuppgiftsbehandling som sker med artikel 6.1 e eller f som rättslig grund – dvs. när personuppgiftsbehandlingen är nödvändig för att utföra en arbetsuppgift av allmänt intresse eller som ett led i myndighetsutövning eller för ändamål som rör ett berättigat intresse. Den som är personuppgiftsansvarig får då inte längre behandla personuppgifterna såvida inte han eller hon kan visa tvingande berättigade skäl för behandlingen som väger tyngre än den registrerades intressen, rättigheter och friheter. Den som är personuppgiftsansvarig får även fortsätta att behandla personuppgifterna om behandlingen sker för fastställande, utövande eller försvar av rättsliga anspråk.

Regleringen i dataskyddsförordningen skiljer sig från den i dataskyddsdirektivet på så sätt att det inte längre är den registrerade som ska ha berättigade skäl (artikel 14 a i dataskyddsdirektivet). I stället är det den som är personuppgiftsansvarig som ska påvisa tvingande berättigade skäl för behandlingen som väger tyngre än den registrerades intressen, rättigheter eller friheter. En annan skillnad i jämförelse med direktivet är möjligheten att i nationell rätt göra undantag från rätten att invända mot behandlingen. Undantag kan enligt dataskyddsförordningen göras under de förutsättningar som anges i artikel 23.1. Nationella begränsningar måste vara nödvändiga och proportionella och grunda sig på något av de särskilda skäl som artikeln ställer upp.

Av 5 § fjärde stycket kreditupplysningslagen framgår att en registrerad inte kan motsätta sig behandling av personuppgifter om honom eller henne i kreditupplysningsverksamhet. *Datainspektionen* och *Umeå universitet* ifrågasätter om en begränsning av den registrerades rätt att göra invändningar är nödvändig för att säkerställa ett viktigt mål av generellt allmänt intresse och då särskilt ett viktigt ekonomiskt eller finansiellt intresse. De ifrågasätter också om en sådan åtgärd utgör en nödvändig och proportionell åtgärd för att säkerställa ett sådant intresse. Regeringen anser att frågan måste ses i det större perspektivet – nämligen vikten av en väl fungerande kreditupplysningsverksamhet. Sådant verksamhet får, som redovisas i avsnitt 6.1 och 6.7, anses vara av ett sådant allmänt intresse som möjliggör att begränsningar får ske med stöd av artikel 23.1 e i dataskyddsförordningen.

Kreditupplysningsverksamhet fungerar på olika sätt i olika medlemsstater. I Sverige är verksamheten sedan lång tid väl reglerad. De register som förs tilläts innehålla bl.a. ekonomisk information som i huvudsak kommer från olika offentliga register om stora delar av befolkningen. En rätt för den registrerade att invända mot behandling skulle i grunden förändra förutsättningarna för att bedriva kreditupplysningsverksamhet i Sverige och kräva stora anpassningar av verksamheten. En sådan förän-

dring riskerar därmed att få konsekvenser för kreditgivningen och kreditkyddet i samhället (se avsnitt 6.2).

Frågan om den registrerades rätt att motsätta sig behandling i kreditupplysningsverksamhet har övervägts vid flera tillfällen (se bl.a. prop. 2000/01:50 s. 19–21 och SOU 1993:110 s. 135 och 136). De argument som då fördes fram mot att den registrerade ska ha en sådan rätt har fortfarande goda skäl för sig. Det finns ett allmänt intresse av att kreditupplysningsverksamhet kan bedrivas effektivt. Om möjligheten att behandla uppgifter förändras, påverkas effektiviteten och fördyringar uppkommer. Det får vidare som regel förutsättas att en enskild som söker en kredit går med på att uppgifter om honom eller henne lämnas ut. Det finns också en risk för att enskilda som väljer att motsätta sig ett utlämnande inte alltid inser nackdelarna med det. De flesta människor kan visserligen normalt planera sin ekonomi med god framförhållning och själva bedöma om de kommer att vara i behov av en kredit inom överskådlig framtid. Någon gång i livet har dock de flesta människor behov av att snabbt kunna vidta åtgärder som kräver en kreditupplysning. Det kan handla om att ordna med ny bostad i samband med en separation eller betala en resa i samband med sjukdom eller dödsfall. Få människor skulle på förhand beakta konsekvenserna i en sådan situation av att de har invänt mot registrering, nämligen att de riskerar att nekas att t.ex. hyra en lägenhet eller få kredit för att betala resan.

Några remissinstanser invänder att den registrerade bör ha möjlighet att bestämma vilka aktörer som ska få behandla den registrerades personuppgifter. Det kan dock konstateras att det inte torde finnas någon möjlighet för en registrerad att påverka vilket kreditupplysningsföretag en kreditgivare anlitar. En invändning som skulle göras till ett kreditupplysningsföretag skulle i praktiken hindra den registrerade från att söka krediter hos vissa kreditgivare, utan att han eller hon skulle veta vilka dessa kreditgivare är. Regeringen anser att det förhållandet att en rätt att invända mot behandling skulle kunna få långtgående och svårförutsebara konsekvenser inte bara för effektiviteten i kreditgivningen i samhället utan även för den enskilde måste kunna beaktas i den proportionalitetsbedömning som ska göras.

En möjlighet att invända mot behandling av personuppgifter skulle också kunna få konsekvenser på längre sikt. Även om en person senare medger att uppgifter om honom eller henne får samlas in igen, kan vissa uppgifter vara svåra eller tidskrävande att då få fram, eftersom de inte fångas upp av de löpande uppdateringar av uppgifter som kreditupplysningsföretagen gör. Det gäller uppgifter om utslag i mål om betalningsförelägganden och tredsdomar som ligger några år tillbaka i tiden eller som har undanröjts. Det finns därför en risk att informationen om den som har förhindrat att sådana uppgifter samlas in även efter att en invändning har dragits tillbaka förblir ofullständig. Det innebär att den enskilde kan få vänta på kredit även efter det att han eller hon har medgett att uppgifter åter får samlas in. Till detta kommer att en invändning mot registrering i många fall inte skulle kunna beviljas, eftersom befintliga kreditgivare kan ha ett intresse av fortsatta kreditupplysningar för att kunna bevaka krediterna och därför kan påvisa skäl för fortsatt behandling som väger tyngre än den registrerades intressen i det enskilda fallet (se t.ex. 11 § andra stycket kreditupplysningslagen). I vilken utsträckning

Prop. 2017/18:120 ett kreditupplysningsföretag kan erbjuda uppgifter om enskilda påverkar också företagets konkurrenskraft. En ordning där en invändning kan göras hos vissa kreditupplysningsföretag men inte hos andra skulle därmed påverka konkurrensen på kreditupplysningsmarknaden. Även dessa omständigheter får betydelse för frågan om huruvida en begränsning av rätten till invändning är proportionell.

En rätt för den registrerade att invända mot behandlingen av personuppgifter om honom eller henne kan alltså påverka effektiviteten i kreditupplysningsverksamheten samtidigt som den kan få oförutsedda och oönskade effekter för den enskilde. Regeringen anser mot denna bakgrund att det finns utrymme att behålla bestämmelsen i 5 § fjärde stycket kreditupplysningslagen som en nödvändig och proportionell begränsning av den registrerades rättigheter. Den reglering som finns av kreditupplysningsverksamheten uppfyller vidare de krav som i artikel 23.2 i dataskyddsförordningen ställs på en begränsande lagstiftningsåtgärd. Bestämmelsen i 5 § fjärde stycket kreditupplysningslagen kan således i sak behållas. Den bör dock anpassas språkligt till dataskyddsförordningen. För att underlätta för rättstillämparna bör det även anges vilken artikel som begränsningen avser.

Ett par remissinstanser framhåller de bedömningar som Integritetskommittén gör i betänkandet. Så stärker vi den personliga integriteten (SOU 2017:52) bl.a. i fråga om behovet av att utreda frågan om en strykningrätt i kreditupplysningsverksamhet. Bedömningarna har inte sin grund i behovet av att anpassa kreditupplysningslagen till dataskyddsförordningen. Kommitténs betänkande har remissbehandlats och bereds för närvarande i Regeringskansliet.

6.9 Säkerhet vid behandling av personuppgifter

Regeringens förslag: Hänvisningen till personuppgiftslagen i kreditupplysningslagens regler om säkerhet vid behandling av personuppgifter ska ersättas av en hänvisning till EU:s dataskyddsförordning.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser tillstyrker utredningens förslag eller har ingen invändning mot det. Ett antal remissinstanser – bl.a. *Förvaltningsrätten i Stockholm* och *CreditSafe i Sverige AB* – framhåller att tillämpningen underlättas om det i hänvisningen kan klargöras vilka artiklar i dataskyddsförordningen som reglerar säkerhet vid behandling av personuppgifter.

Skälen för regeringens förslag: En personuppgiftsansvarig har i grunden samma skyldigheter enligt dataskyddsförordningen som enligt dataskyddsdirektivet. Det handlar t.ex. om att behandlingen av personuppgifter ska ske på ett korrekt och säkert sätt. I 5 § tredje stycket kreditupplysningslagen finns när det gäller säkerheten vid behandling av personuppgifter en hänvisning till 30–32 §§ personuppgiftslagen. Hänvisningen ska ses mot bakgrund av att tredje stycket i övrigt innehåller bestämmelser om datasäkerhet vid behandling av uppgifter om juridiska

personer. Bestämmelsen upplyser om att för behandling av personuppgifter gäller i stället personuppgiftslagens bestämmelser om säkerhet.

För behandling av personuppgifter i kreditupplysningsverksamhet blir dataskyddsförordningens bestämmelser om säkerhet tillämpliga när förordningen börjar tillämpas. Dessa bestämmelser finns företrädesvis i förordningens kapitel IV, som innehåller bestämmelser om skyldigheter för personuppgiftsansvariga och personuppgiftsbiträden. Det bör framgå direkt av kreditupplysningslagen att det finns bestämmelser om säkerhet även vid behandling av personuppgifter. Hänvisningen till personuppgiftslagen i 5 § tredje stycket kreditupplysningslagen bör därför ersättas med en hänvisning till dataskyddsförordningen.

Som flera remissinstanser pekar på kan det finnas fördelar för rättstillämparna om hänvisningen anger vilka artiklar i förordningen som kan bli tillämpliga. Dataskyddsförordningens bestämmelser om säkerhet är dock mer utförliga än personuppgiftslagens och finns inte heller samlade på ett sådant sätt att en fullständig hänvisning låter sig göras.

6.10 Tillsyn och överklagande

Regeringens förslag: Det ska föreskrivas i kreditupplysningslagen att vid tillsyn över sådan behandling av personuppgifter som omfattas av EU:s dataskyddsförordning gäller Datainspektionens befogenheter enligt lagen utöver de befogenheter som en tillsynsmyndighet har enligt förordningen.

Regeringens bedömning: EU:s dataskyddsförordning kräver inga ändringar av kreditupplysningslagens regler om överklagande.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens. I promemorian ges bestämmelsen som reglerar förhållandet till dataskyddsförordningens tillsynsbestämmelser en annan utformning och placering. Promemorian innehåller inte någon uttrycklig bedömning av kreditupplysningslagens regler om överklagande.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser tillstyrker promemorians förslag eller har ingen invändning mot det. *UC AB* menar att det inte behövs ytterligare tillsynsbestämmelser i kreditupplysningsverksamhet. *UC AB* och *CreditSafe i Sverige AB* anser vidare att det är oklart vad avsikten med och innebörden av den föreslagna bestämmelsen är. *Datainspektionen* delar promemorians bedömning att det inte finns några formella hinder mot att särskilt reglera frågor om tillsyn i kreditupplysningslagen, men anser att det bör analyseras om det är lämpligt att ha kvar reglerna. Inspektionen efterfrågar ytterligare redogörelse för hur bestämmelserna ska tillämpas i praktiken. Inspektionen anser vidare att kreditupplysningslagens överklaganderegler bör svara mot dem som finns i förslaget till dataskyddslag.

Skälen för regeringens förslag och bedömning: Dataskyddsförordningen föreskriver – i likhet med dataskyddsdirektivet – att medlemsstaterna ska utse en eller flera självständiga tillsynsmyndigheter som ska ansvara för att övervaka tillämpningen av regleringen.

Förordningen innehåller en mer detaljerad reglering av tillsynsmyndighetens roll, organisation och uppgifter än vad dataskyddsdirektivet och personuppgiftslagen gör (kapitel VI och VII i förordningen). Flertalet av förordningens bestämmelser som rör tillsynsmyndigheten gäller direkt och kräver inga kompletterande nationella bestämmelser. Andra frågor är i och för sig reglerade genom förordningen, men tillåter ytterligare nationell reglering. Enligt artikel 58.6 i dataskyddsförordningen får också varje medlemsstat i lagstiftning föreskriva att dess tillsynsmyndighet ska ha ytterligare befogenheter utöver dem som framgår av artikel 58.1–3.

Av prop. 2017/18:105 framgår att regeringen har för avsikt att peka ut Datainspektionen som tillsynsmyndighet enligt dataskyddsförordningen (se avsnitt 14.1.2 och 15.1) och i förslaget till ny dataskyddslag klargörs att inspektionens befogenheter enligt förordningen även gäller vid tillsyn över efterlevnaden av bestämmelserna i dataskyddslagen och andra författningar som kompletterar förordningen (6 kap. 1 § i den föreslagna dataskyddslagen). En sådan ordning är nödvändig för att förordningens intentioner ska få fullt genomslag.

I kreditupplysningslagen finns tillsynsbestämmelser som pekar ut Datainspektionen som tillsynsmyndighet över att lagen följs. Eftersom dataskyddsförordningens tillsynsbestämmelser är direkt tillämpliga, kommer tillsynen över personuppgiftsbehandling i kreditupplysningsverksamhet i fortsättningen sannolikt att i huvudsak ske enligt förordningens bestämmelser. Det kommer alltså inte att bli aktuellt, vilket *UC AB* synes förorda, att uteslutande tillämpa kreditupplysningslagens tillsynsbestämmelser i kreditupplysningsverksamhet.

Kreditupplysningslagens tillsynsbestämmelser bedöms dock vara förenliga med dataskyddsförordningen och de kan därför behållas oförändrade. *Datainspektionen* efterfrågar en analys av om bestämmelserna bör vara kvar samt en ytterligare redogörelse för hur de ska tillämpas i praktiken. Regeringen konstaterar att bestämmelserna visserligen även omfattar den personuppgiftsbehandling som sker i kreditupplysningsverksamhet. Tillsynsbestämmelserna i kreditupplysningslagen har dock ett vidare syfte – nämligen att reglera tillsynen över de tillstånd och villkor som Datainspektionen kan meddela respektive föreskriva för verksamheten. De kan således ge ytterligare befogenheter för Datainspektionen. Reglerna bör därför behållas. Som även *UC AB* och *CreditSafe i Sverige AB* framhåller kan dubbla regleringar ibland innebära en osäkerhet för den som är föremål för tillsyn. Det gäller dock främst i fråga om vilka sanktioner eller straff som kan följa av tillsynen (se avsnitt 6.11). Det är därför av vikt att tillsynsmyndigheten, när det finns anledning till det, klargör på vilken rättslig grund en tillsynsåtgärd – t.ex. ett föreläggande om rättelse – vidtas. I många situationer torde det dock sakna praktisk betydelse om tillsynen utförs med stöd av dataskyddsförordningens eller kreditupplysningslagens tillsynsbestämmelser, eller för den delen har sin grund i båda regelverken. Det kan t.ex. handla om att Datainspektionen utför en inspektion eller begär upplysningar från ett kreditupplysningsbolag. För att det tydligt ska framgå av kreditupplysningslagen att lagens tillsynsbestämmelser inte gäller i stället för dataskyddsförordningen bör det i lagen införas en bestämmelse som klargör att kreditupplysningslagens bestämmelser, vid tillsyn över sådan

behandling av personuppgifter som omfattas av dataskyddsförordningen, Prop. 2017/18:120 gäller utöver dataskyddsförordningens bestämmelser.

Datainspektionen lyfter även frågan om hur inspektionens beslut ska överklagas. Av 23 § kreditupplysningslagen följer att Datainspektionens beslut får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd för överklagande till kammarrätten krävs endast om beslutet avser föreläggande av vite. Av 7 kap. 3 § i den förslagna dataskyddslagen följer däremot att prövningstillstånd vid överklagande till kammarrätten krävs när det gäller tillsynsmyndighetens beslut enligt dataskyddsförordningen. Regeringen konstaterar att ett införande av ett generellt krav på prövningstillstånd i kammarrätten vid överklagande av beslut enligt kreditupplysningslagen skulle ligga väl i linje med den allmänna utgångspunkten att rättskipningen ska ha sin tyngdpunkt i förvaltningsrätt. Därigenom sätts kammarrättens kontrollerande funktion i fokus (se t.ex. prop. 2012/13:45 s. 133). Systemet med prövningstillstånd vid överklagande från förvaltningsrätten till kammarrätten har också getts en i princip allmän tillämpning (jfr t.ex. prop. 1994/95:27, prop. 1995/96:22 och prop. 1997/98:101). Någon ändring av den befintliga ordningen krävs dock inte med anledning av dataskyddsförordningen och något förslag om att införa prövningstillstånd lämnas inte i promemorian. Det saknas därför beredningsunderlag för att inom ramen för detta lagstiftningsärende föreslå några ändringar i kreditupplysningslagens regler om överklagande.

6.11 Straff och vite

Regeringens bedömning: Kreditupplysningslagens straff- och vitesbestämmelser är förenliga med EU:s dataskyddsförordning och kan behållas.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanser delar promemorians bedömning eller invänder inte mot den. *Datainspektionen* delar bedömningen att det inte finns några formella hinder mot att särskilt reglera frågor om straff och vite i kreditupplysningslagen, men anser att det bör analyseras om det är lämpligt att ha kvar reglerna. Datainspektionen efterfrågar vidare en utförligare redogörelse för hur kreditupplysningslagens bestämmelser om straff och vite ska tillämpas i praktiken. *Helsingborgs tingsrätt* anser att det bör tydliggöras med exempel hur principen om *ne bis in idem* bör tillämpas i olika situationer. *Finansbolagens Förening* menar att om principen om *ne bis in idem* lagfästs, underlättas handläggningen och minimeras risken för misstag hos den myndighet som hanterar ett ärende. *CreditSafe i Sverige AB* menar att situationen för kreditupplysningsbolagen blir rättsosäker om det i praktiken lämnas till Datainspektionen att bestämma enligt vilken ordning prövning ska ske.

Skälen för regeringens bedömning: En nyhet i dataskyddsförordningen i förhållande till dataskyddsdirektivet och personuppgiftslagen är möjligheten enligt artikel 83 att ålägga administrativa sanktionsavgifter

Prop. 2017/18:120 vid överträdelse av förordningen. Uppräkningen i artikel 83 av vilka överträdelse som föranleder sanktionsavgifter är uttömmande. Av artikel 84 framgår att medlemsstaterna ska fastställa regler om andra sanktioner för överträdelse av förordningen, särskilt för överträdelse som inte är föremål för administrativa sanktionsavgifter.

I prop. 2017/18:105 föreslår regeringen att tillsynsmyndigheten ska få påföra administrativa sanktionsavgifter enligt artikel 83 även vid överträdelse av artikel 10 i förordningen, dvs. vid behandling av uppgifter om lagöverträdelse i strid med förordningen (6 kap. 3 § i den föreslagna dataskyddslagen). I dataskyddslagen föreslås dock inte några straffrättsliga påföljder för överträdelse av förordningen. Någon möjlighet för tillsynsmyndigheten att förena sina förelägganden med vite föreslås inte heller.

Frågan är vad dataskyddsförordningens sanktionsföreskrifter och ovan angivna förslag och överväganden innebär för straff- och vitesbestämmelserna i 19 och 22 §§ kreditupplysningslagen. Bestämmelserna straffbelägger bl.a. behandling av känsliga uppgifter i kreditupplysningsverksamhet. Straffbestämmelserna omfattar dock även andra typer av ageranden, t.ex. bedrivande av kreditupplysningsverksamhet utan tillstånd, brott mot villkor som Datainspektion föreskrivit för en verksamhet samt överlåtelse eller upplåtelse av kreditupplysningsregister utan Datainspektionens godkännande. Vitesbestämmelserna ger Datainspektionen möjlighet att förelägga om vite, om den som bedriver verksamheten inte fullgör vad som åligger honom eller henne t.ex. i fråga om information till den registrerade och i fråga om rättelse av oriktiga eller missvisande uppgifter.

Enligt skäl 149 till förordningen bör medlemsstaterna kunna fastställa bestämmelser om straffrättsliga påföljder för överträdelse av förordningen. Sådana påföljder får även avse överträdelse av nationella bestämmelser som antagits i enlighet med och inom ramen för förordningen. Mot den bakgrunden bedöms 19 och 22 §§ kreditupplysningslagen vara förenliga med dataskyddsförordningen. I artikel 83 i förordningen räknas de överträdelse som kan föranleda sanktionsavgifter upp. Av uppräknningen framgår motsatsvis att sådana avgifter kan påföras vid överträdelse av nationella bestämmelser endast om dessa bestämmelser har antagits med stöd av kapitel IX i dataskyddsförordningen. Om kreditupplysningslagens straff- och vitesbestämmelser inte längre skulle gälla i fråga om sådan kreditupplysningsverksamhet som avser behandling av personuppgifter, skulle därmed ageranden i strid med lagens regler i vissa fall inte kunna leda till några andra konsekvenser än förlust av tillståndet att bedriva kreditupplysningsverksamhet eller skadeståndsskyldighet. Bestämmelserna i 19 och 22 §§ kreditupplysningslagen bör därför behållas.

CreditSafe i Sverige AB menar att situationen för kreditupplysningsbolagen blir rättsosäker om det lämnas till Datainspektionen att bestämma enligt vilken ordning prövning ska ske.

Även om straff- och vitesbestämmelserna i kreditupplysningslagen endast avser ageranden som skett i strid med bestämmelser i kreditupplysningslagen, kan det inte uteslutas att det skulle kunna uppstå en situation där samma agerande skulle kunna bli föremål för en sanktionsavgift enligt dataskyddsförordningen. En sådan situation skulle kunna vara att någon bedriver kreditupplysningsverksamhet utan att ha rätt till det. Ett

sådant agerande är straffbelagt enligt 19 § första stycket 1 kreditupplysningslagen, men torde även kunna innebära att det i verksamheten behandlas personuppgifter i strid med dataskyddsförordningens bestämmelser. En annan situation skulle kunna vara att personuppgifter inte gallras inom den treårsfrist som uppställs i 8 § andra stycket kreditupplysningslagen. Ett sådant agerande är straffbelagt enligt 19 § första stycket 2 kreditupplysningslagen, samtidigt som det torde kunna strida mot principerna för behandling i artikel 5 i dataskyddsförordningen (jfr artikel 83.5 a i förordningen).

Det kan här konstateras att straffansvar enligt kreditupplysningslagen i praktiken sällan aktualiseras. Ett individuellt straffansvar förutsätter att det kan bevisas att brottsförutsättningarna är uppfyllda och att de täcks av den misstänktes uppsåt eller oaksamhet. För brott som har begåtts i utövningen av näringsverksamhet kan en näringsidkare åläggas företagsbot, som är en särskild rättsverkan av brott. Företagsboten bör ha företräde framför det individuella straffansvaret vid viss mindre allvarlig brottslighet (prop. 2005/06:59 s. 43–45). En förutsättning för företagsbot är att näringsidkaren inte har gjort vad som skäligen kan krävas för att förebygga brottsligheten, eller att brottet har begåtts av en person i ledande ställning eller en person som annars haft ett särskilt ansvar för tillsyn eller kontroll i verksamheten (36 kap. 7 § brottsbalken). Om ett brott som kan föranleda talan om företagsbot har begåtts av oaksamhet och inte kan antas föranleda annan påföljd än böter, får åklagaren väcka åtal endast om det är påkallat från allmän synpunkt (36 kap. 10 a § brottsbalken).

Det ankommer på berörda myndigheter att i det enskilda fallet avgöra med stöd av vilka bestämmelser det är lämpligt att ingripa mot ett visst agerande. I de mycket få fall som det kan antas bli fråga om där ett agerande skulle kunna bli föremål för sanktioner enligt både dataskyddsförordningen och kreditupplysningslagen måste den myndighet som hanterar ärendet, oavsett om det är en domstol, Datainspektionen eller någon annan myndighet, handlägga ärendet med hänsyn till principen om *ne bis in idem*. Principen innebär en rättighet att inte bli lagförd eller straffad två gånger för samma sak och kommer till uttryck i både artikel 4.1 i sjunde tilläggsprotokollet till Europeiska konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (Europa-konventionen) och artikel 50 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (EU:s rättighetsstadga). Några särskilda regler kring handläggningen behöver inte införas. I stället får den befintliga principen beaktas vid handläggningen av varje enskilt ärende med utgångspunkt i ärendets särskilda omständigheter (jfr prop. 2014/15:57 s. 51 och 52).

Några remissinstanser efterfrågar förtydliganden av hur principen om *ne bis in idem* ska tillämpas i olika situationer. Med hänsyn till att beslut om sanktionsavgift fattas av Datainspektionen – medan straffansvar förutsätter anmälan till polis eller åklagare – torde frågan om sanktionsavgift i många fall komma att aktualiseras först. Syftet med att införa sanktionsavgifter är just att skapa en effektiv sanktionsform. Det är viktigt att Datainspektionen i förekommande fall uppmärksammar berörda myndigheter, närmast domstolen och åklagaren, på det förhållandet att ett agerande är föremål för prövning i såväl ett straffrättsligt som ett admi-

Prop. 2017/18:120 nistrativt förfarande. På detta sätt kan myndigheterna beakta principen i sin handläggning.

Med hänvisning till det anförda kan det konstateras att dataskyddsförordningens bestämmelser om administrativa sanktionsavgifter inte medför något behov av ändringar i kreditupplysningslagen.

6.12 Skadestånd

Regeringens förslag: I kreditupplysningslagen ska det i fråga om en registrerads rätt till skadestånd föreskrivas att för sådan behandling av personuppgifter som omfattas av EU:s dataskyddsförordning gäller förordningens bestämmelse om skadestånd i stället för kreditupplysningslagens bestämmelser.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser tillstyrker promemorians förslag eller lämnar det utan invändning. *Bisnode Sverige AB* och *UC AB* avstyrker att den föreslagna bestämmelsen införs, eftersom den, enligt bolagen, är oklar och svårtillämpad. Om förslaget läggs fram, anser UC AB att det bör förtydligas hur dataskyddsförordningens och kreditupplysningslagens ersättningsbestämmelser förhåller sig till varandra. Även *Justitiekanslern* uppmärksammar denna frågeställning. *Datainspektionen* delar bedömningen att det inte finns några formella hinder mot att särskilt reglera frågor om skadestånd i kreditupplysningslagen, men anser att det bör analyseras om det är lämpligt att ha kvar reglerna. Datainspektionen efterfrågar vidare en tydligare redogörelse för hur kreditupplysningslagens bestämmelser om skadestånd ska tillämpas i praktiken.

Skälen för regeringens förslag: Personuppgiftsansvarigas och personuppgiftsbiträdens ansvar och registrerades rätt till ersättning regleras i artikel 82 i dataskyddsförordningen. Någon möjlighet till nationella undantag från rätten till ersättning finns inte.

Enligt 21 § kreditupplysningslagen ska den som bedriver kreditupplysningsverksamhet ersätta skada och kränkning som till följd av verksamheten tillfogas någon genom otillbörligt intrång i hans eller hennes personliga integritet eller genom att oriktig uppgift lämnas om honom eller henne, om inte den som bedriver verksamheten kan visa att tillbörlig omsorg och varsamhet har iakttagits. Skadeståndssanktionen i 21 § kreditupplysningslagen är alltså kopplad till aktsamhetskraven i 5 § kreditupplysningslagen. Utformningen av 5 § kreditupplysningslagen innebär att skadeståndsbestämmelsen i 48 § personuppgiftslagen ska tillämpas vid sådan behandling av personuppgifter i kreditupplysningsverksamhet som görs i strid med 9 § a, b och d–h i den lagen. Om behandlingen däremot görs i strid med bestämmelserna i kreditupplysningslagen, gäller 21 § kreditupplysningslagen (se prop. 2000/01:50 s. 17).

En fråga som *Datainspektionen* tar upp är vad artikel 82 i dataskyddsförordningen innebär för kreditupplysningslagens skadeståndsbestämmelse. I avsnitt 6.3 föreslås att hänvisningen i 5 § första stycket andra meningen kreditupplysningslagen till personuppgiftslagens bestämmelser ska ersättas av en hänvisning till artikel 5 i dataskyddsförordningen.

Utförmningen av 5 § kreditupplysningslagen förblir därmed i sak väsentligen oförändrad. All behandling av uppgifter som sker i kreditupplysningsverksamhet kommer inte att omfattas av dataskyddsförordningen. Om den nuvarande skadeståndsregleringen i 21 § skulle tas bort, kan det inte uteslutas att vissa överträdelser av kreditupplysningslagen inte skulle kunna leda till skadestånd för en enskild som har orsakats skada. Liksom 5 § första stycket första meningen kreditupplysningslagen kan regleringen i 21 § första meningen fylla en funktion vid behandling som inte omfattas av dataskyddsförordningen, t.ex. vid behandling av uppgifter om juridiska personer och i fråga om viss manuell behandling. Regeringen anser därför att bestämmelserna om skadestånd i kreditupplysningslagen bör finnas kvar.

Dataskyddsförordningen kommer dock att förändra bestämmelsens tillämpningsområde. Bestämmelsen i 48 § personuppgiftslagen gäller bara vid behandling av personuppgifter i strid med bestämmelserna i den lagen. Skadeståndsansvaret enligt artikel 82 i dataskyddsförordningen omfattar däremot – utöver behandling som strider mot förordningen – även behandling som strider mot en medlemsstats nationella rätt med närmare specifikation av förordningens bestämmelser (skäl 146 till förordningen). Artikel 82 i förordningen kan alltså komma att reglera skadeståndsansvaret i kreditupplysningsverksamhet i situationer när behandlingen görs med stöd av bestämmelser i kreditupplysningslagen, under förutsättning att det är fråga om en behandling som omfattas av dataskyddsförordningen. I motsats till *Bisnode Sverige AB* och *UC AB* anser regeringen att det bör klargöras i lagen.

Några remissinstanser – bl.a. *Justitiekanslern* och *Datainspektionen* – menar att det är osäkert hur skadeståndsregleringarna i kreditupplysningslagen och dataskyddsförordningen förhåller sig till varandra. Avsikten är inte att de två regleringarna ska vara tillämpliga parallellt. Ett anspråk på ersättning för en personuppgiftsbehandling som omfattas av dataskyddsförordningen prövas enligt artikel 82 i dataskyddsförordningen. I andra fall prövas anspråket enligt 21 § första stycket kreditupplysningslagen.

6.13 Automatiserat beslutsfattande

Regeringens bedömning: Bestämmelserna om automatiserat beslutsfattande i EU:s dataskyddsförordning kräver inte några lagändringar på familjerättens och den allmänna förmögenhetsrättens områden.

Promemorians bedömning: Promemorian innehåller inte någon uttrycklig bedömning av behovet av lagändringar med anledning av dataskyddsförordningens bestämmelser om automatiserat beslutsfattande. I promemorian görs dock den övergripande bedömningen att de förslag som lämnas är tillräckliga för att anpassa regleringarna på familjerättens och den allmänna förmögenhetsrättens områden till dataskyddsförordningen.

Remissinstanserna: Några remissinstanser, däribland *Sveriges advokatsamfund* och *UC AB*, väcker frågan om huruvida dataskyddsförord-

Prop. 2017/18:120 ningens regler om automatiserat beslutsfattande (artikel 22) är tillämpliga i kreditupplysningsverksamhet. *Svensk Inkasso* menar att några automatiserade beslut som påverkar gäldenärens rättsliga ställning inte fattas i inkassoverksamhet, men uttrycker en oro för att de automatiserade processer som används i verksamheten ska uppfattas som ett automatiskt beslutsfattande i dataskyddsförordningens mening och vill därför att det klargörs i lag att automatiserat beslutsfattande, inbegripet profilering, får förekomma i inkassoverksamhet. Enligt *Umeå universitet* kan det finnas anledning att utreda hur bestämmelserna om automatiserat beslutsfattande ska hanteras vid kreditprövning.

Skälen för regeringens förslag: Av artikel 22 i dataskyddsförordningen framgår att den registrerade ska ha rätt att inte bli föremål för beslut som grundas enbart på automatiserad behandling, inbegripet profilering, om beslutet har rättsliga följder för den registrerade eller på liknande sätt i betydande grad påverkar honom eller henne. Det sagda gäller dock inte om beslutet

- är nödvändigt för ingående eller fullgörande av ett avtal mellan den registrerade och den som är personuppgiftsansvarig (a),
- tillåts enligt unionsrätten eller enligt en medlemsstats nationella rätt och som fastställer lämpliga åtgärder till skydd för den registrerades rättigheter, friheter och berättigade intressen (b), eller
- grundar sig på den registrerades uttryckliga samtycke (c).

I fall som avses i a och c ska den som är personuppgiftsansvarig genomföra lämpliga åtgärder för att säkerställa den registrerades rättigheter, friheter och rättsliga intressen – åtminstone rätten till personlig kontakt med den som är personuppgiftsansvarig för att kunna uttrycka sin åsikt och bestrida beslutet. I skäl 71 anges som exempel på sådana automatiserade beslut som omfattas av artikel 22 automatiserade avslag på kreditansökningar online eller e-rekrytering utan personlig kontakt.

Rätten att motsätta sig automatiskt individuellt beslutsfattande finns även i artikel 15 i dataskyddsdirektivet, som i svensk rätt har genomförts genom 29 § personuppgiftslagen.

Det finns inte några bestämmelser om automatiserat beslutsfattande vare sig i kreditupplysningslagen eller inkassolagen. Några automatiserade beslut med rättsliga följder eller som i betydande grad påverkar den registrerade torde inte heller fattas i kreditupplysnings- eller inkassoverksamhet. I kreditupplysningsverksamhet förekommer visserligen att ett profilerat kreditbetyg räknas fram och lämnas ut som en del av en kreditupplysning. Det är dock kreditgivaren som fattar beslut om att bevilja eller avslå krediten (se även Ds 1998:44 s. 43). Även i inkassoverksamhet används automatiserade processer med inslag av profilering. De automatiserade processerna påverkar dock inte gäldenärens rättsliga ställning och det automatiska förfarandet syftar snarast till att skilja ut de ärenden där en för den enskilde mindre ingripande indrivningsåtgärd kan vidtas. Vid kreditgivning torde automatiserade avslagsbeslut i framtiden i många fall vara möjliga med stöd av ett uttryckligt samtycke från den registrerade i kombination med åtgärder som ger den registrerade en rätt till personlig kontakt med den som är personuppgiftsansvarig (artikel 22.1 c och 22.3). Någon anledning att utreda den frågan, vilket *Umeå universitet* är inne på, finns enligt regeringens mening inte.

Mot denna bakgrund bedöms dataskyddsförordningens bestämmelser om automatiserat beslutsfattande inte kräva några lagändringar på familjerättens och den allmänna förmögenhetsrättens områden.

Prop. 2017/18:120

6.14 Överföring av personuppgifter till tredjeland

Regeringens förslag: I lagen om 1996 års Haagkonvention finns en bestämmelse om tillstånd att överföra personuppgifter till tredjeland. Hänvisningen i den bestämmelsen till personuppgiftslagen ska tas bort.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Endast *Datainspektionen* yttrar sig särskilt över förslaget. Inspektionen avstyrker förslaget i dess nuvarande utformning med hänvisning till att artikel 49.1 d i dataskyddsförordningen inte ger möjlighet att i nationell rätt generellt tillåta överföring till tredjeland.

Skälen för regeringens förslag: I 10 § lagen (2012:318) om 1996 års Haagkonvention finns en bestämmelse som anger att en svensk myndighet, trots förbudet mot överföring i 33 § personuppgiftslagen, får föra över personuppgifter till en myndighet i ett land utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, om det behövs för att den myndigheten ska kunna överväga en nödvändig åtgärd enligt 1996 års Haagkonvention. Konventionen reglerar frågor om föräldraansvar och åtgärder till skydd för barn och syftar till att förbättra skyddet för barn i internationella situationer. Samtliga EU:s medlemsstater är anslutna till konventionen. Grunden för undantaget i 10 § lagen om 1996 års Haagkonvention är att undantaget behövs med hänsyn till ett viktigt allmänt intresse (35 § andra stycket personuppgiftslagen jämförd med artikel 26.1 d i dataskyddsdirektivet). Samarbetet enligt konventionen har alltså bedömts vara ett sådant viktigt allmänt intresse som motiverar ett undantag från huvudregeln i 33 § personuppgiftslagen om förbud mot överföring av personuppgifter till tredjeland (se prop. 2011/12:85 s. 49).

Överföring av personuppgifter till tredjeländer och internationella organisationer kommer framöver att regleras av kapitel V i dataskyddsförordningen. Det innebär att en överföring av personuppgifter till ett tredjeland i framtiden kommer att kunna ske under de förutsättningar som anges där. Om det inte finns något beslut om adekvat skydds nivå (artikel 45) eller vidtagna lämpliga skyddsåtgärder (artikel 46), kommer en överföring till ett tredjeland att vara möjlig om den är nödvändig av viktiga skäl som rör allmänintresset (artikel 49.1 d). Detta gäller dock endast under förutsättning att allmänintresset är erkänt i unionsrätten eller i den nationella rätt som den som är personuppgiftsansvarig omfattas av (artikel 49.4).

När dataskyddsförordningen börjar tillämpas, är 10 § i lagen om 1996 års Haagkonvention inte längre nödvändig. Överföringen kan ske direkt med stöd av dataskyddsförordningen. Lagens bestämmelse fyller dock fortfarande en funktion genom att den klargör för myndigheterna när förutsättningarna för en överföring av uppgifter till ett tredjeland är uppfyllda. Regeringen bedömer att en sådan klargörande bestämmelse är

Prop. 2017/18:120 tillåten enligt artikel 6.2 och 6.3 i dataskyddsförordningen och att den bör behållas. Eftersom personuppgiftslagen kommer att upphävas, bör dock hänvisningen till den lagen tas bort.

7 Innehållet i en kreditupplysning om ett företag

Regeringens bedömning: Det bör inte införas något förbud i kreditupplysningslagen mot att en kreditupplysning om en näringsidkare innehåller uppgifter om betalningsförsummelse som inte har blivit fastställda av en domstol eller Kronofogdemyndigheten.

Utredningens bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanser, bl.a. *Lantbrukarnas Riksförbund*, *Svensk Handel* och *Sveriges Kommuner och Landsting*, delar utredningens bedömning eller lämnar den utan invändning. *Visita* framhåller att det är angeläget för seriösa företagare att en kreditupplysning i ett tidigt skede indikerar att det företag som man avser att göra affärer med har betalningsproblem. Organisationen pekar dock på vikten av att en ansökan om betalningsföreläggande som görs av ett företag på Svensk Handels varningslista inte registreras som en betalningsanmärkning i kreditupplysningsregistren. *Srf konsulternas förbund* delar inte utredningens bedömning och anser att kreditupplysningslagen bör ändras. Förbundet menar att informationsvärdet av uppgiften om att en ansökan om betalningsföreläggande har gjorts är begränsat, eftersom en ansökan om betalningsföreläggande som avser en verklig fordran inom relativt kort tid därefter fastställs genom ett utslag.

Skälen för regeringens bedömning: Ett krav mot en näringsidkare (ett företag) som framställs i en ansökan om betalningsföreläggande till Kronofogdemyndigheten får enligt kreditupplysningslagen ingå i en kreditupplysning och registreras som en betalningsanmärkning. En motsvarande ansökan mot en privatperson måste däremot ha lett till ett utslag för att få ingå i en kreditupplysning (7 § kreditupplysningslagen).

Skillnaden mellan vad som gäller för företag och privatpersoner har sin grund i den avvägning mellan olika intressen som gjordes vid införandet av kreditupplysningslagen (prop. 1973:155 s. 94–98). Mot kreditgivarens – och kreditökandens – intresse av att bilden av kreditökandens situation är fullständig och rättvisande ställdes skyddet för den kreditökande. Det framhölls att behovet av skydd gör sig mindre starkt gällande när kreditupplysningen avser ett företag. I de fallen bedömdes det vara av största vikt att kreditupplysningarna är så uttömmande som möjligt för att en potentiell kreditgivare ska kunna undvika kreditförluster. Om en uppgift skulle vara felaktig, har också ett företag i praktiken större möjlighet än en privatperson att åstadkomma rättelse. En undersökning hade dessutom visat att ansökningar om betalningsföreläggande mot företag i de flesta fall motsvarade en verklig skuld, medan ansökningar som riktades mot en privatperson och som inte ledde till

utslag ofta hade sin grund i tvistiga förhållanden och därför inte var av samma intresse för bedömningen av hans eller hennes kreditvärdighet. Mot den bakgrunden gjordes bedömningen att betalningsförsummelse som inte blivit prövade rättsligt skulle få ingå i kreditupplysningar om företag, men inte om privatpersoner.

På senare år har frågan om vad som ska få ingå i en kreditupplysning om ett företag uppmärksammats med anledning av den ökade förekomsten av fakturabedrägerier i samhället. Fakturabedrägerier är ett allvarligt problem för dem som drabbas och samhället i stort. Utöver obehag och skada för de drabbade riskerar tilltron till betalnings- och faktureringsrutiner att påverkas negativt. Det är därför angeläget att vidta åtgärder för att bekämpa denna form av bedrägerier och att underlätta för drabbade att hävda sin rätt.

Utredningen om åtgärder mot fakturabedrägerier överväger i betänkan- det Fakturabedrägerier (SOU 2015:77) om regleringen av frågor om uppgifter i Kronofogdemyndighetens register och om kreditupplysning bör ändras för att minska effekten av ett otillbörligt hot om att ge in en ansökan om betalningsföreläggande. I betänkandet kartläggs också omfattningen och karaktären av problemen med fakturabedrägerier.

Rädslan för en betalningsanmärkning kan få ett företag att betala i stället för att bestrida ett oriktigt krav. Utredningens kartläggning visar emellertid att de flesta som har blivit utsatta för fakturabedrägeri i någon form har vägrat att betala. Den visar också att de företag som drabbas inte löper någon större risk att få betalningsanmärkningar, eftersom det är sällsynt att en ansökan om betalningsföreläggande görs till Kronofogdemyndigheten i dessa fall. I det fåtal fall en ansökan om betalningsföreläggande görs kan det dock få konsekvenser – i vart fall för de mindre företagen.

Av utredningens kartläggning framgår även att endast en mindre del av det totala antalet ansökningar om betalningsföreläggande görs som ett led i ett fakturabedrägeri. Det stora flertalet ansökningar om betalningsföreläggande motsvarar en verklig skuld och endast en mindre andel av ansökningarna bestrids. Generellt sett måste därför en uppgift om att en ansökan om betalningsföreläggande har gjorts betraktas som en viktig indikation på att den som ansökan riktas mot inte har betalat sina skulder, särskilt när det förekommer flera ansökningar mot samma företag. De betalningsanmärkningar som ansökningar om betalningsföreläggande ger upphov till ger således i många fall en korrekt bild av hur ett företag hanterar sina skulder.

Regeringen kan konstatera, vilket *Visita* också pekar på, att möjligheten att upptäcka om ett företag har likviditetsproblem skulle försämrats om reglerna ändrades. Som *Srf konsulternas förbund* framhåller kan visserligen ett utslag i många fall meddelas kort efter det att en ansökan om betalningsföreläggande har gjorts. Det förutsätter dock att motparten kan delges och inte bestrider ansökan. En ändring av reglerna skulle öka risken för att företag som ligger efter med sina betalningar under en inte oansenlig tid kan förlänga sina krediter och få nya krediter, trots att företaget inte är kreditvärdigt. Det skulle kunna ske genom att företaget bestrider ansökningar om betalningsföreläggande eller undanhåller sig delgivning. Ett förbud mot att det i en kreditupplysning om ett företag får ingå uppgifter om ansökningar om betalningsförelägganden bedöms

Prop. 2017/18:120 kunna leda till ökade kreditförluster för näringslivet. Den som har lånat ut pengar eller sålt varor under tiden fram till dess att ett krav har slagits fast i ett utslag eller i en dom riskerar att inte få betalt. Det slår särskilt hårt mot mindre företag. Det finns också en risk att en sådan ordning utnyttjas i brottslig verksamhet. I förlängningen kan även kostnaderna för krediter öka, eftersom kreditgivarna måste kompensera sig för den ökade risken för kreditförluster.

Att en kreditupplysning får innehålla en uppgift om att en ansökan om betalningsföreläggande har gjorts betyder inte att uppgiften måste tas med eller beaktas. Uppgifter om betalningsförelägganden mot enskilda näringsidkare registreras i praktiken inte i kreditupplysningsföretagens register. Det beror på att den information som skickas till kreditupplysningsföretagen bara gör skillnad på fysiska personer och juridiska personer – av informationen framgår alltså inte om en fysisk person bedriver näringsverksamhet. Sedan ett antal år tillbaka samarbetar kreditupplysningsföretagen också med Svensk Handel och avstår från att registrera uppgifter om betalningsförelägganden mot juridiska personer när sökanden finns med på Svensk Handels varningslista över oseriösa företag. En del kreditupplysningsföretag redovisar också motpartens inställning till ansökan om betalningsföreläggande. För anmärkningar som grundar sig på krav som har bestridits redan innan ansökan om betalningsföreläggande gavs in eller på fakturabedrägerier finns det även en möjlighet att vända sig till kreditupplysningsbolagen och begära att uppgiften rättas eller till Kronofogdemyndigheten för att få uppgiften blockerad eller rättad.

Mot denna bakgrund delar regeringen utredningens slutsats att nackdelarna med att införa ytterligare generella begränsningar av vilka uppgifter om betalningsförsummelse får tas med i kreditupplysningar som avser näringsidkare överväger de fördelar som kan vinnas därmed.

Arbetet för att komma till rätta med fakturabedrägerier bör i stället bedrivas på annat sätt. Fakturabedrägerier skulle inte existera om fakturorna och betalningskraven inte betalades. I regel krävs det inte några större arbetsinsatser för att bestrida ett oriktigt krav. Det är angeläget att höja kunskapsnivån i samhället så att den som tar emot ett oriktigt krav kan ta till vara sina rättigheter gentemot dem som framställer kraven. På det området utför redan i dag olika myndigheter och branschorganisationer ett viktigt arbete. Utredningen lämnar också förslag om bl.a. informationsinsatser för att förmå fler att våga bestrida oriktiga krav. Förslagen bereds för närvarande inom Regeringskansliet. Det är även viktigt att brottsliga förfaranden lagförs. För att åstadkomma en effektivare sanktion mot fakturabedrägerier har det nyligen införts en straffbestämmelse i 9 kap. brottsbalken som tar sikte på systematiska bedrägerier med bluffakturor (grovt fordringsbedrägeri, 9 kap. 3 a §).

8 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Prop. 2017/18:120

Regeringens förslag: Lagändringarna ska träda i kraft den 25 maj 2018.

Regeringens bedömning: Det behövs inte några övergångsbestämmelser.

Promemorians förslag och bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Remissinstanserna yttrar sig inte särskilt över förslaget eller bedömningen.

Skälen för regeringens förslag och bedömning: Dataskyddsförordningen börjar tillämpas den 25 maj 2018. De anpassningar till dataskyddsförordningen som föreslås bör träda i kraft samma dag som förordningen börjar tillämpas.

Ändringarna i 6 och 11 §§ kreditupplysningslagen innebär att det straffbara området enligt 19 § samma lag i viss mån utvidgas. På motsvarande sätt utvidgas förutsättningarna enligt 22 § kreditupplysningslagen att döma ut vite till följd av ändringarna i 11 och 12 §§ i lagen. Straff- och vitesbestämmelserna får inte ges retroaktiv verkan. Detta följer av allmänna principer och behöver inte regleras i någon övergångsbestämmelse.

Dataskyddsförordningens bestämmelser om skadestånd kommer att tillämpas på överträdelser av förordningen och nationell rätt som kompletterar förordningen. Bestämmelserna kommer alltså inte att tillämpas i fråga om skadefall som inträffar innan förordningen börjar tillämpas. I sådana fall får hittillsvarande skadeståndsbestämmelser tillämpas. Det får anses följa av allmänna rättsgrundsatser och behöver inte heller regleras i särskilda övergångsbestämmelser (jfr prop. 1972:5 s. 593).

9 Konsekvenser

Regeringens bedömning: Genom EU:s dataskyddsförordning stärks enskildas rättigheter vid personuppgiftsbehandling samtidigt som nya krav ställs på myndigheter, företag och organisationer som behandlar personuppgifter.

Förslagen i propositionen bedöms medföra kostnader för kreditupplysningsföretagen. Förslagen bedöms inte föranleda några kostnader för andra enskilda eller det allmänna.

Förslagen innebär inte några negativa effekter för företagens arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt. Förslagen har inte någon påverkan på vare sig jämställdheten mellan män och kvinnor eller möjligheten att nå de integrationspolitiska målen. Förslagen har inte heller några sociala eller miljömässiga konsekvenser.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanserna delar promemorians bedömning eller lämnar den utan invändning. *Småföretagarnas Riksförbund* efterlyser en utvecklad konsekvensbeskrivning.

Skälen för regeringens bedömning: Genom dataskyddsförordningen stärks enskildas rättigheter vid personuppgiftsbehandling. Ett exempel på detta är att förordningen ställer strängare krav på att den som behandlar personuppgifter ska informera om hur enskildas personuppgifter hantearas. Ett annat exempel är att förordningen innehåller mer utförliga regler för när uppgifter kan raderas.

Förslagen i propositionen innebär att kreditupplysningslagen och lagen om 1996 års Haagkonvention anpassas till dataskyddsförordningen. Förslagen medför i sig inte några ytterligare förstärkningar av enskildas rättigheter eller ytterligare krav på myndigheter, företag och organisationer som behandlar personuppgifter jämfört med de rättigheter och krav som dataskyddsförordningen medför. Jämfört med gällande ordning stärker dock förslagen enskildas rättigheter i kreditupplysningsverksamhet. Ytterligare krav kommer att ställas på kreditupplysningsbolagen att lämna information till enskilda.

Förslagen bedöms medföra kostnader främst för kreditupplysningsföretagen, som behöver anpassa sin verksamhet. Det är inte möjligt att beräkna kostnadernas storlek, eftersom det inte går att särskilja kostnaderna för anpassningarna från de kostnader som anpassningen till dataskyddsförordningen kräver. Förslagen bedöms inte medföra några ökade kostnader för andra enskilda eller det allmänna.

Förslagen bedöms inte innebära några negativa effekter för företagens arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt. De bedöms inte ha någon påverkan på vare sig jämställdheten mellan män och kvinnor eller möjligheten att nå de integrationspolitiska målen. Förslagen bedöms inte ha några sociala eller miljömässiga konsekvenser.

10 Författningskommentar

10.1 Förslaget till lag om ändring i kreditupplysningslagen (1973:1173)

Inledande bestämmelser

1 a § Denna lag innehåller, i den del den avser behandling av personuppgifter, bestämmelser som kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning), här benämnd EU:s dataskyddsförordning.

Vid sådan behandling av personuppgifter som omfattas av EU:s dataskyddsförordning gäller även lagen (2018:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning och föreskrifter som har meddelats i anslutning till den lagen, om inte annat följer av denna lag eller föreskrifter som regeringen har meddelat i anslutning till lagen.

Paragrafen, som är ny, upplyser om kreditupplysningslagens förhållande till EU:s dataskyddsförordning och förslaget till lag med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning (den föreslagna dataskyddslagen). Övervägandena finns i avsnitt 6.1.

Av *första stycket* framgår att kreditupplysningslagen innehåller bestämmelser som kompletterar dataskyddsförordningen. Dataskyddsförordningen kommer, när den börjar tillämpas, att vara direkt tillämplig. Den blir med andra ord automatiskt en del av den svenska rättsordningen. I vissa avseenden förutsätter eller tillåter dataskyddsförordningen att det i nationell rätt finns bestämmelser som kompletterar förordningen, antingen i form av preciseringar eller i form av undantag. Kreditupplysningslagens bestämmelser utgör, i de delar de avser behandling av personuppgifter, sådana kompletterande bestämmelser. I 5 § andra stycket och i 8 § finns föreskrifter om ändamål respektive gallring, som preciserar artikel 5 i dataskyddsförordningen. Ytterligare bestämmelser som i olika avseenden preciserar förordningen finns bl.a. i 6, 7 och 9 §§, medan det i 5 § fjärde stycket och i 11 och 12 §§ finns bestämmelser som i något avseende innebär undantag från förordningens reglering.

I *andra stycket* upplyses om att den föreslagna dataskyddslagen och föreskrifter som har meddelats i anslutning till den lagen gäller för behandling av personuppgifter i kreditupplysningsverksamhet, om inte annat följer av kreditupplysningslagen eller av en förordning som meddelats i anslutning till lagen. I den föreslagna dataskyddslagen finns bestämmelser som kan komma att tillämpas i kreditupplysningsverksamhet. Det gäller t.ex. föreskrifter om tystnadsplikt för dataskyddsombud (1 kap. 8 §) och om användningen av person- och samordningsnummer (3 kap. 10 §). Dataskyddslagen innehåller även generella begränsningar av den registrerades rättigheter (5 kap. 1 och 2 §§). Den innehåller också processuella bestämmelser (6 och 7 kap.).

Verksamhetens bedrivande m.m.

5 § Kreditupplysningsverksamhet *ska* bedrivas så att den inte leder till otillbörligt intrång i personlig integritet genom innehållet i de upplysningar som förmedlas eller på annat sätt eller till att oriktiga eller missvisande uppgifter lagras eller lämnas ut. För sådan behandling av personuppgifter som omfattas av *EU:s dataskyddsförordning* gäller i stället *artikel 5 i den förordningen*.

Uppgifter om fysiska personer får samlas in endast för kreditupplysningsändamål.

Vid helt eller delvis automatiserad behandling av uppgifter om juridiska personer *ska* den som bedriver kreditupplysningsverksamhet vidta lämpliga tekniska och organisatoriska säkerhetsåtgärder för att hindra att behandlingen sker på ett otillåtet sätt och att uppgifterna utsätts för otillåten insyn. Bestämmelser om säkerheten vid behandling av personuppgifter finns i *EU:s dataskyddsförordning*.

I *kreditupplysningsverksamhet* får personuppgifter behandlas utan samtycke. Den registrerade *har inte rätt att göra invändningar enligt artikel 21.1 i EU:s dataskyddsförordning mot behandlingen*.

Andra stycket tillämpas inte i den utsträckning det skulle strida mot bestämmelserna i tryckfrihetsförordningen eller yttrandefrihetsgrundlagen.

Prop. 2017/18:120 I paragrafen finns bestämmelser om hur kreditupplysningsverksamhet ska bedrivas. Övervägandena finns i avsnitt 6.3, 6.8 och 6.9.

I den andra meningen i *första stycket* ersätts hänvisningen till personuppgiftslagen (1998:204) med en hänvisning till dataskyddsförordningen. För sådan behandling av personuppgifter som omfattas av dataskyddsförordningen gäller alltså inte de allmänna krav på kreditupplysningsverksamhet som finns i första meningen, utan i stället de principer för behandling av personuppgifter som föreskrivs i artikel 5 i förordningen. Av den artikeln framgår bl.a. att uppgifter ska samlas in för särskilda, uttryckligt angivna och berättigade ändamål och att uppgifter inte får förvaras i en form som möjliggör identifiering av den registrerade under längre tid än vad som är nödvändigt för de ändamål för vilka uppgifterna behandlas. Föreskrifter som kompletterar artikel 5 i dessa delar finns i 5 § andra stycket respektive 8 §. De allmänna kraven i första meningen är fortsatt tillämpliga utanför dataskyddsförordningens tillämpningsområde, t.ex. för behandling av uppgifter om juridiska personer och för sådan behandling av personuppgifter som inte omfattas av dataskyddsförordningen (dvs. i praktiken manuell behandling av personuppgifter som inte ingår eller kommer att ingå i ett register).

Även i andra meningen i *tredje stycket* ersätts hänvisningen till personuppgiftslagen med en hänvisning till dataskyddsförordningen. Av hänvisningen framgår att bestämmelser om säkerheten vid behandling av personuppgifter finns i dataskyddsförordningen (främst i kapitel IV).

I *fjärde stycket*, som bl.a. reglerar rätten att invända mot behandlingen av personuppgifter i kreditupplysningsverksamhet, tas hänvisningen till personuppgiftslagen bort. Vidare anpassas terminologin till dataskyddsförordningen och den berörda artikeln i förordningen anges. Anpassningen av terminologin innebär inte någon förändring i sak. Begränsningen av rätten att invända mot behandling har stöd i artikel 23 i dataskyddsförordningen.

Hänvisningarna till dataskyddsförordningen avser förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen, s.k. dynamiska hänvisningar.

Känsliga uppgifter m.m.

6 § *Personuppgifter som avses i artikel 9.1 i EU:s dataskyddsförordning (känsliga personuppgifter) får inte behandlas i kreditupplysningsverksamhet.*

Uppgifter om lagöverträdelse som innefattar brott, domar i brottmål, straffprocessuella tvångsmedel eller administrativa frihetsberövanden får inte utan medgivande av Datainspektionen behandlas i kreditupplysningsverksamhet. *Ett medgivande får lämnas endast om det finns synnerliga skäl för det.*

Andra stycket hindrar inte att uppgifter om betalningsförsummelser, kreditmissbruk eller näringsförbud behandlas i kreditupplysningsverksamhet.

Paragrafen reglerar bl.a. behandlingen av känsliga personuppgifter och uppgifter om lagöverträdelse i kreditupplysningsverksamhet. Övervägandena finns i avsnitt 6.5.

Första stycket anpassas till artikel 9.1 i dataskyddsförordningen. Det innebär att förbudet mot att behandla känsliga personuppgifter i kreditupplysningsverksamhet utvidgas till att omfatta även uppgifter om sexuell läggning, genetiska uppgifter och biometriska uppgifter för att entydigt identifiera en fysisk person.

Övriga ändringar är språkliga eller redaktionella.

Hänvisningen till dataskyddsförordningen avser förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen, en s.k. dynamisk hänvisning.

Registerbesked

10 § *En juridisk person har rätt att mot skäligen avgift hos den som bedriver kreditupplysningsverksamhet få skriftligt besked om huruvida det i verksamheten behandlas uppgifter om den juridiska personen. Behandlas sådana uppgifter ska besked lämnas om*

- a) vilka uppgifter som behandlas,
- b) ändamålen med behandlingen, och
- c) till vilka mottagare eller kategorier av mottagare som uppgifterna lämnas ut.

Första stycket tillämpas inte i den utsträckning det skulle strida mot bestämmelserna i tryckfrihetsförordningen eller yttrandefrihetsgrundlagen.

Bestämmelser om en fysisk persons rätt till tillgång till personuppgifter och annan information finns i artiklarna 12 och 15 i EU:s dataskyddsförordning.

I paragrafen behandlas rätten till registerbesked. Övervägandena finns i avsnitt 6.6.

Ändringen i *första stycket* innebär att regleringen om fysiska personers rätt till registerbesked tas bort. Bestämmelserna om registerbesked kommer alltså bara att tillämpas i förhållande till juridiska personer. Detta som en följd av att fysiska personers rätt till information som svarar mot ett registerbesked regleras i dataskyddsförordningen (se författningskommentaren till tredje stycket).

I det nya *tredje stycket* upplyses om att dataskyddsförordningen är tillämplig i fråga om en fysisk persons rätt att få tillgång till personuppgifter och viss annan information. Där regleras vilken information som ska tillhandahållas, hur den ska begäras och i vilken form den ska lämnas. Dataskyddsförordningen tillämpas dock inte i den utsträckning som det skulle strida mot tryckfrihetsförordningen och yttrandefrihetsgrundlagen (se 1 kap. 7 § i den föreslagna dataskyddslagen). Utlämnande av uppgifter kommer därför inte heller i framtiden att kunna ske i strid med meddelarskyddet i 3 kap. 3 § tryckfrihetsförordningen eller 2 kap. 3 § yttrandefrihetsgrundlagen.

Hänvisningen till dataskyddsförordningen avser förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen, en s.k. dynamisk hänvisning.

Kreditupplysningskopia

11 § När en kreditupplysning om en fysisk person lämnas ut, ska till den som avses med upplysningen samtidigt och kostnadsfritt sändas ett skriftligt meddelande om

1. vem som bedriver kreditupplysningsverksamheten och kontaktuppgifter till dataskyddsombudet, om ett sådant ombud krävs enligt artikel 37 i EU:s dataskyddsförordning,

2. ändamålen med och den rättsliga grunden för behandlingen,

3. vilka kategorier av personuppgifter som behandlas, varifrån uppgifterna hämtats och hur länge uppgifterna kommer att lagras,

4. de uppgifter, omdömen och råd som upplysningen innehåller om honom eller henne,

5. möjligheten att få tillgång till och rättelse av de uppgifter som rör honom eller henne,

6. vilka kategorier av mottagare som kan ta del av personuppgifterna och vem som har begärt upplysningen, och

7. möjligheten att framställa klagomål till Datainspektionen.

Om kreditupplysningen lämnas ut till ett svenskt kreditinstitut eller värdepappersbolag, eller till ett motsvarande utländskt företag, för att användas endast som underlag för beräkning av kapitalkravet för kreditrisker med en sådan metod som avses i artikel 143.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012, får meddelandet sändas senare men utan onödigt dröjsmål och begränsas till information enligt första stycket 1, 2 och 6. Om den som avses med upplysningen begär det, ska även information enligt 3, 4, 5 och 7 sändas till honom eller henne.

Första och andra styckena gäller också när en kreditupplysning lämnas om ett handelsbolag eller kommanditbolag.

Första–tredje styckena gäller inte kreditupplysningar som lämnas genom offentliggörande på ett sådant sätt som avses i tryckfrihetsförordningen eller yttrandefrihetsgrundlagen, utom när upplysningarna tillhandahålls ur en databas enligt 1 kap. 9 § yttrandefrihetsgrundlagen på sätt som avses i den paragrafens första stycke 1 och 2.

Paragrafen innehåller bestämmelser om skyldigheten att när en kreditupplysning lämnas ut ge viss information till den person som avses med kreditupplysningen. Skyldigheten uppfylls i regel genom att en kopia på kreditupplysningen med kompletterande information sänds till personen i fråga. Övervägandena finns i avsnitt 6.6.

Bestämmelserna har stöd i artiklarna 6.2, 6.3 och 14.5 c i dataskyddsförordningen. Det får till följd att förordningens bestämmelser om information som ska tillhandahållas den registrerade om personuppgifter har samlats in från någon annan än den registrerade – delar av artikel 12 samt artikel 14 – inte ska tillämpas i kreditupplysningsverksamhet.

I *första stycket* anpassas informationsplikten till dataskyddsförordningens bestämmelser om vilken information som självmant ska lämnas till en registrerad när uppgifter har samlats in från någon annan än den som är registrerad (artikel 14.1 och 14.2). Ändringarna innebär att en fysisk person som avses med en kreditupplysning ges en utvidgad rätt till information. I ett tillägg i *första punkten* anges att det ska ges information om kontaktuppgifter till dataskyddsombudet, om ett sådant krävs enligt dataskyddsförordningen (artikel 37). Genom ett tillägg i *andra punkten* krävs att information även lämnas om den rättsliga grunden för behandlingen. I den nya *tredje punkten* ställs upp krav på att information ska lämnas om vilka kategorier av personuppgifter som behandlas, varifrån uppgifterna har hämtats och lagringstid. Som en konsekvensändring av den nya punkten omnumreras hittillsvarande tredje–femte punkterna och betecknas *fjärde–sjätte punkterna*. I femte punkten görs ett tillägg om att information ska lämnas inte bara om möjligheten att begära rättelse av uppgifter utan även om möjligheten att få tillgång till uppgifterna. I sjätte punkten läggs till ett krav på att information ska ges om vilka kategorier av mottagare som kan ta del av personuppgifterna. I *sjunde punkten*, som är ny, föreskrivs att information ska lämnas om möjligheten att framställa klagomål till Datainspektionen.

Ändringarna i *andra stycket*, som reglerar frågan om vilken information som ska sändas till den som avses med en kreditupplysning när

upplysningen har lämnats för att användas endast som underlag för beräkning av kapitalkravet för kreditrisker, är en följd av de ändringar som görs i första stycket.

Hänvisningen till dataskyddsförordningen avser förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen, en s.k. dynamisk hänvisning.

Rättelse, komplettering och radering

12 § *Om det finns* anledning att misstänka att en uppgift som behandlas i kreditupplysningsverksamhet eller som har lämnats i en kreditupplysning under den senaste tolv månadersperioden är oriktig eller missvisande, eller att den annars har behandlats i strid med denna lag *eller EU:s dataskyddsförordning*, ska den som bedriver verksamheten utan dröjsmål vidta skäliga åtgärder för att utreda förhållandet.

Om det visar sig att uppgiften är oriktig eller missvisande, eller att den annars har behandlats i strid med lagen *eller EU:s dataskyddsförordning*, ska den, om den förekommer i register, rättas, kompletteras eller raderas.

Om en oriktig eller missvisande uppgift har tagits in i en kreditupplysning som lämnats ut, ska rättelse eller komplettering så snart det kan ske tillställas var och en som under den senaste tolv månadersperioden fått del av uppgiften. Detta gäller inte offentliggörande av en kreditupplysning på ett sådant sätt som avses i tryckfrihetsförordningen eller yttrandefrihetsgrundlagen, utom när upplýsningen tillhandahållits ur en databas enligt 1 kap. 9 § yttrandefrihetsgrundlagen på sätt som avses i den paragrafens första stycke 1 och 2.

Om uppgiften under den senaste tolv månadersperioden har lämnats i en periodisk skrift eller i en kreditupplysningsverksamhet som bedrivs genom återkommande offentliggöranden enligt yttrandefrihetsgrundlagen, ska rättelse eller komplettering så snart det kan ske införas i ett följande nummer av skriften eller motsvarande form av offentliggörande enligt yttrandefrihetsgrundlagen.

Andra–fjärde styckena gäller inte om uppgiften uppenbarligen saknar betydelse för bedömningen av *personens* vederhäftighet i ekonomiskt hänseende.

Om en fråga om rättelse eller liknande åtgärd har tagits upp efter framställning från den som uppgiften avser, ska han eller hon kostnadsfritt underrättas om huruvida en sådan åtgärd har vidtagits. En fysisk person ska på begäran även få information om vem som har tillställts en rättelse eller komplettering enligt tredje stycket.

Paragrafen innehåller bestämmelser om vilka åtgärder den som bedriver kreditupplysningsverksamhet ska vidta när uppgifter är oriktiga, missvisande eller annars har behandlats i strid med kreditupplysningslagen eller dataskyddsförordningen. Övervägandena finns i avsnitt 6.7.

Paragrafen motsvarar i stort artiklarna 16 och 17 i dataskyddsförordningen. I två avseenden avviker bestämmelserna i begränsande riktning från förordningens reglering. Bestämmelserna innebär att rätten till rättelse, komplettering och radering i kreditupplysningsverksamhet är begränsad till uppgifter som behandlas eller har lämnats i en kreditupplysning under det senaste året. Det finns också en begränsning i fråga om uppgifter som uppenbarligen saknar betydelse för bedömningen av den registrerades vederhäftighet i ekonomiskt hänseende. Begränsningarna har stöd i artikel 23 i dataskyddsförordningen.

I *första stycket* görs ett tillägg som innebär att det finns en skyldighet att utreda förhållanden även när det finns anledning att misstänka att uppgifter har behandlats i strid med dataskyddsförordningen.

På motsvarande sätt görs i *andra stycket* tillägget att skyldigheten att vidta åtgärder omfattar även fall där uppgifter har behandlats i strid med förordningen. Vidare anpassas terminologin i bestämmelsen till dataskyddsförordningen genom att det föreskrivs att en uppgift ska raderas i stället för uteslutas ur registret (jfr artikel 17 i dataskyddsförordningen). Anpassningen av terminologin innebär inte någon ändring i sak.

I den nya andra meningen i *sista stycket* införs en skyldighet att på begäran informera en fysisk person om vem som har tillställts en rättelse eller komplettering. Tillägget är en anpassning till artikel 19 i dataskyddsförordningen.

Begränsning av behandling av personuppgifter

12 a § *I artikel 18 i EU:s dataskyddsförordning finns bestämmelser om fysiska personers rätt att begära att behandlingen av personuppgifter begränsas.*

Paragrafen, som är ny, upplyser om att fysiska personer har rätt enligt artikel 18 i dataskyddsförordningen begära att behandlingen av personuppgifter om dem begränsas. Övervägandena finns i avsnitt 6.7. Rubriken närmast före paragrafen är utformad i enlighet med *Lagrådets* förslag.

Hänvisningen till dataskyddsförordningen avser förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen, en s.k. dynamisk hänvisning.

Tillsyn m.m.

15 § *Datainspektionen utövar tillsyn över efterlevnaden av denna lag.*

Tillsynen *ska* utövas så att den *inte* vållar större kostnad eller olägenhet än som är nödvändig.

Vid tillsyn över sådan behandling av personuppgifter som omfattas av EU:s dataskyddsförordning gäller Datainspektionens befogenheter enligt denna lag utöver de befogenheter som tillsynsmyndigheten har enligt artikel 58.1–58.3 i den förordningen.

Paragrafen innehåller regler om Datainspektionens tillsyn över efterlevnaden av kreditupplysningslagen. Övervägandena finns i avsnitt 6.10.

I *tredje stycket*, som är nytt, anges att vid behandling av personuppgifter i kreditupplysningsverksamhet gäller Datainspektionens befogenheter enligt kreditupplysningslagen utöver de befogenheter som inspektionen har enligt dataskyddsförordningen (artikel 58.1–58.3). Tillsynsbefogenheterna i kreditupplysningslagen ger bl.a. Datainspektionen rätt att kostnadsfritt ta del av kreditupplysningar som offentliggjorts på sådant sätt som avses i tryckfrihetsförordningen och yttrandefrihetsgrundlagen (16 § tredje stycket) och möjlighet att meddela eller ändra villkor eller att återkalla tillstånd för att bedriva kreditupplysningsverksamhet (17 §).

Att tillsynsmyndighetens befogenheter enligt dataskyddsförordningen gäller även vid tillsyn över efterlevnaden av kreditupplysningslagen i de delar lagen kompletterar dataskyddsförordningen framgår av 6 kap. 1 § i den föreslagna dataskyddslagen.

Hänvisningen till dataskyddsförordningen avser förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen, en s.k. dynamisk hänvisning.

Straff och skadestånd m.m.

21 § Den som bedriver kreditupplysningsverksamhet *ska* ersätta skada som till följd av verksamheten tillfogas någon genom otillbörligt intrång i hans *eller hennes* personliga integritet eller genom att *en* oriktig uppgift lämnas om honom *eller henne*, om *inte* den som bedriver verksamheten kan visa att tillbörlig omsorg och varsamhet *har* iakttagits. Vid *bedömningen av i vilken utsträckning* skada har uppstått *ska* hänsyn *tas* även till lidande och andra omständigheter av annan än rent ekonomisk betydelse.

För sådan behandling av personuppgifter som omfattas av EU:s dataskyddsförordning gäller artikel 82 i den förordningen i stället för första stycket.

Paragrafen behandlar rätten till skadestånd. Övervägandena finns i avsnitt 6.12.

Av *andra stycket*, som är nytt, framgår att dataskyddsförordningen (artikel 82) reglerar rätten till ersättning för felaktig personuppgiftsbehandling om behandlingen omfattas av förordningen. Det innebär att fysiska personers rätt att få ersättning för felaktig personuppgiftsbehandling i kreditupplysningsverksamhet i de allra flesta fall ska prövas mot förordningens ersättningsbestämmelse. I fråga om behandling av uppgifter om juridiska personer och sådan behandling av personuppgifter som inte omfattas av förordningen, dvs. manuell behandling av personuppgifter som inte ingår eller kommer att ingå i ett register, sker prövningen enligt första stycket.

Hänvisningen till dataskyddsförordningen avser förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen, en s.k. dynamisk hänvisning.

10.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (2012:318) om 1996 års Haagkonvention

Överföring av personuppgifter

10 § En svensk myndighet får föra över personuppgifter till en myndighet i ett land utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, om det behövs för att den myndigheten ska kunna överväga en nödvändig åtgärd enligt 1996 års Haagkonvention.

Paragrafen behandlar rätten att föra över personuppgifter till tredjeland. Övervägandena finns i avsnitt 6.14.

Ändringen innebär att en hänvisning till personuppgiftslagen (1998:204) tas bort. I paragrafen klargörs när förutsättningarna för en överföring av uppgifter till tredjeland är uppfyllda. Överföring med stöd av bestämmelsen är möjlig även om det inte finns något beslut om adekvat skyddsnivå enligt artikel 45.3 i dataskyddsförordningen eller lämpliga skyddsåtgärder enligt artikel 46 i förordningen. Detta eftersom det samarbete som sker med stöd av den aktuella Haagkonventionen har bedömts vara ett viktigt allmänintresse (jfr artikel 49.1 d och 49.4 i förordningen och prop. 2011/12:85 s. 49).

I

(Lagstiftningsakter)

FÖRORDNINGAR

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EU) 2016/679

av den 27 april 2016

om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning)

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 16,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ⁽¹⁾,

med beaktande av Regionkommitténs yttrande ⁽²⁾,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet ⁽³⁾, och

av följande skäl:

- (1) Skyddet för fysiska personer vid behandling av personuppgifter är en grundläggande rättighet. Artikel 8.1 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (nedan kallad *stadgan*) och artikel 16.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) föreskriver att var och en har rätt till skydd av de personuppgifter som rör honom eller henne.
- (2) Principerna och reglerna för skyddet för fysiska personer vid behandling av deras personuppgifter bör, oavsett deras medborgarskap eller hemvist, respektera deras grundläggande rättigheter och friheter, särskilt deras rätt till skydd av personuppgifter. Avsikten med denna förordning är att bidra till att skapa ett område med frihet, säkerhet och rättvisa och en ekonomisk union, till ekonomiska och sociala framsteg, till förstärkning och konvergens av ekonomierna inom den inre marknaden samt till fysiska personers välbefinnande.
- (3) Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG ⁽⁴⁾ syftar till att harmonisera skyddet av fysiska personers grundläggande rättigheter och friheter vid behandling av personuppgifter och att säkerställa det fria flödet av personuppgifter mellan medlemsstaterna.

⁽¹⁾ EUT C 229, 31.7.2012, s. 90.

⁽²⁾ EUT C 391, 18.12.2012, s. 127.

⁽³⁾ Europaparlamentets ståndpunkt av den 12 mars 2014 (ännu ej offentliggjord i EUT) och rådets ståndpunkt vid första behandlingen av den 8 april 2016 (ännu ej offentliggjord i EUT). Europaparlamentets ståndpunkt av den 14 april 2016.

⁽⁴⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG av den 24 oktober 1995 om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter (EGTL 281, 23.11.1995, s. 31).

- (4) Behandlingen av personuppgifter bör utformas så att den tjänar människor. Rätten till skydd av personuppgifter är inte en absolut rättighet; den måste förstås utifrån sin uppgift i samhället och vägas mot andra grundläggande rättigheter i enlighet med proportionalitetsprincipen. Denna förordning respekterar alla grundläggande rättigheter och iakttar de friheter och principer som erkänns i stadgan, såsom de fastställda i fördragen, särskilt skydd för privat- och familjeliv, bostad och kommunikationer, skydd av personuppgifter, tankefrihet, samvetsfrihet och religionsfrihet, yttrande- och informationsfrihet, näringsfrihet, rätten till ett effektivt rättsmedel och en opartisk domstol samt kulturell, religiös och språklig mångfald.
- (5) Den ekonomiska och sociala integration som uppstått tack vare den inre marknaden har lett till en betydande ökning av de gränsöverskridande flödena av personuppgifter. Utbytet av personuppgifter mellan offentliga och privata aktörer, inbegripet fysiska personer, sammanslutningar och företag, över hela unionen har ökat. Nationella myndigheter i medlemsstaterna uppmanas i unionsrätten att samarbeta och utbyta personuppgifter för att vara i stånd att fullgöra sina uppdrag eller utföra arbetsuppgifter för en myndighet som finns i en annan medlemsstat.
- (6) Den snabba tekniska utvecklingen och globaliseringen har skapat nya utmaningar vad gäller skyddet av personuppgifter. Omfattningen av insamling och delning av personuppgifter har ökat avsevärt. Tekniken gör det möjligt för både privata företag och offentliga myndigheter att i sitt arbete använda sig av personuppgifter i en helt ny omfattning. Allt fler fysiska personer gör sina personliga uppgifter allmänt tillgängliga, världen över. Tekniken har omvandlat både ekonomin och det sociala livet, och bör ytterligare underlätta det fria flödet av personuppgifter inom unionen samt överföringar till tredjeländer och internationella organisationer, samtidigt som en hög skyddsnivå säkerställs för personuppgifter.
- (7) Dessa förändringar kräver en stark och mer sammanhängande ram för dataskyddet inom unionen, uppbackad av kraftfullt tillsynsarbete, eftersom det är viktigt att skapa den tillit som behövs för att utveckla den digitala ekonomin över hela den inre marknaden. Fysiska personer bör ha kontroll över sina egna personuppgifter. Den rättsliga säkerheten och smidigheten för fysiska personer, ekonomiska operatörer och myndigheter bör stärkas.
- (8) Om denna förordning föreskriver förtydliganden eller begränsningar av dess bestämmelser genom medlemsstaternas nationella rätt, kan medlemsstaterna, i den utsträckning det är nödvändigt för samstämmigheten och för att göra de nationella bestämmelserna begripliga för de personer som de tillämpas på, införliva delar av denna förordning i nationell rätt.
- (9) Målen och principerna för direktiv 95/46/EG är fortfarande giltiga, men det har inte kunnat förhindra bristande enhetlighet i genomförandet av dataskyddet i olika delar av unionen, rättsosäkerhet eller allmänt spridda uppfattningar om att betydande risker kvarstår för fysiska personer, särskilt med avseende på användning av internet. Skillnader i nivån på skyddet av fysiska personers rättigheter och friheter, särskilt rätten till skydd av personuppgifter, vid behandling av personuppgifter i olika medlemsstater kan förhindra det fria flödet av personuppgifter över hela unionen. Dessa skillnader kan därför utgöra ett hinder för att bedriva ekonomisk verksamhet på unionsnivå, de kan snedvrیدا konkurrensen och hindra myndigheterna att fullgöra sina skyldigheter enligt unionsrätten. De varierande skyddsnivåerna beror på skillnader i genomförandet och tillämpningen av direktiv 95/46/EG.
- (10) För att säkra en enhetlig och hög skyddsnivå för fysiska personer och för att undanröja hindren för flödena av personuppgifter inom unionen bör nivån på skyddet av fysiska personers rättigheter och friheter vid behandling av personuppgifter vara likvärdig i alla medlemsstater. En konsekvent och enhetlig tillämpning av bestämmelserna om skydd av fysiska personers grundläggande rättigheter och friheter vid behandling av personuppgifter bör säkerställas i hela unionen. Vad gäller behandlingen av personuppgifter för att fullgöra en rättslig förpliktelse, för att utföra en uppgift av allmänt intresse eller som ett led i myndighetsutövning som utförs av den personuppgiftsansvarige, bör medlemsstaterna tillåtas att behålla eller införa nationella bestämmelser för att närmare fastställa hur bestämmelserna i denna förordning ska tillämpas. Jämte den allmänna och övergripande lagstiftning om dataskydd varigenom direktiv 95/46/EG genomförs har medlemsstaterna flera sektorsspecifika lagar på områden som kräver mer specifika bestämmelser. Denna förordning ger dessutom medlemsstaterna handlingsutrymme att specificera sina bestämmelser, även för behandlingen av särskilda kategorier av personuppgifter (nedan kallade *känsliga uppgifter*). Denna förordning utesluter inte att det i medlemsstaternas nationella rätt fastställs närmare omständigheter för specifika situationer där uppgifter behandlas, inbegripet mer exakta villkor för laglig behandling av personuppgifter.

- (11) Ett effektivt skydd av personuppgifter över hela unionen förutsätter att de registrerades rättigheter förstärks och specificeras och att de personuppgiftsansvarigas och personuppgiftsbiträdenas skyldigheter vid behandling av personuppgifter klargörs, samt att det finns likvärdiga befogenheter för övervakning och att det säkerställs att reglerna för skyddet av personuppgifter efterlevs och att sanktionerna för överträdelser är likvärdiga i medlemsstaterna.
- (12) I artikel 16.2 i EUF-fördraget bemyndigas Europaparlamentet och rådet att fastställa bestämmelser om skydd för fysiska personer när det gäller behandling av personuppgifter och bestämmelser om den fria rörligheten för personuppgifter.
- (13) För att säkerställa en enhetlig nivå för skyddet av fysiska personer över hela unionen och undvika avvikelser som hindrar den fria rörligheten av personuppgifter inom den inre marknaden behövs en förordning som skapar rättslig säkerhet och öppenhet för ekonomiska aktörer, däribland mikroföretag samt små och medelstora företag, och som ger fysiska personer i alla medlemsstater samma rättsligt verkställbara rättigheter och skyldigheter samt ålägger personuppgiftsansvariga och personuppgiftsbiträden samma ansvar, så att övervakningen av behandling av personuppgifter blir enhetlig, sanktionerna i alla medlemsstater likvärdiga och samarbetet mellan tillsynsmyndigheterna i olika medlemsstater effektivt. För att den inre marknaden ska fungera väl krävs att det fria flödet av personuppgifter inom unionen inte begränsas eller förbjuds av skäl som har anknytning till skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter. För att ta hänsyn till mikroföretagens samt de små och medelstora företagens särskilda situation innehåller denna förordning ett undantag för organisationer som sysselsätter färre än 250 personer med avseende på registerföring. Dessutom uppmanas unionens institutioner och organ samt medlemsstaterna och deras tillsynsmyndigheter att vid tillämpningen av denna förordning ta hänsyn till mikroföretagens samt de små och medelstora företagens särskilda behov. Begreppen mikroföretag samt små och medelstora företag bör bygga på artikel 2 i bilagan till kommissionens rekommendation 2003/361/EG⁽¹⁾.
- (14) Det skydd som ska tillhandahållas enligt denna förordning bör tillämpas på fysiska personer, oavsett medborgarskap eller hemvist, med avseende på behandling av deras personuppgifter. Denna förordning omfattar inte behandling av personuppgifter rörande juridiska personer, särskilt företag som bildats som juridiska personer, exempelvis uppgifter om namn på och typ av juridisk person samt kontaktuppgifter.
- (15) För att förhindra att det uppstår en allvarlig risk för att reglerna kringgås bör skyddet för fysiska personer vara teknikneutralt och inte vara beroende av den teknik som används. Skyddet för fysiska personer bör vara tillämpligt på både automatiserad och manuell behandling av personuppgifter, om personuppgifterna ingår i eller är avsedda att ingå i ett register. Akter eller grupper av akter samt omslag till dessa, som inte är ordnade enligt särskilda kriterier, bör inte omfattas av denna förordning.
- (16) Denna förordning är inte tillämplig på frågor som rör skyddet av grundläggande rättigheter och friheter eller det fria flödet av personuppgifter på områden som inte omfattas av unionsrätten, såsom verksamhet rörande nationell säkerhet. Denna förordning är inte tillämplig på medlemsstaternas behandling av personuppgifter när de agerar inom ramen för unionens gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik.
- (17) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 45/2001⁽²⁾ är tillämplig på den behandling av personuppgifter som sker i unionens institutioner, organ och byråer. Förordning (EG) nr 45/2001 och de av unionens övriga rättsakter som är tillämpliga på sådan behandling av personuppgifter bör anpassas till principerna och bestämmelserna i den här förordningen och tillämpas mot bakgrund av den här förordningen. För att tillhandahålla en stark och sammanhängande ram för dataskyddet inom unionen bör nödvändiga anpassningar av förordning (EG) nr 45/2001 göras när den här förordningen har antagits, så att de båda förordningarna kan tillämpas samtidigt.
- (18) Denna förordning är inte tillämplig på fysiska personers behandling av personuppgifter som ett led i verksamhet som är helt och hållet privat eller har samband med personens hushåll och därmed saknar koppling till yrkes- eller affärsmässig verksamhet. Privat verksamhet eller verksamhet som har samband med hushållet kan omfatta

⁽¹⁾ Kommissionens rekommendation av den 6 maj 2003 om definitionen av mikroföretag samt små och medelstora företag (K(2003) 1422) (EUT L 124, 20.5.2003, s. 36).

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 45/2001 av den 18 december 2000 om skydd för enskilda då gemenskapsinstitutionerna och gemenskapsorganen behandlar personuppgifter och om den fria rörligheten för sådana uppgifter (EGT L 8, 12.1.2001, s. 1).

korrespondens och innehav av adresser, aktivitet i sociala nätverk och internetverksamhet i samband med sådan verksamhet. Denna förordning är dock tillämplig på personuppgiftsansvariga eller personuppgiftsbiträden som tillhandahåller utrustning för behandling av personuppgifter för sådan privat verksamhet eller hushållsverksamhet.

- (19) Skyddet för fysiska personer när det gäller behöriga myndigheters behandling av personuppgifter i syfte att förebygga, förhindra, utreda, avslöja eller lagföra brott eller verkställa straffrättsliga påföljder, inklusive att skydda mot samt förebygga och förhindra hot mot den allmänna säkerheten och det fria flödet av sådana uppgifter, säkerställs på unionsnivå av en särskild unionsrättsakt. Därför bör denna förordning inte vara tillämplig på behandling av personuppgifter för dessa ändamål. Personuppgifter som myndigheter behandlar enligt denna förordning och som används för de ändamålen bör emellertid regleras genom en mer specifik unionsrättsakt, nämligen Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/680⁽¹⁾. Medlemsstaterna får anförtro behöriga myndigheter i den mening som avses i direktiv (EU) 2016/680 uppgifter som inte nödvändigtvis utförs för att förebygga, förhindra, utreda, avslöja eller lagföra brott eller verkställa straffrättsliga påföljder, inklusive att skydda mot samt förebygga och förhindra hot mot den allmänna säkerheten, så att behandlingen av personuppgifter för dessa andra ändamål, i den mån den omfattas av unionsrätten, omfattas av tillämpningsområdet för denna förordning.

Vad gäller dessa behöriga myndigheters behandling av personuppgifter för ändamål som omfattas av tillämpningsområdet för denna förordning, bör medlemsstaterna kunna bibehålla eller införa mer specifika bestämmelser för att anpassa tillämpningen av bestämmelserna i denna förordning. I sådana bestämmelser får det fastställas mer specifika krav för dessa behöriga myndigheters behandling av personuppgifter för dessa andra ändamål, med beaktande av respektive medlemsstats konstitutionella, organisatoriska och administrativa struktur. När privata organs behandling av personuppgifter omfattas av tillämpningsområdet för denna förordning, bör denna förordning ge medlemsstaterna möjlighet att, under särskilda villkor, i lag begränsa vissa skyldigheter och rättigheter, om en sådan begränsning utgör en nödvändig och proportionell åtgärd i ett demokratiskt samhälle för att skydda särskilda viktiga intressen, däribland allmän säkerhet samt förebyggande, förhindrande, utredning, avslöjande och lagföring av brott eller verkställande av straffrättsliga påföljder eller skydd mot samt förebyggande och förhindrande av hot mot den allmänna säkerheten. Detta är exempelvis relevant i samband med bekämpning av penningtvätt eller verksamhet vid kriminaltekniska laboratorier.

- (20) Eftersom denna förordning bland annat gäller för verksamhet inom domstolar och andra rättsliga myndigheter, skulle det i unionsrätt eller medlemsstaternas nationella rätt kunna anges vilken behandling och vilka förfaranden för behandling som berörs när det gäller domstolars och andra rättsliga myndigheters behandling av personuppgifter. Tillsynsmyndigheternas behörighet bör inte omfatta domstolars behandling av personuppgifter när detta sker inom ramen för domstolarnas dömande verksamhet, i syfte att säkerställa domstolsväsendets oberoende när det utför sin rättsskipande verksamhet, inbegripet när det fattar beslut. Det bör vara möjligt att anförtro tillsynen över sådan behandling av uppgifter till särskilda organ inom medlemsstaternas rättsväsen, vilka framför allt bör säkerställa efterlevnaden av bestämmelserna i denna förordning, främja domstolsväsendets medvetenhet om sina skyldigheter enligt denna förordning och hantera klagomål relaterade till sådan behandling av uppgifter.
- (21) Denna förordning påverkar inte tillämpningen av Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/31/EG⁽²⁾, särskilt bestämmelserna om tjänstelevererande mellanhanders ansvar i artiklarna 12–15 i det direktivet. Syftet med det direktivet är att bidra till att den inre marknaden fungerar väl genom att säkerställa fri rörlighet för informations-samhällets tjänster mellan medlemsstaterna.
- (22) All behandling av personuppgifter som sker inom ramen för arbetet på personuppgiftsansvarigas eller personuppgiftsbiträdens verksamhetsställen inom unionen bör ske i överensstämmelse med denna förordning, oavsett om behandlingen i sig äger rum inom unionen. Verksamhetsställe innebär det faktiska och reella utförandet av verksamhet med hjälp av en stabil struktur. Den rättsliga formen för en sådan struktur, oavsett om det är en filial eller ett dotterföretag med status som juridisk person, bör inte vara den avgörande faktorn i detta avseende.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/680 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behöriga myndigheters behandling av personuppgifter för att förebygga, förhindra, utreda, avslöja eller lagföra brott eller verkställa straffrättsliga påföljder, och det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av rådets rambeslut 2008/977/RIF (se sidan 89 i detta nummer av EUT).

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/31/EG av den 8 juni 2000 om vissa rättsliga aspekter på informationssamhällets tjänster, särskilt elektronisk handel, på den inre marknaden ("Direktiv om elektronisk handel") (EUT L 178, 17.7.2000, s. 1).

- (23) För att fysiska personer inte ska fråntas det skydd som denna förordning ger dem bör sådan behandling av personuppgifter om registrerade personer som befinner sig i unionen vilken utförs av en personuppgiftsansvarig eller ett personuppgiftsbiträde som inte är etablerad inom unionen omfattas av denna förordning, om behandlingen avser utbudande av varor eller tjänster inom unionen till de registrerade, oavsett om detta är kopplat till en betalning. I syfte att avgöra om en personuppgiftsansvarig eller ett personuppgiftsbiträde erbjuder varor eller tjänster till registrerade som befinner sig i unionen bör man fastställa om det är uppenbart att den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträdet avser att erbjuda tjänster till registrerade i en eller flera av unionens medlemsstater. Medan enbart åtkomlighet till den personuppgiftsansvariges, personuppgiftsbitrådets eller en mellanhands webbplats i unionen, till en e-postadress eller andra kontaktuppgifter eller användning av ett språk som allmänt används i det tredjeland där den personuppgiftsansvarige är etablerad inte är tillräckligt för att fastställa en sådan avsikt, kan faktorer som användning av ett språk eller en valuta som allmänt används i en eller flera medlemsstater med möjlighet att beställa varor och tjänster på detta andra språk, eller omnämnande av kunder eller användare som befinner sig i unionen, göra det uppenbart att den personuppgiftsansvarige avser att erbjuda varor eller tjänster till registrerade inom unionen.
- (24) Den behandling av personuppgifter som avser registrerade som befinner sig i unionen som utförs av en personuppgiftsansvarig eller ett personuppgiftsbiträde som inte är etablerad i unionen bör också omfattas av denna förordning, om den hör samman med övervakningen av de registrerade personernas beteende när de befinner sig i unionen. För att avgöra huruvida en viss behandling kan anses övervaka beteendet hos registrerade, bör det fastställas om fysiska personer spåras på internet, och om personuppgifterna därefter behandlas med hjälp av teknik som profilerar fysiska personer, i synnerhet för att fatta beslut rörande honom eller henne eller för att analysera eller förutsäga hans eller hennes personliga preferenser, beteende och attityder.
- (25) Om medlemsstaternas nationella rätt är tillämplig i kraft av folkrätten, bör denna förordning också vara tillämplig på personuppgiftsansvariga som inte är etablerade inom unionen, exempelvis i en medlemsstats diplomatiska beskickning eller konsulat.
- (26) Principerna för dataskyddet bör gälla all information som rör en identifierad eller identifierbar fysisk person. Personuppgifter som har pseudonymiserats och som skulle kunna tillskrivas en fysisk person genom att kompletterande uppgifter används bör anses som uppgifter om en identifierbar fysisk person. För att avgöra om en fysisk person är identifierbar bör man beakta alla hjälpmedel, som t.ex. utgallring, som, antingen av den personuppgiftsansvarige eller av en annan person, rimligen kan komma att användas för att direkt eller indirekt identifiera den fysiska personen. För att fastställa om hjälpmedel med rimlig sannolikhet kan komma att användas för att identifiera den fysiska personen bör man beakta samtliga objektiva faktorer, såsom kostnader och tidsåtgång för identifiering, med beaktande av såväl tillgänglig teknik vid tidpunkten för behandlingen som den tekniska utvecklingen. Principerna för dataskyddet bör därför inte gälla för anonym information, nämligen information som inte hänför sig till en identifierad eller identifierbar fysisk person, eller för personuppgifter som anonymiserats på ett sådant sätt att den registrerade inte eller inte längre är identifierbar. Denna förordning berör därför inte behandling av sådan anonym information, vilket inbegriper information för statistiska ändamål eller forskningsändamål.
- (27) Denna förordning gäller inte behandling av personuppgifter rörande avlidna personer. Medlemsstaterna får fastställa bestämmelser för behandlingen av personuppgifter rörande avlidna personer.
- (28) Tillämpningen av pseudonymisering av personuppgifter kan minska riskerna för de registrerade som berörs och hjälpa personuppgiftsansvariga och personuppgiftsbiträden att fullgöra sina skyldigheter i fråga om dataskydd. Ett uttryckligt införande av *pseudonymisering* i denna förordning är inte avsett att utesluta andra åtgärder för dataskydd.
- (29) För att skapa incitament för tillämpning av pseudonymisering vid behandling av personuppgifter bör åtgärder för pseudonymisering som samtidigt medger en allmän analys vara möjliga inom samma personuppgiftsansvarigs verksamhet, när den personuppgiftsansvarige har vidtagit de tekniska och organisatoriska åtgärder som är nödvändiga för att se till att denna förordning genomförs för berörd uppgiftsbehandling och att kompletterande uppgifter för tillskrivning av personuppgifterna till en specifik registrerad person förvaras separat. Den personuppgiftsansvarige som behandlar personuppgifterna bör ange behöriga personer inom samma personuppgiftsansvarigs verksamhet.

- (30) Fysiska personer kan knytas till nätidentifierare som lämnas av deras utrustning, applikationer, verktyg och protokoll, t.ex. ip-adresser, kakor eller andra identifierare, som radiofrekvensetiketter. Detta kan efterlämna spår som, särskilt i kombination med unika identifierare och andra uppgifter som tas emot av serverna, kan användas för att skapa profiler för fysiska personer och identifiera dem.
- (31) Offentliga myndigheter som för sin myndighetsutövning mottar personuppgifter i enlighet med en rättslig förpliktelse, t.ex. skatte- och tullmyndigheter, finansutredningsgrupper, oberoende administrativa myndigheter eller finansmarknadsmyndigheter med ansvar för reglering och övervakning av värdepappersmarknader, bör inte betraktas som mottagare om de tar emot personuppgifter som är nödvändiga för utförandet av en särskild utredning av allmänt intresse, i enlighet med unionsrätten eller medlemstaternas nationella rätt. Offentliga myndigheters begäranden om att uppgifter ska lämnas ut ska alltid vara skriftliga och motiverade, läggas fram i enskilda fall och inte gälla hela register eller leda till att register kopplas samman. Dessa offentliga myndigheters behandling av personuppgifter bör ske i överensstämmelse med de bestämmelser för dataskydd som är tillämpliga på behandlingens ändamål.
- (32) Samtycke bör lämnas genom en entydig bekräftande handling som innebär ett frivilligt, specifikt, informerat och otvetydigt medgivande från den registrerades sida om att denne godkänner behandling av personuppgifter rörande honom eller henne, som t.ex. genom en skriftlig, inklusive elektronisk, eller muntlig förklaring. Detta kan innebära att en ruta kryssas i vid besök på en internetsida, genom val av inställningsalternativ för tjänster på informationssamhällets område eller genom någon annan förklaring eller något annat beteende som i sammanhanget tydligt visar att den registrerade godtar den avsedda behandlingen av sina personuppgifter. Tystnad, på förhand ikryssade rutor eller inaktivitet bör därför inte utgöra samtycke. Samtycket bör gälla all behandling som utförs för samma ändamål. Om behandlingen tjänar flera olika syften, bör samtycke ges för samtliga syften. Om den registrerade ska lämna sitt samtycke efter en elektronisk begäran, måste denna vara tydlig och koncis och får inte onödigtvis störa användningen av den tjänst som den avser.
- (33) Det är ofta inte möjligt att fullt ut identifiera syftet med en behandling av personuppgifter för vetenskapliga forskningsändamål i samband med insamlingen av uppgifter. Därför bör registrerade kunna ge sitt samtycke till vissa områden för vetenskaplig forskning, när vedertagna etiska standarder för vetenskaplig forskning iaktas. Registrerade bör ha möjlighet att endast lämna sitt samtycke till vissa forskningsområden eller delar av forskningsprojekt i den utsträckning det avsedda syftet medger detta.
- (34) Genetiska uppgifter bör definieras som personuppgifter som rör en fysisk persons nedärvda eller förvärvade genetiska kännetecken, vilka framgår av en analys av ett biologiskt prov från den fysiska personen i fråga, framför allt kromosom-, DNA- eller RNA-analys eller av en annan form av analys som gör det möjligt att inhämta motsvarande information.
- (35) Personuppgifter om hälsa bör innefatta alla de uppgifter som hänför sig till en registrerad persons hälsotillstånd som ger information om den registrerades tidigare, nuvarande eller framtida fysiska eller psykiska hälsotillstånd. Detta inbegriper uppgifter om den fysiska personen som insamlats i samband med registrering för eller tillhandahållande av hälso- och sjukvårdstjänster till den fysiska personen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/24/EU⁽¹⁾, ett nummer, en symbol eller ett kännetecken som den fysiska personen tilldelats för att identifiera denne för hälso- och sjukvårdsändamål, uppgifter som härrör från tester eller undersökning av en kroppsdelen eller kroppssubstans, däribland genetiska uppgifter och biologiska prov, och andra uppgifter om exempelvis sjukdom, funktionshinder, sjukdomsrisk, sjukdomshistoria, klinisk behandling eller den registrerades fysiologiska eller biomedicinska tillstånd, oberoende av källan, exempelvis från en läkare eller från annan sjukvårdspersonal, ett sjukhus, en medicinteknisk produkt eller ett diagnostiskt in vitro-test.
- (36) Den personuppgiftsansvariges huvudsakliga verksamhetsställe i unionen bör vara den plats i unionen där den personuppgiftsansvarige har sin centrala förvaltning, såvida inte beslut om ändamålen och medlen för behandling av personuppgifter fattas vid ett annat av den personuppgiftsansvariges verksamhetsställen i unionen; i sådant fall

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/24/EU av den 9 mars 2011 om tillämpningen av patienträttigheter vid gränsöverskridande hälso- och sjukvård (EUT L 88, 4.4.2011, s. 45).

bör det andra verksamhetsstället anses vara det huvudsakliga verksamhetsstället. En personuppgiftsansvarigs huvudsakliga verksamhetsställe inom unionen bör avgöras med beaktande av objektiva kriterier och bör inbegripa den faktiska och reella ledning som fattar de huvudsakliga besluten vad avser ändamål och medel för behandlingen med hjälp av en stabil struktur. Detta kriterium bör inte vara avhängigt av om behandlingen av personuppgifter utförs på detta ställe. Att tekniska medel och teknik för behandling av personuppgifter eller behandlingsverksamhet finns och används visar i sig inte att det rör sig om ett huvudsakligt verksamhetsställe och utgör därför inte avgörande kriterier för ett huvudsakligt verksamhetsställe. Personuppgiftsbitrådets huvudsakliga verksamhetsställe bör vara den plats i unionen där denne har sin centrala förvaltning eller, om denne inte har någon central förvaltning inom unionen, den plats inom unionen där den huvudsakliga behandlingen sker. I fall som omfattar både en personuppgiftsansvarig och ett personuppgiftsbiträde bör den behöriga ansvariga tillsynsmyndigheten fortfarande vara tillsynsmyndigheten i den medlemsstat där den personuppgiftsansvarige har sitt huvudsakliga verksamhetsställe, men den tillsynsmyndighet som gäller för personuppgiftsbiträdet bör betraktas som en berörd tillsynsmyndighet och den tillsynsmyndigheten bör delta i det samarbetsförfarande som föreskrivs i denna förordning. Om utkastet till beslut endast gäller den personuppgiftsansvarige, bör tillsynsmyndigheterna i den eller de medlemsstater där personuppgiftsbiträdet har ett eller flera verksamhetsställen inte under några omständigheter betraktas som berörda tillsynsmyndigheter. Om behandlingen utförs av en koncern bör det kontrollerande företags huvudsakliga verksamhetsställe betraktas som koncernens huvudsakliga verksamhetsställe, utom då behandlingens ändamål och de medel med vilka den utförs fastställs av ett annat företag.

- (37) En koncern bör innefatta ett kontrollerande företag och de företag som detta företag kontrollerar (kontrollerade företag), varvid det kontrollerande företaget bör vara det företag som kan utöva ett dominerande inflytande på de övriga företagen i kraft av exempelvis ägarskap, finansiellt deltagande eller de bestämmelser som det regleras av eller befogenheten att införa regler som rör personuppgiftsskyddet. Ett företag med kontroll över behandlingen av personuppgifter vid företag som är underställda detta företag bör, tillsammans med dessa företag, anses utgöra en koncern.
- (38) Barns personuppgifter förtjänar särskilt skydd, eftersom barn kan vara mindre medvetna om berörda risker, följder och skyddsåtgärder samt om sina rättigheter när det gäller behandling av personuppgifter. Sådant särskilt skydd bör i synnerhet gälla användningen av barns personuppgifter i marknadsföringssyfte eller för att skapa personlighets- eller användarprofiler samt insamling av personuppgifter med avseende på barn när tjänster som erbjuds direkt till barn utnyttjas. Samtycke från den person som har föräldraansvar över ett barn bör inte krävas för förebyggande eller rådgivande tjänster som erbjuds direkt till barn.
- (39) Varje behandling av personuppgifter måste vara laglig och rättvis. Det bör vara klart och tydligt för fysiska personer hur personuppgifter som rör dem insamlas, används, konsulteras eller på annat sätt behandlas samt i vilken utsträckning personuppgifterna behandlas eller kommer att behandlas. Öppenhetsprincipen kräver att all information och kommunikation i samband med behandlingen av dessa personuppgifter är lättillgänglig och lättbegriplig samt att ett klart och tydligt språk används. Den principen gäller framför allt informationen till registrerade om den personuppgiftsansvariges identitet och syftet med behandlingen samt ytterligare information för att sörja för en rättvis och öppen behandling för berörda fysiska personer och deras rätt att erhålla bekräftelse på och meddelande om vilka personuppgifter rörande dem som behandlas. Fysiska personer bör göras medvetna om risker, regler, skyddsåtgärder och rättigheter i samband med behandlingen av personuppgifter och om hur de kan utöva sina rättigheter med avseende på behandlingen. De specifika ändamål som personuppgifterna behandlas för bör vara tydliga och legitima och ha bestämts vid den tidpunkt då personuppgifterna samlades in. Personuppgifterna bör vara adekvata, relevanta och begränsade till vad som är nödvändigt för de ändamål som de behandlas för. Detta kräver i synnerhet att det tillses att den period under vilken personuppgifterna lagras är begränsad till ett strikt minimum. Personuppgifter bör endast behandlas om syftet med behandlingen inte rimligen kan uppnås genom andra medel. För att säkerställa att personuppgifter inte sparas längre än nödvändigt bör den personuppgiftsansvarige införa tidsfrister för radering eller för regelbunden kontroll. Alla rimliga åtgärder bör vidtas för att rätta eller radera felaktiga uppgifter. Personuppgifter bör behandlas på ett sätt som säkerställer lämplig säkerhet och konfidentialitet för personuppgifterna samt förhindrar obehörigt tillträde till och obehörig användning av personuppgifter och den utrustning som används för behandlingen.
- (40) För att behandling ska vara laglig bör personuppgifterna behandlas efter samtycke från den berörda registrerade eller på någon annan legitim grund som fastställts i lag, antingen i denna förordning eller i annan unionsrätt eller

medlemsstaternas nationella rätt enligt denna förordning, vilket inbegriper att de rättsliga skyldigheter som åligger den personuppgiftsansvarige måste fullgöras eller att ett avtal i vilket den registrerade är part måste genomföras eller att åtgärder på begäran av den registrerade måste vidtas innan avtalet ingås.

- (41) När det i denna förordning hänvisas till en rättslig grund eller lagstiftningsåtgärd, innebär detta inte nödvändigtvis en lagstiftningsakt antagen av ett parlament, utan att detta påverkar krav som uppställs i den konstitutionella ordningen i den berörda medlemsstaten. En sådan rättslig grund eller lagstiftningsåtgärd bör dock vara tydlig och precis och dess tillämpning bör vara förutsägbar för personer som omfattas av den, i enlighet med rättspraxis vid Europeiska unionens domstol (nedan kallad *domstolen*) och Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna.
- (42) När behandling sker efter samtycke från registrerade, bör personuppgiftsansvariga kunna visa att de registrerade har lämnat sitt samtycke till behandlingen. I synnerhet vid skriftliga förklaringar som rör andra frågor bör det finnas skyddsåtgärder som säkerställer att de registrerade är medvetna om att samtycke ges och om hur långt samtycket sträcker sig. I enlighet med rådets direktiv 93/13/EEG⁽¹⁾ bör en förklaring om samtycke som den personuppgiftsansvarige i förväg formulerat tillhandahållas i en begriplig och lätt tillgänglig form, med användning av ett klart och tydligt språk och utan oskäligen villkor. För att samtycket ska vara informerat bör den registrerade känna till åtminstone den personuppgiftsansvariges identitet och syftet med den behandling för vilken personuppgifterna är avsedda. Samtycke bör inte betraktas som frivilligt om den registrerade inte har någon genuin eller fri valmöjlighet eller inte utan problem kan vägra eller ta tillbaka sitt samtycke.
- (43) För att säkerställa att samtycket lämnas frivilligt bör det inte utgöra giltig rättslig grund för behandling av personuppgifter i ett särskilt fall där det råder betydande ojämlikhet mellan den registrerade och den personuppgiftsansvarige, särskilt om den personuppgiftsansvarige är en offentlig myndighet och det därför är osannolikt att samtycket har lämnats frivilligt när det gäller alla förhållanden som denna särskilda situation omfattar. Samtycke antas inte vara frivilligt om det inte medger att separata samtycken lämnas för olika behandlingar av personuppgifter, trots att detta är lämpligt i det enskilda fallet, eller om genomförandet av ett avtal – inbegripet tillhandahållandet av en tjänst – är avhängigt av samtycket, trots att samtycket inte är nödvändigt för ett sådant genomförande.
- (44) Behandling bör vara laglig när den är nödvändig i samband med avtal eller när det finns en avsikt att ingå ett avtal.
- (45) Behandling som grundar sig på en rättslig förpliktelse som åvilar den personuppgiftsansvarige eller behandling som krävs för att utföra en uppgift av allmänt intresse eller som ett led i myndighetsutövning, bör ha en grund i unionsrätten eller i en medlemsstats nationella rätt. Denna förordning medför inte något krav på en särskild lag för varje enskild behandling. Det kan räcka med en lag som grund för flera behandlingar som bygger på en rättslig förpliktelse som åvilar den personuppgiftsansvarige eller om behandlingen krävs för att utföra en uppgift av allmänt intresse eller som ett led i myndighetsutövning. Behandlingens syfte bör också fastställas i unionsrätten eller i medlemsstaternas nationella rätt. Därtill skulle man genom denna grund kunna ange denna förordnings allmänna villkor för laglig personuppgiftsbehandling och precisera kraven för att fastställa vem den personuppgiftsansvarige är, vilken typ av personuppgifter som ska behandlas, vilka registrerade som berörs, de enheter till vilka personuppgifterna får lämnas ut, ändamålsbegränsningar, lagringstid samt andra åtgärder för att tillförsäkra en laglig och rättvis behandling. Unionsrätten eller medlemsstaternas nationella rätt bör också reglera frågan huruvida en personuppgiftsansvarig som utför en uppgift av allmänt intresse eller som ett led i myndighetsutövning ska vara en offentlig myndighet eller någon annan fysisk eller juridisk person som omfattas av offentlig-rättslig lagstiftning eller, om detta motiveras av allmänintresset, vilket inbegriper hälso- och sjukvårdsändamål, såsom folkhälsa och socialt skydd och förvaltning av hälso- och sjukvårdstjänster, av civilrättslig lagstiftning, exempelvis en yrkesorganisation.
- (46) Behandling av personuppgifter bör även anses laglig när den är nödvändig för att skydda ett intresse som är av avgörande betydelse för den registrerades eller en annan fysisk persons liv. Behandling av personuppgifter på

(¹) Rådets direktiv 93/13/EEG av den 5 april 1993 om oskäligen villkor i konsumentavtal (EGL L 95, 21.4.1993, s. 29).

grundval av en annan fysisk persons grundläggande intressen bör i princip endast äga rum om behandlingen inte uppenbart kan ha en annan rättslig grund. Vissa typer av behandling kan tjäna både viktiga allmänintressen och intressen som är av grundläggande betydelse för den registrerade, till exempel när behandlingen är nödvändig av humanitära skäl, bland annat för att övervaka epidemier och deras spridning eller i humanitära nödsituationer, särskilt vid naturkatastrofer eller katastrofer orsakade av människan.

- (47) En personuppgiftsansvarigs berättigade intressen, inklusive intressena för en personuppgiftsansvarig till vilken personuppgifter får lämnas ut, eller för en tredje part, kan utgöra rättslig grund för behandling, på villkor att de registrerades intressen eller grundläggande rättigheter och friheter inte väger tyngre, med beaktande av de registrerades rimliga förväntningar till följd av förhållandet till den personuppgiftsansvarige. Ett sådant berättigat intresse kan till exempel finnas när det föreligger ett relevant och lämpligt förhållande mellan den registrerade och den personuppgiftsansvarige i sådana situationer som att den registrerade är kund hos eller arbetar för den personuppgiftsansvarige. Ett berättigat intresse kräver under alla omständigheter en noggrann bedömning, som inbegriper huruvida den registrerade vid tidpunkten för inhämtandet av personuppgifter och i samband med detta rimligen kan förvänta sig att en uppgiftsbehandling för detta ändamål kan komma att ske. Den registrerades intressen och grundläggande rättigheter skulle i synnerhet kunna väga tyngre än den personuppgiftsansvariges intressen, om personuppgifter behandlas under omständigheter där den registrerade inte rimligen kan förvänta sig någon ytterligare behandling. Med tanke på att det är lagstiftarens sak att genom lagstiftning tillhandahålla den rättsliga grunden för de offentliga myndigheternas behandling av personuppgifter, bör den rättsliga grunden inte gälla den behandling de utför som ett led i fullgörandet av sina uppgifter. Sådant behandling av personuppgifter som är absolut nödvändig för att förhindra bedrägerier utgör också ett berättigat intresse för berörd personuppgiftsansvarig. Behandling av personuppgifter för direktmarknadsföring kan betraktas som ett berättigat intresse.
- (48) Personuppgiftsansvariga som ingår i en koncern eller institutioner som är underställda ett centralt organ kan ha ett berättigat intresse att överföra personuppgifter inom koncernen för interna administrativa ändamål, bland annat för behandling av kunders eller anställdas personuppgifter. De allmänna principerna för överföring av personuppgifter, inom en koncern, till företag i tredjeland påverkas inte.
- (49) Behandling av personuppgifter utgör ett berättigat intresse för berörd personuppgiftsansvarig i den mån den är absolut nödvändig och proportionell för att säkerställa nät- och informationssäkerhet, dvs. förmågan hos ett nät eller ett informationssystem att vid en viss tillförlitlighetsnivå tåla olyckshändelser, olagliga handlingar eller illvilligt uppträdande som äventyrar tillgängligheten, autenticiteten, integriteten och konfidentialiteten hos lagrade eller överförda personuppgifter och säkerheten hos besläktade tjänster som tillhandahålls av – eller är tillgängliga via – dessa nät och system, av myndigheter, incidenthanteringsorganisationer (Cert), enheter för hantering av datasäkerhetsincidenter, tillhandahållare av elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster och tillhandahållare av säkerhetsteknik och säkerhetstjänster. Detta skulle t.ex. kunna innefatta att förhindra obehörigt tillträde till elektroniska kommunikationsnät och felaktig kodfördelning och att sätta stopp för överbelastningsattacker och skador på datasystem och elektroniska kommunikationssystem.
- (50) Behandling av personuppgifter för andra ändamål än de för vilka de ursprungligen samlades in bör endast vara tillåten, när detta är förenligt med de ändamål för vilka personuppgifterna ursprungligen samlades in. I dessa fall krävs det inte någon annan separat rättslig grund än den med stöd av vilken insamlingen av personuppgifter medgavs. Om behandlingen är nödvändig för att fullgöra en uppgift av allmänt intresse eller som ett led i myndighetsutövning som den personuppgiftsansvarige har fått i uppgift att utföra, kan unionsrätten eller medlemsstaternas nationella rätt fastställa och närmare ange för vilka uppgifter och syften ytterligare behandling bör betraktas som förenlig och laglig. Ytterligare behandling för arkivändamål av allmänt intresse, vetenskapliga eller historiska forskningsändamål eller statistiska ändamål bör betraktas som förenlig och laglig behandling av uppgifter. Den rättsliga grund för behandling av personuppgifter som återfinns i unionsrätten eller i medlemsstaternas nationella rätt kan också utgöra en rättslig grund för ytterligare behandling. För att fastställa om ett ändamål med den ytterligare behandlingen är förenligt med det ändamål för vilket personuppgifterna ursprungligen insamlades bör den personuppgiftsansvarige, efter att ha uppfyllt alla krav vad beträffar den ursprungliga behandlingens lagenlighet, bland annat beakta alla kopplingar mellan dessa ändamål och ändamålen med den avsedda ytterligare behandlingen, det sammanhang inom vilket personuppgifterna insamlats, särskilt de registrerades rimliga förväntningar till följd av förhållandet till den personuppgiftsansvarige i fråga om den

art, den planerade ytterligare behandlingens konsekvenser för de registrerade samt förekomsten av lämpliga skyddsåtgärder för både den ursprungliga och den planerade ytterligare behandlingen.

Om den registrerade har gett sitt medgivande eller behandlingen grundar sig på unionsrätten eller på medlemsstaternas nationella rätt som utgör en nödvändig och proportionell åtgärd i ett demokratiskt samhälle i syfte att säkerställa i synnerhet viktiga mål av allmänt intresse, bör den personuppgiftsansvarige tillåtas att behandla personuppgifterna ytterligare, oavsett om detta är förenligt med ändamålen eller inte. Under alla omständigheter bör tillämpningen av principerna i denna förordning, särskilt informationen till den registrerade om dessa andra ändamål och om dennes rättigheter, inbegripet rätten att göra invändningar, säkerställas. Om den personuppgiftsansvarige anmäler möjliga brott eller hot mot den allmänna säkerheten och i enskilda fall eller i flera fall som rör samma brott eller hot mot den allmänna säkerheten överför dessa personuppgifter till en behörig myndighet, ska detta betraktas som att den personuppgiftsansvarige agerar i ett berättigat intresse. Sådan överföring i den personuppgiftsansvariges berättigade intresse eller ytterligare behandling av personuppgifter bör emellertid vara förbjuden, om behandlingen inte är förenlig med lagstadgad eller yrkesmässig tystnadsplikt eller annan bindande tystnadsplikt.

- (51) Personuppgifter som till sin natur är särskilt känsliga med hänsyn till grundläggande rättigheterna och friheter bör åtnjuta särskilt skydd, eftersom behandling av sådana uppgifter kan innebära betydande risker för de grundläggande rättigheterna och friheterna. Dessa personuppgifter bör även inbegripa personuppgifter som avslöjar ras eller etniskt ursprung, varvid användningen av termen *ras* i denna förordning inte innebär att unionen godtar teorier som söker fastställa förekomsten av skilda människoraser. Behandling av foton bör inte systematiskt anses utgöra behandling av särskilda kategorier av personuppgifter, eftersom foton endast definieras som biometriska uppgifter när de behandlas med särskild teknik som möjliggör identifiering eller autentisering av en fysisk person. Sådana personuppgifter bör inte behandlas, såvida inte behandling medges i särskilda fall som fastställs i denna förordning, med beaktande av att det i medlemsstaternas lagstiftning får införas särskilda bestämmelser om dataskydd för att anpassa tillämpningen av bestämmelserna i denna förordning i syfte att fullgöra en rättslig skyldighet eller en uppgift av allmänt intresse eller som ett led i myndighetsutövning som den personuppgiftsansvarige har fått i uppgift att utföra. Utöver de särskilda kraven för sådan behandling, bör de allmänna principerna och andra bestämmelser i denna förordning tillämpas, särskilt när det gäller villkoren för laglig behandling. Undantag från det allmänna förbudet att behandla sådana särskilda kategorier av personuppgifter bör uttryckligen fastställas, bland annat om den registrerade lämnar sitt uttryckliga samtycke eller för att tillgodose specifika behov, i synnerhet när behandlingen utförs inom ramen för legitima verksamheter som bedrivs av vissa sammanslutningar eller stiftelser i syfte att göra det möjligt att utöva grundläggande friheter.
- (52) Undantag från förbudet att behandla särskilda kategorier av personuppgifter bör även tillåtas om de föreskrivs i unionsrätten eller i medlemsstaternas nationella rätt och underkastas lämpliga skyddsåtgärder för att skydda personuppgifter och övriga grundläggande rättigheter, när allmänintresset motiverar detta, i synnerhet i fråga om behandling av personuppgifter inom ramen för arbetsrätt och sociallagstiftning, däribland pensioner, och för hälsosäkerhetsändamål, övervaknings- och varningssyften, förebyggande eller kontroll av smittsamma sjukdomar och andra allvarliga hot mot hälsan. Detta undantag får göras för hälsoändamål, inbegripet folkhälsa och förvaltningen av hälso- och sjukvårdstjänster, särskilt för att säkerställa kvalitet och kostnadseffektivitet i de förfaranden som används vid prövningen av ansökningar om förmåner och tjänster inom sjukförsäkringssystemet, eller för arkivändamål av allmänt intresse, vetenskapliga eller historiska forskningsändamål eller statistiska ändamål. Genom undantag bör man även tillåta behandling av sådana personuppgifter där så krävs för fastställande, utövande eller försvar av rättsliga anspråk, oavsett om detta sker inom ett domstolsförfarande eller inom ett administrativt eller ett utomrättsligt förfarande.
- (53) Särskilda kategorier av personuppgifter som förtjänar ett mer omfattande skydd bör endast behandlas i hälsorelaterade syften om detta krävs för att uppnå dessa syften och gagnar fysiska personer och samhället i stort, särskilt inom ramen för förvaltningen av tjänster för hälso- och sjukvård och social omsorg och deras system, inbegripet behandling som utförs av förvaltningen och centrala nationella hälsovårdsmyndigheter av sådana uppgifter för syften som hör samman med kvalitetskontroll, information om förvaltningen samt allmän nationell och lokal tillsyn över hälso- och sjukvårdssystemet och systemet för social omsorg och säkerställande av kontinuitet inom hälso- och sjukvård och social omsorg samt gränsöverskridande hälso- och sjukvård eller hälsosäkerhet, syften som hör samman med övervakning samt varningssyften eller för arkivändamål av allmänt intresse, vetenskapliga eller historiska forskningsändamål eller statistiska ändamål som baseras på unionsrätten eller på medlemsstaternas nationella rätt, vilka måste ha ett syfte av allmänt intresse, samt studier som genomförs av allmänt intresse på folkhälsoområdet. Denna förordning bör därför innehålla harmoniserade villkor för behandling av särskilda kategorier av personuppgifter om hälsa, vad gäller särskilda behov, i synnerhet när behandlingen av uppgifterna utförs för vissa hälsorelaterade syften av personer som enligt lag är underkastade

yrkesmässig tystnadsplikt. Unionsrätten eller medlemsstaternas nationella rätt bör föreskriva särskilda och lämpliga åtgärder som skyddar fysiska personers grundläggande rättigheter och personuppgifter. Medlemsstaterna bör få behålla eller införa ytterligare villkor, även begränsningar, för behandlingen av genetiska eller biometriska uppgifter eller uppgifter om hälsa. Detta bör emellertid inte hindra det fria flödet av personuppgifter inom unionen, när villkoren tillämpas på gränsöverskridande behandling av sådana uppgifter.

- (54) På folkhälsoområdet kan det bli nödvändigt att med hänsyn till ett allmänt intresse behandla särskilda kategorier av personuppgifter utan att den registrerades samtycke inhämtas. Sådan behandling bör förutsätta lämpliga och särskilda åtgärder för att skydda fysiska personers rättigheter och friheter. I detta sammanhang bör *folkhälsa* tolkas enligt definitionen i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1338/2008 ⁽¹⁾, nämligen alla aspekter som rör hälsosituationen, dvs. allmänhetens hälsotillstånd, inbegripet sjuklighet och funktionshinder, hälsans bestämningsskäl, hälso- och sjukvårdsbehov, resurser inom hälso- och sjukvården, tillhandahållande av och allmän tillgång till hälso- och sjukvård, utgifter för och finansiering av hälso- och sjukvården samt dödsorsaker. Sådan behandling av uppgifter om hälsa av allmänt intresse bör inte innebära att personuppgifter behandlas för andra ändamål av tredje part, exempelvis arbetsgivare eller försäkrings- och bankföretag.
- (55) Myndigheters behandling av personuppgifter på officiellt erkända religiösa sammanslutningars vägnar i syften som fastställs i grundlag eller i folkrätten anses också grunda sig på ett allmänt intresse.
- (56) Om det för att det demokratiska systemet ska fungera i samband med allmänna val är nödvändigt att politiska partier i vissa medlemsstater samlar in personuppgifter om fysiska personers politiska uppfattningar, får behandling av sådana uppgifter tillåtas med hänsyn till ett allmänt intresse, på villkor att lämpliga skyddsåtgärder fastställs.
- (57) Om de personuppgifter som behandlas av en personuppgiftsansvarig inte gör det möjligt för denne att identifiera en fysisk person, bör den personuppgiftsansvarige inte vara tvungen att skaffa ytterligare information för att kunna identifiera den registrerade, om ändamålet endast är att följa någon av bestämmelserna i denna förordning. Den personuppgiftsansvarige bör dock inte vägra att ta emot kompletterande uppgifter som den registrerade lämnat som stöd för utövandet av sina rättigheter. Identifiering bör omfatta digital identifiering av en registrerad, till exempel genom en autentiseringsmekanism, exempelvis samma identifieringsinformation som används av den registrerade för att logga in på den nättjänst som tillhandahålls av den personuppgiftsansvarige.
- (58) Öppenhetsprincipen kräver att all information som riktar sig till allmänheten eller till registrerade är kortfattad, lättåtkomlig och lättbegriplig samt utformad på ett tydligt och enkelt språk samt att man vid behov använder visualisering. Denna information kan ges elektroniskt, exempelvis på en webbplats, när den riktar sig till allmänheten. Detta är särskilt relevant i situationer där mängden olika aktörer och den tekniska komplexiteten gör det svårt för den registrerade att veta och förstå om personuppgifter som rör honom eller henne samlas in, vem som gör det och för vilket syfte, exempelvis i fråga om reklam på nätet. Eftersom barn förtjänar särskilt skydd, bör all information och kommunikation som riktar sig till barn utformas på ett tydligt och enkelt språk som barnet lätt kan förstå.
- (59) Förfaranden bör fastställas som gör det lättare för registrerade att utöva sina rättigheter enligt denna förordning, inklusive mekanismer för att begära och i förekommande fall kostnadsfritt få tillgång till och erhålla rättelse eller radering av personuppgifter samt för att utöva rätten att göra invändningar. Den personuppgiftsansvarige bör också tillhandahålla hjälpmedel för elektroniskt ingivna framställningar, särskilt i fall då personuppgifter behandlas elektroniskt. Personuppgiftsansvariga bör utan onödigt dröjsmål och senast inom en månad vara skyldiga att besvara registrerades önskemål och lämna en motivering, om de inte avser att uppfylla sådana önskemål.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1338/2008 av den 16 december 2008 om gemenskapsstatistik om folkhälsa och hälsa och säkerhet i arbetet (EUTL 354, 31.12.2008, s. 70).

- (60) Principerna om rättvis och öppen behandling fordrar att den registrerade informeras om att behandling sker och syftet med den. Den personuppgiftsansvarige bör till den registrerade lämna all ytterligare information som krävs för att säkerställa en rättvis och öppen behandling, med beaktande av personuppgiftsbehandlingens specifika omständigheter och sammanhang. Dessutom bör den registrerade informeras om förekomsten av profilering samt om konsekvenserna av sådan profilering. Om personuppgifterna samlas in från den registrerade, bör denne även informeras om huruvida han eller hon är skyldig att tillhandahålla personuppgifterna och om konsekvenserna om han eller hon inte lämnar dem. Denna information får tillhandahållas kombinerad med standardiserade symboler för att ge en överskådlig, begriplig, lättläst och meningsfull överblick över den planerade behandlingen. Om sådana symboler visas elektroniskt bör de vara maskinläsbara.
- (61) Information om behandling av personuppgifter som rör den registrerade bör lämnas till honom eller henne vid den tidpunkt då personuppgifterna samlas in från den registrerade eller, om personuppgifterna erhålls direkt från en annan källa, inom en rimlig period, beroende på omständigheterna i fallet. Om personuppgifter legitimt kan lämnas ut till en annan mottagare, bör de registrerade informeras första gången personuppgifterna lämnas ut till denna mottagare. Om den personuppgiftsansvarige avser att behandla personuppgifter för ett annat ändamål än det för vilket uppgifterna insamlades, bör denne före ytterligare behandling informera den registrerade om detta andra syfte och lämna annan nödvändig information. Om personuppgifternas ursprung inte kan meddelas den registrerade på grund av att olika källor har använts, bör allmän information ges.
- (62) Det är dock inte nödvändigt att införa någon skyldighet att tillhandahålla information, om den registrerade redan innehar denna information, om registreringen eller utlämnandet av personuppgifterna uttryckligen föreskrivs i lag eller om det visar sig vara omöjligt eller skulle medföra orimliga ansträngningar att tillhandahålla den registrerade informationen. Det sistnämnda skulle särskilt kunna vara fallet om behandlingen sker för arkivändamål av allmänt intresse, vetenskapliga eller historiska forskningsändamål eller statistiska ändamål. I detta avseende bör antalet registrerade, uppgifternas ålder och lämpliga skyddsåtgärder beaktas.
- (63) Den registrerade bör ha rätt att få tillgång till personuppgifter som insamlats om denne samt på enkelt sätt och med rimliga intervall kunna utöva denna rätt, för att vara medveten om att behandling sker och kunna kontrollera att den är laglig. Detta innefattar rätten för registrerade att få tillgång till uppgifter om sin hälsa, exempelvis uppgifter i läkarjournaler med t.ex. diagnoser, undersökningsresultat, bedömningar av behandlande läkare och eventuella vårdbehandlingar eller interventioner. Alla registrerade bör därför ha rätt att få kännedom och underrättelse om framför allt orsaken till att personuppgifterna behandlas, om möjligt vilken tidsperiod behandlingen pågår, vilka som mottar personuppgifterna, bakomliggande logik i samband med automatisk behandling av personuppgifter och, åtminstone när behandlingen bygger på profilering, konsekvenserna av sådan behandling. Om möjligt bör den personuppgiftsansvarige kunna ge fjärråtkomst till ett säkert system genom vilket den registrerade kan få direkt åtkomst till sina personuppgifter. Denna rätt bör inte inverka menligt på andras rättigheter eller friheter, t.ex. affärshemligheter eller immateriell äganderätt och särskilt inte på upphovsrätt som skyddar programvaran. Resultatet av dessa överväganden bör dock inte bli att den registrerade förvägras all information. Om den personuppgiftsansvarige behandlar en stor mängd uppgifter om den registrerade, bör den personuppgiftsansvarige kunna begära att den registrerade lämnar uppgift om vilken information eller vilken behandling en framställan avser, innan informationen lämnas ut.
- (64) Personuppgiftsansvariga bör vidta alla rimliga åtgärder för att kontrollera identiteten på en registrerad som begär tillgång, särskilt inom ramen för nättjänster och i fråga om nätidentifierare. Personuppgiftsansvariga bör inte behålla personuppgifter enbart för att kunna agera vid en potentiell begäran.
- (65) Den registrerade bör ha rätt att få sina personuppgifter rättade och en rätt att bli bortglömd, om lagringen av uppgifterna strider mot denna förordning eller unionsrätten eller medlemsstaternas nationella rätt som den personuppgiftsansvarige omfattas av. En registrerad bör särskilt ha rätt att få sina personuppgifter raderade och kunna begära att dessa personuppgifter inte behandlas, om de inte längre behövs med tanke på de ändamål för vilka de samlats in eller på annat sätt behandlats, om en registrerad har återtagit sitt samtycke till behandling eller invänder mot behandling av personuppgifter som rör honom eller henne, eller om behandlingen av hans eller

hennes personuppgifter på annat sätt inte överensstämmer med denna förordning. Denna rättighet är särskilt relevant när den registrerade har gett sitt samtycke som barn, utan att vara fullständigt medveten om riskerna med behandlingen, och senare vill ta bort dessa personuppgifter, särskilt på internet. Den registrerade bör kunna utöva denna rätt även när han eller hon inte längre är barn. Ytterligare lagring av personuppgifterna bör dock vara laglig, om detta krävs för att utöva yttrandefrihet och informationsfrihet, för att uppfylla en rättslig förpliktelse, för att utföra en uppgift i av allmänt intresse eller som ett led i myndighetsutövning som anförtrots den personuppgiftsansvarige, med anledning av ett allmänt intresse inom folkhälsoområdet, för arkivändamål av allmänt intresse, vetenskapliga eller historiska forskningsändamål eller statistiska ändamål eller för fastställande, utövande eller försvar av rättsliga anspråk.

- (66) För att stärka "rätten att bli bortglömd" i nätmiljön bör rätten till radering utvidgas genom att personuppgiftsansvariga som offentliggjort personuppgifter är förpliktigade att vidta rimliga åtgärder, däribland tekniska åtgärder, för att informera de personuppgiftsansvariga som behandlar dessa personuppgifter om att den registrerade har begärt radering av alla länkar till och kopior eller reproduktioner av dessa personuppgifter. I samband med detta bör den personuppgiftsansvarige vidta rimliga åtgärder, med beaktande av tillgänglig teknik och de hjälpmedel som står den personuppgiftsansvarige till buds, däribland tekniska åtgärder, för att informera de personuppgiftsansvariga som behandlar personuppgifterna om den registrerades begäran.
- (67) Sätten att begränsa behandlingen av personuppgifter kan bland annat innebära att man tillfälligt flyttar de valda personuppgifterna till ett annat databehandlingssystem, gör de valda uppgifterna otillgängliga för användare eller tillfälligt avlägsnar offentliggjorda uppgifter från en webbplats. I automatiserade register bör begränsningen av behandlingen i princip ske med tekniska medel på ett sådant sätt att personuppgifterna inte blir föremål för ytterligare behandling och inte kan ändras. Det förhållande att behandlingen av personuppgifter är begränsad bör klart anges inom systemet.
- (68) För att ytterligare förbättra kontrollen över sina egna uppgifter bör den registrerade, om personuppgifterna behandlas automatiskt, också tillåtas att motta de personuppgifter som rör honom eller henne, som han eller hon har tillhandahållit den personuppgiftsansvarige, i ett strukturerat, allmänt använt, maskinläsbart och kompatibelt format och överföra dessa till en annan personuppgiftsansvarig. Personuppgiftsansvariga bör uppmuntras att utveckla kompatibla format som möjliggör dataportabilitet. Denna rättighet bör vara tillämplig om den registrerade har tillhandahållit uppgifterna efter att ha lämnat sitt samtycke eller om behandlingen är nödvändig för att ett avtal ska kunna genomföras. Den bör inte vara tillämplig om behandlingen utgår från en annan rättslig grund än samtycke eller avtal. På grund av sin art bör denna rättighet inte utövas mot personuppgiftsansvariga som behandlar personuppgifter som ett led i myndighetsutövning. Därför bör den inte vara tillämplig när behandlingen av personuppgifterna är nödvändig för att fullgöra en rättslig förpliktelse som åvilar den personuppgiftsansvarige eller för att utföra en uppgift av allmänt intresse eller som ett led i myndighetsutövning som utförs av den personuppgiftsansvarige. Den registrerades rätt att överföra eller motta personuppgifter som rör honom eller henne innebär inte någon skyldighet för de personuppgiftsansvariga att införa eller upprätthålla behandlingssystem som är tekniskt kompatibla. Om mer än en registrerad berörs inom en viss uppsättning personuppgifter, bör rätten att motta personuppgifterna inte inverka på andra registrerades rättigheter och friheter enligt denna förordning. Denna rättighet bör inte heller påverka den registrerades rätt att få till stånd radering av personuppgifter och de inskränkningar av denna rättighet vilka anges i denna förordning och bör i synnerhet inte medföra radering av personuppgifter om den registrerade som denne har lämnat för genomförande av ett avtal, i den utsträckning och så länge som personuppgifterna krävs för genomförande av avtalet. Om det är tekniskt möjligt, bör den registrerade ha rätt till direkt överföring av personuppgifterna från en personuppgiftsansvarig till en annan.
- (69) När personuppgifter lagligen får behandlas, eftersom behandlingen är nödvändig för att utföra en uppgift av allmänt intresse eller som ett led i en myndighetsutövning som utförs av den personuppgiftsansvarige, eller på grund av en personuppgiftsansvarigs eller en tredje parts berättigade intressen, bör alla registrerade ändå ha rätt att göra invändningar mot behandling av personuppgifter som rör de registrerades särskilda situation. Det bör ankomma på den personuppgiftsansvarige att visa att dennes tvingande berättigade intressen väger tyngre än den registrerades intressen eller grundläggande rättigheter och friheter.
- (70) Om personuppgifter behandlas för direktmarknadsföring, bör den registrerade, oavsett om det handlar om inledande eller ytterligare behandling, ha rätt att när som helst kostnadsfritt invända mot sådan behandling, inbegripet profilering, i den mån denna är kopplad till direktmarknadsföring. Denna rättighet bör uttryckligen meddelas den registrerade och redovisas tydligt, klart och åtskilt från annan information.

- (71) Den registrerade bör ha rätt att inte bli föremål för ett beslut, vilket kan innebära en åtgärd, med bedömning av personliga aspekter rörande honom eller henne, vilket enbart grundas på automatiserad behandling och medför rättsverkan för honom eller henne eller på liknande sätt i betydande grad påverkar honom eller henne, såsom ett automatiserat avslag på en kreditansökan online eller e-rekrytering utan personlig kontakt. Sådan behandling omfattar "profilering" i form av automatisk behandling av personuppgifter med bedömning av personliga aspekter rörande en fysisk person, särskilt för att analysera eller förutse aspekter avseende den registrerades arbetsprestation, ekonomiska situation, hälsa, personliga preferenser eller intressen, pålitlighet eller beteende, vistelseort eller förflyttningar, i den mån dessa har rättsverkan rörande honom eller henne eller på liknande sätt i betydande grad påverkar honom eller henne. Beslutsfattande grundat på sådan behandling, inbegripet profilering, bör dock tillåtas när det uttryckligen beviljas genom unionsrätten eller medlemsstaternas nationella rätt som den personuppgiftsansvarige omfattas av, inbegripet för sådan övervakning och sådant förebyggande av bedrägerier och skatteundandragande som genomförs i enlighet med unionsinstitutionernas eller de nationella tillsynsorganens bestämmelser, standarder och rekommendationer samt för att sörja för tillförlitlighet hos en tjänst som tillhandahålls av den personuppgiftsansvarige, eller när det krävs för ingående eller genomförande av ett avtal mellan den registrerade och en personuppgiftsansvarig eller den registrerade har gett sitt uttryckliga samtycke. Denna form av uppgiftsbehandling bör under alla omständigheter omgärdas av lämpliga skyddsåtgärder, som bör inkludera specifik information till den registrerade och rätt till mänskligt ingripande, att framföra sina synpunkter, att erhålla en förklaring till det beslut som fattas efter sådan bedömning och att överklaga beslutet. Sådana åtgärder bör inte gälla barn.

I syfte att sörja för rättvis och transparent behandling med avseende på den registrerade, med beaktande av omständigheterna och det sammanhang i vilket personuppgifterna behandlas, bör den personuppgiftsansvarige använda adekvata matematiska eller statistiska förfaranden för profilering, genomföra tekniska och organisatoriska åtgärder som framför allt säkerställer att faktorer som kan medföra felaktigheter i personuppgifter korrigeras och att risken för fel minimeras samt säkra personuppgifterna på sådant sätt att man beaktar potentiella risker för den registrerades intressen och rättigheter och förhindrar bland annat diskriminerande effekter för fysiska personer, på grund av ras eller etniskt ursprung, politiska åsikter, religion eller övertygelse, medlemskap i fackföreningar, genetisk status eller hälsostatus eller sexuell läggning, eller som leder till åtgärder som får sådana effekter. Automatiserat beslutsfattande och profilering baserat på särskilda kategorier av personuppgifter bör endast tillåtas på särskilda villkor.

- (72) Profilering omfattas av denna förordnings bestämmelser om behandling av personuppgifter, såsom de rättsliga grunderna för behandlingen och principer för dataskydd. Europeiska dataskyddsstyrelsen som inrättas genom denna förordning (nedan kallad *styrelsen*) bör kunna utfärda riktlinjer i detta avseende.
- (73) Begränsningar med avseende på specifika principer och rätten till information, tillgång till och rättelse eller radering av personuppgifter, rätten till dataportabilitet, rätten att göra invändningar, profileringsbaserade beslut samt information till den registrerade om personuppgiftsincidenter och vissa av den personuppgiftsansvariges relaterade skyldigheter kan införas genom unionsrätten eller medlemsstaternas nationella rätt, i den mån de är nödvändiga och proportionella i ett demokratiskt samhälle för att upprätthålla den allmänna säkerheten, exempelvis för att skydda människoliv, särskilt vid naturkatastrofer eller katastrofer framkallade av människan, vid förebyggande, förhindrande, utredning och lagföring av brott eller verkställande av straffrättsliga sanktioner, inbegripet skydd mot samt förebyggande och förhindrande av hot mot den allmänna säkerheten eller överträdelser av etiska principer för reglerade yrken, vad gäller unionens eller en medlemsstats övriga viktiga mål av allmänt intresse, särskilt om de är av stort ekonomiskt eller finansiellt intresse för unionen eller en medlemsstat, förande av offentliga register som förs av hänsyn till ett allmänt intresse, ytterligare behandling av arkiverade personuppgifter för att tillhandahålla specifik information om politiskt beteende under tidigare totalitära regimer eller skydd av den registrerade eller andras rättigheter och friheter, inklusive socialt skydd, folkhälsa och humanitära skäl. Dessa begränsningar bör överensstämma med kraven i stadgan och den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna.
- (74) Personuppgiftsansvariga bör åläggas ansvaret för all behandling av personuppgifter som de utför eller som utförs på deras vägnar. Personuppgiftsansvariga bör särskilt vara skyldiga att vidta lämpliga och effektiva åtgärder och kunna visa att behandlingen är förenlig med denna förordning, även vad gäller åtgärdernas effektivitet. Man bör inom dessa åtgärder beakta behandlingens art, omfattning, sammanhang och ändamål samt risken för fysiska personers rättigheter och friheter.

- (75) Risken för fysiska personers rättigheter och friheter, av varierande sannolikhetsgrad och allvar, kan uppkomma till följd av personuppgiftsbehandling som skulle kunna medföra fysiska, materiella eller immateriella skador, i synnerhet om behandlingen kan leda till diskriminering, identitetsstöld eller bedrägeri, ekonomisk förlust, skadat anseende, förlust av konfidentialitet när det gäller personuppgifter som omfattas av tystnadsplikt, obehörigt hävande av pseudonymisering eller annan betydande ekonomisk eller social nackdel, om registrerade kan berövas sina rättigheter och friheter eller hindras att utöva kontroll över sina personuppgifter, om personuppgifter behandlas som avslöjar ras eller etniskt ursprung, politiska åsikter, religion eller övertygelse eller medlemskap i fackförening, om genetiska uppgifter, uppgifter om hälsa eller sexualliv eller fällande domar i brottmål samt överträdelse eller därmed sammanhängande säkerhetsåtgärder behandlas, om personliga aspekter bedöms, framför allt analyser eller förutsägelser beträffande sådant som rör arbetsprestationer, ekonomisk ställning, hälsa, personliga preferenser eller intressen, tillförlitlighet eller beteende, vistelseort eller förflyttningar, i syfte att skapa eller använda personliga profiler, om det sker behandling av personuppgifter rörande sårbara fysiska personer, framför allt barn, eller om behandlingen inbegriper ett stort antal personuppgifter och gäller ett stort antal registrerade.
- (76) Hur sannolik och allvarlig risken för den registrerades rättigheter och friheter är bör fastställas utifrån behandlingens art, omfattning, sammanhang och ändamål. Risken bör utvärderas på grundval av en objektiv bedömning, genom vilken det fastställs huruvida uppgiftsbehandlingen inbegriper en risk eller en hög risk.
- (77) Vägledning för den personuppgiftsansvariges eller personuppgiftsbitrådets genomförande av lämpliga åtgärder och för påvisande av att behandlingen är förenlig med denna förordning, särskilt när det gäller att kartlägga den risk som är förknippad med behandlingen och bedöma dess ursprung, art, sannolikhetsgrad och allvar samt fastställa bästa praxis för att minska risken, kan framför allt ges genom godkända uppförandekoder, godkänd certifiering, riktlinjer från styrelsen eller genom anvisningar från ett dataskyddsbud. Styrelsen kan också utfärda riktlinjer för uppgiftsbehandling som inte bedöms medföra någon hög risk för fysiska personers rättigheter och friheter samt ange vilka åtgärder som i sådana fall kan vara tillräckliga för att bemöta en sådan risk.
- (78) Skyddet av fysiska personers rättigheter och friheter i samband med behandling av personuppgifter förutsätter att lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder vidtas, så att kraven i denna förordning uppfylls. För att kunna visa att denna förordning följs bör den personuppgiftsansvarige anta interna strategier och vidta åtgärder, särskilt för att uppfylla principerna om inbyggt dataskydd och dataskydd som standard. Sådana åtgärder kan bland annat bestå av att uppgiftsbehandlingen minimeras, att personuppgifter snarast möjligt pseudonymiseras, att öppenhet om personuppgifternas syfte och behandling iakttas, att den registrerade får möjlighet att övervaka uppgiftsbehandlingen och att den personuppgiftsansvarige får möjlighet att skapa och förbättra säkerhetsanordningar. Vid utveckling, utformning, urval och användning av applikationer, tjänster och produkter som är baserade på behandling av personuppgifter eller behandlar personuppgifter för att uppfylla sitt syfte bör producenterna av dessa produkter, tjänster och applikationer uppmanas att beakta rätten till dataskydd när sådana produkter, tjänster och applikationer utvecklas och utformas och att, med tillbörlig hänsyn till den tekniska utvecklingen, säkerställa att personuppgiftsansvariga och personuppgiftsbitråden kan fullgöra sina skyldigheter avseende dataskydd. Principerna om inbyggt dataskydd och dataskydd som standard bör också beaktas vid offentliga upphandlingar.
- (79) Skyddet av de registrerades rättigheter och friheter samt de personuppgiftsansvarigas och personuppgiftsbitrådenas ansvar, även i förhållande till tillsynsmyndigheternas övervakning och åtgärder, kräver ett tydligt fastställande av vem som bär ansvaret enligt denna förordning, bl.a. när personuppgiftsansvariga gemensamt fastställer ändamål och medel för en behandling tillsammans med andra personuppgiftsansvariga eller när en behandling utförs på en personuppgiftsansvarigs vägnar.
- (80) När personuppgiftsansvariga eller personuppgiftsbitråden som inte är etablerade inom unionen behandlar personuppgifter om registrerade som befinner sig inom unionen och det bakomliggande syftet med uppgiftsbehandlingen är att erbjuda de registrerade personerna i unionen varor eller tjänster, oberoende av om de registrerade personerna måste betala för dem, eller att övervaka deras beteende i den mån beteendet äger rum i unionen, bör de personuppgiftsansvariga eller personuppgiftsbitrådena utnämna en företrädare, såvida inte behandlingen endast är tillfällig, inte omfattar behandling i särskilda kategorier av personuppgifter eller behandling av personuppgifter om fällande domar i brottmål samt överträdelse och det är

osannolikt att den inbegriper en risk för fysiska personers rättigheter och friheter, med beaktande av behandlingens art, sammanhang, omfattning och ändamål eller om den personuppgiftsansvarige är en myndighet eller ett organ. Företrädaren bör agera på den personuppgiftsansvariges eller på personuppgiftsbitrådets vägnar och kan kontaktas av samtliga tillsynsmyndigheter. Företrädaren bör uttryckligen utses genom en skriftlig fullmakt från den personuppgiftsansvarige eller från personuppgiftsbitrådet att agera på dennes vägnar med avseende på dennes skyldigheter enligt denna förordning. Utnämningen av företrädaren inverkar inte på den personuppgiftsansvariges eller på personuppgiftsbitrådets ansvar enligt denna förordning. Företrädaren bör utföra sina uppgifter i enlighet med erhållen fullmakt från den personuppgiftsansvarige eller från personuppgiftsbitrådet, vilket inbegriper samarbete med de behöriga tillsynsmyndigheterna i fråga om alla åtgärder som vidtas för att sörja för efterlevnad av denna förordning. Den utsedda företrädaren bör underkastas verkställighetsförfaranden i händelse den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbitrådet inte uppfyller sina skyldigheter.

- (81) För att se till att kraven i denna förordning uppfylls vad gäller behandling som av ett personuppgiftsbiträde ska utföras på en personuppgiftsansvarigs vägnar ska den personuppgiftsansvarige, när denne anförtror behandling åt ett personuppgiftsbiträde, endast använda personuppgiftsbitråden som ger tillräckliga garantier, i synnerhet i fråga om sakkunskap, tillförlitlighet och resurser, för att genomföra tekniska och organisatoriska åtgärder som uppfyller kraven i denna förordning, bl.a. vad gäller säkerhet i samband med behandlingen av uppgifter. Personuppgiftsbitrådets anslutning till en godkänd uppförandekod eller en godkänd certifieringsmekanism kan användas som ett sätt att påvisa att den personuppgiftsansvarige fullgör sina skyldigheter. När uppgifter behandlas av ett personuppgiftsbiträde, bör hanteringen regleras genom ett avtal eller en annan rättsakt enligt unionsrätten eller medlemsstaternas nationella rätt mellan personuppgiftsbitrådet och den personuppgiftsansvarige, där föremålet för behandlingen, behandlingens varaktighet, art och ändamål, typen av personuppgifter och kategorier av registrerade anges, med beaktande av personuppgiftsbitrådets specifika arbets- och ansvarsuppgifter inom ramen för den behandling som ska utföras och risken med avseende på den registrerades rättigheter och friheter. Den personuppgiftsansvarige och personuppgiftsbitrådet får välja att använda sig av ett enskilt avtal eller standardavtalsklausuler som antingen antas direkt av kommissionen eller av en tillsynsmyndighet i enlighet med mekanismen för enhetlighet och därefter antas av kommissionen. Efter det att behandlingen på den personuppgiftsansvariges vägnar har avslutats, bör personuppgiftsbitrådet återlämna eller radera personuppgifterna, beroende på vad den personuppgiftsansvarige väljer, såvida inte lagring av personuppgifterna krävs enligt den unionsrätt eller medlemsstaternas nationella rätt som personuppgiftsbitrådet omfattas av.
- (82) För att påvisa att denna förordning följs bör de personuppgiftsansvariga eller personuppgiftsbitrådena föra register över behandling som sker under deras ansvar. Alla personuppgiftsansvariga och personuppgiftsbitråden bör vara skyldiga att samarbeta med tillsynsmyndigheten och på dennas begäran göra detta register tillgängligt, så att det kan tjäna som grund för övervakningen av behandlingen.
- (83) För att upprätthålla säkerheten och förhindra behandling som bryter mot denna förordning bör personuppgiftsansvariga eller personuppgiftsbitråden utvärdera riskerna med behandlingen och vidta åtgärder, såsom kryptering, för att minska dem. Åtgärderna bör säkerställa en lämplig säkerhetsnivå, inbegripet konfidentialitet, med beaktande av den senaste utvecklingen och genomförandekostnader i förhållande till riskerna och vilken typ av personuppgifter som ska skyddas. Vid bedömningen av datasäkerhetsrisken bör man även beakta de risker som personuppgiftsbehandling medför, såsom förstöring, förlust eller ändringar genom olyckshändelse eller otillåtna handlingar eller obehörigt röjande av eller obehörig åtkomst till de personuppgifter som överförts, lagrats eller på annat sätt behandlats, framför allt när denna kan medföra fysisk, materiell eller immateriell skada.
- (84) I syfte att sörja för bättre efterlevnad av denna förordning när behandlingen sannolikt kan innebära en hög risk för fysiska personers rättigheter och friheter, bör den personuppgiftsansvarige vara ansvarig för att en konsekvensbedömning utförs avseende dataskydd för att bedöma framför allt riskens ursprung, art, särdrag och allvar. Resultatet av denna bedömning bör beaktas vid fastställandet av de lämpliga åtgärder som ska vidtas för att visa att behandlingen av personuppgifter är förenlig med denna förordning. I de fall en konsekvensbedömning avseende dataskydd ger vid handen att uppgiftsbehandlingen medför en hög risk, som den personuppgiftsansvarige inte kan begränsa genom lämpliga åtgärder med avseende på tillgänglig teknik och genomförandekostnader, bör ett samråd med tillsynsmyndigheten ske före behandlingen.
- (85) En personuppgiftsincident som inte snabbt åtgärdas på lämpligt sätt kan för fysiska personer leda till fysisk, materiell eller immateriell skada, såsom förlust av kontrollen över de egna personuppgifterna eller till begränsning av deras rättigheter, diskriminering, identitetsstöld eller bedrägeri, ekonomisk förlust, obehörigt hävande av pseudonymisering, skadat anseende, förlust av konfidentialitet när det gäller personuppgifter som omfattas av tystnadsplikt, eller till annan ekonomisk eller social nackdel för den berörda fysiska personen. Så

snart en personuppgiftsansvarig blir medveten om att en personuppgiftsincident har inträffat, bör den personuppgiftsansvarige därför anmäla personuppgiftsincidenten till tillsynsmyndigheten utan onödigt dröjsmål och, om så är möjligt, inom 72 timmar efter att ha blivit medveten om denna, om inte den personuppgiftsansvarige, i enlighet med ansvarsprincipen, kan påvisa att det är osannolikt att personuppgiftsincidenten kommer att medföra en risk för fysiska personers rättigheter och friheter. Om en sådan anmälan inte kan ske inom 72 timmar, bör skälen till fördröjningen åtfölja anmälan och information får lämnas i omgångar utan otillbörligt vidare dröjsmål.

- (86) Den personuppgiftsansvarige bör utan onödigt dröjsmål underrätta den registrerade om en personuppgiftsincident, om personuppgiftsincidenten sannolikt kommer att medföra en hög risk för den fysiska personens rättigheter och friheter, så att denne kan vidta nödvändiga försiktighetsåtgärder. Denna underrättelse bör beskriva personuppgiftsincidentens art samt innehålla rekommendationer för den berörda fysiska personen om hur de potentiella negativa effekterna kan mildras. De registrerade bör underrättas så snart detta rimligtvis är möjligt, i nära samarbete med tillsynsmyndigheten och i enlighet med den vägledning som lämnats av den eller andra relevanta myndigheter, exempelvis brottsbekämpande myndigheter. Till exempel kräver behovet av att mildra en omedelbar skaderisk att de registrerade underrättas omedelbart, medan behovet av att vidta lämpliga åtgärder vid fortlopande eller likartade personuppgiftsincidenter däremot kan motivera längre tid för underrättelsen.
- (87) Det bör undersökas huruvida alla lämpliga tekniska skyddsåtgärder och alla lämpliga organisatoriska åtgärder har vidtagits för att omedelbart fastställa om en personuppgiftsincident har ägt rum och skyndsamt informera tillsynsmyndigheten och den registrerade. Att en anmälan gjordes utan onödigt dröjsmål bör fastställas med hänsyn tagen bl.a. till personuppgiftsincidentens art och svårighetsgrad och dess följder och negativa effekter för den registrerade. En sådan anmälan kan leda till ett ingripande från tillsynsmyndighetens sida i enlighet med dess uppgifter och befogenheter enligt denna förordning.
- (88) När ingående regler fastställs för format och förfaranden för anmälan av personuppgiftsincidenter, bör vederbörlig hänsyn tas till omständigheterna kring incidenten, däribland om personuppgifterna var skyddade av lämpliga tekniska skyddsåtgärder, som betydligt begränsar sannolikheten för identitetsbedrägeri eller andra former av missbruk. Dessutom bör sådana regler och förfaranden beakta brottsbekämpande myndigheters berättigade intressen, där en för tidig redovisning kan riskera att i onödan hämma utredning av omständigheterna kring en personuppgiftsincident.
- (89) Direktiv 95/46/EG föreskrev en allmän skyldighet att anmäla behandling av personuppgifter till tillsynsmyndigheterna. Denna skyldighet medförde administrativa och ekonomiska bördor, men förbättrade inte alltid personuppgiftsskyddet. Sådana övergripande och allmänna anmälningsskyldigheter bör därför avskaffas och ersättas av effektiva förfaranden och mekanismer som i stället inriktas på de typer av behandlingar som sannolikt innebär en hög risk för fysiska personers rättigheter och friheter, i kraft av deras art, omfattning, sammanhang och ändamål. Dessa behandlingar kan vara sådana som särskilt inbegriper användning av ny teknik eller är av en ny typ, för vilken konsekvensbedömning avseende uppgiftsskydd inte tidigare har genomförts av den personuppgiftsansvarige, eller som blir nödvändiga på grund av den tid som har förflutit sedan den ursprungliga behandlingen.
- (90) I sådana fall bör den personuppgiftsansvarige före behandlingen, med beaktande av behandlingens art, omfattning, sammanhang och ändamål samt upphovet till risken, göra en konsekvensbedömning avseende dataskydd i syfte att bedöma den höga riskens specifika sannolikhetsgrad och allvar samt dess ursprung. Konsekvensbedömningen bör främst innefatta de planerade åtgärder, skyddsåtgärder och mekanismer som ska minska denna risk, säkerställa personuppgiftsskyddet och visa att denna förordning efterlevs.
- (91) Detta bör särskilt vara tillämpligt på storskalig uppgiftsbehandling med syftet att behandla betydande mängder personuppgifter på regional, nationell eller övernationell nivå, vilket skulle kunna påverka ett stort antal registrerade och sannolikt kommer att innebära en hög risk, exempelvis till följd av uppgifternas känsliga natur, där i enlighet med den uppnådda nivån av teknisk kunskap en ny teknik används storskaligt, samt på annan behandling som innebär en hög risk för registrerades rättigheter och friheter, framför allt när denna behandling gör det svårare för de registrerade att utöva sina rättigheter. En konsekvensbedömning avseende dataskydd bör

också göras, där personuppgifter behandlas i syfte att fatta beslut om specifika fysiska personer efter en systematisk och omfattande bedömning av fysiska personers personliga aspekter på grundval av profilering av dessa uppgifter eller efter behandling av särskilda kategorier av personuppgifter, biometriska uppgifter eller uppgifter om fällande domar i brottmål samt överträdelser eller därmed sammanhängande säkerhetsåtgärder. Likaså krävs en konsekvensbedömning avseende dataskydd för övervakning av allmän plats i stor omfattning, särskilt vid användning av optisk-elektroniska anordningar, eller för all annan behandling där den behöriga tillsynsmyndigheten anser att behandlingen sannolikt kommer att innebära en hög risk för de registrerades rättigheter och friheter, framför allt på grund av att den hindrar de registrerade från att utöva en rättighet eller använda en tjänst eller ett avtal eller på grund av att den systematiskt genomförs i stor omfattning. Behandling av personuppgifter bör inte anses vara storskalig, om det är fråga om personuppgifter från patienter eller klienter som behandlas av enskilda läkare, andra yrkesverksamma på hälsoområdet eller juridiska ombud. I dessa fall bör en konsekvensbedömning avseende dataskydd inte vara obligatorisk.

- (92) Ibland kan det vara förnuftigt och ekonomiskt att en konsekvensbedömning avseende dataskydd inriktar sig på ett vidare område än ett enda projekt, exempelvis när myndigheter eller organ avser att skapa en gemensam tillämpnings- eller behandlingsplattform eller när flera personuppgiftsansvariga planerar att införa en gemensam tillämpnings- eller behandlingsmiljö för en hel bransch eller ett helt segment eller för en allmänt utnyttjad horisontell verksamhet.
- (93) Medlemsstaterna kan anse det nödvändigt att genomföra en sådan bedömning före behandlingen i samband med antagandet av medlemsstaters nationella rätt som ligger till grund för utförandet av myndighetens eller det offentliga organets uppgifter och reglerar den aktuella specifika behandlingsåtgärden eller serien av åtgärder.
- (94) Om det av en konsekvensbedömning avseende dataskydd framgår att behandlingen utan skyddsåtgärder, säkerhetsåtgärder och mekanismer för att minska risken kommer att innebära en hög risk för fysiska personers rättigheter och friheter, och den personuppgiftsansvarige anser att risken inte kan begränsas genom åtgärder som är rimliga med avseende på tillgänglig teknik och genomförandekostnader, bör samråd hållas med tillsynsmyndigheten innan behandlingen inleds. En sådan hög risk kommer sannolikt att orsakas av vissa typer av behandling samt av en viss omfattning och frekvens för behandlingen, vilket även kan leda till skador för eller kränkningar av fysiska personers rättigheter och friheter. Tillsynsmyndigheten bör inom en fastställd tid svara på en begäran om samråd. Ett uteblivet svar från tillsynsmyndigheten inom denna tid bör dock inte hindra ett eventuellt ingripande från tillsynsmyndighetens sida i enlighet med dess uppgifter och befogenheter enligt denna förordning, inbegripet befogenheten att förbjuda behandling. Som en del av denna samrådsprocess får resultatet av en konsekvensbedömning avseende dataskydd som utförs med avseende på behandlingen i fråga överlämnas till tillsynsmyndigheten, framför allt de åtgärder som planeras för att minska risken för fysiska personers rättigheter och friheter.
- (95) Personuppgiftsbiträdet bör vid behov och på begäran bistå den personuppgiftsansvarige med fullgörande av de skyldigheter som härrör från utförandet av konsekvensbedömningar avseende dataskydd och förhandssamråd med tillsynsmyndigheten.
- (96) Ett samråd med tillsynsmyndigheten bör även ske som ett led i det förberedande arbetet med en lagstiftningsåtgärd som stadgar om behandling av personuppgifter i syfte att säkerställa att den avsedda behandlingen överensstämmer med denna förordning och framför allt för att minska den risk den medför för den registrerade.
- (97) När en behandling utförs av en myndighet, med undantag av domstolar eller oberoende rättsliga myndigheter som en del av deras dömande verksamhet, eller när en behandling utförs i den privata sektorn av en personuppgiftsansvarig vars kärnverksamhet består av behandlingsverksamhet som kräver regelbunden och systematisk övervakning av de registrerade i stor omfattning, eller när den personuppgiftsansvariges eller personuppgiftsbitrådets kärnverksamhet består av behandling i stor omfattning av särskilda kategorier av personuppgifter och uppgifter som rör fällande domar i brottmål och överträdelser, bör en person med sakkunskap i fråga om dataskyddslagstiftning och -förfaranden bistå den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträdet för att övervaka den interna efterlevnaden av denna förordning. I den privata sektorn avser personuppgiftsansvarigas kärnverksamhet deras primära verksamhet och inte behandling av personuppgifter som kompletterande verksamhet. Den nödvändiga nivån på sakkunskapen bör fastställas särskilt i enlighet med den uppgiftsbehandling

som utförs och det skydd som krävs för de personuppgifter som behandlas av den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträdet. Denna typ av dataskyddsbud bör, oavsett om de är anställda av den personuppgiftsansvarige eller ej, kunna fullgöra sitt uppdrag och utföra sina uppgifter på ett oberoende sätt.

- (98) Sammanslutningar eller andra organ som företräder kategorier av personuppgiftsansvariga eller personuppgiftsbiträden bör uppmuntras att utarbeta uppförandekoder inom gränserna för denna förordning, så att tillämpningen av denna förordning effektiviseras, med beaktande av särdragen hos den behandling som sker inom vissa sektorer och de särskilda behov som finns inom mikroföretag samt inom små och medelstora företag. I synnerhet skulle man genom sådana uppförandekoder kunna anpassa personuppgiftsansvarigas och personuppgiftsbiträdens skyldigheter, med beaktande av den risk som behandlingen sannolikt innebär för fysiska personers rättigheter och friheter.
- (99) Vid utformningen av en uppförandekod eller vid ändring eller utvidgning av en befintlig sådan kod bör sammanslutningar och andra organ som företräder kategorier av personuppgiftsansvariga eller personuppgiftsbiträden samråda med berörda intressenter, i möjligaste mån inbegripet registrerade, och beakta de inlagor som mottas och de åsikter som framförs som svar på samråden.
- (100) För att förbättra öppenheten och efterlevnaden av denna förordning bör införandet av certifieringsmekanismer och dataskyddsförsegling och dataskyddsmärkning uppmuntras, så att registrerade snabbt kan bedöma nivån på relevanta produkters och tjänsters dataskydd.
- (101) Flöden av personuppgifter till och från länder utanför unionen och till och från internationella organisationer är nödvändiga för utvecklingen av internationell handel och internationellt samarbete. Ökningen av dessa flöden har medfört nya utmaningar och nya farhågor när det gäller skyddet av personuppgifter. Det är viktigt att den skyddsnivå som fysiska personer säkerställs inom unionen genom denna förordning inte undergrävs när personuppgifter överförs från unionen till personuppgiftsansvariga, personuppgiftsbiträden eller andra mottagare i tredjeland eller till internationella organisationer, vilket inbegriper vidarebefordran av personuppgifter från tredjelandet eller den internationella organisationen till personuppgiftsansvariga, personuppgiftsbiträden i samma eller ett annat tredjeland eller en annan internationell organisation. Överföringar till tredjeländer och internationella organisationer får under alla omständigheter endast utföras i full överensstämmelse med denna förordning. En överföring kan endast ske, om de villkor som fastställs i bestämmelserna i denna förordning om överföring av personuppgifter till tredjeländer eller internationella organisationer har uppfyllts av den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträdet, med förbehåll för de övriga bestämmelserna i denna förordning.
- (102) Denna förordning påverkar inte internationella avtal mellan unionen och tredjeländer som reglerar överföring av personuppgifter, däribland lämpliga skyddsåtgärder för de registrerade. Medlemsstaterna får ingå internationella avtal som innefattar överföring av personuppgifter till tredjeländer eller internationella organisationer i den mån sådana avtal inte påverkar denna förordning eller andra bestämmelser i unionsrätten och innehåller en skälig nivå av skydd för de registrerades grundläggande rättigheter.
- (103) Kommissionen kan med verkan för hela unionen fastställa att ett tredjeland, ett territorium eller en specificerad sektor i ett tredjeland eller en internationell organisation erbjuder en adekvat dataskyddsnivå och på så sätt skapa rättslig säkerhet och enhetlighet i hela unionen vad gäller tredjelandet eller den internationella organisationen som anses tillhandahålla en sådan skyddsnivå. I dessa fall får överföringar av personuppgifter till det tredjelandet eller den internationella organisationen ske utan ytterligare tillstånd. Kommissionen kan också, efter att ha underrättat tredjelandet eller den internationella organisationen och lämnat en fullständig motivering, besluta att ett sådant beslut ska återkallas.
- (104) I enlighet med de grundläggande värderingar som unionen bygger på, bl.a. skyddet av mänskliga rättigheter, bör kommissionen i sin bedömning av tredjelandet eller ett territorium eller en specificerad sektor i ett tredjeland beakta hur ett visst tredjeland respekterar rättsstatsprincipen, tillgången till rättslig prövning samt internationella människorättsnormer och -standarder samt landets allmänna lagstiftning och sektorslagstiftning, inklusive lagstiftning om allmän säkerhet, försvar och nationell säkerhet samt allmän ordning och straffrätt. Vid antagandet av ett beslut om adekvat skyddsnivå avseende ett territorium eller en specificerad sektor i ett tredjeland bör hänsyn tas till tydliga och objektiva kriterier, t.ex. specifik behandling och tillämpningsområdet för tillämpliga rättsliga standarder och gällande lagstiftning i tredjelandet. Tredjelandet bör erbjuda garantier som säkerställer en

tillfredsställande skyddsnivå som i huvudsak motsvarar den som säkerställs i unionen, i synnerhet när personuppgifter behandlas inom en eller flera specifika sektorer. Tredjelandet bör framför allt säkerställa en effektiv oberoende dataskyddsövervakning och sörja för samarbetsmekanismer med medlemsstaternas dataskyddsmyndigheter, och de registrerade bör tillförsäkras effektiva och lagstadgade rättigheter samt effektiv administrativ och rättslig prövning.

- (105) Utöver de internationella åtaganden som tredjelandet eller den internationella organisationen har gjort bör kommissionen beakta de skyldigheter som följer av tredjelandets eller den internationella organisationens deltagande i multilaterala eller regionala system, särskilt rörande skydd av personuppgifter och genomförandet av dessa skyldigheter. Framför allt bör tredjelandets anslutning till Europarådets konvention av den 28 januari 1981 om skydd för enskilda vid automatisk behandling av personuppgifter och dess tilläggsprotokoll beaktas. Kommissionen bör samråda med styrelsen vid bedömningen av skyddsnivån i tredjeländer eller internationella organisationer.
- (106) Kommissionen bör övervaka hur beslut om skyddsnivå i ett tredjeland, ett territorium eller en specificerad sektor i ett tredjeland eller en internationell organisation fungerar, och övervaka hur beslut som antas på grundval av artikel 25.6 eller 26.4 i direktiv 95/46/EG fungerar. Kommissionen bör i sina beslut om adekvat skyddsnivå föreskriva en mekanism för periodisk översyn av hur de fungerar. Denna periodiska översyn bör genomföras i samråd med det berörda tredjelandet eller den berörda internationella organisationen, med beaktande av all relevant utveckling i tredjelandet eller den internationella organisationen. Vid övervakningen och genomförandet av den periodiska översynen bör kommissionen ta hänsyn till synpunkter och resultat från Europaparlamentet och rådet samt andra relevanta organ och källor. Kommissionen bör inom rimlig tid utvärdera hur de sistnämnda besluten fungerar och rapportera alla relevanta resultat till den kommitté, i den mening som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011⁽¹⁾, som inrättats enligt denna förordning och till Europaparlamentet och rådet.
- (107) Kommissionen kan konstatera att ett tredjeland, ett territorium eller en viss specificerad sektor i ett tredjeland eller en internationell organisation inte längre säkerställer en adekvat dataskyddsnivå. Överföring av personuppgifter till detta tredjeland eller till denna internationella organisation bör då förbjudas, såvida inte kraven i denna förordning avseende överföring med stöd av lämpliga skyddsåtgärder, inbegripet bindande företagsbestämmelser och undantag för särskilda situationer, är uppfyllda. I så fall bör det finnas möjlighet till samråd mellan kommissionen och dessa tredjeländer eller internationella organisationer. Kommissionen bör i god tid informera tredjelandet eller den internationella organisationen om skälen och inleda samråd med tredjelandet eller organisationen för att avhjälpa situationen.
- (108) Saknas beslut om adekvat skyddsnivå bör den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträdet vidta åtgärder för att kompensera för det bristande dataskyddet i ett tredjeland med hjälp av lämpliga skyddsåtgärder för den registrerade. Sådana lämpliga skyddsåtgärder kan bestå i tillämpning av bindande företagsbestämmelser, standardbestämmelser om dataskydd som antagits av kommissionen, standardbestämmelser om dataskydd som antagits av en tillsynsmyndighet eller avtalsbestämmelser som godkänts av en tillsynsmyndighet. Dessa skyddsåtgärder bör säkerställa iakttagande av de krav i fråga om dataskydd och registrerades rättigheter som är lämpliga för behandling inom unionen, inbegripet huruvida bindande rättigheter för de registrerade och effektiva rättsmedel är tillgängliga, inbegripet en faktisk rätt att föra talan på administrativ väg eller inför domstol och att kräva kompensation i unionen eller i ett tredjeland. De bör särskilt gälla överensstämmelse med allmänna principer för behandling av personuppgifter samt principerna om inbyggt dataskydd och dataskydd som standard. Överföring av uppgifter kan också utföras av offentliga myndigheter eller organ till offentliga myndigheter eller organ i tredjeländer eller internationella organisationer med motsvarande skyldigheter eller uppgifter, inbegripet på grundval av bestämmelser som ska införas i administrativa överenskommelser, t.ex. samförståndsavtal, som föreskriver verkställbara och faktiska rättigheter för de registrerade. Tillstånd från den behöriga tillsynsmyndigheten bör erhållas när skyddsåtgärder föreskrivs i icke rättsligt bindande administrativa arrangemang.
- (109) Personuppgiftsansvarigas eller personuppgiftsbiträdens möjlighet att använda standardiserade dataskyddsbestämmelser som antagits av kommissionen eller av en tillsynsmyndighet bör inte hindra att de infogar

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter (EUT L 55, 28.2.2011, s. 13).

standardiserade dataskyddsbestämmelser i ett vidare avtal, såsom ett avtal mellan personuppgiftsbiträdet och ett annat personuppgiftsbiträde, eller lägger till andra bestämmelser eller ytterligare skyddsåtgärder, under förutsättning att de inte direkt eller indirekt står i strid med standardavtalsklausuler som antagits av kommissionen eller av en tillsynsmyndighet eller påverkar de registrerades grundläggande rättigheter eller friheter. Personuppgiftsansvariga och personuppgiftsbiträden bör uppmuntras att tillhandahålla ytterligare skyddsåtgärder via avtalsmässiga åtaganden som kompletterar de standardiserade skyddsbestämmelserna.

- (110) En koncern eller en grupp av företag som deltar i en gemensam ekonomisk verksamhet bör kunna använda sig av godkända bindande företagsbestämmelser för sina internationella överföringar från unionen till organisationer inom samma koncern eller grupp av företag som deltar i en gemensam ekonomisk verksamhet, under förutsättning att företagsbestämmelserna inbegriper alla nödvändiga principer och bindande rättigheter som säkerställer lämpliga skyddsåtgärder för överföringar eller kategorier av överföringar av personuppgifter.
- (111) Det bör införas bestämmelser som ger möjlighet att under vissa omständigheter göra överföringar, om den registrerade har lämnat sitt uttryckliga samtycke, när överföringen är tillfällig och nödvändig med hänsyn till ett avtal eller ett rättsligt anspråk, oavsett om detta sker inom ett rättsligt förfarande eller i ett administrativt eller utomrättsligt förfarande, inbegripet förfaranden inför tillsynsorgan. Det bör också införas bestämmelser som ger möjlighet till överföringar om viktiga allmänintressen fastställda genom unionsrätten eller medlemsstaternas nationella rätt så kräver eller när överföringen görs från ett register som inrättats genom lag och är avsett att konsulteras av allmänheten eller av personer med ett berättigat intresse. I sistnämnda fall bör en sådan överföring inte omfatta alla personuppgifter eller hela kategorier av uppgifter i registret, och överföringen bör endast göras när registret är avsett att vara tillgängligt för personer med ett berättigat intresse, på begäran av dessa personer eller om de själva är mottagarna, med full hänsyn till de registrerades intressen och grundläggande rättigheter.
- (112) Dessa undantag bör främst vara tillämpliga på uppgiftsöverföringar som krävs och är nödvändiga med hänsyn till viktiga allmänintressen, exempelvis vid internationella utbyten av uppgifter mellan konkurrensmyndigheter, skatte- eller tullmyndigheter, finansstillsynsmyndigheter, socialförsäkringsmyndigheter eller hälsovårdsmyndigheter, till exempel vid kontaktspårning för smittsamma sjukdomar eller för att minska och/eller undanröja dopning inom idrott. En överföring av personuppgifter bör också betraktas som laglig, om den är nödvändig för att skydda ett intresse som är väsentligt för den registrerade eller en annan persons vitala intressen, inklusive dennes fysiska integritet och liv, om den registrerade är oförmögen att ge sitt samtycke. Saknas beslut om adekvat skyddsnivå får unionsrätten eller medlemsstaternas nationella rätt med hänsyn till viktiga allmänintressen uttryckligen fastställa gränser för överföringen av särskilda kategorier av uppgifter till ett tredjeland eller en internationell organisation. Medlemsstaterna bör underrätta kommissionen om sådana bestämmelser. Varje överföring till en internationell humanitär organisation av personuppgifter rörande en registrerad som är fysiskt eller rättsligt förhindrad att ge sitt samtycke, i syfte att utföra en uppgift inom ramen för Genèvekonventionerna eller vara förenlig med internationell humanitär rätt, vilken är tillämplig vid väpnade konflikter, skulle kunna anses vara nödvändig för ett betydande allmänintresse eller för att den är av vitalt intresse för den registrerade.
- (113) Överföringar som kan anses vara icke återkommande och endast gäller ett begränsat antal registrerade kan också vara möjliga när personuppgiftsansvarigas tvingande berättigade intressen motiverar detta, om inte den registrerades intressen eller rättigheter och friheter väger tyngre än dessa intressen, och den personuppgiftsansvarige har bedömt alla omständigheter kring uppgiftsöverföringen. Den personuppgiftsansvarige bör ta särskild hänsyn till personuppgifternas art, den eller de avsedda behandlingarnas ändamål och varaktighet samt situationen i ursprungslandet, tredjelandet och det slutliga bestämmelselandet och bör tillhandahålla lämpliga åtgärder för att skydda fysiska personers grundläggande rättigheter och friheter vid behandlingen av deras personuppgifter. Sådana överföringar bör endast vara möjliga i vissa fall där inget av de andra skälen till överföring är tillämpligt. För vetenskapliga eller historiska forskningsändamål eller statistiska ändamål bör hänsyn tas till samhällets legitima förväntningar i fråga om ökad kunskap. Den personuppgiftsansvarige bör informera tillsynsmyndigheten och den registrerade om överföringen.
- (114) Om kommissionen inte har fattat beslut om adekvat dataskyddsnivå i ett tredjeland, bör den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträdet i alla fall använda sig av lösningar som ger de registrerade verkställbara och effektiva rättigheter vad gäller behandlingen av deras personuppgifter inom unionen när dessa uppgifter väl har överförts, så att de fortsatt kan utöva sina grundläggande rättigheter och att skyddsåtgärder fortsatt gäller i förhållande till dem.

- (115) Vissa tredjeländer antar lagar och andra författningar som syftar till att direkt reglera behandling som genomförs av fysiska och juridiska personer under medlemsstaternas jurisdiktion. Detta kan inkludera rättsliga avgöranden eller beslut av administrativa myndigheter i tredjeländer med krav på att personuppgiftsansvariga eller personuppgiftsbiträden överför eller överlämnar personuppgifter, vilka inte grundar sig på något gällande internationellt avtal, såsom ett fördrag om ömsesidig rättshjälp, mellan det begärande tredjelandet och unionen eller en medlemsstat. Extraterritoriell tillämpning av dessa lagar och andra författningar kan strida mot internationell rätt och inverka menligt på det skydd av fysiska personer som säkerställs inom unionen genom denna förordning. Överföringar bör endast tillåtas om villkoren i denna förordning för en överföring till tredjeländer är uppfyllda. Detta kan vara fallet bl.a. när utlämnande är nödvändigt på grund av ett viktigt allmänintresse som erkänns i unionsrätten eller i medlemsstaternas nationella rätt som den personuppgiftsansvarige omfattas av.
- (116) När personuppgifter förs över gränser utanför unionen kan detta öka risken för att fysiska personer inte kan utöva sina dataskyddsrättigheter, i synnerhet för att skydda sig från otillåten användning eller otillåtet utlämnande av denna information. Samtidigt kan tillsynsmyndigheter finna att de inte är i stånd att handlägga klagomål eller göra utredningar som gäller verksamheter utanför gränserna för deras land. Deras strävan att arbeta tillsammans över gränserna kan också hindras av otillräckliga preventiva eller korrigerande befogenheter, oenhetliga rättsliga regelverk och praktiska hinder, som exempelvis bristande resurser. Närmare samarbete mellan dataskyddstillsynsmyndigheter bör därför främjas för att hjälpa dem att utbyta information och utföra utredningar med sina internationella motparter. I syfte att bygga upp internationella samarbetsmekanismer för att underlätta och tillhandahålla ömsesidig internationell hjälp med att kontrollera efterlevnaden av lagstiftningen till skydd för personuppgifter, bör kommissionen och tillsynsmyndigheterna utbyta information och samarbeta, inom verksamhet som rör utövandet av deras befogenheter, med behöriga myndigheter i tredjeländer, på grundval av ömsesidighet och i överensstämmelse med denna förordning.
- (117) Ett väsentligt inslag i skyddet av fysiska personer vid behandlingen av personuppgifter är att medlemsstaterna inrättar tillsynsmyndigheter med behörighet att utföra sina uppgifter och utöva sina befogenheter under fullständigt oberoende. Medlemsstaterna bör kunna inrätta fler än en tillsynsmyndighet om det behövs för att ta hänsyn till den egna konstitutionella, organisatoriska och administrativa strukturen.
- (118) Tillsynsmyndigheternas oberoende bör dock inte innebära att deras utgifter inte kan underkastas kontroll- eller övervakningsmekanismer eller bli föremål för domstolsprövning.
- (119) Om en medlemsstat inrättar flera tillsynsmyndigheter, bör den genom lagstiftning säkerställa att dessa tillsynsmyndigheter effektivt deltar i mekanismen för enhetlighet. Medlemsstaten bör i synnerhet utnämna en tillsynsmyndighet som fungerar som samlande kontaktpunkt för dessa myndigheters effektiva deltagande i mekanismen för att säkra ett snabbt och smidigt samarbete med övriga tillsynsmyndigheter, styrelsen och kommissionen.
- (120) Varje tillsynsmyndighet bör tilldelas de ekonomiska och personella resurser och lokalutrymmen samt den infrastruktur som är nödvändig för att den effektivt ska kunna utföra sina uppgifter, däribland de uppgifter som är knutna till ömsesidigt bistånd och samarbete med övriga tillsynsmyndigheter i hela unionen. Varje tillsynsmyndighet bör ha en separat offentlig årlig budget, som kan ingå i den övergripande statsbudgeten eller nationella budgeten.
- (121) De allmänna villkoren för tillsynsmyndighetens ledamot eller ledamöter bör fastställas genom varje medlemsstats lagstiftning och där bör i synnerhet föreskrivas att ledamöterna ska utnämnas genom ett öppet förfarande antingen av medlemsstatens parlament, regering eller statschef, på grundval av ett förslag från regeringen, en ledamot av regeringen, parlamentet eller en av parlamentets kammare eller av ett oberoende organ som enligt medlemsstaternas nationella rätt har anförtratts utnämningen. I syfte att säkerställa tillsynsmyndighetens oberoende bör ledamoten eller ledamöterna handla med integritet, avstå från alla handlingar som står i strid med deras tjänsteutövning och under sin mandattid avstå från all annan avlönad eller oavlönad yrkesverksamhet som står i strid med deras uppdrag. Tillsynsmyndigheten bör ha egen personal, som valts ut av tillsynsmyndigheten eller ett oberoende organ som fastställs i medlemsstaternas nationella rätt, vilken uteslutande bör vara underställd tillsynsmyndighetens ledamot eller ledamöter.
- (122) Varje tillsynsmyndighet bör ha behörighet att inom sin medlemsstats territorium utöva de befogenheter och utföra de uppgifter som den tilldelats i enlighet med denna förordning. Detta bör framför allt omfatta behandling

inom ramen för verksamhet vid den personuppgiftsansvariges eller personuppgiftsbitrådets verksamhetsställen inom den egna medlemsstatens territorium, behandling av personuppgifter som utförs av myndigheter eller privata organ som agerar i ett allmänt intresse, behandling som påverkar registrerade på dess territorium eller behandling som utförs av en personuppgiftsansvarig eller ett personuppgiftsbiträde som inte är etablerad i unionen när den rör registrerade som är bosatta på dess territorium. Detta bör inbegripa att hantera klagomål som lämnas in av en registrerad, genomföra undersökningar om tillämpningen av denna förordning samt främja allmänhetens medvetenhet om risker, bestämmelser, skyddsåtgärder och rättigheter när det gäller behandlingen av personuppgifter.

- (123) Tillsynsmyndigheterna bör övervaka tillämpningen av bestämmelserna i denna förordning och bidra till att tillämpningen blir enhetlig över hela unionen, för att skydda fysiska personer vid behandling av deras personuppgifter och för att underlätta det fria flödet av personuppgifter inom den inre marknaden. För detta ändamål bör tillsynsmyndigheterna samarbeta såväl sinsemellan som med kommissionen, utan att det behövs något avtal mellan medlemsstaterna om tillhandahållande av ömsesidigt bistånd eller om sådant samarbete.
- (124) Om behandlingen av personuppgifter sker inom ramen för verksamhet vid en personuppgiftsansvarigs eller ett personuppgiftsbitrådes verksamhetsställe i unionen och den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträdet är etablerad i mer än en medlemsstat, eller om behandling som sker inom ramen för verksamhet vid ett enda verksamhetsställe tillhörande en personuppgiftsansvarig eller ett personuppgiftsbiträde i unionen i väsentlig grad påverkar eller sannolikt i väsentlig grad kommer att påverka registrerade i mer än en medlemsstat, bör tillsynsmyndigheten för den personuppgiftsansvariges eller personuppgiftsbitrådets huvudsakliga verksamhetsställe eller för detta enda verksamhetsställe tillhörande den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträdet agera som ansvarig myndighet. Denna bör samarbeta med de övriga myndigheter som berörs, eftersom den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträdet har ett verksamhetsställe inom deras medlemsstats territorium, eftersom registrerade som är bosatta på deras territorium i väsentlig grad påverkas eller eftersom ett klagomål har lämnats in till dem. Även när en registrerad som inte är bosatt i medlemsstaten har lämnat in ett klagomål, bör den tillsynsmyndighet som klagomålet har lämnats in till också vara en berörd tillsynsmyndighet. Styrelsen bör inom ramen för sina uppgifter kunna utfärda riktlinjer för alla frågor som rör tillämpningen av denna förordning, framför allt för vilka kriterier som ska beaktas för att konstatera om behandlingen i fråga i väsentlig grad påverkar registrerade i mer än en medlemsstat och för vad som utgör en relevant och motiverad invändning.
- (125) Den ansvariga myndigheten bör ha behörighet att anta bindande beslut om åtgärder inom ramen för de befogenheter som den tilldelats i enlighet med denna förordning. I egenskap av ansvarig myndighet bör tillsynsmyndigheten nära involvera och samordna de berörda tillsynsmyndigheterna i beslutsfattandet. Om man beslutar att helt eller delvis avslå den registrerades klagomål, bör detta beslut antas av den tillsynsmyndighet som klagomålet har lämnats in till.
- (126) Den ansvariga tillsynsmyndigheten och de berörda tillsynsmyndigheterna bör gemensamt enas om beslutet, som bör rikta sig till den personuppgiftsansvariges eller personuppgiftsbitrådets huvudsakliga eller enda verksamhetsställe och vara bindande för den personuppgiftsansvarige och personuppgiftsbiträdet. Den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträdet bör vidta de åtgärder som krävs för att säkerställa efterlevnad av denna förordning och genomförande av det beslut som den ansvariga tillsynsmyndigheten har anmält till den personuppgiftsansvariges eller personuppgiftsbitrådets huvudsakliga verksamhetsställe vad gäller behandling i unionen.
- (127) Varje tillsynsmyndighet som inte agerar som ansvarig tillsynsmyndighet bör vara behörig att behandla lokala fall, om den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträdet är etablerad i mer än en medlemsstat men ärendet för den specifika behandlingen endast avser behandling som utförs i en enda medlemsstat och endast omfattar registrerade i denna enda medlemsstat, till exempel om ärendet avser behandling av anställdas personuppgifter inom ramen för en medlemsstats specifika anställningsförhållanden. I sådana fall bör tillsynsmyndigheten utan dröjsmål underrätta den ansvariga tillsynsmyndigheten om detta ärende. Efter att ha underrättats bör den ansvariga tillsynsmyndigheten besluta huruvida den kommer att hantera ärendet i enlighet med bestämmelsen om samarbete mellan den ansvariga tillsynsmyndigheten och andra berörda tillsynsmyndigheter (nedan kallad *mekanismen för en enda kontaktpunkt*), eller om den tillsynsmyndighet som underrättade den bör behandla ärendet på lokal nivå. När den ansvariga tillsynsmyndigheten beslutar huruvida den kommer att behandla ärendet, bör den ta hänsyn till om den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträdet har ett verksamhetsställe i den medlemsstat där den tillsynsmyndighet som underrättade den ansvariga myndigheten är belägen för att säkerställa ett effektivt genomförande av ett beslut gentemot den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträdet. När den ansvariga tillsynsmyndigheten beslutar att behandla ärendet, bör den tillsynsmyndighet som underrättade den

ha möjlighet att lämna in ett förslag till beslut, som den ansvariga tillsynsmyndigheten bör ta största möjliga hänsyn till när den utarbetar utkastet till beslut inom ramen för mekanismen för en enda kontaktpunkt.

- (128) Bestämmelserna om den ansvariga tillsynsmyndigheten och mekanismen för en enda kontaktpunkt bör inte tillämpas om behandlingen utförs av myndigheter eller privata organ i ett allmänt intresse. I sådana fall bör den enda tillsynsmyndighet som är behörig att utöva de befogenheter som den tilldelas i enlighet med denna förordning vara tillsynsmyndigheten i den medlemsstat där myndigheten eller det privata organet är etablerat.
- (129) För att denna förordning ska övervakas och verkställas på ett enhetligt sätt i hela unionen bör tillsynsmyndigheterna i alla medlemsstater ha samma uppgifter och effektiva befogenheter, bl.a. undersökningsbefogenheter, korrigerande befogenheter och befogenheter att ålägga sanktioner samt befogenheter att utfärda tillstånd och ge råd, särskilt vid klagomål från fysiska personer och, utan att det påverkar åklagarmyndigheternas befogenheter enligt medlemsstaternas nationella rätt, att upplysa de rättsliga myndigheterna om överträdelser av denna förordning och delta i rättsliga förfaranden. Dessa befogenheter bör även omfatta en befogenhet att införa en tillfällig eller definitiv begränsning av, inklusive förbud mot, behandling. Medlemsstaterna får fastställa andra uppgifter med anknytning till skyddet av personuppgifter enligt denna förordning. Tillsynsmyndigheternas befogenheter bör utövas opartiskt, rättvist och inom rimlig tid i överensstämmelse med lämpliga rättssäkerhetsgarantier i unionsrätten och i medlemsstaternas nationella rätt. Framför allt bör varje åtgärd vara lämplig, nödvändig och proportionell för att säkerställa efterlevnad av denna förordning, med beaktande av omständigheterna i varje enskilt fall, samt respektera varje persons rätt att bli hörd innan några enskilda åtgärder som påverkar honom eller henne negativt vidtas och vara utformad så att onödiga kostnader och alltför stora olägenheter för de berörda personerna undviks. Undersökningsbefogenheten när det gäller tillträde till lokaler bör utövas i enlighet med särskilda krav i medlemsstaternas nationella processrätt, såsom kravet på att inhämta förhandstillstånd från rättsliga myndigheter. Varje rättsligt bindande åtgärd som vidtas av tillsynsmyndigheten bör vara skriftlig, klar och entydig, innehålla information om vilken tillsynsmyndighet som har utfärdat åtgärden och datum för utfärdandet, vara undertecknad av tillsynsmyndighetens chef eller en av dess ledamöter efter dennes bemyndigande samt innehålla en motivering till åtgärden och en hänvisning till rätten till ett effektivt rättsmedel. Detta bör inte utesluta ytterligare krav enligt medlemsstaternas nationella processrätt. Antagande av ett rättsligt bindande beslut innebär att det kan bli föremål för domstolsprövning i den medlemsstat till vilken den tillsynsmyndighet som antog beslutet hör.
- (130) Om den tillsynsmyndighet till vilken klagomålet har ingetts inte är den ansvariga tillsynsmyndigheten, bör den ansvariga tillsynsmyndigheten nära samarbeta med den tillsynsmyndighet till vilken klagomålet har ingetts i enlighet med de bestämmelser om samarbete och enhetlighet som fastställs i denna förordning. I sådana fall bör den ansvariga tillsynsmyndigheten när den vidtar åtgärder avsedda att ha rättsverkan, inbegripet utdömandet av administrativa sanktionsavgifter, ta största hänsyn till synpunkter från den tillsynsmyndighet till vilken klagomålet har ingetts, vilken bör kvarstå som behörig för genomförande av utredningar på den egna medlemsstatens territorium i samverkan med den behöriga tillsynsmyndigheten.
- (131) Om en annan tillsynsmyndighet bör agera som ansvarig tillsynsmyndighet för den personuppgiftsansvariges eller personuppgiftsbitrådets behandling men den sakfråga som klagomålet gäller eller den möjliga överträdelsen endast rör den personuppgiftsansvariges eller personuppgiftsbitrådets behandling i den medlemsstat där klagomålet har ingetts eller den eventuella överträdelsen har upptäckts, och frågan inte i väsentlig grad påverkar eller inte sannolikt i väsentlig grad kommer att påverka registrerade i andra medlemsstater, bör den tillsynsmyndighet som mottar ett klagomål eller upptäcker eller på annat sätt informeras om situationer som innebär eventuella överträdelser av denna förordning försöka få till stånd en uppgörelse i godo med den personuppgiftsansvarige och, om detta inte lyckas, utöva sina befogenheter fullt ut. Detta bör omfatta särskild behandling som utförs inom tillsynsmyndighetens medlemsstats territorium eller med avseende på registrerade inom denna medlemsstats territorium, behandling som utförs inom ramen för ett erbjudande om varor eller tjänster som särskilt riktar sig till registrerade inom tillsynsmyndighetens medlemsstats territorium eller behandling som måste bedömas med beaktande av relevanta rättsliga skyldigheter enligt medlemsstaternas nationella rätt.
- (132) Medvetandehöjande kampanjer från tillsynsmyndigheters sida riktade till allmänheten bör innefatta särskilda åtgärder riktade dels till personuppgiftsansvariga och personuppgiftsbitråden, inbegripet mikroföretag samt små och medelstora företag, dels till fysiska personer, särskilt i utbildningssammanhang.

- (133) Tillsynsmyndigheterna bör hjälpa varandra att utföra sina uppgifter och ge ömsesidigt bistånd så att denna förordning tillämpas och verkställs enhetligt på den inre marknaden. En tillsynsmyndighet som begärt ömsesidigt bistånd får anta en provisorisk åtgärd, om den inte har fått något svar på en begäran om ömsesidigt bistånd inom en månad från det att begäran mottogs av den andra tillsynsmyndigheten.
- (134) Alla tillsynsmyndigheter bör om lämpligt delta i gemensamma insatser med andra tillsynsmyndigheter. Den anmodade tillsynsmyndigheten bör vara skyldig att besvara en begäran inom en fastställd tidsperiod.
- (135) För att denna förordning ska tillämpas enhetligt i hela unionen bör en mekanism för enhetlighet när det gäller samarbete mellan tillsynsmyndigheterna skapas. Denna mekanism bör främst tillämpas när en tillsynsmyndighet avser att anta en åtgärd som är avsedd att ha rättsverkan gällande behandlingar som i väsentlig grad påverkar ett betydande antal registrerade i flera medlemsstater. Den bör också tillämpas när en berörd tillsynsmyndighet eller kommissionen begär att ett sådant ärende ska hanteras inom ramen för mekanismen för enhetlighet. Mekanismen bör inte påverka åtgärder som kommissionen kan komma att vidta när den utövar sina befogenheter enligt fördragen.
- (136) Vid tillämpningen av mekanismen för enhetlighet bör styrelsen inom en fastställd tidsperiod avge ett yttrande, om en majoritet av dess ledamöter så beslutar eller om någon berörd tillsynsmyndighet eller kommissionen begär detta. Styrelsen bör också ges befogenhet att anta rättsligt bindande beslut vid tvister mellan tillsynsmyndigheter. För detta ändamål bör den, normalt med två tredjedelars majoritet av sina ledamöter, utfärda rättsligt bindande beslut i tydligt fastställda fall då tillsynsmyndigheter har olika uppfattningar, framför allt när det gäller mekanismen för samarbete mellan den ansvariga tillsynsmyndigheten och berörda tillsynsmyndigheter om sakförhållandena, i synnerhet om huruvida denna förordning har överträtts.
- (137) Det kan uppstå brådskande behov att agera för att skydda registrerades rättigheter och friheter, särskilt när fara föreligger att säkerställandet av en registrerad persons rättighet kan komma att försvåras avsevärt. En tillsynsmyndighet bör därför kunna vidta vederbörligen motiverade provisoriska åtgärder inom sitt territorium med en viss giltighetsperiod, som inte bör överskrida tre månader.
- (138) Tillämpningen av en sådan mekanism bör vara ett villkor för lagligheten av en åtgärd som är avsedd att ha rättsverkan och som vidtas av tillsynsmyndigheten i de fall där denna tillämpning är obligatorisk. I andra ärenden som inbegriper flera länder bör samarbetsmekanismen mellan den ansvariga tillsynsmyndigheten och berörda tillsynsmyndigheter tillämpas, och ömsesidigt bistånd och gemensamma insatser kan utföras mellan de berörda tillsynsmyndigheterna på bilateral eller multilateral basis utan att mekanismen för enhetlighet utlöses.
- (139) I syfte att främja en enhetlig tillämpning av denna förordning bör styrelsen inrättas som ett oberoende unionsorgan. För att styrelsen ska kunna uppfylla sina mål bör den vara en juridisk person. Styrelsen bör företrädas av sin ordförande. Den bör ersätta arbetsgruppen för skydd av fysiska personer med avseende på behandlingen av personuppgifter, som inrättades genom direktiv 95/46/EG. Den bör bestå av chefen för en tillsynsmyndighet i varje medlemsstat och Europeiska datatillsynsmannen eller deras respektive företrädare. Kommissionen bör delta i styrelsens verksamhet utan att ha rösträtt, och Europeiska datatillsynsmannen bör ha specifik rösträtt. Styrelsen bör bidra till denna förordnings enhetliga tillämpning i hela unionen, bl.a. genom att lämna råd till kommissionen, särskilt vad gäller skyddsnivån i tredjeländer eller internationella organisationer, och främja samarbetet mellan tillsynsmyndigheterna i hela unionen. Styrelsen bör agera oberoende när den utför sina uppgifter.
- (140) Styrelsen bör biträdas av ett sekretariat som tillhandahålls av Europeiska datatillsynsmannen. Den personal vid Europeiska datatillsynsmannen som medverkar i utförandet av de uppgifter som enligt denna förordning anförtros styrelsen bör för sina uppgifter uteslutande ta emot instruktioner från styrelsens ordförande och rapportera till denne.
- (141) Alla registrerade bör ha rätt att lämna in ett klagomål till en enda tillsynsmyndighet, särskilt i den medlemsstat där den registrerade har sin hemvist, och ha rätt till ett effektivt rättsmedel i enlighet med artikel 47 i stadgan,

om den registrerade anser att hans eller hennes rättigheter enligt denna förordning har kränkts eller om tillsynsmyndigheten inte reagerar på ett klagomål, helt eller delvis avslår eller avvisar ett klagomål eller inte agerar när så är nödvändigt för att skydda den registrerades rättigheter. Utredningen av ett klagomål bör, med förbehåll för eventuell domstolsprövning, ske i den utsträckning som är lämplig i det enskilda fallet. Tillsynsmyndigheten bör inom rimlig tid informera den registrerade om hur arbetet med klagomålet fortskrider och vad resultatet blir. Om ärendet fordrar ytterligare utredning eller samordning med en annan tillsynsmyndighet, bör den registrerade underrättas även om detta. För att förenkla inlämningen av klagomål bör varje tillsynsmyndighet vidta åtgärder, såsom att tillhandahålla ett formulär för inlämnande av klagomål som även kan fyllas i elektroniskt, utan att andra kommunikationsformer utesluts.

- (142) Om en registrerad anser att hans eller hennes rättigheter enligt denna förordning har kränkts, bör han eller hon ha rätt att ge mandat till ett organ, en organisation eller en sammanslutning som drivs utan vinstsyfte och som har inrättats i enlighet med en medlemsstats nationella rätt, som har stadgeenliga mål av allmänt intresse och bedriver verksamhet på området skydd av personuppgifter, att på hans eller hennes vägnar lämna in ett klagomål till en tillsynsmyndighet, om detta föreskrivs i medlemsstatens nationella rätt, att på den registrerades vägnar utöva rätten till domstolsprövning eller att på den registrerades vägnar utöva rätten att ta emot ersättning. En medlemsstat får föreskriva att ett sådant organ, en sådan organisation eller en sådan sammanslutning ska ha rätt att lämna in ett klagomål i den medlemsstaten, oberoende av en registrerad persons mandat, och ha rätt till ett effektivt rättsmedel, om det eller den har skäl att anse att en registrerad persons rättigheter har kränkts till följd av behandling av personuppgifter som strider mot denna förordning. Detta organ, denna organisation eller denna sammanslutning får inte ges rätt att kräva ersättning på en registrerad persons vägnar oberoende av den registrerades mandat.
- (143) Varje fysisk eller juridisk person har rätt att väcka ogiltighetstalan mot styrelsens beslut vid domstolen enligt de villkor som föreskrivs i artikel 263 i EUF-fördraget. I sin egenskap av adressater för sådana beslut måste, i enlighet med artikel 263 i EUF-fördraget, de berörda tillsynsmyndigheter som önskar överklaga dessa väcka talan inom två månader efter det att beslutet meddelats dem. Om styrelsens beslut direkt och personligen berör en personuppgiftsansvarig, ett personuppgiftsbiträde eller en enskild, kan den enskilde väcka ogiltighetstalan mot beslutet inom två månader efter det att de har offentliggjorts på styrelsens webbplats, i enlighet med artikel 263 i EUF-fördraget. Utan att det påverkar denna rätt inom ramen för artikel 263 i EUF-fördraget bör varje fysisk eller juridisk person ha rätt till ett effektivt rättsmedel vid den behöriga nationella domstolen mot ett beslut av en tillsynsmyndighet som har rättsliga följder för denna person. Sådana beslut avser särskilt tillsynsmyndighetens utövande av utrednings-, korrigerings- och godkännandebefogenheter eller avvisande av eller avslag på klagomål. Rätten till ett effektivt rättsmedel inbegriper dock inte åtgärder som vidtagits av tillsynsmyndigheter när dessa inte är rättsligt bindande, såsom yttranden som avgivits eller rådgivning som tillhandahållits av tillsynsmyndigheten. Talan mot beslut som har fattats av en tillsynsmyndighet bör väckas vid domstolarna i den medlemsstat där tillsynsmyndigheten har sitt säte och bör genomföras i enlighet med den medlemsstatens nationella processrätt. Dessa domstolar bör ha fullständig behörighet, vilket bör omfatta behörighet att pröva alla fakta och rättsliga frågor som rör den tvist som anhängiggjorts vid dem.

Om talan avslås eller avvisas av en tillsynsmyndighet, kan den enskilde väcka talan vid domstolarna i samma medlemsstat. I samband med rättsmedel som avser tillämpningen av denna förordning kan eller, i det fall som anges i artikel 267 i EUF-fördraget, måste nationella domstolar som anser att ett beslut om ett förhandsavgörande är nödvändigt för att de ska kunna döma begära att domstolen meddelar ett förhandsavgörande om tolkningen av unionsrätten, inbegripet denna förordning. Om dessutom ett beslut av en tillsynsmyndighet om genomförande av ett beslut av styrelsen överklagas till en nationell domstol och giltigheten av styrelsens beslut ifrågasätts, har inte den nationella domstolen befogenhet att förklara styrelsens beslut ogiltigt utan måste hänskjuta frågan om giltighet till domstolen i enlighet med artikel 267 i EUF-fördraget såsom den tolkats av domstolen, närhelst den anser att beslutet är ogiltigt. En nationell domstol får dock inte hänskjuta en fråga om giltigheten av styrelsens beslut på begäran av en fysisk eller juridisk person som haft tillfälle att väcka ogiltighetstalan mot beslutet, i synnerhet inte om denna person direkt och personligen berördes av beslutet men inte gjorde detta inom den frist som anges i artikel 263 i EUF-fördraget.

- (144) Om en domstol där ett förfarande inletts mot beslut som har fattats av en tillsynsmyndighet har skäl att tro att ett förfarande rörande samma behandling, såsom samma sakfråga vad gäller behandling av samma personuppgiftsansvarige eller samma personuppgiftsbiträde, eller samma händelseförlopp, har inletts vid en annan behörig domstol i en annan medlemsstat, bör den kontakta denna domstol i syfte att bekräfta förekomsten av sådana relaterade förfaranden. Om relaterade förfaranden pågår vid en domstol i en annan medlemsstat får alla andra

domstolar än den domstol där förfarandet först inleddes låta förfarandena vila eller på en av parternas begäran förklara sig obehöriga till förmån för den domstol där förfarandet först inleddes, om den domstolen har behörighet i förfarandet i fråga och dess lagstiftning tillåter förening av sådana relaterade förfaranden. Förfarandena anses vara relaterade, om de är så nära förenade att en gemensam handläggning och dom är påkallad för att undvika att oförenliga domar meddelas som en följd av att förfarandena prövas i olika rättegångar.

- (145) När det gäller ett rättsligt förfarande mot en personuppgiftsansvarig eller ett personuppgiftsbiträde bör käranden kunna välja att väcka talan antingen vid domstolarna i de medlemsstater där den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträdet är etablerad eller där den registrerade är bosatt, såvida inte den personuppgiftsansvarige är en myndighet i en medlemsstat som agerar inom ramen för sin myndighetsutövning.
- (146) Den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträdet bör ersätta all skada som en person kan komma att lida till följd av behandling som strider mot denna förordning. Den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträdet bör dock befrias från skadeståndsskyldighet om den kan visa att den inte på något sätt är ansvarig för skadan. Begreppet skada bör tolkas brett mot bakgrund av domstolens rättspraxis på ett sätt som fullt ut återspeglar denna förordnings mål. Detta påverkar inte skadeståndsanspråk till följd av överträdelser av andra bestämmelser i unionsrätten eller i medlemsstaternas nationella rätt. Behandling som strider mot denna förordning omfattar även behandling som strider mot delegerade akter och genomförandekter som antagits i enlighet med denna förordning och medlemsstaternas nationella rätt med närmare specifikation av denna förordnings bestämmelser. Registrerade bör få full och effektiv ersättning för den skada de lidit. Om personuppgiftsansvariga eller personuppgiftsbiträden medverkat vid samma behandling, bör varje personuppgiftsansvarig eller personuppgiftsbiträde hållas ansvarig för hela skadan. Om de är förenade i samma rättsliga förfarande i enlighet med medlemsstaternas nationella rätt, kan ersättningen dock fördelas i enlighet med varje personuppgiftsansvarigs eller personuppgiftsbiträdes ansvar för den genom behandlingen uppkomna skadan, förutsatt att den registrerade som lidit skada tillförsäkras full och effektiv ersättning. Varje personuppgiftsansvarig eller personuppgiftsbiträde som har betalat full ersättning får därefter inleda förfaranden för återkrav mot andra personuppgiftsansvariga eller personuppgiftsbiträden som medverkat vid samma behandling.
- (147) Om särskilda bestämmelser om behörighet fastställs i denna förordning, framför allt vad gäller förfaranden för att begära rättslig prövning som inbegriper ersättning mot en personuppgiftsansvarig eller ett personuppgiftsbiträde, bör inte allmänna bestämmelser om behörighet, såsom bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1215/2012⁽¹⁾, påverka tillämpningen av sådana särskilda bestämmelser.
- (148) För att stärka verkställigheten av denna förordning bör det utdömas sanktioner, inbegripet administrativa sanktionsavgifter, för överträdelser av denna förordning utöver eller i stället för de lämpliga åtgärder som tillsynsmyndigheten vidtar i enlighet med denna förordning. Vid en mindre överträdelse eller om den sanktionsavgift som sannolikt skulle utdömas skulle innebära en oproportionell börda för en fysisk person får en reprimand utfärdas i stället för sanktionsavgifter. Vederbörlig hänsyn bör dock tas till överträdelsens karaktär, svårighetsgrad och varaktighet och huruvida den har skett uppsåtligt, vilka åtgärder som vidtagits för att lindra skadan, graden av ansvar eller eventuella tidigare överträdelser av relevans, det sätt på vilket överträdelsen kom till tillsynsmyndighetens kännedom, efterlevnad av åtgärder som förordnats mot den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträdet, tillämpning av en uppförandekod och eventuella andra försvärande eller förmildrande faktorer. Utdömandet av sanktioner, inbegripet administrativa sanktionsavgifter, bör underkastas adekvata rättssäkerhetsgarantier i överensstämmelse med allmänna principer inom unionsrätten och stadgan, vilket inbegriper ett effektivt rättsligt skydd och korrekt rättsligt förfarande.
- (149) Medlemsstaterna bör kunna fastställa bestämmelser om straffrättsliga påföljder för överträdelser av denna förordning, inbegripet för överträdelser av nationella bestämmelser som antagits i enlighet med och inom ramen för denna förordning. Dessa straffrättsliga påföljder kan även inbegripa en möjlighet att förverka den vinning som gjorts genom överträdelser av denna förordning. Utdömandet av straffrättsliga påföljder för överträdelser av sådana nationella bestämmelser och administrativa sanktioner bör dock inte medföra ett åsidosättande av principen *ne bis in idem* enligt domstolens tolkning.
- (150) För att förstärka och harmonisera de administrativa sanktionerna för överträdelser av denna förordning bör samtliga tillsynsmyndigheter ha befogenhet att utfärda administrativa sanktionsavgifter. Det bör i denna

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1215/2012 av den 12 december 2012 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (EUTL 351, 20.12.2012, s. 1).

förordning anges vilka överträdelserna är, den övre gränsen för och kriterierna för fastställande av de administrativa sanktionsavgifterna, som i varje enskilt fall bör bestämmas av den behöriga tillsynsmyndigheten med beaktande av alla relevanta omständigheter i det särskilda fallet, med vederbörlig hänsyn bl.a. till överträdelsens karaktär, svårighetsgrad och varaktighet samt till dess följder och till de åtgärder som vidtas för att sörja för fullgörandet av skyldigheterna enligt denna förordning och för att förebygga eller lindra konsekvenserna av överträdelsen. Om de administrativa sanktionsavgifterna åläggs ett företag, bör ett företag i detta syfte anses vara ett företag i den mening som avses i artiklarna 101 och 102 i EUF-fördraget. Om de administrativa sanktionsavgifterna åläggs personer som inte är ett företag, bör tillsynsmyndigheten ta hänsyn till den allmänna inkomstnivån i medlemsstaten och personens ekonomiska situation, när den överväger lämplig sanktionsavgift. Mekanismen för enhetlighet kan också tillämpas för att främja en enhetlig tillämpning av administrativa sanktionsavgifter. Medlemsstaterna bör fastställa om och i vilken utsträckning myndigheter ska omfattas av administrativa sanktionsavgifter. Utfärdande av administrativa sanktionsavgifter eller utdelning av en varning påverkar inte tillämpningen av tillsynsmyndigheternas övriga befogenheter eller av andra sanktioner enligt denna förordning.

- (151) Danmarks och Estlands rättssystem tillåter inte administrativa sanktionsavgifter i enlighet med denna förordning. Bestämmelserna om administrativa sanktionsavgifter kan tillämpas så att sanktionsavgiften i Danmark utdöms som en straffrättslig påföljd av en behörig nationell domstol och att den i Estland utdöms av tillsynsmyndigheten inom ramen för ett förseelseförfarande, under förutsättning att en sådan tillämpning av bestämmelserna i dessa medlemsstater har en effekt som är likvärdig med administrativa sanktionsavgifter som utdöms av tillsynsmyndigheter. De behöriga nationella domstolarna bör därför beakta rekommendationen från den tillsynsmyndighet som initierar sanktionsavgiften. De sanktionsavgifter som utdöms bör i alla händelser vara effektiva, proportionella och avskräckande.
- (152) Om denna förordning inte harmoniserar administrativa sanktioner eller om nödvändigt i andra fall, till exempel vid fall av allvarliga överträdelser av denna förordning, bör medlemsstaterna genomföra ett system med effektiva, proportionella och avskräckande sanktioner. Dessa sanktioners art, straffrättsliga eller administrativa, bör fastställas i medlemsstaternas nationella rätt.
- (153) Medlemsstaterna bör i sin lagstiftning sammanjämka bestämmelserna om yttrandefrihet och informationsfrihet, vilket inbegriper journalistiska, akademiska, konstnärliga och/eller litterära uttrycksformer, med rätten till skydd av personuppgifter i enlighet med denna förordning. Behandling av personuppgifter enbart för journalistiska, akademiska, konstnärliga eller litterära ändamål bör undantas från vissa av kraven i denna förordning, så att rätten till skydd av personuppgifter vid behov kan förenas med rätten till yttrandefrihet och informationsfrihet, som följer av artikel 11 i stadgan. Detta bör särskilt gälla vid behandling av personuppgifter inom det audiovisuella området och i nyhetsarkiv och pressbibliotek. Medlemsstaterna bör därför anta lagstiftningsåtgärder som fastställer de olika undantag som behövs för att skapa en balans mellan dessa grundläggande rättigheter. Medlemsstaterna bör fastställa sådana undantag med avseende på allmänna principer, de registrerades rättigheter, personuppgiftsansvariga och personuppgiftsbiträden, överföring av uppgifter till tredjeländer eller internationella organisationer, de oberoende tillsynsmyndigheterna, samarbete och enhetlighet samt specifika situationer där personuppgifter behandlas. Om sådana undantag varierar från en medlemsstat till en annan, ska den nationella rätten i den medlemsstat vars lag den personuppgiftsansvarige omfattas av tillämpas. För att beakta vikten av rätten till yttrandefrihet i varje demokratiskt samhälle måste det göras en bred tolkning av vad som innefattas i denna frihet, som till exempel journalistik.
- (154) Denna förordning gör det möjligt att vid tillämpningen av den ta hänsyn till principen om allmänhetens rätt att få tillgång till allmänna handlingar. Allmänhetens rätt att få tillgång till allmänna handlingar kan betraktas som ett allmänt intresse. Personuppgifter i handlingar som innehas av en myndighet eller ett offentligt organ bör kunna lämnas ut offentligt av denna myndighet eller detta organ, om utlämning stadgas i unionsrätten eller i medlemsstatens nationella rätt som är tillämplig på myndigheten eller det offentliga organet. Denna rätt bör sammanjämka allmänhetens rätt att få tillgång till allmänna handlingar och vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn med rätten till skydd av personuppgifter och får därför innehålla föreskrifter om den nödvändiga sammanjämkningen med rätten till skydd av personuppgifter enligt denna förordning. Hänvisningen till offentliga myndigheter och organ bör i detta sammanhang omfatta samtliga myndigheter eller andra organ som omfattas av medlemsstaternas nationella rätt om allmänhetens tillgång till handlingar. Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/98/EG ⁽¹⁾ ska inte på något sätt påverka skyddsnivån för fysiska personer med avseende

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/98/EG av den 17 november 2003 om vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn (EUT L 345, 31.12.2003, s. 90).

på behandling av personuppgifter enligt bestämmelserna i unionsrätten och i medlemsstaternas nationella rätt och i synnerhet ändras inte de skyldigheter och rättigheter som anges i denna förordning genom det direktivet. I synnerhet ska direktivet inte vara tillämpligt på handlingar till vilka, med hänsyn till skyddet av personuppgifter, tillgång enligt tillgångsbestämmelserna är utesluten eller begränsad eller på delar av handlingar som är tillgängliga enligt dessa bestämmelser men som innehåller personuppgifter vilkas vidareutnyttjande i lag har fastställts som oförenligt med lagstiftningen om skydd för fysiska personer vid behandling av personuppgifter.

- (155) En medlemsstatsnationella rätt eller kollektivavtal, inbegripet "verksamhetsöverenskommelser", får föreskriva särskilda bestämmelser om behandling av anställdas personuppgifter i anställningsförhållanden, särskilt när det gäller villkoren för hur personuppgifter i anställningsförhållanden får behandlas på grundval av samtycke från den anställde, rekrytering, genomförande av anställningsavtalet, inklusive befrielse från i lag eller kollektivavtal stadgade skyldigheter, ledning, planering och organisering av arbetet samt hälsa och säkerhet på arbetsplatsen, men också när det gäller att såväl kollektivt som individuellt utöva och komma i åtnjutande av rättigheter och förmåner som är knutna till anställningen samt att avsluta anställningsförhållandet.
- (156) Behandlingen av personuppgifter för arkivändamål av allmänt intresse, vetenskapliga eller historiska forskningsändamål eller statistiska ändamål bör omfattas av lämpliga skyddsåtgärder för de registrerades rättigheter och friheter enligt denna förordning. Skyddsåtgärderna bör säkerställa att tekniska och organisatoriska åtgärder har införts för att se till att särskilt principen om uppgiftsminimering iakttas. Ytterligare behandling av personuppgifter för arkivändamål av allmänintresse, vetenskapliga eller historiska forskningsändamål eller statistiska ändamål bör genomföras, när den personuppgiftsansvarige har bedömt möjligheten att uppnå dessa ändamål genom behandling av personuppgifter som inte medger eller inte längre medger identifiering av de registrerade, förutsatt att det finns lämpliga skyddsåtgärder (t. ex. pseudonymisering av personuppgifter). Medlemsstaterna bör införa lämpliga skyddsåtgärder för behandlingen av personuppgifter för arkivändamål av allmänt intresse, vetenskapliga eller historiska forskningsändamål eller statistiska ändamål. Medlemsstaterna bör på särskilda villkor med förbehåll för lämpliga skyddsåtgärder för de registrerade ha rätt att specificera och göra undantag från kraven på information, rätten till rättelse eller radering av personuppgifter, rätten att bli bortglömd, rätten till begränsning av behandlingen, rätten till dataportabilitet och rätten att göra invändning i samband med behandling av personuppgifter för arkivändamål av allmänt intresse, vetenskapliga eller historiska forskningsändamål eller statistiska ändamål. Villkoren och säkerhetsåtgärderna i fråga kan medföra att de registrerade måste följa särskilda förfaranden för att utöva dessa rättigheter, om det är lämpligt med hänsyn till den särskilda behandlingens syfte tillsammans med tekniska och organisatoriska åtgärder som syftar till att minimera behandlingen av personuppgifter i enlighet med principerna om proportionalitet och nödvändighet. Behandling av personuppgifter för vetenskapliga ändamål bör även vara förenlig med annan relevant lagstiftning, exempelvis om kliniska prövningar.
- (157) Genom att koppla samman information från olika register kan forskare erhålla ny kunskap av stort värde med avseende på medicinska tillstånd som exempelvis hjärt-kärlsjukdomar, cancer och depression. På grundval av registren kan forskningsresultaten förbättras, eftersom de bygger på en större befolkningsgrupp. Forskning inom samhällsvetenskap som bedrivs på grundval av register gör det möjligt för forskare att få grundläggande kunskaper om sambandet på lång sikt mellan ett antal sociala villkor, exempelvis arbetslöshet och utbildning, och andra livsförhållanden. Forskningsresultat som erhållits på grundval av register utgör en stabil, högkvalitativ kunskap, som kan ligga till grund för utformningen och genomförandet av kunskapsbaserad politik, förbättra livskvaliteten för ett antal personer och förbättra de sociala tjänsternas effektivitet. För att underlätta vetenskaplig forskning får personuppgifter behandlas för vetenskapliga forskningsändamål, med förbehåll för lämpliga villkor och skyddsåtgärder i unionsrätten eller i medlemsstaternas nationella rätt.
- (158) Om personuppgifter behandlas för arkivändamål, bör denna förordning också gälla denna behandling, med beaktande av att denna förordning inte bör gälla för avlidna personer. Offentliga myndigheter eller offentliga eller privata organ som innehar uppgifter av allmänt intresse bör vara tillhandahållare som, i enlighet med unionsrätten eller medlemsstaternas nationella rätt, har en rättslig skyldighet att förvärva, bevara, bedöma, organisera, beskriva, kommunicera, främja, sprida och ge tillgång till uppgifter av bestående värde för allmänintresset. Medlemsstaterna bör också ha rätt att föreskriva att personuppgifter får vidarebehandlas för arkivering, exempelvis i syfte att tillhandahålla specifik information om politiskt beteende under tidigare totalitära regimer, folkmord, brott mot mänskligheten, särskilt Förintelsen, eller krigsförbrytelser.

- (159) Om personuppgifter behandlas för vetenskapliga forskningsändamål, bör denna förordning också gälla denna behandling. Behandling av personuppgifter för vetenskapliga forskningsändamål bör i denna förordning ges en vid tolkning och omfatta till exempel teknisk utveckling och demonstration, grundforskning, tillämpad forskning och privatfinansierad forskning. Behandlingen av personuppgifter bör dessutom ta hänsyn till unionens mål enligt artikel 179.1 i EUF-fördraget angående åstadkommandet av ett europeiskt forskningsområde. Vetenskapliga forskningsändamål bör också omfatta studier som utförs av ett allmänt intresse inom folkhälsoområdet. För att tillgodose de särskilda kraven i samband med behandling av personuppgifter för vetenskapliga forskningsändamål bör särskilda villkor gälla, särskilt vad avser offentliggörande eller annat utlämnande av personuppgifter inom ramen för vetenskapliga forskningsändamål. Om resultatet av vetenskaplig forskning, särskilt för hälso- och sjukvårdsändamål, ger anledning till ytterligare åtgärder i den registrerades intresse, bör de allmänna reglerna i denna förordning tillämpas på dessa åtgärder.
- (160) Om personuppgifter behandlas för historiska forskningsändamål, bör denna förordning också gälla denna behandling. Detta bör även omfatta forskning för historiska och genealogiska ändamål, med beaktande av att denna förordning inte bör gälla för avlidna personer.
- (161) När det gäller samtycke till deltagande i vetenskaplig forskning inom ramen för kliniska prövningar, bör de relevanta bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 536/2014 ⁽¹⁾ tillämpas.
- (162) Om personuppgifter behandlas för statistiska ändamål, bör denna förordning gälla denna behandling. Unionsrätten eller medlemsstaternas nationella rätt bör, inom ramen för denna förordning, fastställa statistiskt innehåll, kontroll av tillgång, specifikationer för behandling av personuppgifter för statistiska ändamål och lämpliga åtgärder till skydd för den registrerades rättigheter och friheter och för att säkerställa insynsskydd för statistiska uppgifter. Med statistiska ändamål avses varje åtgärd som vidtas för den insamling och behandling av personuppgifter som är nödvändig för statistiska undersökningar eller för framställning av statistiska resultat. Dessa statistiska resultat kan vidare användas för olika ändamål, inbegripet vetenskapliga forskningsändamål. Ett statistiskt ändamål innebär att resultatet av behandlingen för statistiska ändamål inte består av personuppgifter, utan av aggregerade personuppgifter, och att resultatet eller uppgifterna inte används till stöd för åtgärder eller beslut som avser en särskild fysiskperson.
- (163) De konfidentiella uppgifter som unionens myndigheter och nationella statistikansvariga myndigheter samlar in för att framställa officiell europeisk och officiell nationell statistik bör skyddas. Europeisk statistik bör utvecklas, framställas och spridas i enlighet med de statistiska principerna i artikel 338.2 i EUF-fördraget, medan hanteringen av nationell statistik även bör överensstämma med medlemsstaternas nationella rätt. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 223/2009 ⁽²⁾ innehåller ytterligare preciseringar om statistisk konfidentialitet för europeisk statistik.
- (164) Vad beträffar tillsynsmyndigheternas befogenheter att från personuppgiftsansvariga eller personuppgiftsbiträden få tillgång till personuppgifter och tillträde till lokaler, får medlemsstaterna, inom gränserna för denna förordning, genom lagstiftning anta särskilda regler för att skydda yrkesmässig eller annan motsvarande tystnadsplikt, i den mån detta är nödvändigt för att jämka samman rätten till skydd av personuppgifter med tystnadsplikten. Detta påverkar inte tillämpningen av medlemsstaternas befintliga skyldigheter att anta bestämmelser om tystnadsplikt, där detta krävs enligt unionsrätten.
- (165) Denna förordning är förenlig med kravet på att respektera och inte påverka den ställning som kyrkor och religiösa sammanslutningar eller samfund har i medlemsstaterna enligt gällande grundlag i enlighet med artikel 17 i EUF-fördraget.
- (166) I syfte att uppnå målen för denna förordning, nämligen att skydda fysiska personers grundläggande rättigheter och friheter och i synnerhet deras rätt till skydd av personuppgifter och för att säkra det fria flödet av

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 536/2014 av den 16 april 2014 om kliniska prövningar av humanläkemedel och om upphävande av direktiv 2001/20/EG (EUT L 158, 27.5.2014, s. 1).

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 223/2009 av den 11 mars 2009 om europeisk statistik och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG, Euratom) nr 1101/2008 om utlämnande av insynsskyddade statistiska uppgifter till Europeiska gemenskapernas statistikkontor, rådets förordning (EG) nr 322/97 om gemenskapsstatistik och rådets beslut 89/382/EEG, Euratom om inrättande av en kommitté för Europeiska gemenskapernas statistiska program (EUT L 87, 31.3.2009, s. 164).

personuppgifter inom unionen, bör befogenheten att anta akter i enlighet med artikel 290 i EUF-fördraget delegeras till kommissionen. Delegerade akter bör framför allt antas när det gäller kriterier och krav vad gäller certifieringsmekanismer, information som ska ges med användning av standardiserade symboler och förfaranden för att tillhandahålla sådana symboler. Det är särskilt viktigt att kommissionen genomför lämpliga samråd under sitt förberedande arbete, inklusive på expertnivå. När kommissionen förbereder och utarbetar delegerade akter bör den se till att relevanta handlingar översänds samtidigt till Europaparlamentet och rådet och att detta sker så snabbt som möjligt och på lämpligt sätt.

- (167) För att säkerställa enhetliga villkor för tillämpningen av denna förordning bör kommissionen ges genomförandebefogenheter i enlighet med denna förordning. Dessa befogenheter bör utövas i enlighet med förordning (EU) nr 182/2011. Kommissionen bör därvid överväga särskilda åtgärder för mikroföretag och små och medelstora företag.
- (168) Granskningsförfarandet bör användas vid antagande av genomförandeakter om standardavtalsklausuler mellan personuppgiftsansvariga och personuppgiftsbiträden och mellan personuppgiftsbiträden, uppförandekoder, tekniska standarder och mekanismer för certifiering, adekvat nivå på det skydd som lämnas av ett tredjeland, ett territorium eller av en specificerad sektor inom det tredjelandet eller en internationell organisation, standardiserade skyddsbestämmelser, format och förfaranden för elektroniskt utbyte av information mellan personuppgiftsansvariga, personuppgiftsbiträden och tillsynsmyndigheter för bindande företagsbestämmelser, ömsesidigt bistånd och tillvägagångssätt för elektroniskt utbyte av information mellan tillsynsmyndigheter samt mellan tillsynsmyndigheter och styrelsen.
- (169) Kommissionen bör när det föreligger tvingande skäl till skyndsamt anta omedelbart tillämpliga genomförandeakter, när tillgängliga bevis visar att ett tredjeland, ett territorium eller en specificerad sektor inom det tredjelandet eller en internationell organisation inte upprätthåller en adekvat skyddsnivå.
- (170) Eftersom målet för denna förordning, nämligen att säkerställa en likvärdig nivå för skyddet av fysiska personer och det fria flödet av personuppgifter inom hela unionen, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna utan snarare, på grund av åtgärdens omfattning eller verkningar, kan uppnås bättre på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget). I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.
- (171) Direktiv 95/46/EG bör upphävas genom denna förordning. Behandling som redan pågår den dag då denna förordning börjar tillämpas bör bringas i överensstämmelse med denna förordning inom en period av två år från det att denna förordning träder i kraft. Om behandlingen grundar sig på samtycke enligt direktiv 95/46/EG, är det inte nödvändigt att den registrerade på nytt ger sitt samtycke för att den personuppgiftsansvarige ska kunna fortsätta med behandlingen i fråga efter det att denna förordning börjar tillämpas, om det sätt på vilket samtycket gavs överensstämmer med villkoren i denna förordning. Beslut av kommissionen som antagits och tillstånd från tillsynsmyndigheterna som utfärdats på grundval av direktiv 95/46/EG ska fortsatt vara giltiga tills de ändras, ersätts eller upphävs.
- (172) Europeiska datatillsynsmannen har hörts i enlighet med artikel 28.2 i förordning (EG) nr 45/2001 och avgav ett yttrande den 7 mars 2012 ⁽¹⁾.
- (173) Denna förordning bör vara tillämplig på alla frågor som gäller skyddet av grundläggande rättigheter och friheter i förhållande till behandlingen av personuppgifter, vilka inte omfattas av särskilda skyldigheter med samma mål som anges i Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/58/EG ⁽²⁾, däribland den personuppgiftsansvariges skyldigheter och fysiska personers rättigheter. För att klargöra förhållandet mellan denna förordning och direktiv 2002/58/EG bör det direktivet ändras. När denna förordning har antagits, bör direktiv 2002/58/EG ses över, framför allt för att säkerställa konsekvens med denna förordning.

⁽¹⁾ EUT C 192, 30.6.2012, s. 7.

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/58/EG av den 12 juli 2002 om behandling av personuppgifter och integritetsskydd inom sektorn för elektronisk kommunikation (direktiv om integritet och elektronisk kommunikation) (EGT L 201, 31.7.2002, s. 37).

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL I

Allmänna bestämmelser

Artikel 1

Syfte

1. I denna förordning fastställs bestämmelser om skydd för fysiska personer med avseende på behandlingen av personuppgifter och om det fria flödet av personuppgifter.
2. Denna förordning skyddar fysiska personers grundläggande rättigheter och friheter, särskilt deras rätt till skydd av personuppgifter.
3. Det fria flödet av personuppgifter inom unionen får varken begränsas eller förbjudas av skäl som rör skyddet för fysiska personer med avseende på behandlingen av personuppgifter.

Artikel 2

Materiellt tillämpningsområde

1. Denna förordning ska tillämpas på sådan behandling av personuppgifter som helt eller delvis företas på automatisk väg samt på annan behandling än automatisk av personuppgifter som ingår i eller kommer att ingå i ett register.
2. Denna förordning ska inte tillämpas på behandling av personuppgifter som
  - a) utgör ett led i en verksamhet som inte omfattas av unionsrätten,
  - b) medlemsstaterna utför när de bedriver verksamhet som omfattas av avdelning V kapitel 2 i EU-fördraget,
  - c) en fysisk person utför som ett led i verksamhet av rent privat natur eller som har samband med hans eller hennes hushåll,
  - d) behöriga myndigheter utför i syfte att förebygga, förhindra, utreda, avslöja eller lagföra brott eller verkställa straffrättsliga påföljder, i vilket även ingår att skydda mot samt förebygga och förhindra hot mot den allmänna säkerheten.
3. Förordning (EG) nr 45/2001 är tillämplig på den behandling av personuppgifter som sker i EU:s institutioner, organ och byråer. Förordning (EG) nr 45/2001 och de av unionens övriga rättsakter som är tillämpliga på sådan behandling av personuppgifter ska anpassas till principerna och bestämmelserna i denna förordning i enlighet med artikel 98.
4. Denna förordning påverkar inte tillämpningen av direktiv 2000/31/EG, särskilt bestämmelserna om tjänstelevererande mellanhänders ansvar i artiklarna 12–15 i det direktivet.

Artikel 3

Territoriellt tillämpningsområde

1. Denna förordning ska tillämpas på behandlingen av personuppgifter inom ramen för den verksamhet som bedrivs av en personuppgiftsansvarig eller ett personuppgiftsbiträde som är etablerad i unionen, oavsett om behandlingen utförs i unionen eller inte.

2. Denna förordning ska tillämpas på behandling av personuppgifter som avser registrerade som befinner sig i unionen och som utförs av en personuppgiftsansvarig eller ett personuppgiftsbiträde som inte är etablerad i unionen, om behandlingen har anknytning till

- a) utbudande av varor eller tjänster till sådana registrerade i unionen, oavsett om dessa varor eller tjänster erbjuds kostnadsfritt eller inte, eller
- b) övervakning av deras beteende så länge beteendet sker inom unionen.

3. Denna förordning ska tillämpas på behandling av personuppgifter som utförs av en personuppgiftsansvarig som inte är etablerad i unionen, men på en plats där en medlemsstats nationella rätt gäller enligt folkrätten.

Artikel 4

Definitioner

I denna förordning avses med

1. *personuppgifter*: varje upplysning som avser en identifierad eller identifierbar fysisk person (nedan kallad *en registrerad*), varvid en identifierbar fysisk person är en person som direkt eller indirekt kan identifieras särskilt med hänvisning till en identifierare som ett namn, ett identifikationsnummer, en lokaliseringuppgift eller onlineidentifikatorer eller en eller flera faktorer som är specifika för den fysiska personens fysiska, fysiologiska, genetiska, psykiska, ekonomiska, kulturella eller sociala identitet,
2. *behandling*: en åtgärd eller kombination av åtgärder beträffande personuppgifter eller uppsättningar av personuppgifter, oberoende av om de utförs automatiserat eller ej, såsom insamling, registrering, organisering, strukturering, lagring, bearbetning eller ändring, framtagning, läsning, användning, utlämning genom överföring, spridning eller tillhandahållande på annat sätt, justering eller sammanförande, begränsning, radering eller förstöring,
3. *begränsning av behandling*: markering av lagrade personuppgifter med syftet att begränsa behandlingen av dessa i framtiden,
4. *profilering*: varje form av automatisk behandling av personuppgifter som består i att dessa personuppgifter används för att bedöma vissa personliga egenskaper hos en fysisk person, i synnerhet för att analysera eller förutsäga denna fysiska persons arbetsprestationer, ekonomiska situation, hälsa, personliga preferenser, intressen, pålitlighet, beteende, vistelseort eller förflyttningar,
5. *pseudonymisering*: behandling av personuppgifter på ett sätt som innebär att personuppgifterna inte längre kan tillskrivas en specifik registrerad utan att kompletterande uppgifter används, under förutsättning att dessa kompletterande uppgifter förvaras separat och är föremål för tekniska och organisatoriska åtgärder som säkerställer att personuppgifterna inte tillskrivs en identifierad eller identifierbar fysisk person,
6. *register*: en strukturerad samling av personuppgifter som är tillgänglig enligt särskilda kriterier, oavsett om samlingen är centraliserad, decentraliserad eller spridd på grundval av funktionella eller geografiska förhållanden,
7. *personuppgiftsansvarig*: en fysisk eller juridisk person, offentlig myndighet, institution eller annat organ som ensamt eller tillsammans med andra bestämmer ändamålen och medlen för behandlingen av personuppgifter; om ändamålen och medlen för behandlingen bestäms av unionsrätten eller medlemsstaternas nationella rätt kan den personuppgiftsansvarige eller de särskilda kriterierna för hur denne ska utses föreskrivas i unionsrätten eller i medlemsstaternas nationella rätt,
8. *personuppgiftsbiträde*: en fysisk eller juridisk person, offentlig myndighet, institution eller annat organ som behandlar personuppgifter för den personuppgiftsansvariges räkning,
9. *mottagare*: en fysisk eller juridisk person, offentlig myndighet, institution eller annat organ till vilket personuppgifterna utlämnas, vare sig det är en tredje part eller inte; offentliga myndigheter som kan komma att motta

personuppgifter inom ramen för ett särskilt uppdrag i enlighet med unionsrätten eller medlemsstaternas nationella rätt ska dock inte betraktas som mottagare; offentliga myndigheters behandling av dessa uppgifter ska vara förenlig med tillämpliga bestämmelser för dataskydd beroende på behandlingens syfte,

10. *tredje part*: en fysisk eller juridisk person, offentlig myndighet, institution eller organ som inte är den registrerade, den personuppgiftsansvarige, personuppgiftsbiträdet eller de personer som under den personuppgiftsansvariges eller personuppgiftsbitrådets direkta ansvar är behöriga att behandla personuppgifterna,
11. *samtycke* av den registrerade: varje slag av frivillig, specifik, informerad och otvetydig viljeytring, genom vilken den registrerade, antingen genom ett uttalande eller genom en entydig bekräftande handling, godtar behandling av personuppgifter som rör honom eller henne,
12. *personuppgiftsincident*: en säkerhetsincident som leder till oavsiktlig eller olaglig förstöring, förlust eller ändring eller till obehörigt röjande av eller obehörig åtkomst till de personuppgifter som överförts, lagrats eller på annat sätt behandlats,
13. *genetiska uppgifter*: alla personuppgifter som rör nedärvda eller förvärvade genetiska kännetecken för en fysisk person, vilka ger unik information om denna fysiska persons fysiologi eller hälsa och vilka framför allt härrör från en analys av ett biologiskt prov från den fysiska personen i fråga,
14. *biometriska uppgifter*: personuppgifter som erhållits genom en särskild teknisk behandling som rör en fysisk persons fysiska, fysiologiska eller beteendemässiga kännetecken och som möjliggör eller bekräftar identifieringen av denna fysiska person, såsom ansiktsbilder eller fingeravtrycksuppgifter,
15. *uppgifter om hälsa*: personuppgifter som rör en fysisk persons fysiska eller psykiska hälsa, inbegripet tillhandahållande av hälso- och sjukvårdstjänster, vilka ger information om dennes hälsostatus,
16. *huvudsakligt verksamhetsställe*:
  - a) när det gäller en personuppgiftsansvarig med verksamhetsställen i mer än en medlemsstat, den plats i unionen där vederbörande har sin centrala förvaltning, om inte besluten om ändamålen och medlen för behandlingen av personuppgifter fattas vid ett annat av den personuppgiftsansvariges verksamhetsställen i unionen och det sistnämnda verksamhetsstället har befogenhet att få sådana beslut genomförda, i vilket fall det verksamhetsställe som har fattat sådana beslut ska betraktas som det huvudsakliga verksamhetsstället,
  - b) när det gäller ett personuppgiftsbiträde med verksamhetsställen i mer än en medlemsstat, den plats i unionen där vederbörande har sin centrala förvaltning eller, om personuppgiftsbiträdet inte har någon central förvaltning i unionen, det av personuppgiftsbitrådets verksamhetsställen i unionen där den huvudsakliga behandlingen inom ramen för verksamheten vid ett av personuppgiftsbitrådets verksamhetsställen sker, i den utsträckning som personuppgiftsbiträdet omfattas av särskilda skyldigheter enligt denna förordning,
17. *företrädare*: en i unionen etablerad fysisk eller juridisk person som skriftligen har utsetts av den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträdet i enlighet med artikel 27 och företräder denne i frågor som gäller dennes skyldigheter enligt denna förordning,
18. *företag*: en fysisk eller juridisk person som bedriver ekonomisk verksamhet, oavsett dess juridiska form, vilket inbegriper partnerskap eller föreningar som regelbundet bedriver ekonomisk verksamhet,
19. *koncern*: ett kontrollerande företag och dess kontrollerade företag,
20. *bindande företagsbestämmelser*: strategier för skydd av personuppgifter som en personuppgiftsansvarig eller ett personuppgiftsbiträde som är etablerad på en medlemsstats territorium använder sig av vid överföringar eller en uppsättning av överföringar av personuppgifter till en personuppgiftsansvarig eller ett personuppgiftsbiträde i ett eller flera tredjeländer inom en koncern eller en grupp av företag som deltar i gemensam ekonomisk verksamhet,
21. *tillsynsmyndighet*: en oberoende offentlig myndighet som är utsedd av en medlemsstat i enlighet med artikel 51,

22. *berörd tillsynsmyndighet*: en tillsynsmyndighet som berörs av behandlingen av personuppgifter på grund av att
- den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträdet är etablerad på tillsynsmyndighetens medlemsstats territorium,
  - registrerade som är bosatta i den tillsynsmyndighetens medlemsstat i väsentlig grad påverkas eller sannolikt i väsentlig grad kommer att påverkas av behandlingen, eller
  - ett klagomål har lämnats in till denna tillsynsmyndighet,
23. *gränsöverskridande behandling*:
- behandling av personuppgifter som äger rum inom ramen för verksamhet vid verksamhetsställen i mer än en medlemsstat tillhörande en personuppgiftsansvarig eller ett personuppgiftsbiträde i unionen, när den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträdet är etablerad i mer än en medlemsstat, eller
  - behandling av personuppgifter som äger rum inom ramen för verksamhet vid ett enda verksamhetsställe tillhörande en personuppgiftsansvarig eller ett personuppgiftsbiträde i unionen men som i väsentlig grad påverkar eller sannolikt i väsentlig grad kommer att påverka registrerade i mer än en medlemsstat,
24. *relevant och motiverad invändning*: en invändning mot ett förslag till beslut avseende frågan huruvida det föreligger en överträdelse av denna förordning eller huruvida den planerade åtgärden i förhållande till den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträdet är förenlig med denna förordning, av vilken invändning det tydligt framgår hur stora risker utkastet till beslut medför när det gäller registrerades grundläggande rättigheter och friheter samt i tillämpliga fall det fria flödet av personuppgifter inom unionen,
25. *informationssamhällets tjänster*: alla tjänster enligt definitionen i artikel 1.1 b i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1535 ⁽¹⁾,
26. *internationell organisation*: en organisation och dess underställda organ som lyder under folkrätten, eller ett annat organ som inrättats genom eller på grundval av en överenskommelse mellan två eller flera länder.

KAPITEL II

Principer

Artikel 5

Principer för behandling av personuppgifter

- Vid behandling av personuppgifter ska följande gälla:
  - Uppgifterna ska behandlas på ett lagligt, korrekt och öppet sätt i förhållande till den registrerade (*laglighet, korrekthet och öppenhet*).
  - De ska samlas in för särskilda, uttryckligt angivna och berättigade ändamål och inte senare behandlas på ett sätt som är oförenligt med dessa ändamål. Ytterligare behandling för arkivändamål av allmänt intresse, vetenskapliga eller historiska forskningsändamål eller statistiska ändamål i enlighet med artikel 89.1 ska inte anses vara oförenligt med de ursprungliga ändamålen (*ändamålsbegränsning*).
  - De ska vara adekvata, relevanta och inte för omfattande i förhållande till de ändamål för vilka de behandlas (*uppgiftsminimering*).
  - De ska vara korrekta och om nödvändigt uppdaterade. Alla rimliga åtgärder måste vidtas för att säkerställa att personuppgifter som är felaktiga i förhållande till de ändamål för vilka de behandlas raderas eller rättas utan dröjsmål (*korrekthet*).

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1535 av den 9 september 2015 om ett informationsförfarande beträffande tekniska föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster (EUT L 241, 17.9.2015, s. 1).

- e) De får inte förvaras i en form som möjliggör identifiering av den registrerade under en längre tid än vad som är nödvändigt för de ändamål för vilka personuppgifterna behandlas. Personuppgifter får lagras under längre perioder i den mån som personuppgifterna enbart behandlas för arkivändamål av allmänt intresse, vetenskapliga eller historiska forskningsändamål eller statistiska ändamål i enlighet med artikel 89.1, under förutsättning att de lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder som krävs enligt denna förordning genomförs för att säkerställa den registrerades rättigheter och friheter (*lagringsminimering*).
  - f) De ska behandlas på ett sätt som säkerställer lämplig säkerhet för personuppgifterna, inbegripet skydd mot obehörig eller otillåten behandling och mot förlust, förstöring eller skada genom olyckshändelse, med användning av lämpliga tekniska eller organisatoriska åtgärder (*integritet och konfidentialitet*).
2. Den personuppgiftsansvarige ska ansvara för och kunna visa att punkt 1 efterlevs (*ansvarsskyldighet*).

Artikel 6

Laglig behandling av personuppgifter

1. Behandling är endast laglig om och i den mån som åtminstone ett av följande villkor är uppfyllt:
- a) Den registrerade har lämnat sitt samtycke till att dennes personuppgifter behandlas för ett eller flera specifika ändamål.
  - b) Behandlingen är nödvändig för att fullgöra ett avtal i vilket den registrerade är part eller för att vidta åtgärder på begäran av den registrerade innan ett sådant avtal ingås.
  - c) Behandlingen är nödvändig för att fullgöra en rättslig förpliktelse som åvilar den personuppgiftsansvarige.
  - d) Behandlingen är nödvändig för att skydda intressen som är av grundläggande betydelse för den registrerade eller för en annan fysisk person.
  - e) Behandlingen är nödvändig för att utföra en uppgift av allmänt intresse eller som ett led i den personuppgiftsansvariges myndighetsutövning.
  - f) Behandlingen är nödvändig för ändamål som rör den personuppgiftsansvariges eller en tredje parts berättigade intressen, om inte den registrerades intressen eller grundläggande rättigheter och friheter väger tyngre och kräver skydd av personuppgifter, särskilt när den registrerade är ett barn.

Led f i första stycket ska inte gälla för behandling som utförs av offentliga myndigheter när de fullgör sina uppgifter.

2. Medlemsstaterna får behålla eller införa mer specifika bestämmelser för att anpassa tillämpningen av bestämmelserna i denna förordning med hänsyn till behandling för att efterleva punkt 1 c och e genom att närmare fastställa specifika krav för uppgiftsbehandlingen och andra åtgärder för att säkerställa en laglig och rättvis behandling, inbegripet för andra specifika situationer då uppgifter behandlas i enlighet med kapitel IX.

3. Den grund för behandlingen som avses i punkt 1 c och e ska fastställas i enlighet med

- a) unionsrätten, eller
- b) en medlemsstats nationella rätt som den personuppgiftsansvarige omfattas av.

Syftet med behandlingen ska fastställas i den rättsliga grunden eller, i fråga om behandling enligt punkt 1 e, ska vara nödvändigt för att utföra en uppgift av allmänt intresse eller som ett led i den personuppgiftsansvariges myndighetsutövning. Den rättsliga grunden kan innehålla särskilda bestämmelser för att anpassa tillämpningen av bestämmelserna i denna förordning, bland annat: de allmänna villkor som ska gälla för den personuppgiftsansvariges behandling, vilken typ av uppgifter som ska behandlas, vilka registrerade som berörs, de enheter till vilka personuppgifterna får lämnas ut och för vilka ändamål, ändamålsbegränsningar, lagringstid samt typer av behandling och förfaranden för behandling, inbegripet åtgärder för att tillförsäkra en laglig och rättvis behandling, däribland för behandling i andra särskilda

situationer enligt kapitel IX. Unionsrätten eller medlemsstaternas nationella rätt ska uppfylla ett mål av allmänt intresse och vara proportionell mot det legitima mål som eftersträvas.

4. Om en behandling för andra ändamål än det ändamål för vilket personuppgifterna samlades in inte grundar sig på den registrerades samtycke eller på unionsrätten eller medlemsstaternas nationella rätt som utgör en nödvändig och proportionell åtgärd i ett demokratiskt samhälle för att skydda de mål som avses i artikel 23.1, ska den personuppgiftsansvarige för att fastställa huruvida behandling för andra ändamål är förenlig med det ändamål för vilket personuppgifterna ursprungligen samlades in bland annat beakta följande:

- a) Kopplingar mellan de ändamål för vilka personuppgifterna har samlats in och ändamålen med den avsedda ytterligare behandlingen.
- b) Det sammanhang inom vilket personuppgifterna har samlats in, särskilt förhållandet mellan de registrerade och den personuppgiftsansvarige.
- c) Personuppgifternas art, särskilt huruvida särskilda kategorier av personuppgifter behandlas i enlighet med artikel 9 eller huruvida personuppgifter om fällande domar i brottmål och överträdelse behandlas i enlighet med artikel 10.
- d) Eventuella konsekvenser för registrerade av den planerade fortsatta behandlingen.
- e) Förekomsten av lämpliga skyddsåtgärder, vilket kan inbegripa kryptering eller pseudonymisering.

Artikel 7

Villkor för samtycke

1. Om behandlingen grundar sig på samtycke, ska den personuppgiftsansvarige kunna visa att den registrerade har samtyckt till behandling av sina personuppgifter.
2. Om den registrerades samtycke lämnas i en skriftlig förklaring som också rör andra frågor, ska begäran om samtycke läggas fram på ett sätt som klart och tydligt kan särskiljas från de andra frågorna i en begriplig och lätt tillgänglig form, med användning av klart och tydligt språk. Om en del av förklaringen innebär en överträdelse av denna förordning, ska denna del inte vara bindande.
3. De registrerade ska ha rätt att när som helst återkalla sitt samtycke. Återkallandet av samtycket ska inte påverka lagligheten av behandling som grundar sig på samtycke, innan detta återkallas. Innan samtycke lämnas ska den registrerade informeras om detta. Det ska vara lika lätt att återkalla som att ge sitt samtycke.
4. Vid bedömning av huruvida samtycke är frivilligt ska största hänsyn bland annat tas till huruvida genomförandet av ett avtal, inbegripet tillhandahållandet av en tjänst, har gjorts beroende av samtycke till sådan behandling av personuppgifter som inte är nödvändig för genomförandet av det avtalet.

Artikel 8

Villkor som gäller barns samtycke avseende informationssamhällets tjänster

1. Vid erbjudande av informationssamhällets tjänster direkt till ett barn, ska vid tillämpningen av artikel 6.1 a behandling av personuppgifter som rör ett barn vara tillåten om barnet är minst 16 år. Om barnet är under 16 år ska sådan behandling vara tillåten endast om och i den mån samtycke ges eller godkänns av den person som har föräldraansvar för barnet.

Medlemsstaterna får i sin nationella rätt föreskriva en lägre ålder i detta syfte, under förutsättning att denna lägre ålder inte är under 13 år.

2. Den personuppgiftsansvarige ska göra rimliga ansträngningar för att i sådana fall kontrollera att samtycke ges eller godkänns av den person som har föräldraansvar för barnet, med hänsyn tagen till tillgänglig teknik.
3. Punkt 1 ska inte påverka tillämpningen av allmän avtalsrätt i medlemsstaterna, såsom bestämmelser om giltigheten, upprättandet eller effekten av ett avtal som gäller ett barn.

Artikel 9

Behandling av särskilda kategorier av personuppgifter

1. Behandling av personuppgifter som avslöjar ras eller etniskt ursprung, politiska åsikter, religiös eller filosofisk övertygelse eller medlemskap i fackförening och behandling av genetiska uppgifter, biometriska uppgifter för att entydigt identifiera en fysisk person, uppgifter om hälsa eller uppgifter om en fysisk persons sexualliv eller sexuella läggning ska vara förbjuden.
2. Punkt 1 ska inte tillämpas om något av följande gäller:
  - a) Den registrerade har uttryckligen lämnat sitt samtycke till behandlingen av dessa personuppgifter för ett eller flera specifika ändamål, utom då unionsrätten eller medlemsstaternas nationella rätt föreskriver att förbudet i punkt 1 inte kan upphävas av den registrerade.
  - b) Behandlingen är nödvändig för att den personuppgiftsansvarige eller den registrerade ska kunna fullgöra sina skyldigheter och utöva sina särskilda rättigheter inom arbetsrätten och på områdena social trygghet och socialt skydd, i den omfattning detta är tillåtet enligt unionsrätten eller medlemsstaternas nationella rätt eller ett kollektivavtal som antagits med stöd av medlemsstaternas nationella rätt, där lämpliga skyddsåtgärder som säkerställer den registrerades grundläggande rättigheter och intressen fastställs.
  - c) Behandlingen är nödvändig för att skydda den registrerades eller någon annan fysisk persons grundläggande intressen när den registrerade är fysiskt eller rättsligt förhindrad att ge sitt samtycke.
  - d) Behandlingen utförs inom ramen för berättigad verksamhet med lämpliga skyddsåtgärder hos en stiftelse, en förening eller ett annat icke vinstdrivande organ, som har ett politiskt, filosofiskt, religiöst eller fackligt syfte, förutsatt att behandlingen enbart rör sådana organs medlemmar eller tidigare medlemmar eller personer som på grund av organets ändamål har regelbunden kontakt med detta och personuppgifterna inte lämnas ut utanför det organet utan den registrerades samtycke.
  - e) Behandlingen rör personuppgifter som på ett tydligt sätt har offentliggjorts av den registrerade.
  - f) Behandlingen är nödvändig för att fastställa, göra gällande eller försvara rättsliga anspråk eller som en del av domstolarnas dömande verksamhet.
  - g) Behandlingen är nödvändig av hänsyn till ett viktigt allmänt intresse, på grundval av unionsrätten eller medlemsstaternas nationella rätt, vilken ska stå i proportion till det eftersträfvade syftet, vara förenligt med det väsentliga innehållet i rätten till dataskydd och innehålla bestämmelser om lämpliga och särskilda åtgärder för att säkerställa den registrerades grundläggande rättigheter och intressen.
  - h) Behandlingen är nödvändig av skäl som hör samman med förebyggande hälso- och sjukvård och yrkesmedicin, bedömningen av en arbetstagares arbetskapacitet, medicinska diagnoser, tillhandahållande av hälso- och sjukvård, behandling, social omsorg eller förvaltning av hälso- och sjukvårdstjänster och social omsorg och av deras system, på grundval av unionsrätten eller medlemsstaternas nationella rätt eller enligt avtal med yrkesverksamma på hälsoområdet och under förutsättning att de villkor och skyddsåtgärder som avses i punkt 3 är uppfyllda.
  - i) Behandlingen är nödvändig av skäl av allmänt intresse på folkhälsoområdet, såsom behovet av att säkerställa ett skydd mot allvarliga gränsöverskridande hot mot hälsan eller säkerställa höga kvalitets- och säkerhetsnormer för vård och läkemedel eller medicintekniska produkter, på grundval av unionsrätten eller medlemsstaternas nationella rätt, där lämpliga och specifika åtgärder för att skydda den registrerades rättigheter och friheter fastställs, särskilt tystnadsplikt.

- j) Behandlingen är nödvändig för arkivändamål av allmänt intresse, vetenskapliga eller historiska forskningsändamål eller statistiska ändamål i enlighet med artikel 89.1, på grundval av unionsrätten eller medlemsstaternas nationella rätt, vilken ska stå i proportion till det eftersträvade syftet, vara förenligt med det väsentliga innehållet i rätten till dataskydd och innehålla bestämmelser om lämpliga och särskilda åtgärder för att säkerställa den registrerades grundläggande rättigheter och intressen.
3. Personuppgifter som avses i punkt 1 får behandlas för de ändamål som avses i punkt 2 h, när uppgifterna behandlas av eller under ansvar av en yrkesutövare som omfattas av tystnadsplikt enligt unionsrätten eller medlemsstaternas nationella rätt eller bestämmelser som fastställs av nationella behöriga organ eller av en annan person som också omfattas av tystnadsplikt enligt unionsrätten eller medlemsstaternas nationella rätt eller bestämmelser som fastställs av nationella behöriga organ.
4. Medlemsstaterna får behålla eller införa ytterligare villkor, även begränsningar, för behandlingen av genetiska eller biometriska uppgifter eller uppgifter om hälsa.

Artikel 10

Behandling av personuppgifter som rör fällande domar i brottmål samt överträdelser

Behandling av personuppgifter som rör fällande domar i brottmål och överträdelser eller därmed sammanhängande säkerhetsåtgärder enligt artikel 6.1 får endast utföras under kontroll av myndighet eller då behandling är tillåten enligt unionsrätten eller medlemsstaternas nationella rätt, där lämpliga skyddsåtgärder för de registrerades rättigheter och friheter fastställs. Ett fullständigt register över fällande domar i brottmål får endast föras under kontroll av en myndighet.

Artikel 11

Behandling som inte kräver identifiering

1. Om de ändamål för vilka den personuppgiftsansvarige behandlar personuppgifter inte kräver eller inte längre kräver att den registrerade identifieras av den personuppgiftsansvarige, ska den personuppgiftsansvarige inte vara tvungen att bevara, förvärva eller behandla ytterligare information för att identifiera den registrerade endast i syfte att följa denna förordning.
2. Om den personuppgiftsansvarige, i de fall som avses i punkt 1 i denna artikel, kan visa att denne inte är i stånd att identifiera den registrerade, ska den personuppgiftsansvarige om möjligt informera den registrerade om detta. I sådana fall ska artiklarna 15–20 inte gälla, förutom när den registrerade för utövande av sina rättigheter i enlighet med dessa artiklar tillhandahåller ytterligare information som gör identifieringen möjlig.

KAPITEL III

Den registrerades rättigheter

Avsnitt 1

Insyn och villkor

Artikel 12

Klar och tydlig information och kommunikation samt klara och tydliga villkor för utövandet av den registrerades rättigheter

1. Den personuppgiftsansvarige ska vidta lämpliga åtgärder för att till den registrerade tillhandahålla all information som avses i artiklarna 13 och 14 och all kommunikation enligt artiklarna 15–22 och 34 vilken avser behandling i en koncis, klar och tydlig, begriplig och lätt tillgänglig form, med användning av klart och tydligt språk, i synnerhet för information som är särskilt riktad till barn. Informationen ska tillhandahållas skriftligt, eller i någon annan form, inbegripet, när så är lämpligt, i elektronisk form. Om den registrerade begär det får informationen tillhandahållas muntligt, förutsatt att den registrerades identitet bevisats på andra sätt.

2. Den personuppgiftsansvarige ska underlätta utövandet av den registrerades rättigheter i enlighet med artiklarna 15–22. I de fall som avses i artikel 11.2 får den personuppgiftsansvarige inte vägra att tillmötesgå den registrerades begäran om att utöva sina rättigheter enligt artiklarna 15–22, om inte den personuppgiftsansvarige visar att han eller hon inte är i stånd att identifiera den registrerade.

3. Den personuppgiftsansvarige ska på begäran utan onödigt dröjsmål och under alla omständigheter senast en månad efter att ha mottagit begäran tillhandahålla den registrerade information om de åtgärder som vidtagits enligt artiklarna 15–22. Denna period får vid behov förlängas med ytterligare två månader, med beaktande av hur komplicerad begäran är och antalet inkomna begäranden. Den personuppgiftsansvarige ska underrätta den registrerade om en sådan förlängning inom en månad från det att begäran mottagits samt ange orsakerna till förseningen. Om den registrerade lämnar begäran i elektronisk form, ska informationen om möjligt tillhandahållas i elektronisk form, om den registrerade inte begär något annat.

4. Om den personuppgiftsansvarige inte vidtar åtgärder på den registrerades begäran, ska den personuppgiftsansvarige utan dröjsmål och senast en månad efter att ha mottagit begäran informera den registrerade om orsaken till att åtgärder inte vidtagits och om möjligheten att lämna in ett klagomål till en tillsynsmyndighet och begära rättslig prövning.

5. Information som tillhandahållits enligt artiklarna 13 och 14, all kommunikation och samtliga åtgärder som vidtas enligt artiklarna 15–22 och 34 ska tillhandahållas kostnadsfritt. Om begäranden från en registrerad är uppenbart ogrundade eller orimliga, särskilt på grund av deras repetitiva art, får den personuppgiftsansvarige antingen

- a) ta ut en rimlig avgift som täcker de administrativa kostnaderna för att tillhandahålla den information eller vidta den åtgärd som begärts, eller
- b) vägra att tillmötesgå begäran.

Det åligger den personuppgiftsansvarige att visa att begäran är uppenbart ogrundad eller orimlig.

6. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 11 får den personuppgiftsansvarige, om denne har rimliga skäl att betvivla identiteten hos den fysiska person som lämnar in en begäran enligt artiklarna 15–21, begära att ytterligare information som är nödvändig för att bekräfta den registrerades identitet tillhandahålls.

7. Den information som ska tillhandahållas de registrerade i enlighet med artiklarna 13 och 14 får tillhandahållas kombinerad med standardiserade symboler för att ge en överskådlig, begriplig, lättläst och meningsfull överblick över den planerade behandlingen. Om sådana symboler visas elektroniskt ska de vara maskinläsbara.

8. Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 92 för att fastställa vilken information som ska visas med hjälp av symboler och förfaranden för att tillhandahålla sådana symboler.

Avsnitt 2

Information och tillgång till personuppgifter

Artikel 13

Information som ska tillhandahållas om personuppgifterna samlas in från den registrerade

1. Om personuppgifter som rör en registrerad person samlas in från den registrerade, ska den personuppgiftsansvarige, när personuppgifterna erhålls, till den registrerade lämna information om följande:

- a) Identitet och kontaktuppgifter för den personuppgiftsansvarige och i tillämpliga fall för dennes företrädare.
- b) Kontaktuppgifter för dataskyddsombudet, i tillämpliga fall.
- c) Ändamålen med den behandling för vilken personuppgifterna är avsedda samt den rättsliga grunden för behandlingen.

- d) Om behandlingen är baserad på artikel 6.1 f, den personuppgiftsansvariges eller en tredje parts berättigade intressen.
- e) Mottagarna eller de kategorier av mottagare som ska ta del av personuppgifterna, i förekommande fall.
- f) I tillämpliga fall att den personuppgiftsansvarige avser att överföra personuppgifter till ett tredjeland eller en internationell organisation och huruvida ett beslut av kommissionen om adekvat skyddsnivå föreligger eller saknas eller, när det gäller de överföringar som avses i artikel 46, 47 eller artikel 49.1 andra stycket, hänvisning till lämpliga eller passande skyddsåtgärder och hur en kopia av dem kan erhållas eller var dessa har gjorts tillgängliga.
2. Utöver den information som avses i punkt 1 ska den personuppgiftsansvarige vid insamlingen av personuppgifterna lämna den registrerade följande ytterligare information, vilken krävs för att säkerställa rättvis och transparent behandling:
- a) Den period under vilken personuppgifterna kommer att lagras eller, om detta inte är möjligt, de kriterier som används för att fastställa denna period.
- b) Att det föreligger en rätt att av den personuppgiftsansvarige begära tillgång till och rättelse eller radering av personuppgifter eller begränsning av behandling som rör den registrerade eller att invända mot behandling samt rätten till dataportabilitet.
- c) Om behandlingen grundar sig på artikel 6.1 a eller artikel 9.2 a, att det föreligger en rätt att när som helst återkalla sitt samtycke, utan att detta påverkar lagligheten av behandlingen på grundval av samtycket, innan detta återkallades.
- d) Rätten att inge klagomål till en tillsynsmyndighet.
- e) Huruvida tillhandahållandet av personuppgifter är ett lagstadgat eller avtalsenligt krav eller ett krav som är nödvändigt för att ingå ett avtal samt huruvida den registrerade är skyldig att tillhandahålla personuppgifterna och de möjliga följderna av att sådana uppgifter inte lämnas.
- f) Förekomsten av automatiserat beslutsfattande, inbegripet profilering enligt artikel 22.1 och 22.4, varvid det åtminstone i dessa fall ska lämnas meningsfull information om logiken bakom samt betydelsen och de förutsedda följderna av sådan behandling för den registrerade.
3. Om den personuppgiftsansvarige avser att ytterligare behandla personuppgifterna för ett annat syfte än det för vilket de insamlades, ska den personuppgiftsansvarige före denna ytterligare behandling ge den registrerade information om detta andra syfte samt ytterligare relevant information enligt punkt 2.
4. Punkterna 1, 2 och 3 ska inte tillämpas om och i den mån den registrerade redan förfogar över informationen.

Artikel 14

Information som ska tillhandahållas om personuppgifterna inte har erhållits från den registrerade

1. Om personuppgifterna inte har erhållits från den registrerade, ska den personuppgiftsansvarige förse den registrerade med följande information:
- a) Identitet och kontaktuppgifter för den personuppgiftsansvarige och i tillämpliga fall för dennes företrädare.
- b) Kontaktuppgifter för dataskyddsombudet, i tillämpliga fall.
- c) Ändamålen med den behandling för vilken personuppgifterna är avsedda samt den rättsliga grunden för behandlingen.
- d) De kategorier av personuppgifter som behandlingen gäller.
- e) Mottagarna eller de kategorier av mottagare som ska ta del av personuppgifterna, i förekommande fall.

- f) I tillämpliga fall att den personuppgiftsansvarige avser att överföra personuppgifter till en mottagare i ett tredjeland eller en internationell organisation och huruvida ett beslut av kommissionen om adekvat skydds nivå föreligger eller saknas eller, när det gäller de överföringar som avses i artiklarna 46, 47 eller artikel 49.1 andra stycket, hänvisning till lämpliga eller passande skyddsåtgärder och hur en kopia av dem kan erhållas eller var dessa har gjorts tillgängliga.
2. Utöver den information som avses i punkt 1 ska den personuppgiftsansvarige lämna den registrerade följande information, vilken krävs för att säkerställa rättvis och transparent behandling när det gäller den registrerade:
- a) Den period under vilken personuppgifterna kommer att lagras eller, om detta inte är möjligt, de kriterier som används för att fastställa denna period.
  - b) Om behandlingen grundar sig på artikel 6.1 f, den personuppgiftsansvariges eller en tredje parts berättigade intressen.
  - c) Förekomsten av rätten att av den personuppgiftsansvarige begära tillgång till och rättelse eller radering av personuppgifter eller begränsning av behandling som rör den registrerade och att invända mot behandling samt rätten till dataportabilitet.
  - d) Om behandlingen grundar sig på artikel 6.1 a eller artikel 9.2 a, rätten att när som helst återkalla sitt samtycke, utan att detta påverkar lagligheten av behandlingen på grundval av samtycket, innan detta återkallades.
  - e) Rätten att inge klagomål till en tillsynsmyndighet.
  - f) Varifrån personuppgifterna kommer och i förekommande fall huruvida de har sitt ursprung i allmänt tillgängliga källor.
  - g) Förekomsten av automatiserat beslutsfattande, inbegripet profilering enligt artikel 22.1 och 22.4, varvid det åtminstone i dessa fall ska lämnas meningsfull information om logiken bakom samt betydelsen och de förutsedda följderna av sådan behandling för den registrerade.
3. Den personuppgiftsansvarige ska lämna den information som anges i punkterna 1 och 2
- a) inom en rimlig period efter det att personuppgifterna har erhållits, dock senast inom en månad, med beaktande av de särskilda omständigheter under vilka personuppgifterna behandlas,
  - b) om personuppgifterna ska användas för kommunikation med den registrerade, senast vid tidpunkten för den första kommunikationen med den registrerade, eller
  - c) om ett utlämnande till en annan mottagare förutses, senast när personuppgifterna lämnas ut för första gången.
4. Om den personuppgiftsansvarige avser att ytterligare behandla personuppgifterna för ett annat syfte än det för vilket de insamlades, ska den personuppgiftsansvarige före denna ytterligare behandling ge den registrerade information om detta andra syfte samt ytterligare relevant information enligt punkt 2.
5. Punkterna 1–4 ska inte tillämpas i följande fall och i den mån
- a) den registrerade redan förfogar över informationen,
  - b) tillhandahållandet av sådan information visar sig vara omöjligt eller skulle medföra en oproportionell ansträngning, särskilt för behandling för arkivändamål av allmänt intresse, vetenskapliga eller historiska forskningsändamål eller statistiska ändamål i enlighet med artikel 89.1, eller i den mån den skyldighet som avses i punkt 1 i den här artikeln sannolikt kommer att göra det omöjligt eller avsevärt försvårar uppfyllandet av målen med den behandlingen; i sådana fall ska den personuppgiftsansvarige vidta lämpliga åtgärder för att skydda den registrerades rättigheter och friheter och berättigade intressen, inbegripet göra uppgifterna tillgängliga för allmänheten,
  - c) erhållande eller utlämnande av uppgifter uttryckligen föreskrivs genom unionsrätten eller genom en medlemsstats nationella rätt som den registrerade omfattas av och som fastställer lämpliga åtgärder för att skydda den registrerades berättigade intressen, eller
  - d) personuppgifterna måste förbli konfidentiella till följd av tystnadsplikt enligt unionsrätten eller medlemsstaternas nationella rätt, inbegripet andra lagstadgade sekretessförpliktelser.

*Artikel 15***Den registrerades rätt till tillgång**

1. Den registrerade ska ha rätt att av den personuppgiftsansvarige få bekräftelse på huruvida personuppgifter som rör honom eller henne håller på att behandlas och i så fall få tillgång till personuppgifterna och följande information:
  - a) Ändamålen med behandlingen.
  - b) De kategorier av personuppgifter som behandlingen gäller.
  - c) De mottagare eller kategorier av mottagare till vilka personuppgifterna har lämnats eller ska lämnas ut, särskilt mottagare i tredjeländer eller internationella organisationer.
  - d) Om möjligt, den förutsedda period under vilken personuppgifterna kommer att lagras eller, om detta inte är möjligt, de kriterier som används för att fastställa denna period.
  - e) Förekomsten av rätten att av den personuppgiftsansvarige begära rättelse eller radering av personuppgifterna eller begränsning av behandling av personuppgifter som rör den registrerade eller att invända mot sådan behandling.
  - f) Rätten att inge klagomål till en tillsynsmyndighet.
  - g) Om personuppgifterna inte samlas in från den registrerade, all tillgänglig information om varifrån dessa uppgifter kommer.
  - h) Förekomsten av automatiserat beslutsfattande, inbegripet profilering enligt artikel 22.1 och 22.4, varvid det åtminstone i dessa fall ska lämnas meningsfull information om logiken bakom samt betydelsen och de förutsedda följderna av sådan behandling för den registrerade.
2. Om personuppgifterna överförs till ett tredjeland eller till en internationell organisation, ska den registrerade ha rätt till information om de lämpliga skyddsåtgärder som i enlighet med artikel 46 har vidtagits vid överföringen.
3. Den personuppgiftsansvarige ska förse den registrerade med en kopia av de personuppgifter som är under behandling. För eventuella ytterligare kopior som den registrerade begär får den personuppgiftsansvarige ta ut en rimlig avgift på grundval av de administrativa kostnaderna. Om den registrerade gör begäran i elektronisk form ska informationen tillhandahållas i ett elektroniskt format som är allmänt använt, om den registrerade inte begär något annat.
4. Den rätt till en kopia som avses i punkt 3 ska inte inverka menligt på andras rättigheter och friheter.

*Avsnitt 3***Rättelse och radering***Artikel 16***Rätt till rättelse**

Den registrerade ska ha rätt att av den personuppgiftsansvarige utan onödigt dröjsmål få felaktiga personuppgifter som rör honom eller henne rättade. Med beaktande av ändamålet med behandlingen, ska den registrerade ha rätt att komplettera ofullständiga personuppgifter, bland annat genom att tillhandahålla ett kompletterande utlåtande.

*Artikel 17***Rätt till radering ("rätten att bli bortglömd")**

1. Den registrerade ska ha rätt att av den personuppgiftsansvarige utan onödigt dröjsmål få sina personuppgifter raderade och den personuppgiftsansvarige ska vara skyldig att utan onödigt dröjsmål radera personuppgifter om något av följande gäller:
  - a) Personuppgifterna är inte längre nödvändiga för de ändamål för vilka de samlats in eller på annat sätt behandlats.

- b) Den registrerade återkallar det samtycke på vilket behandlingen grundar sig enligt artikel 6.1 a eller artikel 9.2 a och det finns inte någon annan rättslig grund för behandlingen.
- c) Den registrerade invänder mot behandlingen i enlighet med artikel 21.1 och det saknas berättigade skäl för behandlingen som väger tyngre, eller den registrerade invänder mot behandlingen i enlighet med artikel 21.2.
- d) Personuppgifterna har behandlats på olagligt sätt.
- e) Personuppgifterna måste raderas för att uppfylla en rättslig förpliktelse i unionsrätten eller i medlemsstaternas nationella rätt som den personuppgiftsansvarige omfattas av.
- f) Personuppgifterna har samlats in i samband med erbjudande av informationssamhällets tjänster, i de fall som avses i artikel 8.1.

2. Om den personuppgiftsansvarige har offentliggjort personuppgifterna och enligt punkt 1 är skyldig att radera personuppgifterna, ska den personuppgiftsansvarige med beaktande av tillgänglig teknik och kostnaden för genomförandet vidta rimliga åtgärder, inbegripet tekniska åtgärder, för att underrätta personuppgiftsansvariga som behandlar personuppgifterna om att den registrerade har begärt att de ska radera eventuella länkar till, eller kopior eller reproduktioner av dessa personuppgifter.

3. Punkterna 1 och 2 ska inte gälla i den utsträckning som behandlingen är nödvändig av följande skäl:

- a) För att utöva rätten till yttrande- och informationsfrihet.
- b) För att uppfylla en rättslig förpliktelse som kräver behandling enligt unionsrätten eller enligt en medlemsstats nationella rätt som den personuppgiftsansvarige omfattas av eller för att utföra en uppgift av allmänt intresse eller som är ett led i myndighetsutövning som utförs av den personuppgiftsansvarige.
- c) För skäl som rör ett viktigt allmänt intresse på folkhälsoområdet enligt artikel 9.2 h och i samt artikel 9.3.
- d) För arkivändamål av allmänt intresse, vetenskapliga eller historiska forskningsändamål eller statistiska ändamål enligt artikel 89.1, i den utsträckning som den rätt som avses i punkt 1 sannolikt omöjliggör eller avsevärt försvårar uppnåendet av syftet med den behandlingen.
- e) För att kunna fastställa, göra gällande eller försvara rättsliga anspråk.

Artikel 18

Rätt till begränsning av behandling

1. Den registrerade ska ha rätt att av den personuppgiftsansvarige kräva att behandlingen begränsas om något av följande alternativ är tillämpligt:

- a) Den registrerade bestrider personuppgifternas korrekthet, under en tid som ger den personuppgiftsansvarige möjlighet att kontrollera om personuppgifterna är korrekta.
- b) Behandlingen är olaglig och den registrerade motsätter sig att personuppgifterna raderas och i stället begär en begränsning av deras användning.
- c) Den personuppgiftsansvarige behöver inte längre personuppgifterna för ändamålen med behandlingen men den registrerade behöver dem för att kunna fastställa, göra gällande eller försvara rättsliga anspråk.
- d) Den registrerade har invänt mot behandling i enlighet med artikel 21.1 i väntan på kontroll av huruvida den personuppgiftsansvariges berättigade skäl väger tyngre än den registrerades berättigade skäl.

2. Om behandlingen har begränsats i enlighet med punkt 1 får sådana personuppgifter, med undantag för lagring, endast behandlas med den registrerades samtycke eller för att fastställa, göra gällande eller försvara rättsliga anspråk eller för att skydda någon annan fysisk eller juridisk persons rättigheter eller för skäl som rör ett viktigt allmänintresse för unionen eller för en medlemsstat.

3. En registrerad som har fått behandling begränsad i enlighet med punkt 1 ska underrättas av den personuppgiftsansvarige innan begränsningen av behandlingen upphör.

Artikel 19

Anmälningsskyldighet avseende rättelse eller radering av personuppgifter och begränsning av behandling

Den personuppgiftsansvarige ska underrätta varje mottagare till vilken personuppgifterna har lämnats ut om eventuella rättelser eller radering av personuppgifter eller begränsningar av behandling som skett i enlighet med artiklarna 16, 17.1 och 18, om inte detta visar sig vara omöjligt eller medföra en oproportionell ansträngning. Den personuppgiftsansvarige ska informera den registrerade om dessa mottagare på den registrerades begäran.

Artikel 20

Rätt till dataportabilitet

1. Den registrerade ska ha rätt att få ut de personuppgifter som rör honom eller henne och som han eller hon har tillhandahållit den personuppgiftsansvarige i ett strukturerat, allmänt använt och maskinläsbart format och ha rätt att överföra dessa uppgifter till en annan personuppgiftsansvarig utan att den personuppgiftsansvarige som tillhandahållits personuppgifterna hindrar detta, om

- a) behandlingen grundar sig på samtycke enligt artikel 6.1 a eller artikel 9.2 a eller på ett avtal enligt artikel 6.1 b, och
- b) behandlingen sker automatiserat.

2. Vid utövandet av sin rätt till dataportabilitet i enlighet med punkt 1 ska den registrerade ha rätt till överföring av personuppgifterna direkt från en personuppgiftsansvarig till en annan, när detta är tekniskt möjligt.

3. Utövandet av den rätt som avses i punkt 1 i den här artikeln ska inte påverka tillämpningen av artikel 17. Den rätten ska inte gälla i fråga om en behandling som är nödvändig för att utföra en uppgift av allmänt intresse eller som är ett led i myndighetsutövning som utförs av den personuppgiftsansvarige.

4. Den rätt som avses i punkt 1 får inte påverka andras rättigheter och friheter på ett ogynnsamt sätt.

Avsnitt 4

Rätt att göra invändningar och automatiserat individuellt beslutsfattande

Artikel 21

Rätt att göra invändningar

1. Den registrerade ska, av skäl som hänför sig till hans eller hennes specifika situation, ha rätt att när som helst göra invändningar mot behandling av personuppgifter avseende honom eller henne som grundar sig på artikel 6.1 e eller f, inbegripet profilering som grundar sig på dessa bestämmelser. Den personuppgiftsansvarige får inte längre behandla personuppgifterna såvida denne inte kan påvisa tvingande berättigade skäl för behandlingen som väger tyngre än den registrerades intressen, rättigheter och friheter eller om det sker för fastställande, utövande eller försvar av rättsliga anspråk.

2. Om personuppgifterna behandlas för direkt marknadsföring ska den registrerade ha rätt att när som helst invända mot behandling av personuppgifter som avser honom eller henne för sådan marknadsföring, vilket inkluderar profilering i den utsträckning som denna har ett samband med sådan direkt marknadsföring.

3. Om den registrerade invänder mot behandling för direkt marknadsföring ska personuppgifterna inte längre behandlas för sådana ändamål.

4. Senast vid den första kommunikationen med den registrerade ska den rätt som avses i punkterna 1 och 2 uttryckligen meddelas den registrerade och redovisas tydligt, klart och åtskilt från eventuell annan information.
5. När det gäller användningen av informationssamhällets tjänster, och trots vad som sägs i direktiv 2002/58/EG, får den registrerade utöva sin rätt att göra invändningar på automatiserat sätt med användning av tekniska specifikationer.
6. Om personuppgifter behandlas för vetenskapliga eller historiska forskningsändamål eller statistiska ändamål i enlighet med artikel 89.1 ska den registrerade, av skäl som hänför sig till hans eller hennes specifika situation, ha rätt att göra invändningar mot behandling av personuppgifter avseende honom eller henne om inte behandlingen är nödvändig för att utföra en uppgift av allmänt intresse.

Artikel 22

Automatiserat individuellt beslutsfattande, inbegripet profilering

1. Den registrerade ska ha rätt att inte bli föremål för ett beslut som enbart grundas på automatiserad behandling, inbegripet profilering, vilket har rättsliga följder för honom eller henne eller på liknande sätt i betydande grad påverkar honom eller henne.
2. Punkt 1 ska inte tillämpas om beslutet
  - a) är nödvändigt för ingående eller fullgörande av ett avtal mellan den registrerade och den personuppgiftsansvarige,
  - b) tillåts enligt unionsrätten eller en medlemsstats nationella rätt som den personuppgiftsansvarige omfattas av och som fastställer lämpliga åtgärder till skydd för den registrerades rättigheter, friheter och berättigade intressen, eller
  - c) grundar sig på den registrerades uttryckliga samtycke.
3. I fall som avses i punkt 2 a och c ska den personuppgiftsansvarige genomföra lämpliga åtgärder för att säkerställa den registrerades rättigheter, friheter och rättsliga intressen, åtminstone rätten till personlig kontakt med den personuppgiftsansvarige för att kunna uttrycka sin åsikt och bestrida beslutet.
4. Beslut enligt punkt 2 får inte grunda sig på de särskilda kategorier av personuppgifter som avses i artikel 9.1, såvida inte artikel 9.2 a eller g gäller och lämpliga åtgärder som ska skydda den registrerades berättigade intressen har vidtagits.

Avsnitt 5

Begränsningar

Artikel 23

Begränsningar

1. Det ska vara möjligt att i unionsrätten eller i en medlemsstats nationella rätt som den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträdet omfattas av införa en lagstiftningsåtgärd som begränsar tillämpningsområdet för de skyldigheter och rättigheter som föreskrivs i artiklarna 12–22 och 34, samt artikel 5 i den mån dess bestämmelser motsvarar de rättigheter och skyldigheter som fastställs i artiklarna 12–22, om en sådan begränsning sker med respekt för andemeningen i de grundläggande rättigheterna och friheterna och utgör en nödvändig och proportionell åtgärd i ett demokratiskt samhälle i syfte att säkerställa
  - a) den nationella säkerheten,
  - b) försvaret,
  - c) den allmänna säkerheten,

- d) förebyggande, förhindrande, utredning, avslöjande eller lagföring av brott eller verkställande av straffrättsliga sanktioner, inbegripet skydd mot samt förebyggande och förhindrande av hot mot den allmänna säkerheten,
  - e) andra av unionens eller en medlemsstats viktiga mål av generellt allmänt intresse, särskilt ett av unionens eller en medlemsstats viktiga ekonomiska eller finansiella intressen, däribland penning-, budget- eller skattefrågor, folkhälsa och social trygghet,
  - f) skydd av rättsväsendets oberoende och rättsliga åtgärder,
  - g) förebyggande, förhindrande, utredning, avslöjande och lagföring av överträdelser av etiska regler som gäller för lagreglerade yrken,
  - h) en tillsyns-, inspektions- eller regleringsfunktion som, även i enstaka fall, har samband med myndighetsutövning i fall som nämns i a–e och g,
  - i) skydd av den registrerade eller andras rättigheter och friheter,
  - j) verkställighet av civilrättsliga krav.
2. Framför allt ska alla lagstiftningsåtgärder som avses i punkt 1 innehålla specifika bestämmelser åtminstone, när så är relevant, avseende
- a) ändamålen med behandlingen eller kategorierna av behandling,
  - b) kategorierna av personuppgifter,
  - c) omfattningen av de införda begränsningarna,
  - d) skyddsåtgärder för att förhindra missbruk eller olaglig tillgång eller överföring,
  - e) specificeringen av den personuppgiftsansvarige eller kategorierna av personuppgiftsansvariga,
  - f) lagringstiden samt tillämpliga skyddsåtgärder med beaktande av behandlingens art, omfattning och ändamål eller kategorierna av behandling,
  - g) riskerna för de registrerades rättigheter och friheter, och
  - h) de registrerades rätt att bli informerade om begränsningen, såvida detta inte kan inverka menligt på begränsningen.

KAPITEL IV

Personuppgiftsansvarig och personuppgiftsbiträde

Avsnitt 1

Allmänna skyldigheter

Artikel 24

Den personuppgiftsansvariges ansvar

1. Med beaktande av behandlingens art, omfattning, sammanhang och ändamål samt riskerna, av varierande sannolikhetsgrad och allvar, för fysiska personers rättigheter och friheter ska den personuppgiftsansvarige genomföra lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder för att säkerställa och kunna visa att behandlingen utförs i enlighet med denna förordning. Dessa åtgärder ska ses över och uppdateras vid behov.
2. Om det står i proportion till behandlingen, ska de åtgärder som avses i punkt 1 omfatta den personuppgiftsansvariges genomförande av lämpliga strategier för dataskydd.
3. Tillämpningen av godkända uppförandekoder som avses i artikel 40 eller godkända certifieringsmekanismer som avses i artikel 42 får användas för att visa att den personuppgiftsansvarige fullgör sina skyldigheter.

*Artikel 25***Inbyggt dataskydd och dataskydd som standard**

1. Med beaktande av den senaste utvecklingen, genomförandekostnader och behandlingens art, omfattning, sammanhang och ändamål samt riskerna, av varierande sannolikhetsgrad och allvar, för fysiska personers rättigheter och friheter ska den personuppgiftsansvarige, både vid fastställandet av vilka medel behandlingen utförs med och vid själva behandlingen, genomföra lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder – såsom pseudonymisering – vilka är utformade för ett effektivt genomförande av dataskyddsprinciper – såsom uppgiftsminimering – och för integrering av de nödvändiga skyddsåtgärderna i behandlingen, så att kraven i denna förordning uppfylls och den registrerades rättigheter skyddas.
2. Den personuppgiftsansvarige ska genomföra lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder för att, i standardfallet, säkerställa att endast personuppgifter som är nödvändiga för varje specifikt ändamål med behandlingen behandlas. Den skyldigheten gäller mängden insamlade personuppgifter, behandlingens omfattning, tiden för deras lagring och deras tillgänglighet. Framför allt ska dessa åtgärder säkerställa att personuppgifter i standardfallet inte utan den enskildes medverkan görs tillgängliga för ett obegränsat antal fysiska personer.
3. En godkänd certifieringsmekanism i enlighet med artikel 42 får användas för att visa att kraven i punkterna 1 och 2 i den här artikeln följs.

*Artikel 26***Gemensamt personuppgiftsansvariga**

1. Om två eller fler personuppgiftsansvariga gemensamt fastställer ändamålen med och medlen för behandlingen ska de vara gemensamt personuppgiftsansvariga. Gemensamt personuppgiftsansvariga ska under öppna former fastställa sitt respektive ansvar för att fullgöra skyldigheterna enligt denna förordning, särskilt vad gäller utövandet av den registrerades rättigheter och sina respektive skyldigheter att tillhandahålla den information som avses i artiklarna 13 och 14, genom ett inbördes arrangemang, såvida inte de personuppgiftsansvarigas respektive skyldigheter fastställs genom unionsrätten eller en medlemsstats nationella rätt som de personuppgiftsansvariga omfattas av. Inom ramen för arrangemanget får en gemensam kontaktpunkt för de personuppgiftsansvariga utses.
2. Det arrangemang som avses i punkt 1 ska på lämpligt sätt återspegla de gemensamt personuppgiftsansvarigas respektive roller och förhållanden gentemot registrerade. Det väsentliga innehållet i arrangemanget ska göras tillgängligt för den registrerade.
3. Oavsett formerna för det arrangemang som avses i punkt 1 får den registrerade utöva sina rättigheter enligt denna förordning med avseende på och emot var och en av de personuppgiftsansvariga.

*Artikel 27***Företrädare för personuppgiftsansvariga eller personuppgiftsbiträden som inte är etablerade i unionen**

1. Om artikel 3.2 tillämpas ska den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträdet skriftligen utse en företrädare i unionen.
2. Skyldigheten enligt punkt 1 i denna artikel ska inte gälla
  - a) tillfällig behandling som inte omfattar behandling i stor omfattning av särskilda kategorier av uppgifter, som avses i artikel 9.1, eller behandling av personuppgifter avseende fällande domar i brottmål samt överträdelse, som avses i artikel 10, och som sannolikt inte kommer att medföra en risk för fysiska personers rättigheter och friheter, med hänsyn till behandlingens art, sammanhang, omfattning och ändamål, eller
  - b) en offentlig myndighet eller ett offentligt organ.

3. Företrädaren ska vara etablerad i en av de medlemsstater där de registrerade, vars personuppgifter behandlas i samband med att de erbjuds varor eller tjänster, eller vars beteende övervakas, befinner sig.
4. Företrädaren ska på den personuppgiftsansvariges eller personuppgiftsbitrådets uppdrag, utöver eller i stället för den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbitrådet, fungera som kontaktperson för i synnerhet tillsynsmyndigheter och registrerade, i alla frågor som har anknytning till behandlingen, i syfte att säkerställa efterlevnad av denna förordning.
5. Att den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbitrådet utser en företrädare ska inte påverka de rättsliga åtgärder som skulle kunna inledas mot den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbitrådet.

Artikel 28

Personuppgiftsbiträden

1. Om en behandling ska genomföras på en personuppgiftsansvarigs vägnar ska den personuppgiftsansvarige endast anlita personuppgiftsbiträden som ger tillräckliga garantier om att genomföra lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder på ett sådant sätt att behandlingen uppfyller kraven i denna förordning och säkerställer att den registrerades rättigheter skyddas.
2. Personuppgiftsbitrådet får inte anlita ett annat personuppgiftsbiträde utan att ett särskilt eller allmänt skriftligt förhandstillstånd har erhållits av den personuppgiftsansvarige. Om ett allmänt skriftligt tillstånd har erhållits, ska personuppgiftsbitrådet informera den personuppgiftsansvarige om eventuella planer på att anlita nya personuppgiftsbiträden eller ersätta personuppgiftsbiträden, så att den personuppgiftsansvarige har möjlighet att göra invändningar mot sådana förändringar.
3. När uppgifter behandlas av ett personuppgiftsbiträde ska hanteringen regleras genom ett avtal eller en annan rättsakt enligt unionsrätten eller enligt medlemsstaternas nationella rätt som är bindande för personuppgiftsbitrådet med avseende på den personuppgiftsansvarige och i vilken föremålet för behandlingen, behandlingens varaktighet, art och ändamål, typen av personuppgifter och kategorier av registrerade, samt den personuppgiftsansvariges skyldigheter och rättigheter anges. I det avtalet eller den rättsakten ska det särskilt föreskrivas att personuppgiftsbitrådet
  - a) endast får behandla personuppgifter på dokumenterade instruktioner från den personuppgiftsansvarige, inbegripet när det gäller överföringar av personuppgifter till ett tredjeland eller en internationell organisation, såvida inte denna behandling krävs enligt unionsrätten eller enligt en medlemsstats nationella rätt som personuppgiftsbitrådet omfattas av, och i så fall ska personuppgiftsbitrådet informera den personuppgiftsansvarige om det rättsliga kravet innan uppgifterna behandlas, såvida sådan information inte är förbjuden med hänvisning till ett viktigt allmänintresse enligt denna rätt,
  - b) säkerställer att personer med behörighet att behandla personuppgifterna har åtagit sig att iaktta konfidentialitet eller omfattas av en lämplig lagstadgad tystnadsplikt,
  - c) ska vidta alla åtgärder som krävs enligt artikel 32,
  - d) ska respektera de villkor som avses i punkterna 2 och 4 för anlitaandet av ett annat personuppgiftsbiträde,
  - e) med tanke på behandlingens art, ska hjälpa den personuppgiftsansvarige genom lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder, i den mån detta är möjligt, så att den personuppgiftsansvarige kan fullgöra sin skyldighet att svara på begäran om utövande av den registrerades rättigheter i enlighet med kapitel III,
  - f) ska bistå den personuppgiftsansvarige med att se till att skyldigheterna enligt artiklarna 32–36 fullgörs, med beaktande av typen av behandling och den information som personuppgiftsbitrådet har tillgång till,
  - g) beroende på vad den personuppgiftsansvarige väljer, ska radera eller återlämna alla personuppgifter till den personuppgiftsansvarige efter det att tillhandahållandet av behandlingstjänster har avslutats, och radera befintliga kopior såvida inte lagring av personuppgifterna krävs enligt unionsrätten eller medlemsstaternas nationella rätt, och
  - h) ska ge den personuppgiftsansvarige tillgång till all information som krävs för att visa att de skyldigheter som fastställs i denna artikel har fullgjorts samt möjliggöra och bidra till granskningar, inbegripet inspektioner, som genomförs av den personuppgiftsansvarige eller av en annan revisor som bemyndigats av den personuppgiftsansvarige.

Med avseende på led h i första stycket ska personuppgiftsbiträdet omedelbart informera den personuppgiftsansvarige om han anser att en instruktion strider mot denna förordning eller mot andra av unionens eller medlemsstaternas dataskyddsbestämmelser.

4. I de fall där ett personuppgiftsbiträde anlitar ett annat personuppgiftsbiträde för utförande av specifik behandling på den personuppgiftsansvariges vägnar ska det andra personuppgiftsbiträdet, genom ett avtal eller en annan rättsakt enligt unionsrätten eller enligt medlemsstaternas nationella rätt, åläggas samma skyldigheter i fråga om dataskydd som de som fastställs i avtalet eller den andra rättsakten mellan den personuppgiftsansvarige och personuppgiftsbiträdet enligt punkt 3, och framför allt att ge tillräckliga garantier om att genomföra lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder på ett sådant sätt att behandlingen uppfyller kraven i denna förordning. Om det andra personuppgiftsbiträdet inte fullgör sina skyldigheter i fråga om dataskydd ska det ursprungliga personuppgiftsbiträdet vara fullt ansvarig gentemot den personuppgiftsansvarige för utförandet av det andra personuppgiftsbiträdets skyldigheter.

5. Ett personuppgiftsbiträdes anslutning till en godkänd uppförandekod som avses i artikel 40 eller en godkänd certifieringsmekanism som avses i artikel 42 får användas för att visa att tillräckliga garantier tillhandahålls, så som avses punkterna 1 och 4 i den här artikeln.

6. Det avtal eller den andra rättsakt som avses i punkterna 3 och 4 i den här artikeln får, utan att det påverkar tillämpningen av ett enskilt avtal mellan den personuppgiftsansvarige och personuppgiftsbiträdet, helt eller delvis baseras på sådana standardavtalsklausuler som avses i punkterna 7 och 8 i den här artikeln, inbegripet när de ingår i en certifiering som i enlighet med artiklarna 42 och 43 beviljats den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträdet.

7. Kommissionen får fastställa standardavtalsklausuler för de frågor som avses i punkterna 3 och 4 i den här artikeln, i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 93.2.

8. En tillsynsmyndighet får fastställa standardavtalsklausuler för de frågor som avses i punkterna 3 och 4 i den här artikeln, i enlighet med den mekanism för enhetlighet som avses i artikel 63.

9. Det avtal eller den andra rättsakt som avses i punkterna 3 och 4 ska upprättas skriftligen, inbegripet i ett elektroniskt format.

10. Om ett personuppgiftsbiträde överträder denna förordning genom att fastställa ändamålen med och medlen för behandlingen, ska personuppgiftsbiträdet anses vara personuppgiftsansvarig med avseende på den behandlingen, utan att det påverkar tillämpningen av artiklarna 82, 83 och 84.

Artikel 29

Behandling under den personuppgiftsansvariges eller personuppgiftsbiträdets överinseende

Personuppgiftsbiträdet och personer som utför arbete under den personuppgiftsansvariges eller personuppgiftsbiträdets överinseende, och som får tillgång till personuppgifter, får endast behandla dessa på instruktion från den personuppgiftsansvarige, såvida han eller hon inte är skyldig att göra det enligt unionsrätten eller medlemsstaternas nationella rätt.

Artikel 30

Register över behandling

1. Varje personuppgiftsansvarig och, i tillämpliga fall, dennes företrädare ska föra ett register över behandling som utförts under dess ansvar. Detta register ska innehålla samtliga följande uppgifter:

- a) Namn och kontaktuppgifter för den personuppgiftsansvarige, samt i tillämpliga fall gemensamt personuppgiftsansvarige, den personuppgiftsansvariges företrädare samt dataskyddsombudet.
- b) Ändamålen med behandlingen.
- c) En beskrivning av kategorierna av registrerade och av kategorierna av personuppgifter.

- d) De kategorier av mottagare till vilka personuppgifterna har lämnats eller ska lämnas ut, inbegripet mottagare i tredjeländer eller i internationella organisationer.
- e) I tillämpliga fall, överföringar av personuppgifter till ett tredjeland eller en internationell organisation, inbegripet identifiering av tredjelandet eller den internationella organisationen och, vid sådana överföringar som avses i artikel 49.1 andra stycket, dokumentationen av lämpliga skyddsåtgärder.
- f) Om möjligt, de förutsedda tidsfristerna för radering av de olika kategorierna av uppgifter.
- g) Om möjligt, en allmän beskrivning av de tekniska och organisatoriska säkerhetsåtgärder som avses i artikel 32.1.
2. Varje personuppgiftsbiträde och, i tillämpliga fall, dennes företrädare ska föra ett register över alla kategorier av behandling som utförts för den personuppgiftsansvariges räkning, som omfattar följande:
- a) Namn och kontaktuppgifter för personuppgiftsbiträdet eller personuppgiftsbiträdena och för varje personuppgiftsansvarig för vars räkning personuppgiftsbiträdet agerar, och, i tillämpliga fall, för den personuppgiftsansvariges eller personuppgiftsbitrådets företrädare samt dataskyddsombudet.
- b) De kategorier av behandling som har utförts för varje personuppgiftsansvariges räkning.
- c) I tillämpliga fall, överföringar av personuppgifter till ett tredjeland eller en internationell organisation, inbegripet identifiering av tredjelandet eller den internationella organisationen och, vid sådana överföringar som avses i artikel 49.1 andra stycket, dokumentationen av lämpliga skyddsåtgärder.
- d) Om möjligt, en allmän beskrivning av de tekniska och organisatoriska säkerhetsåtgärder som avses i artikel 32.1.
3. De register som avses i punkterna 1 och 2 ska upprättas skriftligen, inbegripet i elektronisk form.
4. På begäran ska den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträdet samt, i tillämpliga fall, den personuppgiftsansvariges eller personuppgiftsbitrådets företrädare göra registret tillgängligt för tillsynsmyndigheten.
5. De skyldigheter som anges i punkterna 1 och 2 ska inte gälla för ett företag eller en organisation som sysselsätter färre än 250 personer såvida inte den behandling som utförs sannolikt kommer att medföra en risk för registrerades rättigheter och friheter, behandlingen inte är tillfällig eller behandlingen omfattar särskilda kategorier av uppgifter som avses i artikel 9.1 eller personuppgifter om fällande domar i brottmål samt överträdelse som avses i artikel 10.

Artikel 31

Samarbete med tillsynsmyndigheten

Den personuppgiftsansvarige och personuppgiftsbiträdet samt, i tillämpliga fall, deras företrädare ska på begäran samarbeta med tillsynsmyndigheten vid utförandet av dennes uppgifter.

Avsnitt 2

Säkerhet för personuppgifter

Artikel 32

Säkerhet i samband med behandlingen

1. Med beaktande av den senaste utvecklingen, genomförandekostnaderna och behandlingens art, omfattning, sammanhang och ändamål samt riskerna, av varierande sannolikhetsgrad och allvar, för fysiska personers rättigheter och friheter ska den personuppgiftsansvarige och personuppgiftsbiträdet vidta lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder för att säkerställa en säkerhetsnivå som är lämplig i förhållande till risken, inbegripet, när det är lämpligt

- a) pseudonymisering och kryptering av personuppgifter,

- b) förmågan att fortlöpande säkerställa konfidentialitet, integritet, tillgänglighet och motståndskraft hos behandlingssystemen och -tjänsterna,
  - c) förmågan att återställa tillgängligheten och tillgången till personuppgifter i rimlig tid vid en fysisk eller teknisk incident,
  - d) ett förfarande för att regelbundet testa, undersöka och utvärdera effektiviteten hos de tekniska och organisatoriska åtgärder som ska säkerställa behandlingens säkerhet.
2. Vid bedömningen av lämplig säkerhetsnivå ska särskild hänsyn tas till de risker som behandling medför, i synnerhet från oavsiktlig eller olaglig förstöring, förlust eller ändring eller till obehörigt röjande av eller obehörig åtkomst till de personuppgifter som överförts, lagrats eller på annat sätt behandlats.
3. Anslutning till en godkänd uppförandekod som avses i artikel 40 eller en godkänd certifieringsmekanism som avses i artikel 42 får användas för att visa att kraven i punkt 1 i den här artikeln följs.
4. Den personuppgiftsansvarige och personuppgiftsbiträdet ska vidta åtgärder för att säkerställa att varje fysisk person som utför arbete under den personuppgiftsansvariges eller personuppgiftsbitrådets överinseende, och som får tillgång till personuppgifter, endast behandlar dessa på instruktion från den personuppgiftsansvarige, om inte unionsrätten eller medlemsstaternas nationella rätt ålägger honom eller henne att göra det.

Artikel 33

Anmälan av en personuppgiftsincident till tillsynsmyndigheten

1. Vid en personuppgiftsincident ska den personuppgiftsansvarige utan onödigt dröjsmål och, om så är möjligt, inte senare än 72 timmar efter att ha fått vetskap om den, anmäla personuppgiftsincidenten till den tillsynsmyndighet som är behörig i enlighet med artikel 55, såvida det inte är osannolikt att personuppgiftsincidenten medför en risk för fysiska personers rättigheter och friheter. Om anmälan till tillsynsmyndigheten inte görs inom 72 timmar ska den åtföljas av en motivering till förseningen.
2. Personuppgiftsbiträdet ska underrätta den personuppgiftsansvarige utan onödigt dröjsmål efter att ha fått vetskap om en personuppgiftsincident.
3. Den anmälan som avses i punkt 1 ska åtminstone
  - a) beskriva personuppgiftsincidentens art, inbegripet, om så är möjligt, de kategorier av och det ungefärliga antalet registrerade som berörs samt de kategorier av och det ungefärliga antalet personuppgiftsposter som berörs,
  - b) förmedla namnet på och kontaktuppgifterna för dataskyddsombudet eller andra kontaktpunkter där mer information kan erhållas,
  - c) beskriva de sannolika konsekvenserna av personuppgiftsincidenten, och
  - d) beskriva de åtgärder som den personuppgiftsansvarige har vidtagit eller föreslagit för att åtgärda personuppgiftsincidenten, inbegripet, när så är lämpligt, åtgärder för att mildra dess potentiella negativa effekter.
4. Om och i den utsträckning det inte är möjligt att tillhandahålla informationen samtidigt, får informationen tillhandahållas i omgångar utan onödigt ytterligare dröjsmål.
5. Den personuppgiftsansvarige ska dokumentera alla personuppgiftsincidenter, inbegripet omständigheterna kring personuppgiftsincidenten, dess effekter och de korrigerande åtgärder som vidtagits. Dokumentationen ska göra det möjligt för tillsynsmyndigheten att kontrollera efterlevnaden av denna artikel.

Artikel 34

Information till den registrerade om en personuppgiftsincident

1. Om personuppgiftsincidenten sannolikt leder till en hög risk för fysiska personers rättigheter och friheter ska den personuppgiftsansvarige utan onödigt dröjsmål informera den registrerade om personuppgiftsincidenten.

2. Den information till den registrerade som avses i punkt 1 i denna artikel ska innehålla en tydlig och klar beskrivning av personuppgiftsincidentens art och åtminstone de upplysningar och åtgärder som avses i artikel 33.3 b, c och d.
3. Information till den registrerade i enlighet med punkt 1 krävs inte om något av följande villkor är uppfyllt:
  - a) Den personuppgiftsansvarige har genomfört lämpliga tekniska och organisatoriska skyddsåtgärder och dessa åtgärder tillämpats på de personuppgifter som påverkades av personuppgiftsincidenten, i synnerhet sådana som ska göra uppgifterna oläsbara för alla personer som inte är behöriga att få tillgång till personuppgifterna, såsom kryptering.
  - b) Den personuppgiftsansvarige har vidtagit ytterligare åtgärder som säkerställer att den höga risk för registrerades rättigheter och friheter som avses i punkt 1 sannolikt inte längre kommer att uppstå.
  - c) Det skulle inbegripa en oproportionell ansträngning. I så fall ska i stället allmänheten informeras eller en liknande åtgärd vidtas genom vilken de registrerade informeras på ett lika effektivt sätt.
4. Om den personuppgiftsansvarige inte redan har informerat den registrerade om personuppgiftsincidenten får tillsynsmyndigheten, efter att ha bedömt sannolikheten för att personuppgiftsincidenten medför en hög risk, kräva att personuppgiftsbiträdet gör det eller får besluta att något av de villkor som avses i punkt 3 uppfylls.

Avsnitt 3

Konsekvensbedömning avseende dataskydd samt föregående samråd

Artikel 35

Konsekvensbedömning avseende dataskydd

1. Om en typ av behandling, särskilt med användning av ny teknik och med beaktande av dess art, omfattning, sammanhang och ändamål, sannolikt leder till en hög risk för fysiska personers rättigheter och friheter ska den personuppgiftsansvarige före behandlingen utföra en bedömning av den planerade behandlingens konsekvenser för skyddet av personuppgifter. En enda bedömning kan omfatta en serie liknande behandlingar som medför liknande höga risker.
2. Den personuppgiftsansvarige ska rådfråga dataskyddsombudet, om ett sådant utsetts, vid genomförande av en konsekvensbedömning avseende dataskydd.
3. En konsekvensbedömning avseende dataskydd som avses i punkt 1 ska särskilt krävas i följande fall:
  - a) En systematisk och omfattande bedömning av fysiska personers personliga aspekter som grundar sig på automatisk behandling, inbegripet profilering, och på vilken beslut grundar sig som har rättsliga följder för fysiska personer eller på liknande sätt i betydande grad påverkar fysiska personer.
  - b) Behandling i stor omfattning av särskilda kategorier av uppgifter, som avses i artikel 9.1, eller av personuppgifter som rör fällande domar i brottmål och överträdelse som avses i artikel 10.
  - c) Systematisk övervakning av en allmän plats i stor omfattning.
4. Tillsynsmyndigheten ska upprätta och offentliggöra en förteckning över det slags behandlingsverksamheter som omfattas av kravet på en konsekvensbedömning avseende dataskydd i enlighet med punkt 1. Tillsynsmyndigheten ska översända dessa förteckningar till den styrelse som avses i artikel 68.
5. Tillsynsmyndigheten får också upprätta och offentliggöra en förteckning över det slags behandlingsverksamheter som inte kräver någon konsekvensbedömning avseende dataskydd. Tillsynsmyndigheten ska översända dessa förteckningar till styrelsen.
6. Innan de förteckningar som avses i punkterna 4 och 5 antas ska den behöriga tillsynsmyndigheten tillämpa den mekanism för enhetlighet som avses i artikel 63 om en sådan förteckning inbegriper behandling som rör erbjudandet av varor eller tjänster till registrerade, eller övervakning av deras beteende i flera medlemsstater, eller som väsentligt kan påverka den fria rörligheten för personuppgifter i unionen.

7. Bedömningen ska innehålla åtminstone
  - a) en systematisk beskrivning av den planerade behandlingen och behandlingens syften, inbegripet, när det är lämpligt, den personuppgiftsansvariges berättigade intresse,
  - b) en bedömning av behovet av och proportionaliteten hos behandlingen i förhållande till syftena,
  - c) en bedömning av de risker för de registrerades rättigheter och friheter som avses i punkt 1, och
  - d) de åtgärder som planeras för att hantera riskerna, inbegripet skyddsåtgärder, säkerhetsåtgärder och rutiner för att säkerställa skyddet av personuppgifterna och för att visa att denna förordning efterlevs, med hänsyn till de registrerades och andra berörda personers rättigheter och berättigade intressen.
8. De berörda personuppgiftsansvarigas eller personuppgiftsbiträdenas efterlevnad av godkända uppförandekoder enligt artikel 40 ska på lämpligt sätt beaktas vid bedömningen av konsekvenserna av de behandlingar som utförs av dessa personuppgiftsansvariga eller personuppgiftsbiträden, framför allt när det gäller att ta fram en konsekvensbedömning avseende dataskydd.
9. Den personuppgiftsansvarige ska, när det är lämpligt, inhämta synpunkter från de registrerade eller deras företrädare om den avsedda behandlingen, utan att det påverkar skyddet av kommersiella eller allmänna intressen eller behandlingens säkerhet.
10. Om behandling enligt artikel 6.1 c eller e har en rättslig grund i unionsrätten eller i en medlemsstats nationella rätt som den personuppgiftsansvarige omfattas av, reglerar den rätten den aktuella specifika behandlingsåtgärden eller serien av åtgärder i fråga och en konsekvensbedömning avseende dataskydd redan har genomförts som en del av en allmän konsekvensbedömning i samband med antagandet av denna rättsliga grund, ska punkterna 1–7 inte gälla, om inte medlemsstaterna anser det nödvändigt att utföra en sådan bedömning före behandlingen.
11. Den personuppgiftsansvarige ska vid behov genomföra en översyn för att bedöma om behandlingen genomförs i enlighet med konsekvensbedömningen avseende dataskydd åtminstone när den risk som behandlingen medför förändras.

Artikel 36

Förhandssamråd

1. Den personuppgiftsansvarige ska samråda med tillsynsmyndigheten före behandling om en konsekvensbedömning avseende dataskydd enligt artikel 35 visar att behandlingen skulle leda till en hög risk om inte den personuppgiftsansvarige vidtar åtgärder för att minska risken.
2. Om tillsynsmyndigheten anser att den planerade behandling som avses i punkt 1 skulle strida mot denna förordning, särskilt om den personuppgiftsansvarige inte i tillräcklig mån har fastställt eller reducerat risken, ska tillsynsmyndigheten inom en period på högst åtta veckor från det att begäran om samråd mottagits, ge den personuppgiftsansvarige och i tillämpliga fall personuppgiftsbiträdet skriftliga råd och får utnyttja alla de befogenheter som den har enligt artikel 58. Denna period får förlängas med sex veckor beroende på hur komplicerad den planerade behandlingen är. Tillsynsmyndigheten ska informera den personuppgiftsansvarige och, i tillämpliga fall, personuppgiftsbiträdet om en sådan förlängning inom en månad från det att begäran om samråd mottagits, tillsammans med orsakerna till förseningen. Dessa perioder får tillfälligt upphöra att löpa i avvaktan på att tillsynsmyndigheten erhåller den information som den har begärt med tanke på samrådet.
3. Vid samråd med tillsynsmyndigheten enligt punkt 1 ska den personuppgiftsansvarige till tillsynsmyndigheten lämna
  - a) i tillämpliga fall de respektive ansvarsområdena för de personuppgiftsansvariga, gemensamt personuppgiftsansvariga och personuppgiftsbiträden som medverkar vid behandlingen, framför allt vid behandling inom en koncern,
  - b) ändamålen med och medlen för den avsedda behandlingen,
  - c) de åtgärder som vidtas och de garantier som lämnas för att skydda de registrerades rättigheter och friheter enligt denna förordning,
  - d) i tillämpliga fall kontaktuppgifter till dataskyddsombudet,

- e) konsekvensbedömningen avseende dataskydd enligt artikel 35, och
  - f) all annan information som begärs av tillsynsmyndigheten.
4. Medlemsstaterna ska samråda med tillsynsmyndigheten vid utarbetandet av ett förslag till lagstiftningsåtgärd som ska antas av ett nationellt parlament eller av en regleringsåtgärd som grundar sig på en sådan lagstiftningsåtgärd som rör behandling.
5. Trots vad som sägs i punkt 1 får det i medlemsstaternas nationella rätt krävas att personuppgiftsansvariga ska samråda med, och erhålla förhandstillstånd av, tillsynsmyndigheten när det gäller en personuppgiftsansvarigs behandling för utförandet av en uppgift som den personuppgiftsansvarige utför av allmänt intresse, inbegripet behandling avseende social trygghet och folkhälsa.

Avsnitt 4

Dataskyddsombud

Artikel 37

Utnämning av dataskyddsombudet

1. Den personuppgiftsansvarige och personuppgiftsbiträdet ska under alla omständigheter utnämna ett dataskyddsombud om
  - a) behandlingen genomförs av en myndighet eller ett offentligt organ, förutom när detta sker som en del av domstolarnas dömande verksamhet,
  - b) den personuppgiftsansvariges eller personuppgiftsbitrådets kärnverksamhet består av behandling som, på grund av sin karaktär, sin omfattning och/eller sina ändamål, kräver regelbunden och systematisk övervakning av de registrerade i stor omfattning, eller
  - c) den personuppgiftsansvariges eller personuppgiftsbitrådets kärnverksamhet består av behandling i stor omfattning av särskilda kategorier av uppgifter i enlighet med artikel 9 och personuppgifter som rör fällande domar i brottmål och överträdelse, som avses i artikel 10.
2. En koncern får utnämna ett enda dataskyddsombud om det på varje etableringsort är lätt att nå ett dataskyddsombud.
3. Om den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträdet är en myndighet eller ett offentligt organ, får ett enda dataskyddsombud utnämnas för flera sådana myndigheter eller organ, med hänsyn till deras organisationsstruktur och storlek.
4. I andra fall än de som avses i punkt 1 får eller, om så krävs enligt unionsrätten eller medlemsstaternas nationella rätt, ska den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträdet eller sammanslutningar och andra organ som företräder kategorier av personuppgiftsansvariga eller personuppgiftsbiträden utnämna ett dataskyddsombud. Dataskyddsombudet får agera för sådana sammanslutningar och andra organ som företräder personuppgiftsansvariga eller personuppgiftsbiträden.
5. Dataskyddsombudet ska utses på grundval av yrkesmässiga kvalifikationer och, i synnerhet, sakkunskap om lagstiftning och praxis avseende dataskydd samt förmågan att fullgöra de uppgifter som avses i artikel 39.
6. Dataskyddsombudet får ingå i den personuppgiftsansvariges eller personuppgiftsbitrådets personal, eller utföra uppgifterna på grundval av ett tjänsteavtal.
7. Den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträdet ska offentliggöra dataskyddsombudets kontaktuppgifter och meddela dessa till tillsynsmyndigheten.

Artikel 38

Dataskyddsombudets ställning

1. Den personuppgiftsansvarige och personuppgiftsbiträdet ska säkerställa att dataskyddsombudet på ett korrekt sätt och i god tid deltar i alla frågor som rör skyddet av personuppgifter.

2. Den personuppgiftsansvarige och personuppgiftsbiträdet ska stödja dataskyddsbudet i utförandet av de uppgifter som avses i artikel 39 genom att tillhandahålla de resurser som krävs för att fullgöra dessa uppgifter samt tillgång till personuppgifter och behandlingsförfaranden, samt i upprätthållandet av dennes sakkunskap.
3. Den personuppgiftsansvarige och personuppgiftsbiträdet ska säkerställa att uppgiftskyddsbudet inte tar emot instruktioner som gäller utförandet av dessa uppgifter. Han eller hon får inte avsättas eller bli föremål för sanktioner av den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträdet för att ha utfört sina uppgifter. Dataskyddsbudet ska rapportera direkt till den personuppgiftsansvariges eller personuppgiftsbitrådets högsta förvaltningsnivå.
4. Den registrerade får kontakta dataskyddsbudet med avseende på alla frågor som rör behandlingen av dennes personuppgifter och utövandet av dennes rättigheter enligt denna förordning.
5. Dataskyddsbudet ska, när det gäller dennes genomförande av sina uppgifter, vara bundet av sekretess eller konfidentialitet i enlighet med unionsrätten eller medlemsstaternas nationella rätt.
6. Dataskyddsbudet får fullgöra andra uppgifter och uppdrag. Den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträdet ska se till att sådana uppgifter och uppdrag inte leder till en intressekonflikt.

Artikel 39

Dataskyddsbudets uppgifter

1. Dataskyddsbudet ska ha minst följande uppgifter:
  - a) Att informera och ge råd till den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträdet och de anställda som behandlar om deras skyldigheter enligt denna förordning och andra av unionens eller medlemsstaternas dataskyddsbestämmelser.
  - b) Att övervaka efterlevnaden av denna förordning, av andra av unionens eller medlemsstaternas dataskyddsbestämmelser och av den personuppgiftsansvariges eller personuppgiftsbitrådets strategi för skydd av personuppgifter, inbegripet ansvarstilldelning, information till och utbildning av personal som deltar i behandling och tillhörande granskning.
  - c) Att på begäran ge råd vad gäller konsekvensbedömningen avseende dataskydd och övervaka genomförandet av den enligt artikel 35.
  - d) Att samarbeta med tillsynsmyndigheten.
  - e) Att fungera som kontaktpunkt för tillsynsmyndigheten i frågor som rör behandling, inbegripet det förhandssamråd som avses i artikel 36, och vid behov samråda i alla andra frågor.
2. Dataskyddsbudet ska vid utförandet av sina uppgifter ta vederbörlig hänsyn till de risker som är förknippade med behandling, med beaktande av behandlingens art, omfattning, sammanhang och syften.

Avsnitt 5

Uppförandekod och certifiering

Artikel 40

Uppförandekoder

1. Medlemsstaterna, tillsynsmyndigheterna, styrelsen och kommissionen ska uppmuntra utarbetandet av uppförandekoder avsedda att bidra till att denna förordning genomförs korrekt, med hänsyn till särdragen hos de olika sektorer där behandling sker, och de särskilda behoven hos mikroföretag samt små och medelstora företag.
2. Sammanslutningar och andra organ som företräder kategorier av personuppgiftsansvariga eller personuppgiftsbitråden får utarbeta uppförandekoder, eller ändra eller utöka sådana koder, i syfte att specificera tillämpningen av denna förordning, till exempel när det gäller
  - a) rättvis och öppen behandling,

- b) personuppgiftsansvarigas berättigade intressen i särskilda sammanhang,
- c) insamling av personuppgifter,
- d) pseudonymisering av personuppgifter,
- e) information till allmänheten och de registrerade,
- f) utövande av registrerades rättigheter,
- g) information till och skydd av barn samt metoderna för att erhålla samtycke från de personer som har föräldrans ansvar för barn,
- h) åtgärder och förfaranden som avses i artiklarna 24 och 25 samt åtgärder för att säkerställa säkerhet vid behandling i enlighet med artikel 32,
- i) anmälan av personuppgiftsincidenter till tillsynsmyndigheter och meddelande av sådana personuppgiftsincidenter till registrerade,
- j) överföring av personuppgifter till tredjeländer eller internationella organisationer,
- k) utomrättsliga förfaranden och andra tvistlösningsförfaranden för lösande av tvister mellan personuppgiftsansvariga och registrerade när det gäller behandling, utan att detta påverkar registrerades rättigheter enligt artiklarna 77 och 79.

3. Uppförandekoder som är godkända i enlighet med punkt 5 i denna artikel och som har allmän giltighet enligt punkt 9 i denna artikel får, förutom att de iakttas av personuppgiftsansvariga eller personuppgiftsbiträden som omfattas av denna förordning, även iakttas av personuppgiftsansvariga eller personuppgiftsbiträden som inte omfattas av denna förordning enligt artikel 3, för att tillhandahålla lämpliga garantier inom ramen för överföringar av personuppgifter till tredjeländer eller internationella organisationer enligt villkoren i artikel 46.2 e. Sådana personuppgiftsansvariga eller personuppgiftsbiträden ska göra bindande och verkställbara åtaganden, genom avtal eller andra rättsligt bindande instrument, att tillämpa dessa lämpliga garantier inbegripet när det gäller registrerades rättigheter.

4. Den uppförandekod som avses i punkt 2 i den här artikeln ska innehålla mekanismer som gör det möjligt för det organ som avses i artikel 41.1 att utföra den obligatoriska övervakningen av att dess bestämmelser efterlevs av personuppgiftsansvariga och personuppgiftsbiträden som tillämpar den, utan att det påverkar uppgifter eller befogenheter för de tillsynsmyndigheter som är behöriga enligt artikel 55 eller 56.

5. Sammanslutningar och andra organ som avses i punkt 2 i den här artikeln som avser att utarbeta en uppförandekod eller ändra eller utöka befintliga uppförandekoder ska inte utkastet till uppförandekod, ändringen eller utökningen till den tillsynsmyndighet som är behörig enligt artikel 55. Tillsynsmyndigheten ska yttra sig om huruvida utkastet till uppförandekod, ändring eller utökning överensstämmer med denna förordning och ska godkänna ett utkastet till kod, ändring eller utökning om den finner att tillräckliga garantier tillhandahålls.

6. Om utkastet till kod, eller en ändring eller utökning, godkänns i enlighet med punkt 5, och om den berörda uppförandekoden inte avser behandling i flera medlemsstater, ska tillsynsmyndigheten registrera och offentliggöra uppförandekoden.

7. Om ett utkast till uppförandekod avser behandling i flera medlemsstater ska den tillsynsmyndighet som är behörig enligt artikel 55 innan den godkänner utkastet till kod, ändring eller utökning, inom ramen för det förfarande som avses i artikel 63 överlämna det till styrelsen som ska avge ett yttrande om huruvida utkastet till kod, ändring eller utökning är förenligt med denna förordning eller, i de fall som avses i punkt 3 i den här artikeln, tillhandahåller lämpliga garantier.

8. Om det i det yttrande som avses i punkt 7 bekräftas att utkastet till kod, ändring eller utökning är förenligt med denna förordning, eller, i de fall som avses i punkt 3, tillhandahåller lämpliga garantier, ska styrelsen inlämna sitt yttrande till kommissionen.

9. Kommissionen får, genom genomförandeakter, besluta att den godkända koden, ändringen eller utökningen som getts in till den enligt punkt 8 i den här artikeln har allmän giltighet inom unionen. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 93.2.

10. Kommissionen ska se till att de godkända koder om vilka det har beslutats att de har allmän giltighet enligt punkt 9 offentliggörs på lämpligt sätt.

11. Styrelsen ska samla alla godkända uppförandekoder, ändringar och utökningar i ett register och offentliggöra dem på lämpligt sätt.

Artikel 41

Övervakning av godkända uppförandekoder

1. Utan att det påverkar den berörda tillsynsmyndighetens uppgifter och befogenheter enligt artiklarna 57 och 58 får övervakningen av efterlevnaden av en uppförandekod i enlighet med artikel 40 utföras av ett organ som har en lämplig expertnivå i förhållande till kodens syfte och som ackrediteras för detta ändamål av den behöriga tillsynsmyndigheten.

2. Ett organ som avses i punkt 1 får ackrediteras för att övervaka efterlevnaden av en uppförandekod om detta organ har

- a) visat sitt oberoende och sin expertis i förhållande till uppförandekodens syfte på ett sätt som den behöriga tillsynsmyndigheten finner tillfredsställande,
- b) upprättat förfaranden varigenom det kan bedöma de berörda personuppgiftsansvarigas och personuppgiftsbiträdenas lämplighet för att tillämpa uppförandekoden, övervaka att de efterlever dess bestämmelser och regelbundet se över hur den fungerar,
- c) upprättat förfaranden och strukturer för att hantera klagomål om överträdelser av uppförandekoden eller det sätt på vilket uppförandekoden har tillämpats, eller tillämpas, av en personuppgiftsansvarig eller ett personuppgiftsbiträde, och för att göra dessa förfaranden och strukturer synliga för registrerade och för allmänheten, och
- d) på ett sätt som den behöriga tillsynsmyndigheten finner tillfredsställande visat att dess uppgifter och uppdrag inte leder till en intressekonflikt.

3. Den behöriga tillsynsmyndigheten ska inlämna utkastet till kriterier för ackreditering av ett organ som avses i punkt 1 i den här artikeln till styrelsen i enlighet med den mekanism för enhetlighet som avses i artikel 63.

4. Utan att det påverkar den behöriga tillsynsmyndighetens uppgifter och befogenheter och tillämpningen av bestämmelserna i kapitel VIII ska ett organ som avses i punkt 1 i denna artikel, med förbehåll för tillräckliga skyddsåtgärder, vidta lämpliga åtgärder i fall av en personuppgiftsansvarigs eller ett personuppgiftsbiträdes överträdelse av uppförandekoden, inbegripet avstängning eller uteslutande av den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträdet från uppförandekoden. Det ska informera den behöriga tillsynsmyndigheten om sådana åtgärder och skälen för att de vidtagits.

5. Den behöriga tillsynsmyndigheten ska återkalla ackrediteringen av ett organ som avses i punkt 1 om villkoren för ackrediteringen inte, eller inte längre, uppfylls eller om åtgärder som vidtagits av organet strider mot denna förordning.

6. Denna artikel ska inte gälla behandling som utförs av offentliga myndigheter och organ.

Artikel 42

Certifiering

1. Medlemsstaterna, tillsynsmyndigheterna, styrelsen och kommissionen ska uppmuntra, särskilt på unionsnivå, införandet av certifieringsmekanismer för dataskydd och sigill och märkningar för dataskydd som syftar till att visa att personuppgiftsansvarigas eller personuppgiftsbiträdens behandling är förenlig med denna förordning. De särskilda behoven hos mikroföretag samt små och medelstora företag ska beaktas.

2. Certifieringsmekanismer för dataskydd och sigill och märkningar för dataskydd som är godkända enligt punkt 5 i denna artikel får, förutom att de iakttas av personuppgiftsansvariga eller personuppgiftsbiträden som omfattas av denna förordning, inrättas för att visa att det föreligger lämpliga garantier som tillhandahålls av personuppgiftsansvariga och personuppgiftsbiträden som inte omfattas av denna förordning enligt artikel 3, inom ramen för överföringar av personuppgifter till tredjeländer eller internationella organisationer enligt villkoren i artikel 46.2 f. Sådana personuppgiftsansvariga eller personuppgiftsbiträden ska göra bindande och verkställbara åtaganden, genom avtal eller andra rättsligt bindande instrument, att tillämpa dessa lämpliga garantier, inbegripet när det gäller registrerades rättigheter.
3. Certifieringen ska vara frivillig och tillgänglig via ett öppet förfarande.
4. En certifiering i enlighet med denna artikel minskar inte den personuppgiftsansvariges eller personuppgiftsbitrådets ansvar för att denna förordning efterlevs och påverkar inte uppgifter och befogenheter för de tillsynsmyndigheter som är behöriga enligt artikel 55 eller 56.
5. En certifiering i enlighet med denna artikel ska utfärdas av de certifieringsorgan som avses i artikel 43 eller av den behöriga tillsynsmyndigheten på grundval av kriterier som godkänts av den behöriga myndigheten enligt artikel 58.3 eller av styrelsen enligt artikel 63. Om kriterierna har godkänts av styrelsen får detta leda till en gemensam certifiering, det europeiska sigillet för dataskydd.
6. Den personuppgiftsansvarige eller det personuppgiftsbiträde som låter sin behandling av uppgifter omfattas av certifieringsmekanismen ska förse det certifieringsorgan som avses i artikel 43 eller, i tillämpliga fall, den behöriga tillsynsmyndigheten, med all information och tillgång till behandlingsförfaranden som krävs för att genomföra certifieringsförfarandet.
7. Certifiering ska utfärdas till en personuppgiftsansvarig eller ett personuppgiftsbiträde för en period på högst tre år och får förnyas på samma villkor under förutsättning att kraven fortsätter att vara uppfyllda. Certifiering ska, i tillämpliga fall, återkallas av de certifieringsorgan som avses i artikel 43 eller av den behöriga tillsynsmyndigheten om kraven för certifieringen inte eller inte längre uppfylls.
8. Styrelsen ska samla alla certifieringsmekanismer och sigill och märkningar för dataskydd i ett register och offentliggöra dem på lämpligt sätt.

Artikel 43

Certifieringsorgan

1. Utan att det påverkar den behöriga tillsynsmyndighetens uppgifter och befogenheter enligt artiklarna 57 och 58 ska certifieringsorgan som har lämplig nivå av expertis i fråga om dataskydd, efter att ha informerat tillsynsmyndigheten för att den ska kunna utöva sina befogenheter enligt artikel 58.2 h när så är nödvändigt, utfärda och förnya certifiering. Medlemsstat ska säkerställa att dessa certifieringsorgan är ackrediterade av en av eller båda följande:
  - a) Den tillsynsmyndighet som är behörig enligt artikel 55 eller 56,
  - b) det nationella ackrediteringsorgan som utsetts i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 ⁽¹⁾ i enlighet med EN-ISO/IEC 17065/2012 och med de ytterligare krav som fastställts av den tillsynsmyndighet som är behörig enligt artikel 55 eller 56.
2. Certifieringsorgan som avses i punkt 1 får ackrediteras i enlighet med den punkten endast om de har
  - a) visat oberoende och expertis i förhållande till certifieringens syfte på ett sätt som den behöriga tillsynsmyndigheten finner tillfredsställande,

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknads kontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 (EUTL 218, 13.8.2008, s. 30).

- b) förbundet sig att respektera de kriterier som avses i artikel 42.5 och godkänts av den tillsynsmyndighet som är behörig enligt artikel 55 eller 56, eller av styrelsen enligt artikel 63,
- c) upprättat förfaranden för utfärdande, periodisk översyn och återkallande av certifiering, sigill och märkningar för dataskydd,
- d) upprättat förfaranden och strukturer för att hantera klagomål om överträdelser av certifieringen eller det sätt på vilket certifieringen har tillämpats, eller tillämpas, av en personuppgiftsansvarig eller ett personuppgiftsbiträde, och för att göra dessa förfaranden och strukturer synliga för registrerade och för allmänheten, och
- e) på ett sätt som den behöriga tillsynsmyndigheten finner tillfredsställande visat att deras uppgifter och uppdrag inte leder till en intressekonflikt.

3. Ackrediteringen av certifieringsorgan som avses i punkterna 1 och 2 i denna artikel ska ske på grundval av kriterier som godkänts av den tillsynsmyndighet som är behörig enligt artikel 55 eller 56, eller av styrelsen enligt artikel 63. I händelse av ackreditering enligt punkt 1 b i den här artikeln ska dessa krav komplettera dem som föreskrivs i förordning (EG) nr 765/2008 och de tekniska regler som beskriver certifieringsorganens metoder och förfaranden.

4. De certifieringsorgan som avses i punkt 1 ska ansvara för den korrekta bedömning som leder till certifieringen eller återkallelsen av certifieringen, utan att det påverkar den personuppgiftsansvariges eller personuppgiftsbitrådets ansvar att efterleva denna förordning. Ackrediteringen ska utfärdas för en period på högst fem år och får förnyas på samma villkor under förutsättning att certifieringsorganet uppfyller de krav som anges i denna artikel.

5. De certifieringsorgan som avses i punkt 1 ska informera de behöriga tillsynsmyndigheterna om orsakerna till beviljandet eller återkallelsen av den begärda certifieringen.

6. De krav som avses i punkt 3 i den här artikeln och de kriterier som avses i artikel 42.5 ska offentliggöras av tillsynsmyndigheten i ett lättillgängligt format. Tillsynsmyndigheterna ska också översända dessa krav och kriterier till styrelsen. Styrelsen ska samla alla certifieringsmekanismer och sigill för dataskydd i ett register och offentliggöra dem på lämpligt sätt.

7. Utan att det påverkar tillämpningen av kapitel VIII ska den behöriga tillsynsmyndigheten eller det nationella ackrediteringsorganet återkalla ett certifieringsorgans ackreditering enligt punkt 1 i denna artikel om villkoren för ackrediteringen inte, eller inte längre, uppfylls eller om åtgärder som vidtagits av certifieringsorganet strider mot denna förordning.

8. Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 92 i syfte att närmare ange de krav som ska tas i beaktande för de certifieringsmekanismer för dataskydd som avses i artikel 42.1.

9. Kommissionen får anta genomförandeakter för att fastställa tekniska standarder för certifieringsmekanismer och sigill och märkningar för dataskydd samt rutiner för att främja och erkänna dessa certifieringsmekanismer, sigill och märkningar. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 93.2.

KAPITEL V

Överföring av personuppgifter till tredjeländer eller internationella organisationer

Artikel 44

Allmän princip för överföring av uppgifter

Överföring av personuppgifter som är under behandling eller är avsedda att behandlas efter det att de överförs till ett tredjeland eller en internationell organisation får bara ske under förutsättning att den personuppgiftsansvarige och personuppgiftsbiträdet, med förbehåll för övriga bestämmelser i denna förordning, uppfyller villkoren i detta kapitel, inklusive för vidare överföring av personuppgifter från tredjelandet eller den internationella organisationen till ett annat tredjeland eller en annan internationell organisation. Alla bestämmelser i detta kapitel ska tillämpas för att säkerställa att den nivå på skyddet av fysiska personer som säkerställs genom denna förordning inte undergrävs.

Artikel 45

Överföring på grundval av ett beslut om adekvat skyddsnivå

1. Personuppgifter får överföras till ett tredjeland eller en internationell organisation om kommissionen har beslutat att tredjelandet, ett territorium eller en eller flera specificerade sektorer i tredjelandet, eller den internationella organisationen i fråga säkerställer en adekvat skyddsnivå. En sådan överföring ska inte kräva något särskilt tillstånd.
  2. När kommissionen bedömer om en adekvat skyddsnivå föreligger ska den särskilt beakta
    - a) rättsstatsprincipen, respekten för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, relevant lagstiftning, både allmän lagstiftning och sektorslagstiftning, inklusive avseende allmän säkerhet, försvar, nationell säkerhet och straffrätt och offentliga myndigheters tillgång till personuppgifter samt tillämpningen av sådan lagstiftning, dataskyddsregler, yrkesregler och säkerhetsbestämmelser, inbegripet regler för vidare överföring av personuppgifter till ett annat tredjeland eller en annan internationell organisation, som ska följas i det landet eller den internationella organisationen, rättspraxis samt faktiska och verkställbara rättigheter för registrerade och effektiv administrativ och rättslig prövning för de registrerade vars personuppgifter överförs,
    - b) huruvida det finns en eller flera effektivt fungerande oberoende tillsynsmyndigheter i tredjelandet, eller som utövar tillsyn över den internationella organisationen, som har ansvar för att säkerställa och kontrollera att dataskyddsregler följs, inklusive lämpliga verkställighetsbefogenheter, ge de registrerade råd och assistans när det gäller utövandet av deras rättigheter och samarbeta med medlemsstaternas tillsynsmyndigheter, och
    - c) vilka internationella åtaganden det berörda tredjelandet eller den berörda internationella organisationen har gjort, eller andra skyldigheter som följer av rättsligt bindande konventioner eller instrument samt av dess deltagande i multilaterala eller regionala system, särskilt rörande skydd av personuppgifter.
  3. Kommissionen får, efter att ha bedömt om det föreligger en adekvat skyddsnivå, genom en genomförandeakt besluta att ett tredjeland, ett territorium eller en eller flera specificerade sektorer inom ett tredjeland, eller en internationell organisation säkerställer en adekvat skyddsnivå i den mening som avses i punkt 2 i den här artikeln. Genomförandeakten ska inrätta en mekanism för regelbunden översyn, minst vart fjärde år, som ska beakta all relevant utveckling i det tredjelandet eller den internationella organisationen. Beslutets territoriella och sektorsmässiga tillämpning ska regleras i genomförandeakten, där det också i förekommande fall ska anges vilken eller vilka myndigheter som är tillsynsmyndighet(er) enligt punkt 2 b i den här artikeln. Genomförandeakten ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 93.2.
  4. Kommissionen ska fortlöpande övervaka utveckling i tredjeländer och internationella organisationer vilken kan påverka hur beslut som antagits enligt punkt 3 i den här artikeln och beslut som antagits på grundval av artikel 25.6 i direktiv 95/46/EG fungerar.
  5. Kommissionen ska, när tillgänglig information visar, i synnerhet efter den översyn som avses i punkt 3 i den här artikeln, att ett tredjeland, ett territorium eller en eller flera specificerade sektorer inom tredjelandet i fråga eller en internationell organisation inte längre säkerställer adekvat skydd i den mening som avses i punkt 2 i den här artikeln och, i den mån det behövs, genom genomförandeakter återkalla, ändra eller upphäva det beslut som avses i punkt 3 i den här artikeln utan retroaktiv verkan. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 93.2.
- När det föreligger vederbörligen motiverade och tvingande skäl till skyndsamhet ska kommissionen anta omedelbart tillämpliga genomförandeakter i enlighet med det förfarande som avses i artikel 93.3.
6. Kommissionen ska samråda med tredjelandet eller den internationella organisationen i fråga för att lösa den situation som lett till beslutet enligt punkt 5.
  7. Beslut enligt punkt 5 i den här artikeln ska inte påverka överföring av personuppgifter till tredjelandet, ett territorium eller en eller flera specificerade sektorer inom tredjelandet, eller den internationella organisationen i fråga enligt artiklarna 46–49.
  8. Kommissionen ska i *Europeiska unionens officiella tidning* och på sin webbplats offentliggöra en förteckning över de tredjeländer och de territorier och specificerade sektorer i ett givet tredjeland samt de internationella organisationer för vilka den har fastställt att en adekvat skyddsnivå inte eller inte längre säkerställs.

9. De beslut som antas av kommissionen på grundval av artikel 25.6 i direktiv 95/46/EG ska förbli i kraft tills de ändrats, ersatts eller upphävts av ett kommissionsbeslut som antagits i enlighet med punkt 3 eller 5 i den här artikeln.

Artikel 46

Överföring som omfattas av lämpliga skyddsåtgärder

1. I avsaknad av ett beslut i enlighet med artikel 45.3, får en personuppgiftsansvarig eller ett personuppgiftsbiträde endast överföra personuppgifter till ett tredjeland eller en internationell organisation efter att ha vidtagit lämpliga skyddsåtgärder, och på villkor att lagstadgade rättigheter för registrerade och effektiva rättsmedel för registrerade finns tillgängliga.
2. Lämpliga skyddsåtgärder enligt punkt 1 får, utan att det krävs särskilt tillstånd från en övervakningsmyndighet, ta formen av
  - a) ett rättsligt bindande och verkställbart instrument mellan offentliga myndigheter eller organ,
  - b) bindande företagsbestämmelser i enlighet med artikel 47,
  - c) standardiserade dataskyddsbestämmelser som antas av kommissionen i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 93.2,
  - d) standardiserade dataskyddsbestämmelser som antagits av en tillsynsmyndighet och godkänts av kommissionen i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 93.2,
  - e) en godkänd uppförandekod enligt artikel 40 tillsammans med rättsligt bindande och verkställbara åtaganden för den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträdet i tredjelandet att tillämpa lämpliga skyddsåtgärder, även när det gäller registrerades rättigheter, eller
  - f) en godkänd certifieringsmekanism enligt artikel 42 tillsammans med rättsligt bindande och verkställbara åtaganden för den personuppgiftsansvarige, personuppgiftsbiträdet i tredjelandet att tillämpa lämpliga skyddsåtgärder, även när det gäller de registrerades rättigheter.
3. Med förbehåll för tillstånd från den behöriga tillsynsmyndigheten, får lämpliga skyddsåtgärder enligt punkt 1 också i synnerhet ta formen av
  - a) avtalsklausuler mellan den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträdet och den personuppgiftsansvarige, personuppgiftsbiträdet eller mottagaren av personuppgifterna i tredjelandet eller den internationella organisationen, eller
  - b) bestämmelser som ska införas i administrativa överenskommelser mellan offentliga myndigheter eller organ vilka inbegriper verkställbara och faktiska rättigheter för registrerade.
4. Tillsynsmyndigheten ska tillämpa den mekanism för enhetlighet som avses i artikel 63 i de fall som avses i punkt 3 i den här artikeln.
5. Tillstånd från en medlemsstat eller tillsynsmyndighet på grundval av artikel 26.2 i direktiv 95/46/EG ska förbli giltigt tills det, vid behov, ändrats, ersatts eller upphävts av den tillsynsmyndigheten. De beslut som fattas av kommissionen på grundval av artikel 26.4 i direktiv 95/46/EG ska förbli i kraft tills de, vid behov, ändrats, ersatts eller upphävts av ett kommissionsbeslut som antagits i enlighet med punkt 2 i den här artikeln.

Artikel 47

Bindande företagsbestämmelser

1. Den behöriga tillsynsmyndigheten ska godkänna bindande företagsbestämmelser i enlighet med den mekanism för enhetlighet som föreskrivs i artikel 63 under förutsättning att de
  - a) är rättsligt bindande, tillämpas på, och verkställs av alla delar som berörs inom den koncern eller grupp av företag som deltar i gemensam ekonomisk verksamhet, inklusive deras anställda,

- b) innehåller uttryckliga bestämmelser om de registrerades lagstadgade rättigheter när det gäller behandlingen av deras personuppgifter, och
  - c) uppfyller villkoren i punkt 2.
2. De bindande företagsbestämmelser som avses i punkt 1 ska närmare ange åtminstone följande:
- a) struktur och kontaktuppgifter för den koncern eller grupp av företag som deltar i gemensam ekonomisk verksamhet och för var och en av dess medlemmar,
  - b) vilka överföringar eller uppsättningar av överföringar av uppgifter som omfattas, inklusive kategorierna av personuppgifter, typen av behandling och dess ändamål, den typ av registrerade som berörs samt vilket eller vilka tredjeländer som avses,
  - c) bestämmelsernas rättsligt bindande natur, såväl internt som externt,
  - d) tillämpningen av allmänna principer för dataskydd, särskilt avgränsning av syften, uppgiftsminimering, begränsade lagringsperioder, datakvalitet, inbyggt dataskydd och dataskydd som standard, rättslig grund för behandling, behandling av särskilda kategorier av personuppgifter, åtgärder för att säkerställa datasäkerhet och villkoren när det gäller vidare överföring av uppgifter till organ som inte är bundna av bindande företagsbestämmelser,
  - e) de registrerades rättigheter avseende behandling och medlen för att utöva dessa rättigheter, inklusive rätten att inte bli föremål för beslut grundade enbart på automatisk behandling, inklusive profilering, enligt artikel 22, rätten att inge klagomål till den behöriga tillsynsmyndigheten och till behöriga domstolar i medlemsstaterna enligt artikel 79, rätten till prövning samt i förekommande fall rätten till kompensation för överträdelse av de bindande företagsbestämmelserna,
  - f) att den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträdet som är etablerad inom en medlemsstats territorium tar på sig ansvaret om en berörd enhet som inte är etablerad inom unionen bryter mot de bindande företagsbestämmelserna; den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträdet får helt eller delvis undantas från denna skyldighet endast på villkor att det kan visas att den berörda enheten i företagsgruppen inte kan hållas ansvarig för den skada som har uppkommit,
  - g) hur de registrerade ska informeras om innehållet i de bindande företagsbestämmelserna, särskilt de bestämmelser som avses i leden d, e och f i denna punkt utöver den information som avses i artiklarna 13 och 14,
  - h) uppgifterna för varje dataskyddsombud som utsetts i enlighet med artikel 37, eller varje annan person eller enhet med ansvar för kontrollen av att de bindande företagsbestämmelserna följs inom den koncern eller grupp av företag som deltar i gemensam ekonomisk verksamhet, samt i fråga om utbildning och hantering av klagomål,
  - i) förfaranden för klagomål,
  - j) rutinerna inom den koncern eller grupp av företag som deltar i gemensam ekonomisk verksamhet för att kontrollera att de bindande företagsreglerna följs; sådana rutiner ska inbegripa dataskyddstillsyn och metoder för att säkerställa korrigerande åtgärder för att skydda de registrerades rättigheter; resultaten av sådana kontroller bör meddelas den person eller enhet som avses i led h och styrelsen i det kontrollerande företaget i koncernen eller gruppen av företag som deltar i gemensam ekonomisk verksamhet, och bör på begäran vara tillgänglig för den behöriga tillsynsmyndigheten,
  - k) rutinerna för att rapportera och dokumentera ändringar i bestämmelserna, samt rutinerna för att rapportera dessa ändringar till tillsynsmyndigheten,
  - l) rutinerna för att samarbeta med tillsynsmyndigheten i syfte att se till att alla medlemmar i den koncern eller grupp av företag som deltar i gemensam ekonomisk verksamhet följer reglerna, särskilt genom att meddela tillsynsmyndigheten resultaten av kontroller av de åtgärder som avses i led j,
  - m) rutinerna för att till den behöriga tillsynsmyndigheten rapportera alla rättsliga krav som en medlem i koncernen eller gruppen av företag som deltar i gemensam ekonomisk verksamhet är underkastad i ett tredjeland och som sannolikt kommer att ha en avsevärd negativ inverkan på de garantier som ges genom de bindande företagsbestämmelserna, och
  - n) lämplig utbildning om dataskydd för personal som har ständig eller regelbunden tillgång till personuppgifter.

3. Kommissionen får närmare ange vilket format och vilka rutiner som ska användas för de personuppgiftsansvarigas, personuppgiftsbiträdenas och tillsynsmyndigheternas utbyte av information om bindande företagsbestämmelser i den mening som avses i denna artikel. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 93.2.

Artikel 48

Överföringar och utlämnanden som inte är tillåtna enligt unionsrätten

Domstolsbeslut eller beslut från myndigheter i tredjeland där det krävs att en personuppgiftsansvarig eller ett personuppgiftsbiträde överför eller lämnar ut personuppgifter får erkännas eller genomföras på något som helst sätt endast om det grundar sig på en internationell överenskommelse, såsom ett avtal om ömsesidig rättslig hjälp, som gäller mellan det begärande tredjelandet och unionen eller en medlemsstat, utan att detta påverkar andra grunder för överföring enligt detta kapitel.

Artikel 49

Undantag i särskilda situationer

1. Om det inte föreligger något beslut om adekvat skyddsnivå enligt artikel 45.3, eller om lämpliga skyddsåtgärder enligt artikel 46, inbegripet bindande företagsbestämmelser, får en överföring eller uppsättning av överföringar av personuppgifter till ett tredjeland eller en internationell organisation endast ske om något av följande villkor är uppfyllt:

- a) Den registrerade har uttryckligen samtyckt till att uppgifterna får överföras, efter att först ha blivit informerad om de eventuella riskerna med sådana överföringar för den registrerade när det inte föreligger något beslut om adekvat skyddsnivå eller lämpliga skyddsåtgärder.
- b) Överföringen är nödvändig för att fullgöra ett avtal mellan den registrerade och den personuppgiftsansvarige eller för att genomföra åtgärder som föregår ett sådant avtal på den registrerades begäran.
- c) Överföringen är nödvändig för att ingå eller fullgöra ett avtal mellan den personuppgiftsansvarige och en annan fysisk eller juridisk person i den registrerades intresse.
- d) Överföringen är nödvändig av viktiga skäl som rör allmänintresset.
- e) Överföringen är nödvändig för att kunna fastställa, göra gällande eller försvara rättsliga anspråk.
- f) Överföringen är nödvändig för att skydda den registrerades eller andra personers grundläggande intressen, när den registrerade är fysiskt eller rättsligt förhindrad att ge sitt samtycke.
- g) Överföringen görs från ett register som enligt unionsrätten eller medlemsstaternas nationella rätt är avsett att ge allmänheten information och som är tillgängligt antingen för allmänheten eller för var och en som kan styrka ett berättigat intresse, men endast i den utsträckning som de i unionsrätten eller i medlemsstaternas nationella rätt angivna villkoren för tillgänglighet uppfylls i det enskilda fallet.

När en överföring inte skulle kunna grundas på en bestämmelse i artikel 45 eller 46, inklusive bestämmelserna om bindande företagsbestämmelser, och inget av undantagen för en särskild situation som avses i första stycket i den här punkten är tillämpligt, får en överföring till ett tredjeland eller en internationell organisation äga rum endast om överföringen inte är repetitiv, endast gäller ett begränsat antal registrerade, är nödvändig för ändamål som rör den personuppgiftsansvariges tvingande berättigade intressen och den registrerades intressen eller rättigheter och friheter inte väger tyngre, och den personuppgiftsansvarige har bedömt samtliga omständigheter kring överföringen av uppgifter och på grundval av denna bedömning vidtagit lämpliga skyddsåtgärder för att skydda personuppgifter. Den personuppgiftsansvarige ska informera tillsynsmyndigheten om överföringen. Den personuppgiftsansvarige ska utöver tillhandahållande av den information som avses i artiklarna 13 och 14 informera den registrerade om överföringen och om de tvingande berättigade intressen som eftersträvas.

2. En överföring enligt led g i punkt 1 första stycket får inte omfatta alla personuppgifter eller hela kategorier av personuppgifter som finns i registret. Om registret är avsett att vara tillgängligt för personer med ett berättigat intresse ska överföringen göras endast på begäran av dessa personer eller om de själva är mottagarna.

3. Leden a, b och c i punkt 1 första stycket samt andra stycket i samma punkt ska inte gälla åtgärder som vidtas av offentliga myndigheter som ett led i myndighetsutövning.
4. Det allmänintresse som avses i led d i punkt 1 första stycket ska vara erkänt i unionsrätten eller i den nationella rätt som den personuppgiftsansvarige omfattas av.
5. Saknas beslut om adekvat skyddsnivå, får unionsrätten eller medlemsstaternas nationella rätt med hänsyn till viktiga allmänintressen uttryckligen fastställa gränser för överföringen av specifika kategorier av personuppgifter till ett tredjeländ eller en internationell organisation. Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen om sådana bestämmelser.
6. Den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträdet ska bevara uppgifter både om bedömningen och om de lämpliga skyddsåtgärder som avses i punkt 1 andra stycket i den här artikeln i det register som avses i artikel 30.

Artikel 50

Internationellt samarbete för skydd av personuppgifter

När det gäller tredjeländer och internationella organisationer ska kommissionen och tillsynsmyndigheterna vidta lämpliga åtgärder för att

- a) utveckla rutiner för det internationella samarbetet för att underlätta en effektiv tillämpning av lagstiftningen om skydd av personuppgifter,
- b) på internationell nivå erbjuda ömsesidigt bistånd för en effektiv tillämpning av lagstiftningen om skydd av personuppgifter, bland annat genom underrättelse, hänskjutande av klagomål, bistånd vid utredningar samt informationsutbyte, med iakttagande av lämpliga skyddsåtgärder för personuppgifter samt skyddet av andra grundläggande rättigheter och friheter,
- c) involvera berörda aktörer i diskussioner och åtgärder som syftar till att öka det internationella samarbetet när det gäller tillämpningen av lagstiftningen om skydd av personuppgifter,
- d) främja utbyte och dokumentation om lagstiftning och praxis för skydd av personuppgifter, inklusive avseende behörighetskonflikter med tredjeländer.

KAPITEL VI

Oberoende tillsynsmyndigheter

Avsnitt 1

Oberoende ställning

Artikel 51

Tillsynsmyndighet

1. Varje medlemsstat ska föreskriva att en eller flera offentliga myndigheter ska vara ansvariga för att övervaka tillämpningen av denna förordning, i syfte att skydda fysiska personers grundläggande rättigheter och friheter i samband med behandling samt att underlätta det fria flödet av sådana uppgifter inom unionen (nedan kallad *tillsynsmyndighet*).
2. Varje tillsynsmyndighet ska bidra till en enhetlig tillämpning av denna förordning i hela unionen. För detta ändamål ska tillsynsmyndigheterna samarbeta såväl sinsemellan som med kommissionen i enlighet med kapitel VII.
3. Om det finns fler än en tillsynsmyndighet i en medlemsstat ska medlemsstaten utse den tillsynsmyndighet som ska företräda dessa myndigheter i styrelsen; medlemsstaten ska också upprätta en rutin för att se till att övriga myndigheter följer reglerna för den mekanism för enhetlighet som avses i artikel 63.
4. Varje medlemsstat ska senast den 25 maj 2018 anmäla till kommissionen vilka nationella bestämmelser den antar i enlighet med detta kapitel, och alla framtida ändringar som rör dessa bestämmelser ska anmälas utan dröjsmål.

*Artikel 52***Oberoende**

1. Varje tillsynsmyndighet ska vara fullständigt oberoende i utförandet av sina uppgifter och utövandet av sina befogenheter i enlighet med denna förordning.
2. Varje tillsynsmyndighets ledamot eller ledamöter ska i utförandet av sina uppgifter och utövandet av sina befogenheter i enlighet med denna förordning stå fria från utomstående påverkan, direkt såväl som indirekt, och får varken begära eller ta emot instruktioner av någon.
3. Tillsynsmyndighetens ledamöter ska avhålla sig från alla handlingar som är oförenliga med deras skyldigheter och under sin mandattid avstå från all annan avlönad eller oavlönad yrkesverksamhet som står i strid med deras tjänsteutövning.
4. Varje medlemsstat ska säkerställa att varje tillsynsmyndighet förfogar över de personella, tekniska och finansiella resurser samt de lokaler och den infrastruktur som behövs för att myndigheten ska kunna utföra sina uppgifter och utöva sina befogenheter, inklusive inom ramen för det ömsesidiga biståndet, samarbetet och deltagandet i styrelsens verksamhet.
5. Varje medlemsstat ska säkerställa att varje tillsynsmyndighet väljer och förfogar över egen personal, som ska ta instruktioner uteslutande från den berörda tillsynsmyndighetens ledamot eller ledamöter.
6. Varje medlemsstat ska säkerställa att varje tillsynsmyndighet blir föremål för finansiell kontroll, utan att detta påverkar tillsynsmyndighetens oberoende och att de förfogar över en separat, offentlig årsbudget som kan ingå i den övergripande statsbudgeten eller nationella budgeten.

*Artikel 53***Allmänna villkor för tillsynsmyndighetens ledamöter**

1. Medlemsstaterna ska föreskriva att varje ledamot av deras tillsynsmyndigheter ska utnämnas genom ett genom ett öppet förfarande med insyn av
  - deras parlament,
  - deras regering,
  - deras statschef, eller
  - ett oberoende organ som genom medlemsstatens nationella rätt anförtrotts utnämningen.
2. Varje ledamot ska ha de kvalifikationer, den erfarenhet och den kompetens, särskilt på området skydd av personuppgifter, som krävs för att ledamoten ska kunna utföra sitt uppdrag och utöva sina befogenheter.
3. En ledamots uppdrag ska upphöra då mandattiden löper ut eller om ledamoten avgår eller avsätts från sin tjänst i enlighet med den berörda medlemsstatens nationella rätt.
4. En ledamot får avsättas endast på grund av grov försummelse eller när ledamoten inte längre uppfyller de villkor som krävs för att utföra uppdraget.

*Artikel 54***Regler för inrättandet av en tillsynsmyndighet**

1. Varje medlemsstat ska fastställa följande i lag:
  - a) Varje tillsynsmyndighets inrättande.

- b) De kvalifikationer och de villkor för lämplighet som krävs för att någon ska kunna utnännas till ledamot av en tillsynsmyndighet.
- c) Regler och förfaranden för att utse varje tillsynsmyndighets ledamot eller ledamöter.
- d) Mandattiden för varje tillsynsmyndighets ledamot eller ledamöter, vilken inte får understiga fyra år, utom vid tillsättandet av de första ledamöterna efter den 24 maj 2016, då ett stegvis tillsättningsförfarande med kortare perioder för några av ledamöterna får tillämpas om detta är nödvändigt för att säkerställa myndighetens oberoende.
- e) Huruvida varje tillsynsmyndighets ledamot eller ledamöter får ges förnyat mandat, och om så är fallet, för hur många perioder.
- f) Vilka villkor som gäller för de skyldigheter som varje tillsynsmyndighets ledamot eller ledamöter och personal har, förbud mot handlingar, yrkesverksamhet och förmåner som står i strid därmed under och efter mandattiden och vilka bestämmelser som gäller för anställningens upphörande.

2. Varje tillsynsmyndighets ledamot eller ledamöter och personal ska i enlighet med unionsrätten eller medlemsstaternas nationella rätt omfattas av tystnadsplikt både under och efter sin mandattid vad avser konfidentiell information som de fått kunskap om under utförandet av deras uppgifter eller utövandet av deras befogenheter. Under mandatperioden ska denna tystnadsplikt i synnerhet gälla rapportering från fysiska personer om överträdelse av denna förordning.

Avsnitt 2

Behörighet, uppgifter och befogenheter

Artikel 55

Behörighet

1. Varje tillsynsmyndighet ska vara behörig att utföra de uppgifter och utöva de befogenheter som tilldelas den enligt denna förordning inom sin egen medlemsstats territorium.
2. Om behandling utförs av myndigheter eller privata organ som agerar på grundval av artikel 6.1 c eller e ska tillsynsmyndigheten i den berörda medlemsstaten vara behörig. I sådana fall ska artikel 56 inte tillämpas.
3. Tillsynsmyndigheterna ska inte vara behöriga att utöva tillsyn över domstolar som behandlar personuppgifter i sin dömande verksamhet.

Artikel 56

Den ansvariga tillsynsmyndighetens behörighet

1. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 55 ska tillsynsmyndigheten för den personuppgiftsansvariges eller personuppgiftsbiträdets huvudsakliga verksamhetsställe eller enda verksamhetsställe vara behörig att agera som ansvarig tillsynsmyndighet för den personuppgiftsansvariges eller personuppgiftsbiträdets gränsöverskridande behandling i enlighet med det förfarande som föreskrivs i artikel 60.
2. Genom undantag från punkt 1 ska varje tillsynsmyndighet vara behörig att behandla ett klagomål som lämnats in till denna eller en eventuell överträdelse av denna förordning, om sakfrågan i ärendet endast rör ett verksamhetsställe i medlemsstaten eller i väsentlig grad påverkar registrerade endast i medlemsstaten.
3. I de fall som avses i punkt 2 i den här artikeln ska tillsynsmyndigheten utan dröjsmål informera den ansvariga tillsynsmyndigheten om detta ärende. Inom tre veckor från det att den underrättats ska den ansvariga tillsynsmyndigheten besluta huruvida den kommer att behandla ärendet i enlighet med det förfarande som föreskrivs i artikel 60, med hänsyn till huruvida den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträdets har eller inte har ett verksamhetsställe som är beläget i den medlemsstat där den tillsynsmyndighet som lämnat informationen är belägen.

4. Om den ansvariga tillsynsmyndigheten beslutar att behandla ärendet ska det ske i enlighet med det förfarande som föreskrivs i artikel 60. Den tillsynsmyndighet som underrättade den ansvariga tillsynsmyndigheten får lämna in ett utkast till beslut till den ansvariga tillsynsmyndigheten. Den ansvariga tillsynsmyndigheten ska ta största möjliga hänsyn till detta utkast till beslut när det utarbetar det utkast till beslut som avses i artikel 60.3.
5. Om den ansvariga tillsynsmyndigheten beslutar att inte behandla ärendet ska den tillsynsmyndighet som underrättade den ansvariga tillsynsmyndigheten behandla ärendet i enlighet med artiklarna 61 och 62.
6. Den ansvariga tillsynsmyndigheten ska vara den personuppgiftsansvariges eller personuppgiftsbitrådets enda motpart när det gäller den registreringsansvariges eller den personuppgiftsbitrådets gränsöverskridande behandling.

Artikel 57

Uppgifter

1. Utan att det påverkar de andra uppgifter som föreskrivs i denna förordning ska varje tillsynsmyndighet på sitt territorium ansvara för följande:
  - a) Övervaka och verkställa tillämpningen av denna förordning.
  - b) Öka allmänhetens medvetenhet om och förståelse för risker, regler, skyddsåtgärder och rättigheter i fråga om behandling. Särskild uppmärksamhet ska ägnas åt insatser som riktar sig till barn.
  - c) I enlighet med medlemsstatens nationella rätt ge rådgivning åt det nationella parlamentet, regeringen och andra institutioner och organ om lagstiftningsåtgärder och administrativa åtgärder rörande skyddet av fysiska personers rättigheter och friheter när det gäller behandling.
  - d) Öka personuppgiftsansvarigas och personuppgiftsbitrådets medvetenhet om sina skyldigheter enligt denna förordning.
  - e) På begäran tillhandahålla information till registrerade om hur de ska utöva sina rättigheter enligt denna förordning, och om så krävs samarbeta med tillsynsmyndigheter i andra medlemsstater för detta ändamål.
  - f) Behandla klagomål från en registrerad eller från ett organ, en organisation eller en sammanslutning enligt artikel 80, och där så är lämpligt undersöka den sakfråga som klagomålet gäller och inom rimlig tid underrätta den enskilde om hur undersökningen fortskrider och om resultatet, i synnerhet om det krävs ytterligare undersökningar eller samordning med en annan tillsynsmyndighet.
  - g) Samarbeta, inbegripet utbyta information, med och ge ömsesidigt bistånd till andra tillsynsmyndigheter för att se till att denna förordning tillämpas och verkställs på ett enhetligt sätt.
  - h) Utföra undersökningar om tillämpningen av denna förordning, inbegripet på grundval av information som erhålls från en annan tillsynsmyndighet eller annan myndighet.
  - i) Följa sådan utveckling som påverkar skyddet av personuppgifter, bland annat inom informations- och kommunikationsteknik och affärspraxis.
  - j) Anta sådana standardavtalsklausuler som avses i artiklarna 28.8 och 46.2 d.
  - k) Upprätta och föra en förteckning när det gäller kravet på en konsekvensbedömning avseende dataskydd enligt artikel 35.4.
  - l) Ge råd om behandling av personuppgifter enligt artikel 36.2.
  - m) Främja framtagande av uppförandekoder enligt artikel 40.1 samt yttra sig över och godkänna sådana uppförandekoder som tillhandahåller tillräckliga garantier, i enlighet med artikel 40.5.
  - n) Uppmuntra till inrättandet av certifieringsmekanismer för dataskydd och av sigill och märkningar för dataskydd i enlighet med artikel 42.1 samt godkänna certifieringskriterierna i enlighet med artikel 42.5.
  - o) I tillämpliga fall genomföra en periodisk översyn av certifieringar som utfärdats i enlighet med artikel 42.7.

- p) Utarbeta och offentliggöra kriterier för ackreditering av ett organ för övervakning av uppförandekoder enligt artikel 41 och ett certifieringsorgan enligt artikel 43.
  - q) Ackreditera ett organ för övervakning av uppförandekoder enligt artikel 41 och ett certifieringsorgan enligt artikel 43.
  - r) Godkänna sådana avtalsklausuler och bestämmelser som avses i artikel 46.3.
  - s) Godkänna sådana bindande företagsbestämmelser som avses i artikel 47.
  - t) Bidra till styrelsens verksamhet.
  - u) Hålla arkiv över överträdelser av denna förordning och åtgärder som vidtagits i enlighet med artikel 58.2.
  - v) Utföra eventuella andra uppgifter som rör skyddet av personuppgifter.
2. Varje tillsynsmyndighet ska underlätta inlämningen av klagomål enligt punkt 1 f genom åtgärder såsom ett särskilt formulär för ändamålet, vilket också kan fyllas i elektroniskt, utan att andra kommunikationsformer utesluts.
3. Utförandet av alla tillsynsmyndigheters uppgifter ska vara avgiftsfritt för den registrerade och, i tillämpliga fall, för dataskyddsbudet.
4. Om en begäran är uppenbart ogrundad eller orimlig, särskilt på grund av dess repetitiva karaktär, får tillsynsmyndigheten ta ut en rimlig avgift grundad på de administrativa kostnaderna eller vägra att tillmötesgå begäran. Det åligger tillsynsmyndigheten att visa att begäran är uppenbart ogrundad eller orimlig.

Artikel 58

Befogenheter

1. Varje tillsynsmyndighet ska ha samtliga följande utredningsbefogenheter
- a) Beordra den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträdet, och i tillämpliga fall den personuppgiftsansvariges eller personuppgiftsbitrådets företrädare, att lämna all information som myndigheten behöver för att kunna fullgöra sina uppgifter.
  - b) Genomföra undersökningar i form av dataskyddstillsyn.
  - c) Genomföra en översyn av certifieringar som utfärdats i enlighet med artikel 42.7.
  - d) Meddela den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträdet om en påstådd överträdelse av denna förordning.
  - e) Från den personuppgiftsansvarige och personuppgiftsbiträdet få tillgång till alla personuppgifter och all information som tillsynsmyndigheten behöver för att kunna fullgöra sina uppgifter.
  - f) Få tillträde till alla lokaler som tillhör den personuppgiftsansvarige och personuppgiftsbiträdet, inbegripet tillgång till all utrustning och alla andra medel för behandling av personuppgifter i överensstämmelse med unionens processrätt eller medlemsstaternas nationella processrätt.
2. Varje tillsynsmyndighet ska ha samtliga följande korrigerande befogenheter
- a) Utfärda varningar till en personuppgiftsansvarig eller personuppgiftsbiträdet om att planerade behandlingar sannolikt kommer att bryta mot bestämmelserna i denna förordning.
  - b) Utfärda reprimander till en personuppgiftsansvarig eller personuppgiftsbiträdet om behandling bryter mot bestämmelserna i denna förordning.
  - c) Förelägga den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträdet att tillmötesgå den registrerades begäran att få utöva sina rättigheter enligt denna förordning.

- d) Förelägga en personuppgiftsansvarig eller ett personuppgiftsbiträde att se till att behandlingen sker i enlighet med bestämmelserna i denna förordning och om så krävs på ett specifikt sätt och inom en specifik period,
- e) Förelägga den personuppgiftsansvarige att meddela den registrerade att en personuppgiftsincident har inträffat.
- f) Införa en tillfällig eller definitiv begränsning av, inklusive ett förbud mot, behandling.
- g) Förelägga om rättelse eller radering av personuppgifter samt begränsning av behandling enligt artiklarna 16, 17 och 18 och underrätta mottagare till vilka personuppgifterna har lämnats ut om dessa åtgärder enligt artiklarna 17.2 och 19.
- h) Återkalla en certifiering eller beordra certifieringsorganet att återkalla en certifiering som utfärdats enligt artikel 42 eller 43, eller beordra certifieringsorganet att inte utfärda certifiering om kraven för certifiering inte eller inte längre uppfylls.
- i) Påföra administrativa sanktionsavgifter i enlighet med artikel 83 utöver eller i stället för de åtgärder som avses i detta stycke, beroende på omständigheterna i varje enskilt fall.
- j) Förelägga om att flödet av uppgifter till en mottagare i tredje land eller en internationell organisation ska avbrytas.

3. Varje tillsynsmyndighet ska ha samtliga följande befogenheter att utfärda tillstånd och att ge råd:

- a) Ge råd till den personuppgiftsansvarige i enlighet med det förfarande för förhandssamråd som avses i artikel 36.
- b) På eget initiativ eller på begäran avge yttranden till det nationella parlamentet, medlemsstatens regering eller, i enlighet med medlemsstatens nationella rätt, till andra institutioner och organ samt till allmänheten, i frågor som rör skydd av personuppgifter.
- c) Ge tillstånd till behandling enligt artikel 36.5 om medlemsstatens rätt kräver ett sådant förhandstillstånd.
- d) Avge ett yttrande om och godkänna utkast till uppförandekoder enligt artikel 40.5.
- e) Ackreditera certifieringsorgan i enlighet med artikel 43.
- f) Utfärda certifieringar och godkänna kriterier för certifiering i enlighet med artikel 42.5.
- g) Anta standardiserade dataskyddsbestämmelser enligt artiklarna 28.8 och 46.2 d.
- h) Godkänna avtalsklausuler enligt artikel 46.3 a.
- i) Godkänna administrativa överenskommelser enligt artikel 46.3 b.
- j) Godkänna bindande företagsbestämmelser enligt artikel 47.

4. Utövandet av de befogenheter som tillsynsmyndigheten tilldelas enligt denna artikel ska omfattas av lämpliga skyddsåtgärder, inbegripet effektiva rättsmedel och rättssäkerhet, som fastställs i unionsrätten och i medlemsstaternas nationella rätt i enlighet med stadgan.

5. Varje medlemsstat ska i lagstiftning fastställa att dess tillsynsmyndighet ska ha befogenhet att upplysa de rättsliga myndigheterna om överträdelse av denna förordning och vid behov att inleda eller på övrigt vis delta i rättsliga förfaranden, för att verkställa bestämmelserna i denna förordning.

6. Varje medlemsstat får i lagstiftning föreskriva att dess tillsynsmyndighet ska ha ytterligare befogenheter utöver dem som avses i punkterna 1, 2 och 3. Utövandet av dessa befogenheter ska inte påverka den effektiva tillämpningen av kapitel VII.

Artikel 59

Verksamhetsrapporter

Varje tillsynsmyndighet ska upprätta en årlig rapport om sin verksamhet, vilken kan omfatta en förteckning över typer av anmälda överträdelse och typer av åtgärder som vidtagits i enlighet med artikel 58.2. Rapporterna ska översändas till det nationella parlamentet, regeringen och andra myndigheter som utsetts genom medlemsstatens nationella rätt. De ska göras tillgängliga för allmänheten, kommissionen och styrelsen.

KAPITEL VII

Samarbete och enhetlighet

Avsnitt 1

Samarbete

Artikel 60

Samarbete mellan den ansvariga tillsynsmyndigheten och de andra berörda tillsynsmyndigheterna

1. Den ansvariga tillsynsmyndigheten ska samarbeta med de andra berörda tillsynsmyndigheterna i enlighet med denna artikel i en strävan att uppnå samförstånd. Den ansvariga tillsynsmyndigheten och de berörda tillsynsmyndigheterna ska utbyta all relevant information med varandra.
2. Den ansvariga tillsynsmyndigheten får när som helst begära att andra berörda tillsynsmyndigheter ger ömsesidigt bistånd i enlighet med artikel 61 och får genomföra gemensamma insatser i enlighet med artikel 62, i synnerhet för att utföra utredningar eller övervaka genomförandet av en åtgärd som avser en personuppgiftsansvarig eller ett personuppgiftsbiträde som är etablerad i en annan medlemsstat.
3. Den ansvariga tillsynsmyndigheten ska utan dröjsmål meddela de andra berörda tillsynsmyndigheterna den relevanta informationen i ärendet. Den ska utan dröjsmål lägga fram ett utkast till beslut för de andra berörda tillsynsmyndigheterna så att de kan avge ett yttrande och ta vederbörlig hänsyn till deras synpunkter.
4. Om någon av de andra berörda tillsynsmyndigheterna inom en period av fyra veckor efter att de har rådfrågats i enlighet med punkt 3 i den här artikeln uttrycker en relevant och motiverad invändning mot utkastet till beslut ska den ansvariga tillsynsmyndigheten, om den inte instämmer i den relevanta och motiverade invändningen eller anser att invändningen inte är relevant eller motiverad, överlämna ärendet till den mekanism för enhetlighet som avses i artikel 63.
5. Om den ansvariga tillsynsmyndigheten avser att följa den relevanta och motiverade invändningen ska den till de andra berörda tillsynsmyndigheterna överlämna ett reviderat utkast till beslut så att de kan avge ett yttrande. Detta reviderade utkast till beslut ska omfattas av det förfarande som avses i punkt 4 inom en period av två veckor.
6. Om ingen av de andra berörda tillsynsmyndigheterna har gjort invändningar mot det utkast till beslut som den ansvariga tillsynsmyndigheten har lagt fram inom den period som avses i punkterna 4 och 5 ska den ansvariga tillsynsmyndigheten och de berörda tillsynsmyndigheterna anses samtycka till detta utkast till beslut och ska vara bundna av det.
7. Den ansvariga tillsynsmyndigheten ska anta och meddela beslutet till den personuppgiftsansvariges eller personuppgiftsbitrådets huvudsakliga eller enda verksamhetsställe, allt efter omständigheterna, och underrätta de andra berörda tillsynsmyndigheterna och styrelsen om beslutet i fråga, inbegripet en sammanfattning av relevanta fakta och en relevant motivering. Den tillsynsmyndighet till vilken ett klagomål har lämnats in ska underrätta den enskilde om beslutet.
8. Om ett klagomål avvisas eller avslås ska den tillsynsmyndighet till vilken klagomålet lämnades in, genom undantag från punkt 7, anta beslutet och meddela den enskilde samt informera den personuppgiftsansvarige.
9. Om den ansvariga tillsynsmyndigheten och de berörda tillsynsmyndigheterna är överens om att avvisa eller avslå delar av ett klagomål och att vidta åtgärder beträffande andra delar av klagomålet ska ett separat beslut antas för var och en av dessa delar av frågan. Den ansvariga tillsynsmyndigheten ska anta beslutet om den del som gäller åtgärder som avser den personuppgiftsansvarige och meddela det till den personuppgiftsansvariges eller personuppgiftsbitrådets huvudsakliga eller enda verksamhetsställe på medlemsstatens territorium och underrätta den enskilde om detta, medan den enskildes tillsynsmyndighet ska anta beslutet för den del som gäller avvisande av eller avslag på klagomålet och meddela det till den enskilde och underrätta den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträdet om detta.
10. Efter att den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträdet har meddelats om den ansvariga myndighetens beslut i enlighet med punkterna 7 och 9 ska den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträdet vidta nödvändiga åtgärder för att se till att beslutet efterlevs vad gäller behandling med koppling till alla deras verksamhetsställen i unionen. Den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträdet ska meddela den ansvariga tillsynsmyndigheten vilka åtgärder som har vidtagits för att efterleva beslutet, och den ansvariga tillsynsmyndigheten ska informera de andra berörda tillsynsmyndigheterna.

11. Om en berörd tillsynsmyndighet under exceptionella omständigheter har skäl att anse att det finns ett brådskande behov av att agera för att skydda registrerades intressen ska det skyndsamma förfarande som avses i artikel 66 tillämpas.
12. Den ansvariga tillsynsmyndigheten och de andra berörda tillsynsmyndigheterna ska förse varandra med den information som krävs enligt denna artikel på elektronisk väg med användning av ett standardiserat format.

Artikel 61

Ömsesidigt bistånd

1. Tillsynsmyndigheterna ska utbyta relevant information och ge ömsesidigt bistånd i arbetet för att genomföra och tillämpa denna förordning på ett enhetligt sätt, och ska införa åtgärder som bidrar till ett verkningsfullt samarbete. Det ömsesidiga biståndet ska i synnerhet omfatta begäranden om information och tillsynsåtgärder, till exempel begäranden om utförande av förhandstillstånd och förhandssamråd, inspektioner och utredningar.
2. Varje tillsynsmyndighet ska vidta lämpliga åtgärder som krävs för att besvara en begäran från en annan tillsynsmyndighet utan onödigt dröjsmål och inte senare än en månad efter det att den tagit emot begäran. Till sådana åtgärder hör bland annat att översända relevant information om genomförandet av en pågående utredning.
3. En begäran om bistånd ska innehålla all nödvändig information, inklusive syftet med begäran och skälen till denna. Information som utbyts får endast användas för det syfte för vilket den har begärts.
4. Den tillsynsmyndighet som tar emot en begäran får endast vägra att tillmötesgå begäran om
  - a) den inte är behörig att behandla den sakfråga som begäran avser eller de åtgärder som det begärs att den ska utföra, eller
  - b) det skulle stå i strid med denna förordning eller unionsrätten eller den nationella rätt i en medlemsstat som tillsynsmyndigheten omfattas av att tillmötesgå begäran.
5. Den tillsynsmyndighet som tagit emot begäran ska meddela den myndighet som begäran kommer ifrån om resultatet eller, allt efter omständigheterna, om hur de åtgärder som vidtagits för att tillmötesgå begäran fortskrider. Den tillsynsmyndighet som tagit emot begäran ska redogöra för sina skäl för att vägra tillmötesgå begäran i enlighet med punkt 4.
6. Den tillsynsmyndighet som tar emot en begäran ska som regel tillhandahålla den information som begärts av andra tillsynsmyndigheter på elektronisk väg med användning av ett standardiserat format.
7. Tillsynsmyndigheter som tar emot en begäran får inte ta ut någon avgift för åtgärder som vidtagits av dem till följd av en begäran om ömsesidigt bistånd. Tillsynsmyndigheter får i undantagsfall komma överens med andra tillsynsmyndigheter om regler för ersättning från varandra för vissa utgifter i samband med tillhandahållande av ömsesidigt bistånd.
8. Om en tillsynsmyndighet inte tillhandahåller den information som avses i punkt 5 i denna artikel inom en månad efter det att den erhållit begäran från en annan tillsynsmyndighet får den begärande myndigheten anta en provisorisk åtgärd på sin medlemsstats territorium i enlighet med artikel 55.1. I detta fall ska det brådskande behov av att agera enligt artikel 66.1 anses vara uppfyllt och kräva ett brådskande bindande beslut från styrelsen i enlighet med artikel 66.2.
9. Kommissionen får genom genomförandeakter närmare ange format och förfaranden för sådant ömsesidigt bistånd som avses i denna artikel samt formerna för elektronisk överföring av information tillsynsmyndigheter emellan, samt mellan tillsynsmyndigheter och styrelsen, i synnerhet det standardiserade format som avses i punkt 6 i den här artikeln. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 93.2.

Artikel 62

Tillsynsmyndigheters gemensamma insatser

1. Tillsynsmyndigheter ska vid behov genomföra gemensamma insatser, inbegripet gemensamma utredningar och gemensamma verkställighetsåtgärder i vilka ledamöter eller personal från andra medlemsstaters tillsynsmyndigheter deltar.

2. Om den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträdet har verksamhetsställen i flera medlemsstater eller om ett betydande antal registrerade personer i mer än en medlemsstat sannolikt kommer att påverkas i väsentlig grad av att uppgifter behandlas, ska tillsynsmyndigheterna i var och en av dessa medlemsstater ha rätt att delta i de gemensamma insatserna. Den tillsynsmyndighet som är behörig enligt artikel 56.1 eller 56.4 ska bjuda in tillsynsmyndigheterna i var och en av de berörda medlemsstaterna att delta i de gemensamma insatserna och ska utan dröjsmål svara på en annan tillsynsmyndighets begäran att få delta.
3. En tillsynsmyndighet får, i enlighet med medlemsstatens nationella rätt och efter godkännande från ursprungslandets tillsynsmyndighet, tilldela befogenheter, inklusive utredningsbefogenheter, till ledamöter eller personal från ursprungslandets tillsynsmyndighet som deltar i gemensamma insatser eller, i den mån lagstiftningen i den medlemsstat som är värdland för tillsynsmyndigheten tillåter detta, medge att ursprungslandets tillsynsmyndighets ledamöter eller personal utövar utredningsbefogenheter enligt lagstiftningen i ursprungslandets tillsynsmyndighets medlemsstat. Sådana utredningsbefogenheter får endast utövas under vägledning och i närvaro av ledamöter eller personal från värdlandets tillsynsmyndighet. Ledamöter och personal från ursprungslandets tillsynsmyndighet ska omfattas av den medlemsstats nationella rätt som gäller för värdlandets tillsynsmyndighet.
4. Om personal från ursprungslandets tillsynsmyndighet verkar i en annan medlemsstat i enlighet med punkt 1 ska värdtillsynsmyndighetens medlemsstat ansvara för deras handlingar, vilket inbegriper ansvar för skador som personalen vållar i samband med insatserna, i enlighet med rätten i den medlemsstat på vars territorium personalen verkar.
5. Den medlemsstat på vars territorium skadorna förorsakades ska ersätta sådana skador enligt de villkor som gäller för skador som förorsakas av dess egen personal. Den medlemsstat vars tillsynsmyndighets tjänstemän har orsakat en person skada på någon annan medlemsstats territorium ska fullt ut ersätta den andra medlemsstaten för det belopp som denna har betalat ut till den personens rättsinnehavare.
6. Utan att det påverkar rättigheterna gentemot tredje man och tillämpningen av punkt 5, ska varje medlemsstat i de fall som nämns i punkt 1 avstå från att kräva ersättning från en annan medlemsstat för skador som avses i punkt 4.
7. Om en gemensam insats planeras och en tillsynsmyndighet inte inom en månad har uppfyllt sin skyldighet enligt punkt 2 i den här artikeln, andra meningens övriga tillsynsmyndigheter anta provisoriska åtgärder på sina respektive medlemsstaters territorium i enlighet med artikel 55. I detta fall ska det brådskande behov av att agera enligt artikel 66.1 anses vara uppfyllt och kräva ett yttrande eller ett brådskande bindande beslut från styrelsen i enlighet med artikel 66.2.

Avsnitt 2

Enhetlighet

Artikel 63

Mekanism för enhetlighet

För att bidra till en enhetlig tillämpning av denna förordning i hela unionen ska tillsynsmyndigheterna samarbeta med varandra och, i förekommande fall, med kommissionen, genom den mekanism för enhetlighet som föreskrivs i detta avsnitt.

Artikel 64

Yttrande från Styrelsen

1. Styrelsen ska avge ett yttrande när en behörig tillsynsmyndighet avser att anta någon av åtgärderna nedan. I detta syfte ska den behöriga tillsynsmyndigheten skicka utkastet till beslut till styrelsen när det
  - a) syftar till att anta en förteckning över behandling som omfattas av kravet på en konsekvensbedömning avseende dataskydd enligt artikel 35.4,
  - b) rör ett ärende i enlighet med artikel 40.7 om huruvida ett utkast till uppförandekoder eller en ändring eller förlängning av en uppförandekod är förenlig med denna förordning,

- c) syftar till att godkänna kriterierna för ackreditering av ett organ enligt artikel 41.3 eller ett certifieringsorgan enligt artikel 43.3,
- d) syftar till att fastställa standardiserade dataskyddsbestämmelser enligt artiklarna 46.2 d och 28.8,
- e) syftar till att godkänna sådana avtalsklausuler som avses i artikel 46.3 a, eller
- f) syftar till att godkänna bindande företagsbestämmelser enligt artikel 47.

2. Varje tillsynsmyndighet, styrelsens ordförande eller kommissionen får i syfte att erhålla ett yttrande begära att styrelsen granskar en fråga med allmän räckvidd eller som har följder i mer än en medlemsstat, i synnerhet om en behörig myndighet inte uppfyller sina skyldigheter i fråga om ömsesidigt bistånd i enlighet med artikel 61 eller i fråga om gemensamma insatser i enlighet med artikel 62.

3. I de fall som avses i punkterna 1 och 2 ska styrelsen avge ett yttrande i den fråga som ingivits till den, förutsatt att den inte redan har avgett ett yttrande i samma fråga. Detta yttrande ska antas med enkel majoritet av styrelsens ledamöter inom åtta veckor. Denna period får förlängas med ytterligare sex veckor med hänsyn till sakfrågans komplexitet. Vad gäller det utkast till beslut som avses i punkt 1 som spridits till styrelsens ledamöter i enlighet med punkt 5, ska en ledamot som inte har gjort invändningar inom en rimlig period som ordföranden angett anses samtycka till utkastet till beslut.

4. Tillsynsmyndigheterna och kommissionen ska utan onödigt dröjsmål i ett standardiserat elektroniskt format till styrelsen översända all relevant information, som allt efter omständigheterna får utgöras av en sammanfattning av sakförhållanden, utkastet till beslut, grunden till att en sådan åtgärd är nödvändig och synpunkter från övriga berörda tillsynsmyndigheter.

5. Styrelsens ordförande ska utan onödigt dröjsmål och på elektronisk väg upplysa

- a) styrelsens ledamöter samt kommissionen om all relevant information som meddelats styrelsen i ett standardiserat format; styrelsens sekretariat ska vid behov tillhandahålla översättningar av relevant information; och
- b) den tillsynsmyndighet som, allt efter omständigheterna, avses i punkterna 1 och 2 samt kommissionen om yttrandet, och ska också offentliggöra det.

6. Den behöriga tillsynsmyndigheten får inte anta sitt utkast till beslut enligt punkt 1 inom den period som avses i punkt 3.

7. Den tillsynsmyndighet som avses i punkt 1 ska ta största möjliga hänsyn till styrelsens yttrande och ska, inom två veckor efter att yttrandet inkommit, i ett standardiserat elektroniskt format meddela styrelsens ordförande om huruvida den kommer att hålla fast vid eller ändra sitt utkast till beslut, och i förekommande fall översända det ändrade utkastet till beslut.

8. Om den berörda tillsynsmyndigheten underrättar styrelsens ordförande inom den period som avses i punkt 7 i den här artikeln om att den inte avser att följa styrelsens yttrande, helt eller delvis, och tillhandahåller en relevant motivering, ska artikel 65.1 tillämpas.

Artikel 65

Twistlösning genom styrelsen

1. För att säkerställa en korrekt och enhetlig tillämpning av denna förordning i enskilda fall ska styrelsen anta ett bindande beslut i följande fall:

- a) Om en berörd tillsynsmyndighet i ett fall som avses i artikel 60.4 har gjort en relevant och motiverad invändning mot ett utkast till beslut av den ansvariga myndigheten, eller om den ansvariga myndigheten har avslagit denna invändning med motiveringen att den inte var relevant eller motiverad. Det bindande beslutet ska avse alla ärenden som är föremål för den relevanta och motiverade invändningen, särskilt frågan om huruvida det föreligger en överträdelse av denna förordning.

- b) Om det finns motstridiga åsikter om vilken av de berörda tillsynsmyndigheterna som är behörig för det huvudsakliga verksamhetsstället.
- c) Om en behörig tillsynsmyndighet inte begär ett yttrande från styrelsen i de fall som avses i artikel 64.1, eller inte följer ett yttrande som styrelsen avger enligt artikel 64. I detta fall får varje berörd tillsynsmyndighet eller kommissionen översända ärendet till styrelsen.
2. Det beslut som avses i punkt 1 ska antas inom en månad efter det att sakfrågan hänskjutits med två tredjedels majoritet av styrelsens ledamöter. Denna period får förlängas med ytterligare en månad med hänsyn till sakfrågans komplexitet. Det beslut som avses i punkt 1 ska vara motiverat och riktat till den ansvariga tillsynsmyndigheten och alla berörda tillsynsmyndigheter och ska vara bindande för dem.
3. Om styrelsen inte har kunnat anta något beslut inom de perioder som avses i punkt 2 ska den anta sitt beslut inom två veckor efter utgången av den andra månad som avses i punkt 2 med enkel majoritet av styrelsens ledamöter. Om styrelsens ledamöter är delade i frågan ska beslutet antas i enlighet med ordförandens röst.
4. De berörda tillsynsmyndigheterna ska inte anta något beslut om den sakfråga som ingivits till styrelsen i enlighet med punkt 1 under de perioder som avses i punkterna 2 och 3.
5. Styrelsens ordförande ska utan onödigt dröjsmål meddela de berörda tillsynsmyndigheterna det beslut som avses i punkt 1. Kommissionen ska informeras om detta. Beslutet ska utan dröjsmål offentliggöras på styrelsens webbplats efter att tillsynsmyndigheten har meddelat det slutliga beslut som avses i punkt 6.
6. Den ansvariga tillsynsmyndigheten eller, allt efter omständigheterna, den tillsynsmyndighet till vilken klagomålet har ingetts ska anta sitt slutliga beslut på grundval av det beslut som avses i punkt 1 i den här artikeln, utan onödigt dröjsmål och senast en månad efter det att styrelsen har meddelat sitt beslut. Den ansvariga tillsynsmyndigheten eller, allt efter omständigheterna, den tillsynsmyndighet till vilken klagomålet har ingetts ska underrätta styrelsen om vilken dag dess slutliga beslut meddelas till den personuppgiftsansvarige respektive personuppgiftsbiträdet och den registrerade. De berörda tillsynsmyndigheternas slutliga beslut ska antas i enlighet med bestämmelserna i artikel 60.7, 60.8 och 60.9. Det slutliga beslutet ska hänvisa till det beslut som avses i punkt 1 i den här artikeln och ska precisera att det beslut som avses i punkt 1 kommer att offentliggöras på styrelsens webbplats i enlighet med punkt 5 i den här artikeln. Det beslut som avses i punkt 1 i den här artikeln ska fogas till det slutliga beslutet.

Artikel 66

Skyndsamt förfarande

1. Under exceptionella omständigheter får en berörd tillsynsmyndighet med avvikelse från den mekanism för enhetlighet som avses i artiklarna 63, 64 och 65 eller det förfarande som avses i artikel 60 omedelbart vidta provisoriska åtgärder avsedda att ha rättsverkan på det egna territoriet och med förutbestämd varaktighet som inte överskrider tre månader, om den anser att det finns ett brådskande behov av att agera för att skydda registrerades rättigheter och friheter. Tillsynsmyndigheten ska utan dröjsmål underrätta de andra berörda tillsynsmyndigheterna, styrelsen och kommissionen om dessa åtgärder och om skälen till att de vidtas.
2. Om en tillsynsmyndighet har vidtagit en åtgärd enligt punkt 1 och anser att definitiva åtgärder skyndsamt måste antas, får den begära ett brådskande yttrande eller ett brådskande bindande beslut från styrelsen; den ska då motivera varför den begär ett sådant yttrande eller beslut.
3. Om en behörig tillsynsmyndighet inte har vidtagit någon lämplig åtgärd i en situation som kräver skyndsamt handling för att skydda registrerades rättigheter och friheter, får vilken tillsynsmyndighet som helst begära ett brådskande yttrande eller, i tillämpliga fall, ett brådskande bindande beslut från styrelsen, varvid den ska motivera varför den begär ett sådant yttrande eller beslut och varför åtgärden måste vidtas skyndsamt.
4. Genom undantag från artiklarna 64.3 och 65.2 ska ett brådskande yttrande eller ett brådskande beslut enligt punkterna 2 och 3 i den här artikeln antas inom två veckor med enkel majoritet av styrelsens ledamöter.

*Artikel 67***Utbyte av information**

Kommissionen får anta genomförandeakter med allmän räckvidd i syfte att närmare ange tillvägagångssätten för elektroniskt utbyte av information mellan tillsynsmyndigheter samt mellan tillsynsmyndigheter och styrelsen, särskilt det standardiserade format som avses i artikel 64.

Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 93.2.

*Avsnitt 3***Europeiska dataskyddsstyrelsen***Artikel 68***Europeiska dataskyddsstyrelsen**

1. Europeiska dataskyddsstyrelsen (nedan kallad *styrelsen*) inrättas härmed som ett unionsorgan och ska ha ställning som juridisk person.
2. Styrelsen ska företrädas av sin ordförande.
3. Styrelsen ska bestå av chefen för en tillsynsmyndighet per medlemsstat och av Europeiska datatillsynsmannen eller deras respektive företrädare.
4. Om en medlemsstat har mer än en tillsynsmyndighet som ansvarar för att övervaka tillämpningen av bestämmelserna i denna förordning ska en gemensam företrädare utses i enlighet med den medlemsstatens nationella rätt.
5. Kommissionen ska ha rätt att delta i styrelsens verksamhet och möten utan rösträtt. Kommissionen ska utse en egen företrädare. Styrelsens ordförande ska underrätta kommissionen om styrelsens verksamhet.
6. I de fall som avses i artikel 65 ska Europeiska datatillsynsmannen endast ha rösträtt i fråga om beslut som rör principer och regler som är tillämpliga på unionens institutioner, organ och byråer, och som i allt väsentligt motsvarar dem i denna förordning.

*Artikel 69***Oberoende**

1. Styrelsen ska vara oberoende när den fullgör sina uppgifter eller utövar sina befogenheter i enlighet med artiklarna 70 och 71.
2. Utan att detta påverkar kommissionens rätt att lämna en begäran enligt artikel 70.1 b och 70.2 ska styrelsen när den fullgör sina uppgifter eller utövar sina befogenheter varken begära eller ta emot instruktioner av någon.

*Artikel 70***Styrelsens uppgifter**

1. Styrelsen ska se till att denna förordning tillämpas enhetligt. För detta ändamål ska styrelsen, på eget initiativ eller i förekommande fall på begäran av kommissionen, i synnerhet
  - a) övervaka och säkerställa korrekt tillämpning av denna förordning i de fall som avses i artiklarna 64 och 65 utan att det påverkar de nationella tillsynsmyndigheternas uppgifter,

- b) ge kommissionen råd i alla frågor som gäller skydd av personuppgifter inom unionen, inklusive om eventuella förslag till ändring av denna förordning,
- c) ge kommissionen råd om format och förfaranden för informationsutbyte mellan personuppgiftsansvariga, personuppgiftsbiträden och tillsynsmyndigheter för bindande företagsbestämmelser,
- d) utfärda riktlinjer, rekommendationer och bästa praxis beträffande förfaranden för att radera länkar, kopior eller reproduktioner av personuppgifter från allmänt tillgängliga kommunikationstjänster enligt artikel 17.2,
- e) på eget initiativ eller på begäran av en av sina ledamöter eller av kommissionen behandla frågor om tillämpningen av denna förordning och utfärda riktlinjer, rekommendationer och bästa praxis i syfte att främja en enhetlig tillämpning av denna förordning,
- f) utfärda riktlinjer, rekommendationer och bästa praxis i enlighet med led e i denna punkt för att närmare ange kriterierna och villkoren för profileringsbaserade beslut enligt artikel 22.2,
- g) utfärda riktlinjer, rekommendationer och bästa praxis i enlighet med led e i denna punkt för att konstatera sådana personuppgiftsincidenter och fastställa sådant onödigt dröjsmål som avses i artikel 33.1 och 33.2 och för de särskilda omständigheter under vilka en personuppgiftsansvarig eller ett personuppgiftsbiträde är skyldig att anmäla personuppgiftsincidenten,
- h) utfärda riktlinjer, rekommendationer och bästa praxis i enlighet med led e i denna punkt angående de omständigheter under vilka en personuppgiftsincident sannolikt kommer att leda till hög risk för rättigheterna och friheterna för de fysiska personer som avses i artikel 34.1,
- i) utfärda riktlinjer, rekommendationer och bästa praxis i enlighet med led e i denna punkt för att närmare ange kriterierna och kraven för överföringar av personuppgifter på grundval av bindande företagsbestämmelser som personuppgiftsansvariga eller personuppgiftsbiträden följer samt ytterligare nödvändiga krav för att säkerställa skyddet för personuppgifter för berörda registrerade enligt artikel 47,
- j) utfärda riktlinjer, rekommendationer och bästa praxis i enlighet med led e i denna punkt för att närmare ange kriterierna och villkoren för överföring av personuppgifter på grundval av artikel 49.1,
- k) utforma riktlinjer för tillsynsmyndigheterna i fråga om tillämpningen av de åtgärder som avses i artikel 58.1, 58.2 och 58.3 och fastställandet av administrativa sanktionsavgifter i enlighet med artikel 83,
- l) se över den praktiska tillämpningen av de riktlinjer och rekommendationer samt den bästa praxis som avses i leden e och f,
- m) utfärda riktlinjer, rekommendationer och bästa praxis i enlighet med led e i denna punkt för att fastställa gemensamma förfaranden för fysiska personers rapportering av överträdelser av denna förordning enligt artikel 54.2,
- n) främja utarbetandet av uppförandekoder och införandet av certifieringsmekanismer för dataskydd och sigill och märkningar för dataskydd i enlighet med artiklarna 40 och 42,
- o) ackreditera certifieringsorgan och utföra sin periodiska översyn i enlighet med artikel 43 och föra ett offentligt register över ackrediterade organ i enlighet med artikel 43.6 och över de ackrediterade personuppgiftsansvariga eller personuppgiftsbiträdena som är etablerade i tredjeländer i enlighet med artikel 42.7,
- p) närmare ange de krav som avses i artikel 43.3 i syfte att ackreditera certifieringsorgan enligt artikel 42,
- q) avge ett yttrande till kommissionen om de certifieringskrav som avses i artikel 43.8,
- r) avge ett yttrande till kommissionen om de symboler som avses i artikel 12.7,
- s) avge ett yttrande till kommissionen för bedömningen av adekvat skyddsnivå i ett tredjeland eller en internationell organisation, inklusive för bedömningen av huruvida ett tredjeland, ett territorium eller en eller flera specificerade sektorer inom det tredjelandet, eller en internationell organisation inte längre säkerställer en adekvat skyddsnivå; i detta syfte ska kommissionen lämna all nödvändig dokumentation till styrelsen, inklusive korrespondens med regeringen i tredjelandet, med avseende på tredjelandet, territoriet eller den specificerade sektorn, eller till databehandlingssektorn i tredjelandet eller den internationella organisationen,

- t) avge yttranden om utkast till beslut som läggs fram av tillsynsmyndigheter inom den mekanism för enhetlighet som avses i artikel 64.1, i ärenden som ingivits i enlighet med artikel 64.2 och anta bindande beslut i enlighet med artikel 65, inbegripet de fall som avses i artikel 66,
  - u) främja samarbete och effektivt bilateralt och multilateralt utbyte av bästa praxis och information mellan tillsynsmyndigheterna,
  - v) främja gemensamma utbildningsprogram och underlätta personalutbyte mellan tillsynsmyndigheterna och där så är lämpligt även med tillsynsmyndigheter i tredjeländer eller internationella organisationer,
  - w) främja utbyte av kunskap och dokumentation om lagstiftning om och praxis för dataskydd med tillsynsmyndigheter för dataskydd i hela världen.
  - x) avge yttranden över de uppförandekoder som utarbetas på unionsnivå i enlighet med artikel 40.9, och
  - y) föra ett offentligt elektroniskt register över tillsynsmyndigheters beslut och domstolars avgöranden i frågor som hanteras inom mekanismen för enhetlighet.
2. När kommissionen begär rådgivning från styrelsen får den ange en tidsfrist med hänsyn till hur brådskande ärendet är.
  3. Styrelsen ska vidarebefordra sina yttranden, riktlinjer, rekommendationer och bästa praxis till kommissionen och till den kommitté som avses i artikel 93, samt offentliggöra dem.
  4. När så är lämpligt ska styrelsen samråda med berörda parter och ge dem möjlighet att yttra sig inom rimlig tid. Styrelsen ska, utan att det påverkar tillämpningen av artikel 76, offentliggöra resultatet av samrådsförfarandet.

Artikel 71

Rapporter

1. Styrelsen ska sammanställa en årsrapport om skydd av fysiska personer vid behandling inom unionen och, i förekommande fall, i tredjeländer och internationella organisationer. Rapporten ska offentliggöras och översändas till Europaparlamentet, rådet och kommissionen.
2. Årsrapporten ska också innehålla en översikt över den praktiska tillämpningen av de riktlinjer och rekommendationer och den bästa praxis som avses i artikel 70.1 liksom de bindande beslut som avses i artikel 65.

Artikel 72

Förfarande

1. Styrelsen ska fatta beslut med enkel majoritet av dess ledamöter, om inte annat anges i denna förordning.
2. Styrelsen ska själv anta sin arbetsordning med två tredjedels majoritet av sina ledamöter och fastställa sina arbetsformer.

Artikel 73

Ordförande

1. Styrelsen ska med enkel majoritet välja en ordförande och två vice ordförande bland sina ledamöter.
2. Ordförandens och de vice ordförandenas mandattid ska vara fem år och kunna förnyas en gång.

*Artikel 74***Ordförandens uppgifter**

1. Ordföranden ska ha i uppgift att
  - a) sammankalla till styrelsens möten och planera dagordningen,
  - b) meddela beslut som antas av styrelsen i enlighet med artikel 65 till den ansvariga tillsynsmyndigheten och de berörda tillsynsmyndigheterna,
  - c) se till att styrelsens uppgifter fullgörs i tid, särskilt i fråga om den mekanism för enhetlighet som avses i artikel 63.
2. Fördelningen av uppgifter mellan ordföranden och de vice ordförandena ska fastställas i styrelsens arbetsordning.

*Artikel 75***Sekretariatet**

1. Styrelsen ska förfoga över ett sekretariat som ska tillhandahållas av Europeiska datatillsynsmannen.
2. Sekretariatet ska utföra sina uppgifter enbart under ledning av ordföranden för styrelsen.
3. Den personal vid Europeiska datatillsynsmannen som utför de uppgifter som styrelsen tilldelas genom denna förordning ska följa separata rapporteringsvägar från den personal som utför de uppgifter som Europeiska datatillsynsmannen tilldelas.
4. När så är lämpligt ska styrelsen och Europeiska datatillsynsmannen fastställa och offentliggöra ett samförståndsavtal för genomförande av denna artikel, som fastställer villkoren för deras samarbete, och som ska tillämpas på den personal vid Europeiska datatillsynsmannen som utför de uppgifter som styrelsen tilldelas genom denna förordning.
5. Sekretariatet ska förse styrelsen med analysstöd samt administrativt och logistiskt stöd.
6. Sekretariatet ska särskilt ansvara för
  - a) styrelsens löpande arbete,
  - b) kommunikationen mellan styrelsens ledamöter, dess ordförande och kommissionen,
  - c) kommunikationen med andra institutioner och med allmänheten,
  - d) användningen av elektroniska medel för intern och extern kommunikation,
  - e) översättning av relevant information,
  - f) förberedelser och uppföljning av styrelsens möten,
  - g) förberedelse, sammanställning och offentliggörande av yttranden, beslut om lösning av tvister mellan tillsynsmyndigheter och andra texter som antas av styrelsen.

*Artikel 76***Konfidentialitet**

1. Styrelsens överläggningar ska vara konfidentiella i de fall som styrelsen bedömer detta vara nödvändigt, i enlighet med vad som anges i dess arbetsordning.

2. Tillgången till handlingar som skickas till styrelsens ledamöter, till experter eller till företrädare för tredje part ska regleras av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1049/2001 ⁽¹⁾.

KAPITEL VIII

Rättsmedel, ansvar och sanktioner

Artikel 77

Rätt att lämna in klagomål till en tillsynsmyndighet

1. Utan att det påverkar något annat administrativt prövningsförfarande eller rättsmedel, ska varje registrerad som anser att behandlingen av personuppgifter som avser henne eller honom strider mot denna förordning ha rätt att lämna in ett klagomål till en tillsynsmyndighet, särskilt i den medlemsstat där han eller hon har sin hemvist eller sin arbetsplats eller där det påstådda intrånget begicks.

2. Den tillsynsmyndighet till vilken klagomålet har ingetts ska underrätta den enskilde om hur arbetet med klagomålet fortskrider och vad resultatet blir, inbegripet möjligheten till rättslig prövning enligt artikel 78.

Artikel 78

Rätt till ett effektivt rättsmedel mot tillsynsmyndighetens beslut

1. Utan att det påverkar något annat administrativt prövningsförfarande eller prövningsförfarande utanför domstol ska varje fysisk eller juridisk person ha rätt till ett effektivt rättsmedel mot ett rättsligt bindande beslut rörande dem som meddelats av en tillsynsmyndighet.

2. Utan att det påverkar något annat administrativt prövningsförfarande eller prövningsförfarande utanför domstol, ska varje registrerad person ha rätt till ett effektivt rättsmedel om den tillsynsmyndighet som är behörig i enlighet med artiklarna 55 och 56 underlåter att behandla ett klagomål eller att informera den registrerade inom tre månader om hur det fortskrider med det klagomål som ingetts med stöd av artikel 77 eller vilket beslut som har fattats med anledning av det.

3. Talan mot en tillsynsmyndighet ska väckas vid domstolarna i den medlemsstat där tillsynsmyndigheten har sitt säte.

4. Om talan väcks mot ett beslut som fattats av en tillsynsmyndighet och som föregicks av ett yttrande från eller beslut av styrelsen inom ramen för mekanismen för enhetlighet ska tillsynsmyndigheten vidarebefordra detta yttrande eller beslut till domstolen.

Artikel 79

Rätt till ett effektivt rättsmedel mot en personuppgiftsansvarig eller ett personuppgiftsbiträde

1. Utan att det påverkar tillgängliga administrativa prövningsförfaranden eller prövningsförfaranden utanför domstol, inbegripet rätten att lämna in ett klagomål till en tillsynsmyndighet i enlighet med artikel 77, ska varje registrerad som anser att hans eller hennes rättigheter enligt denna förordning har åsidosatts som en följd av att hans eller hennes personuppgifter har behandlats på ett sätt som inte är förenligt med denna förordning ha rätt till ett effektivt rättsmedel.

2. Talan mot en personuppgiftsansvarig eller ett personuppgiftsbiträde ska väckas vid domstolarna i den medlemsstat där den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträdet är etablerad. Alternativt får sådan talan väckas vid domstolarna i den medlemsstat där den registrerade har sin hemvist, såvida inte den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträdet är en myndighet i en medlemsstat som agerar inom ramen för sin myndighetsutövning.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1049/2001 av den 30 maj 2001 om allmänhetens tillgång till Europaparlamentets, rådets och kommissionens handlingar (EGT L 145, 31.5.2001, s. 43).

*Artikel 80***Företrädande av registrerade**

1. Den registrerade ska ha rätt att ge ett organ, en organisation eller sammanslutning utan vinstsyfte, som har inrättats på lämpligt sätt i enlighet med lagen i en medlemsstat, vars stadgeenliga mål är av allmänt intresse och som är verksam inom området skydd av registrerades rättigheter och friheter när det gäller skyddet av deras personuppgifter, i uppdrag att lämna in ett klagomål för hans eller hennes räkning, att utöva de rättigheter som avses i artiklarna 77, 78 och 79 för hans eller hennes räkning samt att för hans eller hennes räkning utöva den rätt till ersättning som avses i artikel 82 om så föreskrivs i medlemsstatens nationella rätt.

2. Medlemsstaterna får föreskriva att ett organ, en organisation eller en sammanslutning enligt punkt 1 i den här artikeln, oberoende av en registrerads mandat, har rätt att i den medlemsstaten inge klagomål till den tillsynsmyndighet som är behörig enligt artikel 77 och utöva de rättigheter som avses i artiklarna 78 och 79 om organet, organisationen eller sammanslutningen anser att den registrerades rättigheter enligt den här förordningen har kränkts som en följd av behandlingen.

*Artikel 81***Vilandeförklaring av förfaranden**

1. Om en behörig domstol i en medlemsstat har information om att förfaranden som rör samma sakfråga vad gäller behandling av samma personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträde pågår i en domstol i en annan medlemsstat ska den kontakta denna domstol i den andra medlemsstaten för att bekräfta förekomsten av sådana förfaranden.

2. Om förfaranden som rör samma sakfråga vad gäller behandling av samma personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträde pågår i en domstol i en annan medlemsstat får alla andra behöriga domstolar än den där förfarandena först inleddes vilandeförklara förfarandena.

3. Om dessa förfaranden prövas i första instans får varje domstol, utom den vid vilken förfarandena först inleddes, också förklara sig obehörig på begäran av en av parterna, om den domstol vid vilken förfarandena först inleddes är behörig att pröva de berörda förfarandena och dess lagstiftning tillåter förening av dessa.

*Artikel 82***Ansvar och rätt till ersättning**

1. Varje person som har lidit materiell eller immateriell skada till följd av en överträdelse av denna förordning ska ha rätt till ersättning från den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträdet för den uppkomna skadan.

2. Varje personuppgiftsansvarig som medverkat vid behandlingen ska ansvara för skada som orsakats av behandling som strider mot denna förordning. Ett personuppgiftsbiträde ska ansvara för skada uppkommen till följd av behandlingen endast om denne inte har fullgjort de skyldigheter i denna förordning som specifikt riktar sig till personuppgiftsbiträden eller agerat utanför eller i strid med den personuppgiftsansvariges lagenliga anvisningar.

3. Den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträdet ska undgå ansvar enligt punkt 2 om den visar att den inte på något sätt är ansvarig för den händelse som orsakade skadan.

4. Om mer än en personuppgiftsansvarig eller ett personuppgiftsbiträde, eller både en personuppgiftsansvarig och ett personuppgiftsbiträde, har medverkat vid samma behandling, och om de enligt punkterna 2 och 3 är ansvariga för eventuell skada som behandlingen orsakat ska varje personuppgiftsansvarig eller personuppgiftsbiträde hållas ansvarig för hela skadan för att säkerställa att den registrerade får effektiv ersättning.

5. Om en personuppgiftsansvarig eller ett personuppgiftsbiträde, i enlighet med punkt 4, har betalat full ersättning för den skada som orsakats ska den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträdet ha rätt att från de andra personuppgiftsansvariga eller personuppgiftsbiträdena som medverkat vid samma behandling återkräva den del av ersättningen som motsvarar deras del av ansvaret för skadan i enlighet med de villkor som fastställs i punkt 2.

6. Domstolsförfaranden för utövande av rätten till ersättning ska tas upp vid de domstolar som är behöriga enligt den nationella rätten i den medlemsstat som avses i artikel 79.2.

Artikel 83

Allmänna villkor för påförande av administrativa sanktionsavgifter

1. Varje tillsynsmyndighet ska säkerställa att påförande av administrativa sanktionsavgifter i enlighet med denna artikel för sådana överträdelser av denna förordning som avses i punkterna 4, 5 och 6 i varje enskilt fall är effektivt, proportionellt och avskräckande.

2. Administrativa sanktionsavgifter ska, beroende på omständigheterna i det enskilda fallet, påföras utöver eller i stället för de åtgärder som avses i artikel 58.2 a–h och j. Vid beslut om huruvida administrativa sanktionsavgifter ska påföras och om beloppet för de administrativa sanktionsavgifterna i varje enskilt fall ska vederbörlig hänsyn tas till följande:

- a) Överträdelsens karaktär, svårighetsgrad och varaktighet med beaktande av den aktuella uppgiftsbehandlings karaktär, omfattning eller syfte samt antalet berörda registrerade och den skada som de har lidit.
- b) Om överträdelsen skett med uppsåt eller genom oaktsamhet.
- c) De åtgärder som den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträdet har vidtagit för att lindra den skada som de registrerade har lidit.
- d) Graden av ansvar hos den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträdet med beaktande av de tekniska och organisatoriska åtgärder som genomförts av dem i enlighet med artiklarna 25 och 32.
- e) Eventuella relevanta tidigare överträdelser som den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträdet gjort sig skyldig till.
- f) Graden av samarbete med tillsynsmyndigheten för att komma till rätta med överträdelsen och minska dess potentiella negativa effekter.
- g) De kategorier av personuppgifter som påverkas av överträdelsen.
- h) Det sätt på vilket överträdelsen kom till tillsynsmyndighetens kännedom, särskilt huruvida och i vilken omfattning den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträdet anmälde överträdelsen.
- i) När åtgärder enligt artikel 58.2 tidigare har förordnats mot den berörda personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträdet vad gäller samma sakfråga, efterlevnad av dessa åtgärder.
- j) Tillämpandet av godkända uppförandekoder i enlighet med artikel 40 eller godkända certifieringsmekanismer i enlighet med artikel 42.
- k) Eventuell annan försvårande eller förmildrande faktor som är tillämplig på omständigheterna i fallet, såsom ekonomisk vinst som görs eller förlust som undviks, direkt eller indirekt, genom överträdelsen.

3. Om en personuppgiftsansvarig eller ett personuppgiftsbiträde, med avseende på en och samma eller sammankopplade uppgiftsbehandlingar, uppsåtligen eller av oaktsamhet överträder flera av bestämmelserna i denna förordning får den administrativa sanktionsavgiftens totala belopp inte överstiga det belopp som fastställs för den allvarligaste överträdelsen.

4. Vid överträdelser av följande bestämmelser ska det i enlighet med punkt 2 påföras administrativa sanktionsavgifter på upp till 10 000 000 EUR eller, om det gäller ett företag, på upp till 2 % av den totala globala årsomsättningen under föregående budgetår, beroende på vilket värde som är högst:

- a) Personuppgiftsansvarigas och personuppgiftsbitrådets skyldigheter enligt artiklarna 8, 11, 25–39, 42 och 43.
- b) Certifieringsorganets skyldigheter enligt artiklarna 42 och 43.
- c) Övervakningsorganets skyldigheter enligt artikel 41.4.

5. Vid överträdelser av följande bestämmelser ska det i enlighet med punkt 2 påföras administrativa sanktionsavgifter på upp till 20 000 000 EUR eller, om det gäller ett företag, på upp till 4 % av den totala globala årsomsättningen under föregående budgetår, beroende på vilket värde som är högst:

- a) De grundläggande principerna för behandling, inklusive villkoren för samtycke, enligt artiklarna 5, 6, 7 och 9.
- b) Registrerades rättigheter enligt artiklarna 12–22.
- c) Överföring av personuppgifter till en mottagare i ett tredjeland eller en internationell organisation enligt artiklarna 44–49.
- d) Alla skyldigheter som följer av medlemsstaternas lagstiftning som antagits på grundval av kapitel IX.
- e) Underlåtenhet att rätta sig efter ett föreläggande eller en tillfällig eller permanent begränsning av behandling av uppgifter eller ett beslut om att avbryta uppgiftsflödena som meddelats av tillsynsmyndigheten i enlighet med artikel 58.2 eller underlåtenhet att ge tillgång till uppgifter i strid med artikel 58.1.

6. Vid underlåtenhet att rätta sig efter ett föreläggande från tillsynsmyndigheten i enlighet med artikel 58.2 ska det i enlighet med punkt 2 i den här artikeln påföras administrativa sanktionsavgifter på upp till 20 000 000 EUR eller, om det gäller ett företag, på upp till 4 % av den totala globala årsomsättningen under föregående budgetår, beroende på vilket värde som är högst:

7. Utan att det påverkar tillsynsmyndigheternas korrigerande befogenheter enligt artikel 58.2 får varje medlemsstat fastställa regler för huruvida och i vilken utsträckning administrativa sanktionsavgifter kan påföras offentliga myndigheter och organ som är inrättade i medlemsstaten.

8. Tillsynsmyndighetens utövande av sina befogenheter enligt denna artikel ska omfattas av lämpliga rättssäkerhetsgarantier i enlighet med unionsrätten och medlemsstaternas nationella rätt, inbegripet effektiva rättsmedel och rättssäkerhet.

9. Om det i medlemsstatens rättssystem inte finns några föreskrifter om administrativa sanktionsavgifter får den här artikeln tillämpas så att förfarandet inleds av den behöriga tillsynsmyndigheten och sanktionsavgifterna sedan utdöms av behörig nationell domstol, varvid det säkerställs att rättsmedlen är effektiva och har motsvarande verkan som de administrativa sanktionsavgifter som påförs av tillsynsmyndigheter. De sanktionsavgifter som påförs ska i alla händelser vara effektiva, proportionella och avskräckande. Dessa medlemsstater ska till kommissionen anmäla de bestämmelser i deras lagstiftning som de antar i enlighet med denna punkt senast den 25 maj 2018, samt utan dröjsmål anmäla eventuell senare ändringslagstiftning eller ändringar som berör dem.

Artikel 84

Sanktioner

1. Medlemsstaterna ska fastställa regler om andra sanktioner för överträdelser av denna förordning, särskilt för överträdelser som inte är föremål för administrativa sanktionsavgifter enligt artikel 83, och vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att de genomförs. Dessa sanktioner ska vara effektiva, proportionella och avskräckande.

2. Varje medlemsstat ska till kommissionen anmäla de bestämmelser i sin lagstiftning som den antar i enlighet med punkt 1 senast den 25 maj 2018, samt utan dröjsmål anmäla eventuella senare ändringar som berör dem.

KAPITEL IX

Bestämmelser om särskilda behandlingssituationer

Artikel 85

Behandling och yttrande- och informationsfriheten

1. Medlemsstaterna ska i lag förena rätten till integritet i enlighet med denna förordning med yttrande- och informationsfriheten, inbegripet behandling som sker för journalistiska ändamål eller för akademiskt, konstnärligt eller litterärt skapande.

2. Medlemsstaterna ska, för behandling som sker för journalistiska ändamål eller för akademiskt, konstnärligt eller litterärt skapande, fastställa undantag eller avvikelser från kapitel II (principer), kapitel III (den registrerades rättigheter), kapitel IV (personuppgiftsansvarig och personuppgiftsbiträde), kapitel V (överföring av personuppgifter till tredjeländer eller internationella organisationer), kapitel VI (oberoende tillsynsmyndigheter), kapitel VII (samarbete och enhetlighet) och kapitel IX (särskilda situationer vid behandling av personuppgifter) om dessa är nödvändiga för att förena rätten till integritet med yttrande- och informationsfriheten.

3. Varje medlemsstat ska till kommissionen anmäla de bestämmelser i sin lagstiftning som den antagit i enlighet med punkt 2, samt utan dröjsmål anmäla eventuell senare ändringslagstiftning eller ändringar som berör dem.

Artikel 86

Behandling och allmänhetens tillgång till allmänna handlingar

Personuppgifter i allmänna handlingar som förvaras av en myndighet eller ett offentligt organ eller ett privat organ för utförande av en uppgift av allmänt intresse får lämnas ut av myndigheten eller organet i enlighet med den unionsrätt eller den medlemsstats nationella rätt som myndigheten eller det offentliga organet omfattas av, för att jämka samman allmänhetens rätt att få tillgång till allmänna handlingar med rätten till skydd av personuppgifter i enlighet med denna förordning.

Artikel 87

Behandling av nationella identifikationsnummer

Medlemsstaterna får närmare bestämma på vilka särskilda villkor ett nationellt identifikationsnummer eller något annat vedertaget sätt för identifiering får behandlas. Ett nationellt identifikationsnummer eller ett annat vedertaget sätt för identifiering ska i sådana fall endast användas med iakttagande av lämpliga skyddsåtgärder för de registrerades rättigheter och friheter enligt denna förordning.

Artikel 88

Behandling i anställningsförhållanden

1. Medlemsstaterna får i lag eller i kollektivavtal fastställa mer specifika regler för att säkerställa skyddet av rättigheter och friheter vid behandling av anställdas personuppgifter i anställningsförhållanden, särskilt när det gäller rekrytering, genomförande av anställningsavtalet inklusive befrielse från i lag eller kollektivavtal stadgade skyldigheter, ledning, planering och organisering av arbetet, jämställdhet och mångfald i arbetslivet, hälsa och säkerhet på arbetsplatsen samt skydd av arbetsgivarens eller kundens egendom men också när det gäller att såväl kollektivt som individuellt utöva och komma i åtnjutande av rättigheter och förmåner som är knutna till anställningen samt att avsluta anställningsförhållandet.

2. Dessa regler ska innehålla lämpliga och specifika åtgärder för att skydda den registrerades mänskliga värdighet, berättigade intressen och grundläggande rättigheter, varvid hänsyn särskilt ska tas till insyn i behandlingen, överföring av personuppgifter inom en koncern eller en grupp av företag som deltar i gemensam ekonomisk verksamhet samt övervakningssystem på arbetsplatsen.

3. Varje medlemsstat ska till kommissionen anmäla de bestämmelser i sin lagstiftning som den antar i enlighet med punkt 1 senast den 25 maj 2018, samt utan dröjsmål anmäla eventuella senare ändringar som berör dem.

Artikel 89

Skyddsåtgärder och undantag för behandling för arkivändamål av allmänt intresse, vetenskapliga eller historiska forskningsändamål eller statistiska ändamål

1. Behandling för arkivändamål av allmänt intresse, vetenskapliga eller historiska forskningsändamål eller statistiska ändamål ska omfattas av lämpliga skyddsåtgärder i enlighet med denna förordning för den registrerades rättigheter och friheter. Skyddsåtgärderna ska säkerställa att tekniska och organisatoriska åtgärder har införts för att se till att särskilt

principen om uppgiftsminimering iakttas. Dessa åtgärder får inbegripa pseudonymisering, under förutsättning att dessa ändamål kan uppfyllas på det sättet. När dessa ändamål kan uppfyllas genom vidare behandling av uppgifter som inte medger eller inte längre medger identifiering av de registrerade ska dessa ändamål uppfyllas på det sättet.

2. Om personuppgifter behandlas för vetenskapliga eller historiska forskningsändamål eller statistiska ändamål får det i unionsrätten eller i medlemsstaternas nationella rätt föreskrivas undantag från de rättigheter som avses i artiklarna 15, 16, 18 och 21 med förbehåll för de villkor och skyddsåtgärder som avses i punkt 1 i den här artikeln i den utsträckning som sådana rättigheter sannolikt kommer att göra det omöjligt eller mycket svårare att uppfylla de särskilda ändamålen, och sådana undantag krävs för att uppnå dessa ändamål.

3. Om personuppgifter behandlas för arkivändamål av allmänt intresse får det i unionsrätten eller i medlemsstaternas nationella rätt föreskrivas om undantag från de rättigheter som avses i artiklarna 15, 16, 18, 19, 20 och 21 med förbehåll för de villkor och skyddsåtgärder som avses i punkt 1 i den här artikeln i den utsträckning som sådana rättigheter sannolikt kommer att göra det omöjligt eller mycket svårare att uppfylla de särskilda ändamålen, och sådana undantag krävs för att uppnå dessa ändamål.

4. Om behandling enligt punkterna 2 och 3 samtidigt har andra ändamål, ska undantagen endast tillämpas på behandling för de ändamål som avses i dessa punkter.

Artikel 90

Tystnadsplikt

1. Medlemsstaterna får anta särskilda bestämmelser för att fastställa tillsynsmyndigheternas befogenheter enligt artikel 58.1 e och f gentemot personuppgiftsansvariga eller personuppgiftsbiträden som enligt unionsrätten eller medlemsstaternas nationella rätt eller bestämmelser som fastställts av behöriga nationella organ omfattas av tystnadsplikt eller andra motsvarande former av förbud mot att lämna ut uppgifter, om det är nödvändigt och står i proportion till vad som behövs för att förena rätten till skydd för personuppgifter och tystnadsplikten. Dessa bestämmelser ska endast tillämpas med avseende på personuppgifter som den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträdet har erhållit i samband med en verksamhet som omfattas av denna tystnadsplikt.

2. Varje medlemsstat ska till kommissionen anmäla de bestämmelser den har antagit i enlighet med punkt 1 senast den 25 maj 2018, samt utan dröjsmål anmäla eventuella ändringar som berör dem.

Artikel 91

Befintliga bestämmelser om dataskydd inom kyrkor och religiösa samfund

1. Om kyrkor och religiösa samfund eller gemenskaper i en medlemsstat vid tidpunkten för ikraftträdandet av denna förordning tillämpar övergripande bestämmelser om skyddet av fysiska personer i samband med behandling, får sådana befintliga bestämmelser fortsätta att tillämpas under förutsättning att de görs förenliga med denna förordning.

2. Kyrkor och religiösa samfund som tillämpar övergripande bestämmelser i enlighet med punkt 1 i denna artikel ska vara föremål för kontroll av en oberoende tillsynsmyndighet som kan vara specifik, förutsatt att den uppfyller de villkor som fastställs i kapitel VI i denna förordning.

KAPITEL X

Delegerade akter och genomförandeakter

Artikel 92

Utövande av delegeringen

1. Befogenheten att anta delegerade akter ges till kommissionen med förbehåll för de villkor som anges i denna artikel.

2. Den befogenhet att anta delegerade akter som avses i artikel 12.8 och artikel 43.8 ska ges till kommissionen tills vidare från och med den 24 maj 2016.
3. Den delegering av befogenhet som avses i artikel 12.8 och artikel 43.8 får när som helst återkallas av Europaparlamentet eller rådet. Ett beslut om återkallelse innebär att delegeringen av den befogenhet som anges i beslutet upphör att gälla. Beslutet får verkan dagen efter det att det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*, eller vid ett senare i beslutet angivet datum. Det påverkar inte giltigheten av delegerade akter som redan har trätt i kraft.
4. Så snart kommissionen antar en delegerad akt ska den samtidigt delge Europaparlamentet och rådet denna.
5. En delegerad akt som antas enligt artikel 12.8 och artikel 43.8 ska träda i kraft endast om varken Europaparlamentet eller rådet har gjort invändningar mot den delegerade akten inom en period av tre månader från den dag då akten delgavs Europaparlamentet och rådet, eller om både Europaparlamentet och rådet, före utgången av den perioden, har underrättat kommissionen om att de inte kommer att invända. Denna period ska förlängas med tre månader på Europaparlamentets eller rådets initiativ.

Artikel 93

Kommittéförfarande

1. Kommissionen ska biträdas av en kommitté. Denna kommitté ska vara en kommitté i den mening som avses i förordning (EU) nr 182/2011.
2. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 5 i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas.
3. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 8 i förordning (EU) nr 182/2011, jämförd med artikel 5 i samma förordning, tillämpas.

KAPITEL XI

Slutbestämmelser

Artikel 94

Upphävande av direktiv 95/46/EG

1. Direktiv 95/46/EG ska upphöra att gälla med verkan från och med den 25 maj 2018.
2. Hänvisningar till det upphävda direktivet ska anses som hänvisningar till denna förordning. Hänvisningar till arbetsgruppen för skydd av enskilda med avseende på behandlingen av personuppgifter, som inrättades genom artikel 29 i direktiv 95/46/EG, ska anses som hänvisningar till Europeiska dataskyddsstyrelsen, som inrättas genom denna förordning.

Artikel 95

Förhållande till direktiv 2002/58/EG

Denna förordning ska inte innebära några ytterligare förpliktelser för fysiska eller juridiska personer som behandlar personuppgifter inom ramen för tillhandahållande av allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster i allmänna kommunikationsnät i unionen, när det gäller områden inom vilka de redan omfattas av särskilda skyldigheter för samma ändamål i enlighet med direktiv 2002/58/EG.

*Artikel 96***Förhållande till tidigare ingångna avtal**

De internationella avtal som rör överföring av personuppgifter till tredjeländer eller internationella organisationer som ingicks av medlemsstaterna före den 24 maj 2016 och som är förenliga med unionsrätten i dess lydelse innan detta datum, ska fortsätta att gälla tills de ändras, ersätts eller återkallas.

*Artikel 97***Kommissionsrapporter**

1. Senast den 25 maj 2020 och därefter vart fjärde år ska kommissionen överlämna en rapport om tillämpningen och översynen av denna förordning till Europaparlamentet och rådet.
2. Inom ramen för de utvärderingar och översyner som avses i punkt 1 ska kommissionen särskilt undersöka hur följande bestämmelser tillämpas och fungerar:
  - a) Kapitel V om överföring av personuppgifter till tredjeländer och internationella organisationer, särskilt när det gäller beslut som antagits enligt artikel 45.3 i den här förordningen och beslut som antagits på grundval av artikel 25.6 i direktiv 95/46/EG.
  - b) Kapitel VII om samarbete och enhetlighet.
3. Med avseende på tillämpningen av punkt 1 får kommissionen begära information från medlemsstaterna och tillsynsmyndigheterna.
4. Kommissionen ska när den utför de utvärderingar och översyner som avses i punkterna 1 och 2 ta hänsyn till ståndpunkter och slutsatser från Europaparlamentet, rådet och andra relevanta organ och källor.
5. Kommissionen ska om nödvändigt överlämna lämpliga förslag om ändring av denna förordning, med särskild hänsyn till informationsteknikens utveckling och mot bakgrund av tendenserna inom informationsområdet.

*Artikel 98***Översyn av andra unionsrättsakter om dataskydd**

Kommissionen ska, om så är lämpligt, lägga fram lagstiftningsförslag i syfte att ändra andra unionsrättsakter om skydd av personuppgifter, för att säkerställa ett enhetligt och konsekvent skydd för fysiska personer med avseende på behandling. Detta gäller i synnerhet bestämmelserna om skyddet för fysiska personer i samband med behandling som utförs av unionens institutioner, organ och byråer samt om det fria flödet av sådana uppgifter.

*Artikel 99***Ikraftträdande och tillämpning**

1. Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.
2. Den ska tillämpas från och med den 25 maj 2018.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den 27 april 2016.

På Europaparlamentets vägnar

M. SCHULZ

Ordförande

På rådets vägnar

J.A. HENNIS-PLASSCHAERT

Ordförande

Sammanfattning av departementspromemorian (Ds 2017:26)

I promemorian lämnas förslag som anpassar lagar och förordningar på familjerättens och den allmänna förmögenhetsrättens områden till EU:s nya dataskyddsförordning. Dataskyddsförordningen kommer att stärka skyddet och rättigheterna för den som får sina personuppgifter behandlade och förväntas få konsekvenser för företag, myndigheter och organisationer som hanterar personuppgifter. Dataskyddsförordningen är direkt tillämplig i Sverige, men kräver att svenska författningar anpassas för att säkerställa både att förordningen får ett effektivt genomslag och att svensk rätt inte strider mot förordningen.

Flera författningar på familjerättens och den allmänna förmögenhetsrättens områden berörs av dataskyddsförordningen. Den författning som berörs i störst utsträckning är kreditupplysningslagen. Promemorian innehåller förslag till anpassningar av den lagen i fråga om vilka krav som ställs vid behandling av personuppgifter och vilken information som ska lämnas till den registrerade. Förslagen innebär att behandling av bl.a. genetiska och biometriska uppgifter förbjuds i kreditupplysningsverksamhet. När en kreditupplysning lämnas ut ska fysiska personer ges rätt till information om bl.a. varifrån uppgifterna har hämtats, hur länge de kommer att lagras och möjligheten att framställa klagomål hos Datainspektionen. Vidare innehåller promemorian överväganden om huruvida kreditupplysningslagens tillsyns- och sanktionsbestämmelser är förenliga med dataskyddsförordningen. Upplysningsbestämmelser som klargör förhållandet till dataskyddsförordningen föreslås där det bedöms nödvändigt.

I övrigt innehåller promemorian förslag som innebär att hänvisningar till personuppgiftslagen i olika författningar tas bort eller ersätts av hänvisningar till dataskyddsförordningen.

Författningsändringarna föreslås träda i kraft den 25 maj 2018.

Förslag till lag om ändring i kreditupplysningslagen (1973:1173)

Härigenom föreskrivs i fråga om kreditupplysningslagen (1973:1173)¹ dels att 5, 6, 10–12 och 21 §§ och rubrikerna närmast före 5, 6 och 12 §§ ska ha följande lydelse,

dels att rubrikerna närmast före 3, 15 och 19 §§ ska lyda ”Tillstånd”, ”Tillsyn” respektive ”Straff och skadestånd”,

dels att det ska införas två nya paragrafer, 12 a och 17 a §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Verksamhetens bedrivande m.m.

Verksamhetens bedrivande

5 §²

Kreditupplysningsverksamhet *skall* bedrivas så att den inte leder till otillbörligt intrång i personlig integritet genom innehållet i de upplysningar som förmedlas eller på annat sätt eller till att oriktiga eller missvisande uppgifter lagras eller lämnas ut. För sådan behandling av personuppgifter som omfattas av *personuppgiftslagen* (1998:204) gäller i stället 9 § första stycket a, b och d–h den lagen.

Kreditupplysningsverksamhet *ska* bedrivas så att den inte leder till otillbörligt intrång i personlig integritet genom innehållet i de upplysningar som förmedlas eller på annat sätt eller till att oriktiga eller missvisande uppgifter lagras eller lämnas ut. För sådan behandling av personuppgifter som omfattas av *Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning)* gäller i stället artikel 5 i den förordningen.

Uppgifter om fysiska personer får samlas in endast för kreditupplysningsändamål.

Vid helt eller delvis automatiserad behandling av uppgifter om juridiska personer *skall* den som bedriver kreditupplysningsverksamhet vidta lämpliga tekniska och organisatoriska säkerhetsåtgärder för att hindra att behandlingen sker

Vid helt eller delvis automatiserad behandling av uppgifter om juridiska personer *ska* den som bedriver kreditupplysningsverksamhet vidta lämpliga tekniska och organisatoriska säkerhetsåtgärder för att hindra att behandlingen sker

¹ Lagen omtryckt 1981:737.

² Senaste lydelse 2001:164.

på ett otillåtet sätt och att uppgifterna utsätts för otillåten insyn. Bestämmelser om säkerheten vid behandling av personuppgifter finns i 30–32 §§ *personuppgiftslagen*.

Utan hinder av 10 § personuppgiftslagen får personuppgifter behandlas utan samtycke i kreditupplysningsverksamhet. Den registrerade kan inte heller motsätta sig behandlingen.

Bestämmelsen i andra stycket tillämpas inte i den utsträckning det skulle strida mot bestämmelserna i tryckfrihetsförordningen eller yttrandefrihetsgrundlagen.

Känsliga uppgifter m.m.

på ett otillåtet sätt och att uppgifterna utsätts för otillåten insyn. Bestämmelser om säkerheten vid behandling av personuppgifter finns i *Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679*.

Personuppgifter får behandlas utan samtycke i kreditupplysningsverksamhet. Den registrerade kan inte heller invända mot behandlingen.

Andra stycket tillämpas inte i den utsträckning det skulle strida mot bestämmelserna i tryckfrihetsförordningen eller yttrandefrihetsgrundlagen.

Känsliga uppgifter

6 §³

Uppgifter om en persons ras, etniska ursprung, politiska uppfattning, religiösa eller filosofiska övertygelse, medlemskap i fackförening, hälsa eller sexualliv får inte behandlas i kreditupplysningsverksamhet.

Uppgifter om lagöverträdelse som innefattar brott, domar i brottmål, straffprocessuella tvångsmedel eller administrativa frihetsberövanden får inte utan medgivande av Datainspektionen behandlas i kreditupplysningsverksamhet.

Ett medgivande som avses i andra stycket får lämnas endast om det finns synnerliga skäl.

Vad som anges i andra stycket hindrar inte att uppgifter om betalningsförsummelser, kreditmissbruk eller näringsförbud behandlas i kreditupplysningsverksamhet.

Sådana särskilda kategorier av personuppgifter som omfattas av artikel 9.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 får inte behandlas i kreditupplysningsverksamhet.

Ett medgivande får lämnas endast om det finns synnerliga skäl.

Andra stycket hindrar inte att uppgifter om betalningsförsummelser, kreditmissbruk eller näringsförbud behandlas i kreditupplysningsverksamhet.

10 §⁴

Var och en har rätt att mot skälig avgift hos den som bedriver kreditupplysningsverksamhet få skriftligt besked om huruvida det i verk-

Juridiska personer har rätt att mot skälig avgift hos den som bedriver kreditupplysningsverksamhet få besked om huruvida det

³ Senaste lydelse 2001:164.

⁴ Senaste lydelse 2001:164.

samheten behandlas uppgifter om honom. *Fysiska personer har rätt att en gång per kalenderår få ett besked gratis.* Behandlas sådana uppgifter skall besked lämnas om

a) vilka uppgifter som behandlas,

b) om den registrerade är en fysisk person: varifrån uppgifterna har hämtats,

c) ändamålen med behandlingen och

d) till vilka mottagare eller kategorier av mottagare som uppgifterna lämnas ut.

Bestämmelserna i första stycket tillämpas inte i den utsträckning det skulle strida mot bestämmelserna i tryckfrihetsförordningen eller yttrandefrihetsgrundlagen.

En begäran om besked enligt första stycket om en fysisk person skall göras skriftligen och vara egenhändigt undertecknad.

i verksamheten behandlas uppgifter om personen. Behandlas sådana uppgifter ska besked lämnas om

a) vilka uppgifter som behandlas,

b) ändamålen med behandlingen, och

c) till vilka mottagare eller kategorier av mottagare som uppgifterna lämnas ut.

Bestämmelser om besked till fysiska personer finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679.

Första stycket tillämpas inte i den utsträckning det skulle strida mot bestämmelserna i tryckfrihetsförordningen eller yttrandefrihetsgrundlagen.

11 §⁵

När en kreditupplysning om en fysisk person lämnas ut, ska till den som avses med upplysningen samtidigt och kostnadsfritt sändas ett skriftligt meddelande om

1. vem som bedriver kreditupplysningsverksamheten,

2. ändamålen med behandlingen,

3. de uppgifter, omdömen och råd som upplysningen innehåller om honom eller henne,

4. möjligheten att få rättelse av de uppgifter som rör honom eller henne, och

När en kreditupplysning om en fysisk person lämnas ut, ska till den som avses med upplysningen samtidigt och kostnadsfritt sändas ett skriftligt meddelande om

1. vem som bedriver kreditupplysningsverksamheten och vem som är dataskyddsbud,

2. ändamålen med och den rättsliga grunden för behandlingen,

3. vilka kategorier av personuppgifter som behandlas, varifrån uppgifterna hämtats och hur länge uppgifterna kommer att lagras,

4. de uppgifter, omdömen och råd som upplysningen innehåller om honom eller henne,

5. möjligheten att begära tillgång till och få rättelse av de upp-

⁵ Senaste lydelse 2014:970.

5. vem som har begärt upplysningen.

Om kreditupplysningen lämnas ut till ett svenskt kreditinstitut eller värdepappersbolag, eller till ett motsvarande utländskt företag, för att användas endast som underlag för beräkning av kapitalkravet för kreditrisker med en sådan metod som avses i artikel 143.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012, får meddelandet sändas senare men utan onödigt dröjsmål och begränsas till information enligt första stycket 1, 2 och 5. Om den som avses med upplysningen begär det, ska även information enligt 3 och 4 sändas till honom eller henne.

Första och andra styckena gäller också när en kreditupplysning lämnas om ett handelsbolag eller kommanditbolag.

Första–tredje styckena gäller inte kreditupplysningar som lämnas genom offentliggörande på ett sådant sätt som avses i tryckfrihetsförordningen eller yttrandefrihetsgrundlagen, utom när upplysningarna tillhandahålls ur en databas enligt 1 kap. 9 § yttrandefrihetsgrundlagen på sätt som avses i den paragrafens första stycke 1 och 2.

Rättelse

Finns det anledning att misstänka att en uppgift som behandlas i kreditupplysningsverksamhet eller som har lämnats i en kreditupplysning under den senaste tolv månadersperioden är oriktig eller missvisande, eller att den annars

gifter som rör honom eller henne, 6. vilka kategorier av mottagare som kan ta del av personuppgifterna och vem som har begärt upplysningen, och

7. möjligheten att framställa klagomål till Datainspektionen.

Om kreditupplysningen lämnas ut till ett svenskt kreditinstitut eller värdepappersbolag, eller till ett motsvarande utländskt företag, för att användas endast som underlag för beräkning av kapitalkravet för kreditrisker med en sådan metod som avses i artikel 143.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012, får meddelandet sändas senare men utan onödigt dröjsmål och begränsas till information enligt första stycket 1, 2 och 6. Om den som avses med upplysningen begär det, ska även information enligt 3, 4, 5 och 7 sändas till honom eller henne.

Rättelse och begränsning av behandling

12 §⁶

Om det finns anledning att misstänka att en uppgift som behandlas i kreditupplysningsverksamhet eller som har lämnats i en kreditupplysning under den senaste tolv månadersperioden är oriktig eller missvisande, eller att den annars har

⁶ Senaste lydelse 2010:1073.

har behandlats i strid med denna lag, ska den som bedriver verksamheten utan dröjsmål vidta skäligen åtgärder för att utreda förhållandet.

Visar det sig att uppgiften är oriktig eller missvisande, eller att den annars har behandlats i strid med lagen, ska den, om den förekommer i register, rättas, kompletteras eller uteslutas ur registret.

Om en oriktig eller missvisande uppgift har tagits in i en kreditupplysning som lämnats ut, ska rättelse eller komplettering så snart det kan ske tillställas var och en som under den senaste tolv månadersperioden fått del av uppgiften. Detta gäller inte offentliggörande av en kreditupplysning på ett sådant sätt som avses i tryckfrihetsförordningen eller yttrandefrihetsgrundlagen, utom när upplysningen tillhandahållits ur en databas enligt 1 kap. 9 § yttrandefrihetsgrundlagen på sätt som avses i den paragrafens första stycke 1 och 2.

Har uppgiften under den senaste tolv månadersperioden lämnats i en periodisk skrift eller i en kreditupplysningsverksamhet som bedrivs genom återkommande offentliggöranden enligt yttrandefrihetsgrundlagen, ska rättelse eller komplettering så snart det kan ske införas i ett följande nummer av skriften eller motsvarande form av offentliggörande enligt yttrandefrihetsgrundlagen.

Andra–fjärde styckena gäller inte om uppgiften uppenbarligen saknar betydelse för bedömningen av *vederbörandes* vederhäftighet i ekonomiskt hänseende.

Har en fråga om rättelse eller liknande åtgärd tagits upp efter framställning från den som uppgiften avser, ska denne kostnadsfritt underrättas om huruvida en sådan åtgärd vidtagits.

behandlats i strid med denna lag, ska den som bedriver verksamheten utan dröjsmål vidta skäligen åtgärder för att utreda förhållandet.

Om det visar sig att uppgiften är oriktig eller missvisande, eller att den annars har behandlats i strid med lagen, ska den, om den förekommer i register, rättas, kompletteras eller uteslutas ur registret.

Om en oriktig eller missvisande uppgift har tagits in i en kreditupplysning som lämnats ut, ska rättelse eller komplettering så snart det kan ske tillställas var och en som under den senaste tolv månadersperioden fått del av uppgiften. Detta gäller inte offentliggörande av en kreditupplysning på ett sådant sätt som avses i tryckfrihetsförordningen eller yttrandefrihetsgrundlagen, utom när upplysningen tillhandahållits ur en databas enligt 1 kap. 9 § yttrandefrihetsgrundlagen på sätt som avses i den paragrafens första stycke 1 och 2.

Om uppgiften under den senaste tolv månadersperioden har lämnats i en periodisk skrift eller i en kreditupplysningsverksamhet som bedrivs genom återkommande offentliggöranden enligt yttrandefrihetsgrundlagen, ska rättelse eller komplettering så snart det kan ske införas i ett följande nummer av skriften eller motsvarande form av offentliggörande enligt yttrandefrihetsgrundlagen.

Andra–fjärde styckena gäller inte om uppgiften uppenbarligen saknar betydelse för bedömningen av *personens* vederhäftighet i ekonomiskt hänseende.

Om en fråga om rättelse eller liknande åtgärd har tagits upp efter framställning från den som uppgiften avser, ska han eller hon kostnadsfritt underrättas om huruvida en sådan åtgärd vidtagits. En fysisk person ska på begäran även få information om vem som har fått del av en rättelse eller komplettering.

12 a §

I Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 finns bestämmelser om fysiska per-

soners rätt att begära att behandlingen av personuppgifter begränsas.

17 a §⁷

I Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 finns ytterligare bestämmelser om tillsyn i fråga om sådan behandling av personuppgifter som omfattas av den förordningen.

21 §

Den som bedriver kreditupplysningsverksamhet *skall* ersätta skada som till följd av verksamheten tillfogas någon genom otillbörligt intrång i hans personliga integritet eller genom att oriktig uppgift lämnas om honom, om *icke* den som bedriver verksamheten kan visa att tillbörlig omsorg och varsamhet iakttagits. Vid bedömande om och i vad mån skada har uppstått *tages* hänsyn även till lidande och andra omständigheter av annan än rent ekonomisk betydelse.

Den som bedriver kreditupplysningsverksamhet *ska* ersätta skada som till följd av verksamheten tillfogas någon genom otillbörligt intrång i hans *eller hennes* personliga integritet eller genom att *en* oriktig uppgift lämnas om honom *eller henne*, om *inte* den som bedriver verksamheten kan visa att tillbörlig omsorg och varsamhet *har* iakttagits. Vid bedömande om och i vad mån skada har uppstått *tas* hänsyn även till lidande och andra omständigheter av annan än rent ekonomisk betydelse.

För sådan behandling av personuppgifter som omfattas av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 gäller i stället artikel 82 i den förordningen.

Denna lag träder i kraft den 25 maj 2018.

⁷ Tidigare 17 a § upphävd genom 1997:556.

Efter remiss har yttranden över promemorian lämnats av Helsingborgs tingsrätt, Kammarrätten i Stockholm, Förvaltningsrätten i Stockholm, Justitiekanslern, Åklagarmyndigheten, Datainspektionen, Kammarkollegiet, Försäkringskassan, Finansinspektionen, Skatteverket, Kronofogdemyndigheten, Länsstyrelsen i Dalarnas län, Länsstyrelsen i Västra Götalands län, Fastighetsmäklarinspektionen, Juridiska fakultetsnämnden vid Stockholms universitet, Samhällsvetenskapliga fakultetsnämnden vid Umeå universitet, Bisnode Sverige AB, CreditSafe i Sverige AB, Finansbolagens Förening, Företagarna, Småföretagarnas Riksförbund, Sparbankernas Riksförbund, Svensk Försäkring, Svensk Inkasso, Svenska Bankföreningen, Sveriges advokatsamfund och UC AB.

Riksdagens ombudsmän, Bolagsverket, Regelrådet, Decidas Info AB, Fastighetsägarna, Företagarförbundet Fria Företagare, Sergel Kredit-tjänster AB, Svensk Handel, Svenska Journalistförbundet, Svenska Tidningsutgivareföreningen, Svenskt Näringsliv, Sveriges Kommuner och Landsting och Syna AB har avstått från att yttra sig.

Ett yttrande har dessutom kommit in från Dataskydd.net.

Sammanfattning av betänkandet (SOU 2015:77)

Uppdraget

Utredningen har haft i uppdrag att dels kartlägga omfattningen och karaktären av problemen med fakturabedrägerier och dels att utifrån kartläggningen överväga behovet av förändringar i framför allt civilrättslig, näringsrättslig och civilprocessrättslig lagstiftning. I uppdraget har ingått att föreslå de åtgärder som utredaren ansett det finnas behov av. En allmän riktlinje för uppdraget har varit att de åtgärder som föreslås ska vara ändamålsenliga och proportionerliga i förhållande till problemens omfattning och karaktär. I direktiven har särskilt betonats att utredningen inte ska föreslå åtgärder som riskerar att få mer generella konsekvenser för näringslivet.

Slutsatser

Fakturabedrägeri förekommer i stor omfattning och drabbar alla delar av samhället. Långt ifrån alla betalningar som görs beror på att den som betalat har blivit vilseledd och inte upptäckt att det varit fråga om fakturabedrägeri. I många fall, framförallt hos privatpersoner och företag, sker betalning därför att det finns en starkt överdriven rädsla för betalningsanmärkningar. Betalning görs också bl.a. därför att det bedöms vara enklare och mer ekonomiskt än att bestrida eller därför att de som betalar bedömer sina chanser till framgång vid rättslig prövning av kraven som små. Att bestrida ett krav som framställts vid fakturabedrägeri kräver emellertid ingen större arbetsinsats. I regel är ett bestridande också det enda som behöver göras. Det är mycket ovanligt att de som står bakom kraven vänder sig till Kronofogdemyndigheten eller till tingsrätten. Skulle så ske ger de avtalsrättsliga regler som finns i dag ett tillräckligt gott skydd för att den som drabbas av fakturabedrägeri ska kunna undgå betalningsskyldighet. De marknadsrättsliga regler och etiska riktlinjer för marknadsföring som finns i dag motverkar också fakturabedrägeri och bör i högre utsträckning än i dag åberopas vid den civilrättsliga prövningen av avtal som ingås efter marknadsföringsåtgärder, särskilt vid telefonförsäljning. Näringslivet bör ta ett mer aktivt ansvar för den utvecklingen.

Fakturabedrägeri är i stor utsträckning kriminaliserat. Ansvaret för att utreda brotten och lagföra personerna bakom förfarandena åvilar samhället. Det är emellertid inte rimligt att förvänta sig att det ens med obegränsade resurser skulle vara möjligt att helt eliminera förfarandena. Så länge det är lönsamt kommer det finnas personer som ägnar sig åt fakturabedrägeri. Det mest effektiva sättet att motverka fakturabedrägeri är därför att förmå dem som utsätts för bluffakturor och liknande krav att hävda sina rättigheter enligt de regler finns och att vägra betala. Det allmänna bör i det syftet tillhandahålla information som uppmärksammar enskilda personer och företag på riskerna att drabbas av fakturabedrägeri och som underlättar för dem att ta tillvara sina rättigheter om de drabbas.

Utgångspunkter och metod

Den kartläggning som omfattats av utredningens uppdrag har till övervägande del genomförts i form av en marknadsundersökning som ett externt marknadsundersökningsföretag har utfört på uppdrag av utredningen. Marknadsundersökningen har riktats till ett urval av respondenter i grupperna privatpersoner, företag, kommuner och statliga förvaltningsmyndigheter. De frågeunderlag som använts vid marknadsundersökningen har utarbetats av utredningen. Frågeunderlaget har baserats på de kunskaper om förekommande former av fakturabedrägeri som utredningen har inhämtat genom kontakter med myndigheter och företag, sammantagna med den information om förfarandena som beskrivits i Egendomsskyddsutredningens betänkande, Stärkt straffrättsligt skydd för egendom (SOU 2013:85).

Landstingens erfarenheter av fakturabedrägeri har inhämtats genom telefonintervjuer. Domstolarnas erfarenheter som mottagare av bluffakturor och andra betalningskrav vid fakturabedrägeri har inhämtats genom en mindre omfattande enkät som Domstolsverket har bistått utredningen med.

Fakturabedrägeri förekommer i olika varianter

Utredningen har delat in fakturabedrägeri i två huvudkategorier, *bluffakturor* och *fakturabedrägeri efter kontakt*. Med *bluffakturor* avses bluffakturor som skickats ut utan föregående kontakt mellan fakturautställare och fakturamottagare. Inom denna kategori faller fakturor som skickats ut från tidigare okända leverantörer, fakturor där fakturautställaren medvetet har utformat fakturan så att den liknar en faktura från någon välkänd leverantör (*kapade fakturor*), samt erbjudanden som varit utformade som fakturor men där det varit svårt att upptäcka att det har varit fråga om ett erbjudande, (*erbjudandefakturor*).

Med *fakturabedrägeri efter kontakt* avses fakturor som skickats ut efter en kontakt mellan fakturautställare och fakturamottagare, vilken enligt fakturautställaren har resulterat i någon form av avtal mellan dem. Efterföljande faktura eller betalningskrav påstås vara i enlighet med avtalet. Till denna kategori hör både grundlösa påståenden om att avtal har ingåtts och avtal som fakturamottagaren på olika sätt har blivit vilseledd eller pressad att ingå.

Fakturabedrägeri drabbar en stor del av samhället

Den kartläggning som utredningen har låtit göra visar att fakturabedrägeri drabbar en stor del av samhället. Vanligast är bluffakturorna. I genomsnitt har femte person, vart tredje företag, var tredje statliga förvaltningsmyndighet, var sjätte domstol och nära nog varenda kommun under det senaste året fått en eller flera bluffakturor. Uppgifterna är mer osäkra när det gäller landstingen. Även hos dem har det emellertid förekommit att man mottagit bluffakturor.

Fakturabedrägerier efter kontakt är inte lika vanliga som bluffakturorna. Dessa former av fakturabedrägeri har ändå under det senaste året drabbat över en femtedel av företagen, omkring en fjärdedel av de statliga

förvaltningsmyndigheterna, omkring en åttondel av privatpersonerna och omkring en tolfedel av domstolarna och attestanterna inom kommunerna. Om man ser till kommunerna som helhet har omkring nio av tio kommuner drabbats. När det gäller landstingen är det mer osäkert i hur stor omfattning problemen har förekommit. Klart vanligast, oavsett till vem förfarandet riktat sig, har varit att det rört sig om avtal som påstås ha ingåtts per telefon.

Krav som riktats till privatpersoner har till övervägande del understigit 1 000 kronor. Krav riktade till företag, kommuner och statliga förvaltningsmyndigheter har till övervägande del uppgått till ett belopp mellan 1 000 och 5 000 kronor.

Betalningskrav som grundar sig på påståenden om avtal betalas i högre utsträckning än bluffakturor

De flesta som får en bluffaktura betalar den inte. Av de privatpersoner som under det senaste året har fått en bluffaktura är det endast fem procent som har betalat något. Bland företagen har det varit något vanligare att betalning skett. Av de företag som under det senaste året har fått en eller flera bluffakturor har nio procent i något fall gjort en betalning. Av de statliga förvaltningsmyndigheterna är det 19 procent som har uppgett att myndigheten vid något tillfälle har betalat en bluffaktura. Bland attestanterna inom kommunerna är det fyra procent som någon gång betalat. Betalningar har förekommit också hos landstingen och hos domstolarna.

Det är sammantaget procentuellt sett betydligt vanligare att de som utsätts för fakturabedrägeri efter kontakt betalar enligt kravet jämfört med de som utsätts för bluffakturor. I genomsnitt har omkring 20–30 procent av dem som i den stora enkätundersökningen uppgett att de har mottagit ett eller flera sådana betalningskrav någon gång betalat. Hos domstolarna har endast tre procent betalat. Betalningar har förekommit också hos landstingen, dock oklart i vilken omfattning.

Utredningen har gjort en grov uppskattning av vilka belopp privatpersoner och företag under det senaste året har betalat till personerna bakom fakturabedrägerierna och kommit fram till att det totalt sett rör sig om ett belopp på från omkring en halv miljard och upp till över en miljard kronor.

De flesta betalningar sker utan att andra åtgärder än att skicka betalningspåminnelser eller inkassokrav behöver göras

I de fall bluffakturor och andra fakturabedrägerier leder till betalning sker det i de flesta fall utan att fakturautställaren behöver göra något annat än att skicka en betalningspåminnelse. I de flesta fall behöver fakturautställaren inte ens göra det. Av dem som har betalat, i alla kategorier, har i snitt omkring hälften gjort det inom den förfallotid som angetts på fakturan. Inkassokrav skickas emellertid också ut för att driva fram betalning. Det har varit vanligare att företag betalat först efter de har fått ett inkassokrav än att privatpersoner och myndigheter har gjort det. I snitt har omkring fem procent av de privatpersoner och företag som betalat gjort det först efter att en ansökan om betalningsföreläggande har gjorts mot dem. Betalning efter stämning i tingsrätt har förekommit hos

en liten andel av privatpersonerna och företagen. Det är i princip inga statliga förvaltningsmyndigheter eller kommuner som har betalat efter att personerna bakom fakturabedrägerierna har ansökt om betalningsföreläggande eller stämning mot dem.

Privatpersoner betalar bluffakturor främst av rädsla för betalningsanmärkning – övriga betalar främst av misstag

Bland privatpersonerna är det främsta skälet till betalning av bluffakturor att man vill undvika att få en betalningsanmärkning. Det är också vanligt att man betalar därför att man anser det vara enklare och billigare än att bestrida. Det är däremot mindre vanligt att man betalar av misstag, därför att man inte inser att det rör sig om en bluffaktura. Hos företagen, de statliga förvaltningsmyndigheterna, attestanterna inom kommunerna och domstolarna sker däremot betalningarna av bluffakturorna främst av misstag. Även företagen betalar dock i hög utsträckning för att undvika att få en betalningsanmärkning eller ett betalningsföreläggande från Kronofogdemyndigheten.

Skälen till varför betalning sker vid fakturabedrägeri med påstående om avtal varierar

Det främsta skälet till att privatpersoner betalar är även när det gäller fakturabedrägeri med påstående om avtal att de vill undvika en betalningsanmärkning. Betalning sker också för att det är enklare, billigare, för att man vill undvika betalningsföreläggande och därför att man är osäker på om man har ingått något avtal eller inte. Endast ett fåtal betalar därför att de bedömer utsikterna till framgång vid en rättslig prövning som små.

Hos de drabbade företagen har det inte varit något skäl som har varit klart mer framträdande än något annat. Skäl som att det bedömts vara enklare eller billigare att betala än att bestrida har angetts i ungefär lika stor utsträckning som att man velat undvika att företaget skulle få en betalningsanmärkning eller ett betalningsföreläggande från Kronofogdemyndigheten. Andra skäl, såsom att man inte insett att det varit fråga om fakturabedrägeri eller att man upplevt situationen som obehaglig har också förekommit. Risken att förlora vid en rättslig prövning av saken har motiverat betalning hos endast ett fåtal.

När det gäller de statliga myndigheterna, attestanterna hos kommunerna och landstingen synes det övervägande skälet till betalning däremot ha varit att man bedömt sina utsikter till framgång vid en rättslig prövning som små. Det har också varit relativt vanligt att man inte har insett att det rört sig om fakturabedrägeri innan betalningen gjorts. I motsats till vad man kan tro finns det även inom myndigheterna en viss aversion mot betalningsanmärkningar och en önskan att undvika att bli föremål för ansökan om betalningsföreläggande. Det fåtal domstolar som har betalat har uppgett att det skett av misstag. Man bör dock hålla i minnet att underlaget när det gäller myndigheterna är litet och att det därför inte går att dra alltför långtgående slutsatser av resultaten.

Bestridande leder oftast inte till annat än betalningspåminnelser

I de flesta fall händer inget när betalning uteblir. I en del fall vidtar emellertid personerna bakom kraven åtgärder för att förmå mottagarna av

kraven att betala. Generellt sett är det vanligare att åtgärder vidtas vid fakturabedrägeri efter kontakt än när det rör sig om bluffakturor.

Av de åtgärder som vidtas är utskick av betalningspåminnelser vanligast. Grovt sett har mellan en tredjedel och en fjärdedel av dem som vägrat betala fått en betalningspåminnelse. Privatpersoner har dock fått betalningspåminnelser i något mindre utsträckning än övriga. Inkassokrav har också skickats till i genomsnitt mellan en tjugondel och en tiondel av dem som vägrat att betala. Det har varit något vanligare med inkassokrav vid fakturabedrägeri efter kontakt än vid bluffakturor. Privatpersoner har i mindre utsträckning än övriga drabbats av inkassokrav.

Ansökan om betalningsföreläggande har gjorts endast i ett fåtal fall, i snitt mot färre än tre procent av dem som vägrat betala. Hos de statliga förvaltningsmyndigheterna har det i princip inte förekommit. Det är ytterst sällan som personerna bakom fakturabedrägerierna har vänt sig till tingsrätten.

De flesta som utsätts för fakturabedrägeri gör ingen polisanmälan

De som drabbas av fakturabedrägeri anmäler i regel inte det till polisen. Anmälningsbenägenheten är låg i alla respondentgrupper. Anmälningsbenägenheten är lägst hos privatpersoner, något lite högre hos företagen och högst hos de statliga förvaltningsmyndigheterna. Grovt uppskattat har bara omkring en tiondel av dem som under det senaste året har utsatts för fakturabedrägeri gjort en polisanmälan om det.

Svaren tyder på stora kunskapsbrister i avgörande frågor

Respondenterna i samtliga grupper har i stor utsträckning själva ansett sig sakna tillräckliga kunskaper på områden som måste betraktas som centrala för deras val mellan att betala eller bestrida ett betalningskrav som utgör någon form av fakturabedrägeri. Nära en tredjedel av privatpersonerna och omkring en fjärdedel av företagen har ansett sig sakna tillräcklig kunskap om hur man kan komma ur ett avtal som man har blivit vilseledd att ingå. Hos de statliga förvaltningsmyndigheterna och attestanterna inom kommunerna har omkring en sjundedel ansett att sådan kunskap saknas. Omkring en fjärdedel av privatpersonerna och en femtedel av företagen har ansett att de saknar tillräcklig kunskap om hur man bemöter ett oriktigt krav från en leverantör och vet inte heller vart de kan vända sig för att få veta mer.

När det gäller respondenternas kunskaper i fråga om hur det går till att få en betalningsanmärkning har i genomsnitt mellan en femtedel och en tiondel av de tillfrågade privatpersonerna, företagen, de statliga förvaltningsmyndigheterna och attestanterna på kommunerna själva ansett att de, respektive den verksamhet de arbetar inom, saknar tillräckliga kunskaper i frågan. De egna kunskaperna om vilka möjligheter det finns att begära rättelse av felaktiga uppgifter i Kronofogdemyndighetens register har också bedömts som otillräckliga, i vart fall av en stor andel av privatpersonerna och företagen.

De marknadsrättsliga reglerna bör tillmätas större betydelse vid den avtalsrättsliga bedömningen

Prop. 2017/18:120
Bilaga 5

Många former av fakturabedrägeri utgör även otillbörlig marknadsföring enligt marknadsföringslagen. Reglerna begränsar möjligheterna att använda sig av otillbörliga marknadsföringsmetoder och samtidigt framstå som en seriös aktör på marknaden. Sanktionerna enligt marknadsföringslagen är emellertid i huvudsak framåtsyftande. Konsumentombudsmannen, som har tillsynsansvar enligt marknadsföringslagen, ser till konsumentkollektivets intressen. Näringsidkarkollektivets intressen bevakas i princip inte, vilket medför att förfaranden som främst riktar sig mot näringsidkare inte uppmärksammas i samma utsträckning. Det huvudsakliga ansvaret för rättsutvecklingen när det gäller marknadsföring mellan näringsidkare måste därför bäras av näringslivet självt. Enskilda näringsidkare kan emellertid inte förväntas avsätta tid för driva förbuds- eller åläggandetalan till förmån för näringsidkarkollektivet i stort. Rättsutvecklingen på det marknadsrättsliga området måste i stället drivas av bransch- och intresseorganisationerna. Näringslivets egenåtgärder har också stor betydelse för rättsutvecklingen och klargör vad som ska anses vara god sed i marknadsföring. De marknadsrättsliga normerna bör också i högre utsträckning än vad som görs i dag tillmätas betydelse vid den civilrättsliga bedömningen av ett visst förfarande, eftersom de tjänar som ett riktmärke för vad som är godtagbart. Näringslivets etiska regler för marknadsföring bör tillmätas betydelse som sedvana eller branschpraxis, förutsatt att riktlinjerna kan anses ha tillräckligt stöd av aktörerna på marknaden. Innehåller riktlinjerna regler för hur avtal ska ingås bör dessa respekteras vid den avtalsrättsliga bedömningen. Det bör dock inte införas någon ny bestämmelse med en civilrättslig sanktion i marknadsföringslagen. I stället bör näringslivet på ett mer aktivt sätt än i dag ta ansvar för utvecklingen av tydliga normer för marknadsföring mellan näringsidkare.

De avtalsrättsliga reglerna skyddar den som drabbas av fakturabedrägeri

Avtalslagens regler är generellt tillämpliga och har betydelse för många typer av avtalssituationer. Det avtalsrättsliga skyddet mot olika former av fakturabedrägeri utgörs dels av avtalslagens regler om ogiltighet m.m. men också av de avtalsrättsliga regler och den praxis som bestämmer hur avtalsbundenhet överhuvudtaget uppstår. Tillsammans ger den avtalsrättsliga reglering som finns i dag i huvudsak det rättsliga skydd som behövs för att de drabbade ska kunna undgå betalningsskyldighet vid fakturabedrägeri. Såsom civilprocessen fungerar förutsätter emellertid tillämpningen av reglerna att den enskilde själv åberopar de omständigheter som är relevanta i sammanhanget. Reglerna skulle visserligen kunna moderniseras eller förtydligas men det skulle förutsätta noggranna överväganden om ändringar i 1 och 3 kap. avtalslagen och att såväl den praxis som de principer som är av betydelse i sammanhanget kodifierades. Det låter sig inte göras inom ramen för utredningens uppdrag. Utred-

Det bör ställas högre krav på bevisningen vid telefonförsäljning

Ett vanligt förfaringsätt vid fakturabedrägeri är att den drabbade vilseleds av en telefonförsäljare som därefter kräver betalning enligt ett avtal som denne hävdar har träffats vid telefonsamtalet. Det råder ingen tvekan om att det i dessa fall är telefonförsäljaren som har att styrka sitt påstående om att avtal har träffats. Vad som krävs för att muntligt avtal per telefon ska anses styrkt kan emellertid variera. I en del avgöranden har det ansetts tillräckligt att det som hörts under ljudinspelningen av telefonsamtalet har tolkats som en bekräftelse på ett avtal som har ingåtts tidigare under samtalet. I praktiken kan bevisläget i vissa fall därför vara sådant att den drabbade kan ha svårt att få rätt. Risken för missförstånd och utrymme för oegentligheter, i förening med telefonförsäljarens överlägset bästa förutsättningar att säkra bevisning, talar för att ställa högre krav på försäljarens bevisning vid direktmarknadsföring per telefon. Som minimikrav bör gälla att det tydligt ska framgå av bevisningen att den som tar emot samtalet har förstått att avtal har träffats och vad avtalet går ut på. En förändring kan visserligen åstadkommas genom att formkrav avseende telefonförsäljning införs i lag. I första hand bör emellertid eftersträvas en lösning som stämmer bättre överens med vår rättstradition.

De etiska riktlinjer för telefonförsäljning som branschen själv har tagit fram ålägger försäljaren att visa bl.a. att kunden har varit införstådd med villkoren för avtalet. Riktlinjerna bör tillmätas betydelse också vid den civilrättsliga bedömningen av avtal som träffas vid telefonförsäljning. Mot bakgrund av den uppmärksamhet som de senaste åren har ägnats åt fakturabedrägeri och andra problem vid telefonförsäljning är det rimligt att utgå ifrån att praxis kommer att utvecklas i denna riktning. När det gäller telefonförsäljning till konsumenter har Utredningen om konsumentskydd vid telefonförsäljning dessutom föreslagit att ett skriftlighetskrav införs. Vi anser därför att det för närvarande inte är motiverat att föreslå lagstiftningsåtgärder för att ytterligare reglera telefonförsäljning.

Reglerna om ansvar för rättegångskostnaderna i förenklade tvistemål bör ändras för att ge ett bättre skydd mot missbruk

Tappande parts ersättningsskyldighet för motpartens rättegångskostnader är begränsad i förenklade tvistemål. Det gäller även när parten har inlett rättegången trots att parten insett eller borde ha insett att dennes talan var ogrundad. Understiger kravet ett halvt basbelopp kan det därför vara mer ekonomiskt att betala än att bestrida, även för den part som har goda chanser att vinna målet. Det finns visserligen straffrättsliga bestämmelser som syftar till att motverka dessa former av rättegångsmissbruk men de

tillämpas restriktivt. Detsamma gäller den processrättsliga bestämmelse som möjliggör omedelbar dom vid uppenbart ogrundad talan. Att ta bort begränsningen av ersättningsskyldigheten för rättegångskostnaderna i alla förenklade tvistemål skulle motverka syftet med processformen och skulle därför inte vara någon bra lösning. Det framstår också alltjämt som olämpligt att införa ett krav på att kändanden i vissa fall ska ställa säkerhet för rättegångskostnaderna. Utredningen föreslår i stället att det införs en regel om full ersättningsskyldighet för rättegångskostnaderna när part i förenklat tvistemål har inlett rättegången trots att parten insett eller borde ha insett att käromålet var ogrundat. Regeln föreslås träffa enbart kändandeparter som är eller i rättegången uppträder som näringsidkare. En rättegångskostnadssanktion av detta slag väntas få en avskräckande effekt på dem som överväger att ansöka om stämning för att driva in oriktiga krav, även om regeln kan förväntas bli tillämpad endast i undantagsfall. Regeln är också av principiell betydelse. En regel om solidariskt ersättningsansvar för motpartens rättegångskostnader föreslås också för ställföreträdare, ombud och biträden som företrätt eller biträtt kändanden i dessa fall, trots att de insett eller borde ha insett att käromålet var ogrundat. En sådan rättegångskostnadssanktion bedöms kunna motverka att dessa aktörer åtar sig uppdrag från företag som har som affärsidé att driva in oriktiga eller tveksamma krav, t.ex. s.k. katalogtjänstföretag.

Det bör inte införas några ändringar i regelverket för inkassoverksamhet

Den som tar emot ett inkassokrav får i regel uppfattningen att kravet kommer från en tredje part, ett inkassoföretag. Det kan i sig öka pressen att betala, bl.a. därför att den enskilde kan ha svårt att avgöra till vem denne ska vända sig för att invända mot kravet. Många inkassokrav kommer emellertid från samma part som står bakom kravet. Egeninkasso eller koncerninkasso får bedrivas utan inkassotillstånd och tillsynen över verksamheten är därmed begränsad. För att åstadkomma en mer transparent inkassoverksamhet och förbättra förutsättningarna för tillsynen har utredningen övervägt att införa en generell tillståndsplikt alternativt en registreringsplikt. Sådana åtgärder skulle emellertid öka den administrativa bördan – och därmed leda till högre kostnader – för såväl företagen som myndigheterna. Om en tillståndsplikt infördes skulle de företag som inte har tillstånd antingen få ökade kostnader för inkassotjänster eller för ansökan om betalningsföreläggande alternativt tvingas avstå från kraven. Det skulle i sin tur leda till att fler skulle ansöka om betalningsföreläggande utan föregående inkassoåtgärder. Fler ansökningar om betalningsföreläggande skulle rimligen leda till fler betalningsanmärkningar för företag och enskilda. Ett krav på registrering skulle visserligen vara mindre ingripande men skulle samtidigt inte heller hindra oseriösa företag eftersom förfarandet inte skulle innefatta någon lämplighetsprövning. Som alternativ har utredningen övervägt att begränsa användningen av ordet inkasso till de företag som bedriver tillståndspliktig inkassoverksamhet. Inkassoåtgärder ska emellertid följa god inkassosed

oavsett om åtgärderna förutsätter tillstånd eller inte. Ordet inkasso bör få användas för inkassoåtgärder. Om inte alla inkassoåtgärder ska kräva tillstånd bör därför inte heller användningen av ordet inkasso begränsas. Ett krav på tillstånd skulle inte heller hindra obefogad användning av ordet. Dessutom skulle andra ord kunna ha samma effekt på gäldenären. Som ett fjärde alternativ har utredningen övervägt att införa ett krav på att vid inkasso informera om med vilken rätt en inkassoåtgärd vidtas. En sådan åtgärd skulle kunna bidra till att minska pressen på den som får kravet. Det skulle dock förutsätta att mottagaren av kravet var insatt i reglerna kring inkasso, vilket i allmänhet inte är fallet. De administrativa kostnader som ett krav på information skulle medföra för företag och myndigheter står därför inte i proportion till de positiva effekter som ett sådant krav kan förväntas få. Sammanfattningsvis lämnar utredningen inte några förslag på ändringar i regelverket för inkassoverksamhet.

Effekten av hot om ansökan om betalningsföreläggande bör motverkas genom informationsinsatser

En uppgift om att ansökan om betalningsföreläggande har gjorts får tas in i en kreditupplysning avseende juridiska personer och fysiska personer som är näringsidkare. För juridiska personer innebär det att redan en ansökan om betalningsföreläggande leder till en betalningsanmärkning hos kreditupplysningsföretagen, vilket kan få kännbara konsekvenser för företagets möjligheter att få kredit. Hot om att ansökan om betalningsföreläggande kan komma att göras är därför ett effektivt påtryckningsmedel för att framkalla betalning. Resultaten från utredningens kartläggning visar emellertid att hoten sällan sätts i verket när betalning uteblir. Kreditupplysningsföretagen har dessutom frivilligt åtagit sig att bevaka ansökningar som kommer från företag som finns med på Svensk Handels varningslista och att inte registrera sådana ansökningar som betalningsanmärkningar. Ett förbud mot att ta med en uppgift om att en ansökan har gjorts skulle därför inte leda till någon större minskning av antalet näringsidkare som drabbas av en betalningsanmärkning till följd av fakturabedrägeri. Ändringen skulle visserligen kunna få den effekten att risken att drabbas upplevs som mindre. För att den effekten skulle uppnås skulle dock krävas att informationsinsatser också vidtogs för att upplysa om ändringen. En likvärdig effekt skulle kunna uppnås genom enbart informationsinsatser. Dessutom fyller en uppgift om att ansökan om betalningsföreläggande har gjorts en viktig funktion vid kreditgivning, eftersom en sådan ansökan i de flesta fall motsvarar en verklig skuld. Utredningen föreslår därför inte något generellt förbud mot att i kreditupplysning ta med uppgift om att ansökan har gjorts.

I teorin skulle ett krav på förskottsbetalning av ansökningsavgiften hos Kronofogdemyndigheten kunna avskräcka oseriösa aktörer från att ansöka om betalningsföreläggande som ett led i fakturabedrägeri. I praktiken görs emellertid sällan sådana ansökningar. Dessutom betalas de flesta ansökningsavgifter som enligt nuvarande system faktureras i efterhand. Ett krav på förskottsbetalning kan därför förväntas få begränsad effekt. Samtidigt kan kostnaderna för Kronofogdemyndigheten för att

ställa om till förskottsbetalning förväntas bli höga. Utredningen föreslår därför inte att det införs något krav på förskottsbetalning.

Utredningen har också övervägt om den summariska processen bör stramas upp i syfte att renodla den från tvistiga fordringar och möjliggöra ett snabbare rättelseförfarande hos Kronofogdemyndigheten. Sådana åtgärder skulle kunna förbättra situationen för företagen i de fall en ansökan trots allt görs som ett led i fakturabedrägeri. De regler som skulle krävas för att åstadkomma ett sådant resultat skulle emellertid kunna missbrukas av de gäldenärer som inte vill betala sina skulder eller som vill tilltvinga sig längre kredittid. Den summariska processen skulle därmed inte längre erbjuda samma effektiva indrivning av fordringar som den gör i dag. De negativa effekter som sådana regler kan få för näringslivet i stort uppvägs inte av den betydelse som ändringarna skulle kunna ha för att motverka fakturabedrägeri. Några sådana regler föreslås därför inte.

De drabbade kan redan i dag åstadkomma snabbare rättelse genom att vända sig direkt till kreditupplysningsföretagen. För att den drabbade inte ska behöva söka rättelse hos varje kreditupplysningsföretag bör rättelseförfarandet synkroniseras. Det är dock att föredra att kreditupplysningsföretagen på frivillig väg upprättar ett system för ett samlat rättelseförfarande. Utredningen föreslår därför inte någon utvidgning av den lagstadgade skyldigheten för kreditupplysningsföretagen att underrätta tredje man när rättelse har skett.

Rädslan för betalningsföreläggande och betalningsanmärkningar är många gånger obefogad. Det gäller i synnerhet för fysiska personer för vilka en ansökan inte i sig leder till någon betalningsanmärkning. Utredningen bedömer därför att det finns ett behov av informationsinsatser för att förmå fler att våga bestrida kraven trots hot om att ansökan om betalningsföreläggande kan komma att göras.

Fakturabedrägeri bekämpas med samma åtgärder som ekonomisk brottslighet

De åtgärder som kan vidtas för att göra det svårare för företagen att ägna sig åt fakturabedrägeri är i huvudsak desamma som kan vidtas för att motverka även annan ekonomisk brottslighet och organiserad och systematiskt bedriven förmögenhetsbrottslighet. Det faller utanför utredningens uppdrag att ge konkreta förslag på hur det arbetet kan förbättras. Några synpunkter lämnas emellertid. Utredningen anser att det vore en god idé att ge Bolagsverket ett tydligare brottsförebyggande uppdrag och en möjlighet att vägra registrering vid misstanke om att bolaget kan komma att användas i brottsligt syfte. Utredningen anser också att det borde övervägas att besluta att Bolagsverket ska delta i samverkan mot organiserad brottslighet. Informationsutbytet mellan bankerna och Bolagsverket kan också behöva förenklas. Det kan kräva ändringar i reglerna om banksekretess, alternativt en förbättring av de tekniska förutsättningarna för att internt inom bankerna kunna behandla relevanta ändringar i Bolagsverkets register.

Regelverket är väl balanserat mellan olika intressen

Utredningen har analyserat ett flertal rättsområden som har bedömts kunna vara av betydelse för att motverka fakturabedrägeri. Detaljer kring den praktiska handläggningen hos ett flertal myndigheter och enskilda företag vars verksamhet i olika avseenden kan komma i kontakt med fakturabedrägeri har också analyserats. I de flesta fall, vissa regler om rättegångskostnader undantagna, har utredningen dragit slutsatsen att de regler som finns ger ett tillräckligt skydd mot fakturabedrägeri och att en ändring av dem skulle medföra oacceptabla nackdelar i andra avseenden. På flera rättsområden har utredningen konstaterat att problemen med fakturabedrägeri snarast har att göra med att reglerna inte tillämpas som det är tänkt. Fakturabedrägeri skulle inte existera om fakturorna och betalningskraven inte betalades. I regel krävs heller inte några större arbetsinsatser för att bestrida dessa oriktiga krav. Ett sätt att få fler enskilda personer och företag, men också offentliganställda, att vägra betala krav av detta slag är att höja deras beredskap för förfarandena och att förse dem med nödvändiga kunskaper för att kunna ta tillvara sina rättigheter gentemot dem som framställer kraven. Utredningen har föreslagit att informationsinsatser ska vidtas i detta syfte.

Beredskapen hos dem som riskerar att drabbas måste höjas genom förebyggande information

Det finns ett behov av förebyggande information om fakturabedrägeri hos såväl näringsidkare som konsumenter. Samhället bör tillhandahålla sådan information. Informationen bör anpassas till respektive målgrupp och tillhandahållas av de myndigheter som företagen respektive konsumenterna vanligtvis vänder sig till för att söka efter samhällsinformation som angår dem. För konsumenter framstår Konsumentverkets upplysningstjänst för konsumenter som en naturlig informationskanal. För företag finns ingen motsvarande informationstjänst. Tillväxtverket har dock i uppdrag att bl.a. erbjuda företagen samlad myndighetsinformation och tillhandahåller i det syftet en webbplats som riktar sig till företagen. Tillväxtverket framstår därför som den myndighet som är bäst lämpad att ansvara även för information rörande fakturabedrägeri i förhållande till företagen. För dem som redan har drabbats, eller som redan har viss kunskap om fakturabedrägeri, framstår det också som naturligt att söka efter mer information hos Polismyndigheten.

Utredningen föreslår att ett regeringsuppdrag ska ges åt var och en av myndigheterna Konsumentverket, Tillväxtverket och Polismyndigheten att tillhandahålla relevant information för att motverka att fler drabbas av fakturabedrägeri. Myndigheternas uppdrag bör omfatta att samla in och sammanställa relevant information från olika källor, bl.a. andra myndigheter och privata aktörer. Informationsuppdragen bör innefatta direktvägledning åt enskilda konsumenter och näringsidkare men inte enskild rådgivning. I uppdragen föreslås ingå att myndigheterna tillsammans får det huvudsakliga ansvaret för att utarbeta en strategi för att öka

kännedomen om vart man kan vända sig för att få information om fakturabedrägeri.

Utredningen föreslår också att ett särskilt uppdrag ska ges åt var och en av Bolagsverket, Datainspektionen, Kronofogdemyndigheten och Skatteverket att utifrån varje myndighets verksamhetsområde bidra med information till Polismyndigheten, Tillväxtverket och Konsumentverket om olika former av fakturabedrägeri och att bidra med sakkunskaper på områden som är av betydelse för att kunna hantera fakturabedrägeri. Myndigheterna föreslås få informationsansvar för den information de lämnar. Utredningen föreslår vidare att förordningen (2014:110) om en upplysningstjänst för konsumenter ska ändras så att det framgår att även Polismyndigheten, Skatteverket, Datainspektionen och Bolagsverket ska vara informationsansvariga enligt förordningen.

Utredningen anser dock att det inte bör införas någon myndighetsadministrerad varningslista motsvarande dem som tillhandahålls inom näringslivet.

Förteckning över remissinstanserna (SOU 2015:77)

Efter remiss har yttranden över betänkandet lämnats av Riksdagens ombudsmän, Svea hovrätt, Göteborgs tingsrätt, Lunds tingsrätt, Domstolsverket, Åklagarmyndigheten, Ekobrottsmyndigheten, Polismyndigheten, Brottsförebyggande rådet, Datainspektionen, Riksgäldskontoret, Finansinspektionen, Ekonomistyrningsverket, Skatteverket, Kronofogdemyndigheten, Kammarkollegiet, Statens servicecenter, Marknadsdomstolen, Konsumentverket, Juridiska fakultetsnämnden vid Uppsala universitet, Juridiska fakultetsnämnden vid Stockholms universitet, Post- och telestyrelsen, Bolagsverket, Tillväxtverket, CreditSafe i Sverige AB, FAR, Finansbolagens Förening, Förenade Bolag, Lantbrukarnas Riksförbund, Näringslivets Regelnämnd, Småföretagarnas Riksförbund, Svensk Handel, Svensk Inkasso, Svenska Bankföreningen, Svenskt Näringsliv, Sveriges advokatsamfund, Sveriges Kommuner och Landsting och Srf konsulternas förbund.

Bisnode Kredit AB, Etiska nämnden för direktmarknadsföring, Företagarna, Inyett AB, Internetstiftelsen i Sverige, Kontakta, Pensionärernas Riksorganisation, Stiftelsen Reklamombudsmannen, Sveriges Konsumenter, SWEDMA och UC AB har avstått från att yttra sig.

Ett yttrande har dessutom kommit in från Visita.

Regeringen har följande förslag till lagtext.

1 Förslag till lag om ändring i kreditupplysningslagen (1973:1173)

Härigenom föreskrivs i fråga om kreditupplysningslagen (1973:1173)¹ dels att 5, 6, 10–12, 15 och 21 §§ och rubriken närmast före 12 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas två nya paragrafer, 1 a och 12 a §§, och närmast före 12 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 a §

Denna lag innehåller, i den del den avser behandling av personuppgifter, bestämmelser som kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning), här benämnd EU:s dataskyddsförordning.

Vid sådan behandling av personuppgifter som omfattas av EU:s dataskyddsförordning gäller även lagen (2018:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning och föreskrifter som har meddelats i anslutning till den lagen, om inte annat följer av denna lag eller föreskrifter som regeringen har meddelat i anslutning till lagen.

¹ Lagen omtryckt 1981:737.

Kreditupplysningsverksamhet *skall* bedrivas så att den inte leder till otillbörligt intrång i personlig integritet genom innehållet i de upplysningar som förmedlas eller på annat sätt eller till att oriktiga eller missvisande uppgifter lagras eller lämnas ut. För sådan behandling av personuppgifter som omfattas av *personuppgiftslagen (1998:204)* gäller i stället 9 § första stycket a, b och d–h den lagen.

Uppgifter om fysiska personer får samlas in endast för kreditupplysningsändamål.

Vid helt eller delvis automatiserad behandling av uppgifter om juridiska personer *skall* den som bedriver kreditupplysningsverksamhet vidta lämpliga tekniska och organisatoriska säkerhetsåtgärder för att hindra att behandlingen sker på ett otillåtet sätt och att uppgifterna utsätts för otillåten insyn. Bestämmelser om säkerheten vid behandling av personuppgifter finns i 30–32 §§ *personuppgiftslagen*.

Utan hinder av 10 § *personuppgiftslagen* får personuppgifter behandlas utan samtycke i *kreditupplysningsverksamhet*. Den registrerade kan inte heller motsätta sig behandlingen.

Bestämmelsen i andra stycket tillämpas inte i den utsträckning det skulle strida mot bestämmelserna i tryckfrihetsförordningen eller yttrandefrihetsgrundlagen.

Uppgifter om en persons ras, etniska ursprung, politiska uppfattning, religiösa eller filosofiska övertygelse, medlemskap i fackförening, hälsa eller sexualliv får inte behandlas i kreditupplysningsverksamhet.

Kreditupplysningsverksamhet *ska* bedrivas så att den inte leder till otillbörligt intrång i personlig integritet genom innehållet i de upplysningar som förmedlas eller på annat sätt eller till att oriktiga eller missvisande uppgifter lagras eller lämnas ut. För sådan behandling av personuppgifter som omfattas av *EU:s dataskyddsförordning* gäller i stället artikel 5 i den *förordningen*.

Uppgifter om fysiska personer får samlas in endast för kreditupplysningsändamål.

Vid helt eller delvis automatiserad behandling av uppgifter om juridiska personer *ska* den som bedriver kreditupplysningsverksamhet vidta lämpliga tekniska och organisatoriska säkerhetsåtgärder för att hindra att behandlingen sker på ett otillåtet sätt och att uppgifterna utsätts för otillåten insyn. Bestämmelser om säkerheten vid behandling av personuppgifter finns i *EU:s dataskyddsförordning*.

I *kreditupplysningsverksamhet* får personuppgifter behandlas utan samtycke. Den registrerade har inte rätt att göra invändningar enligt artikel 21.1 i *EU:s dataskyddsförordning* mot behandlingen.

Andra stycket tillämpas inte i den utsträckning det skulle strida mot bestämmelserna i tryckfrihetsförordningen eller yttrandefrihetsgrundlagen.

Personuppgifter som avses i artikel 9.1 i EU:s dataskyddsförordning (känsliga personuppgifter) får inte behandlas i kreditupplysningsverksamhet.

² Senaste lydelse 2001:164.

³ Senaste lydelse 2001:164.

Uppgifter om lagöverträdelser som innefattar brott, domar i brottmål, straffprocessuella tvångsmedel eller administrativa frihetsberövanden får inte utan medgivande av Datainspektionen behandlas i kreditupplysningsverksamhet.

Ett medgivande som avses i andra stycket får lämnas endast om det finns synnerliga skäl.

Vad som anges i andra stycket hindrar inte att uppgifter om betalningsförsummelser, kreditmissbruk eller näringsförbud behandlas i kreditupplysningsverksamhet.

Uppgifter om lagöverträdelser som innefattar brott, domar i brottmål, straffprocessuella tvångsmedel eller administrativa frihetsberövanden får inte utan medgivande av Datainspektionen behandlas i kreditupplysningsverksamhet. *Ett medgivande får lämnas endast om det finns synnerliga skäl för det.*

Andra stycket hindrar inte att uppgifter om betalningsförsummelser, kreditmissbruk eller näringsförbud behandlas i kreditupplysningsverksamhet.

10 §⁴

Var och en har rätt att mot skälig avgift hos den som bedriver kreditupplysningsverksamhet få skriftligt besked om huruvida det i verksamheten behandlas uppgifter om honom. Fysiska personer har rätt att en gång per kalenderår få ett besked gratis. Behandlas sådana uppgifter skall besked lämnas om

a) vilka uppgifter som behandlas,

b) om den registrerade är en fysisk person: varifrån uppgifterna har hämtats,

c) ändamålen med behandlingen och

d) till vilka mottagare eller kategorier av mottagare som uppgifterna lämnas ut.

Bestämmelserna i första stycket tillämpas inte i den utsträckning det skulle strida mot bestämmelserna i tryckfrihetsförordningen eller yttrandefrihetsgrundlagen.

En begäran om besked enligt

En juridisk person har rätt att mot skälig avgift hos den som bedriver kreditupplysningsverksamhet få skriftligt besked om huruvida det i verksamheten behandlas uppgifter om den juridiska personen. Behandlas sådana uppgifter ska besked lämnas om

a) vilka uppgifter som behandlas,

b) ändamålen med behandlingen, och

c) till vilka mottagare eller kategorier av mottagare som uppgifterna lämnas ut.

Första stycket tillämpas inte i den utsträckning det skulle strida mot bestämmelserna i tryckfrihetsförordningen eller yttrandefrihetsgrundlagen.

Bestämmelser om en fysisk per-

⁴ Senaste lydelse 2001:164.

första stycket om en fysisk person skall göras skriftligen och vara egenhändigt undertecknad.

sons rätt till tillgång till personuppgifter och annan information finns i artiklarna 12 och 15 i EU:s dataskyddsförordning.

11 §⁵

När en kreditupplysning om en fysisk person lämnas ut, ska till den som avses med upplysningen samtidigt och kostnadsfritt sändas ett skriftligt meddelande om

1. vem som bedriver kreditupplysningsverksamheten,

2. ändamålen med behandlingen,

3. de uppgifter, omdömen och råd som upplysningen innehåller om honom eller henne,

4. möjligheten att få rättelse av de uppgifter som rör honom eller henne, och

5. vem som har begärt upplysningen.

Om kreditupplysningen lämnas ut till ett svenskt kreditinstitut eller värdepappersbolag, eller till ett motsvarande utländskt företag, för att användas endast som underlag för beräkning av kapitalkravet för kreditrisker med en sådan metod som avses i artikel 143.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012, får meddelandet

1. vem som bedriver kreditupplysningsverksamheten och kontaktuppgifter till dataskyddsombudet, om ett sådant ombud krävs enligt artikel 37 i EU:s dataskyddsförordning,

2. ändamålen med och den rättsliga grunden för behandlingen,

3. vilka kategorier av personuppgifter som behandlas, varifrån uppgifterna hämtats och hur länge uppgifterna kommer att lagras,

4. de uppgifter, omdömen och råd som upplysningen innehåller om honom eller henne,

5. möjligheten att få tillgång till och rättelse av de uppgifter som rör honom eller henne,

6. vilka kategorier av mottagare som kan ta del av personuppgifterna och vem som har begärt upplysningen, och

7. möjligheten att framställa klagomål till Datainspektionen.

Om kreditupplysningen lämnas ut till ett svenskt kreditinstitut eller värdepappersbolag, eller till ett motsvarande utländskt företag, för att användas endast som underlag för beräkning av kapitalkravet för kreditrisker med en sådan metod som avses i artikel 143.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012, får meddelandet

⁵ Senaste lydelse 2014:970.

sändas senare men utan onödigt dröjsmål och begränsas till information enligt första stycket 1, 2 och 5. Om den som avses med upplysningen begär det, ska även information enligt 3 och 4 sändas till honom eller henne.

sändas senare men utan onödigt dröjsmål och begränsas till information enligt första stycket 1, 2 och 6. Om den som avses med upplysningen begär det, ska även information enligt 3, 4, 5 och 7 sändas till honom eller henne.

Första och andra styckena gäller också när en kreditupplysning lämnas om ett handelsbolag eller kommanditbolag.

Första–tredje styckena gäller inte kreditupplysningar som lämnas genom offentliggörande på ett sådant sätt som avses i tryckfrihetsförordningen eller yttrandefrihetsgrundlagen, utom när upplysningarna tillhandahålls ur en databas enligt 1 kap. 9 § yttrandefrihetsgrundlagen på sätt som avses i den paragrafens första stycke 1 och 2.

Rättelse

Rättelse, komplettering och radering

12 §⁶

Finns det anledning att misstänka att en uppgift som behandlas i kreditupplysningsverksamhet eller som har lämnats i en kreditupplysning under den senaste tolvmånadersperioden är oriktig eller missvisande, eller att den annars har behandlats i strid med denna lag, ska den som bedriver verksamheten utan dröjsmål vidta skäliga åtgärder för att utreda förhållandet.

Visar det sig att uppgiften är oriktig eller missvisande, eller att den annars har behandlats i strid med lagen, ska den, om den förekommer i register, rättas, kompletteras eller uteslutas ur registret.

Om en oriktig eller missvisande uppgift har tagits in i en kreditupplysning som lämnats ut, ska rättelse eller komplettering så snart det kan ske tillställas var och en som under den senaste tolvmånadersperioden fått del av uppgiften. Detta gäller inte offentliggörande av en kreditupplysning på ett sådant sätt som avses i tryckfrihetsförordningen eller yttrandefrihetsgrundlagen, utom när upplysningen tillhandahållits ur en databas enligt 1 kap. 9 § yttrandefrihetsgrundlagen på sätt som avses i den paragrafens första stycke 1 och 2.

Om det finns anledning att misstänka att en uppgift som behandlas i kreditupplysningsverksamhet eller som har lämnats i en kreditupplysning under den senaste tolvmånadersperioden är oriktig eller missvisande, eller att den annars har behandlats i strid med denna lag eller EU:s dataskyddsförordning, ska den som bedriver verksamheten utan dröjsmål vidta skäliga åtgärder för att utreda förhållandet.

Om det visar sig att uppgiften är oriktig eller missvisande, eller att den annars har behandlats i strid med lagen eller EU:s dataskyddsförordning, ska den, om den förekommer i register, rättas, kompletteras eller raderas.

⁶ Senaste lydelse 2010:1073.

Har uppgiften under den senaste tolv månadersperioden lämnats i en periodisk skrift eller i en kreditupplysningsverksamhet som bedrivs genom återkommande offentlighöranden enligt yttrandefrihetsgrundlagen, ska rättelse eller komplettering så snart det kan ske införas i ett följande nummer av skriften eller motsvarande form av offentliggörande enligt yttrandefrihetsgrundlagen.

Andra–fjärde styckena gäller inte om uppgiften uppenbarligen saknar betydelse för bedömningen av *vederbörandes* vederhäftighet i ekonomiskt hänseende.

Har en fråga om rättelse eller liknande åtgärd tagits upp efter framställning från den som uppgiften avser, ska *denne* kostnadsfritt underrättas om huruvida en sådan åtgärd vidtagits.

Om uppgiften under den senaste tolv månadersperioden *har* lämnats i en periodisk skrift eller i en kreditupplysningsverksamhet som bedrivs genom återkommande offentlighöranden enligt yttrandefrihetsgrundlagen, ska rättelse eller komplettering så snart det kan ske införas i ett följande nummer av skriften eller motsvarande form av offentliggörande enligt yttrandefrihetsgrundlagen.

Andra–fjärde styckena gäller inte om uppgiften uppenbarligen saknar betydelse för bedömningen av *personens* vederhäftighet i ekonomiskt hänseende.

Om en fråga om rättelse eller liknande åtgärd *har* tagits upp efter framställning från den som uppgiften avser, ska *han eller hon* kostnadsfritt underrättas om huruvida en sådan åtgärd *har* vidtagits. *En fysisk person ska på begäran även få information om vem som har tillställts en rättelse eller komplettering enligt tredje stycket.*

Begränsning av behandling

12 a §

I artikel 18 i EU:s dataskyddsförordning finns bestämmelser om fysiska personers rätt att begära att behandlingen av personuppgifter begränsas.

15 §

Datainspektionen utövar tillsyn över efterlevnaden av denna lag.

Tillsynen *skall* utövas så, att den *icke* vållar större kostnad eller olägenhet än som är nödvändig.

Tillsynen *ska* utövas så att den *inte* vållar större kostnad eller olägenhet än som är nödvändig.

Vid tillsyn över sådan behandling av personuppgifter som omfattas av EU:s dataskyddsförordning gäller Datainspektionens befogenheter enligt denna lag utöver de befogenheter som tillsynsmyndigheten har enligt artikel 58.1–58.3 i den förordningen.

Den som bedriver kreditupplysningsverksamhet *skall* ersätta skada som till följd av verksamheten tillfogas någon genom otillbörligt intrång i hans personliga integritet eller genom att oriktig uppgift lämnas om honom, om *icke* den som bedriver verksamheten kan visa att tillbörlig omsorg och varsamhet iakttagits. Vid *bedömning* om och i vad mån skada har uppstått *tages* hänsyn även till lidande och andra omständigheter av annan än rent ekonomisk betydelse

Den som bedriver kreditupplysningsverksamhet *ska* ersätta skada som till följd av verksamheten tillfogas någon genom otillbörligt intrång i hans *eller hennes* personliga integritet eller genom att *en* oriktig uppgift lämnas om honom *eller henne*, om *inte* den som bedriver verksamheten kan visa att tillbörlig omsorg och varsamhet *har* iakttagits. Vid *bedömningen* av i vilken *utsträckning* skada har uppstått *ska* hänsyn *tas* även till lidande och andra omständigheter av annan än rent ekonomisk betydelse.

För sådan behandling av personuppgifter som omfattas av EU:s dataskyddsförordning gäller artikel 82 i den förordningen i stället för första stycket.

Denna lag träder i kraft den 25 maj 2018.

Förslag till lag om ändring i lagen (2012:318) om 1996 års Haagkonvention

Härigenom föreskrivs att 10 § lagen (2012:318) om 1996 års Haagkonvention ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

10 §

En svensk myndighet får *utan hinder av 33 § personuppgiftslagen (1998:204)* föra över personuppgifter till en myndighet i ett land utanför *det* Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, om det behövs för att den myndigheten ska kunna överväga en nödvändig åtgärd enligt 1996 års Haagkonvention.

En svensk myndighet får föra över personuppgifter till en myndighet i ett land utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, om det behövs för att den myndigheten ska kunna överväga en nödvändig åtgärd enligt 1996 års Haagkonvention.

Denna lag träder i kraft den 25 maj 2018.

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2018-02-01

Närvarande: F.d. justitieråden Gustaf Sandström och Lena Moore samt justitierådet Anders Eka

Kreditupplysningslagen och dataskyddsförordningen

Enligt en lagrådsremiss den 11 januari 2018 har regeringen (Justitiedepartementet) beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i kreditupplysningslagen (1973:1173),
2. lag om ändring i lagen (2012:318) om 1996 års Haagkonvention.

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av rättssakkunniga Anna-Karin Larsson.

Förslaget föranleder följande yttrande av *Lagrådet*:

Förslaget till lag om ändring i kreditupplysningslagen

Rubriken före 12 a §

Rubriken blir tydligare om orden ”av personuppgifter” läggs till efter ordet behandling (jfr Lagrådets yttrande över remissen Några civilrättsliga anpassningar till EU:s dataskyddsförordning).

Förslaget till lag om ändring i lagen om 1996 års Haagkonvention

Lagrådet lämnar förslaget utan erinran.

Justitiedepartementet

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 1 mars 2018

Närvarande: statsminister Löfven, ordförande, och statsråden Wallström, Y Johansson, M Johansson, Baylan, Bucht, Hultqvist, Andersson, Damberg, Shekarabi, Linde, Skog, Ekström, Fritzon,

Föredragande: statsrådet Fritzon

Regeringen beslutar proposition 2017/18:120 Kreditupplysningslagen och dataskyddsförordningen